

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

**TBWA
FORGOOD**

NİTELİKLİ
EĞİTİM

İKLİM
EYLEMİ

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Sürdürülebilir Kalkınma İçin KÜRESEL AMAÇLAR

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

BARİŞ, ADALET VE
GÜÇLÜ KURUMLAR

TBWA
FORGOOD

BULUŞMA HAKKINDA

İklımımız hızla deęiŐirken, artan eşitsizlikler ve bunlara bağlı krizler, gőçler arasında toplumların daha dayanıklı ve sürdürülebilir bir Şekilde inşa edilmesine odaklanmak gerekiyor. Dünyamızın bu hızlı değişimi devam ederken, Sosyal Fayda Zirvesi de Şimdi nereye doğru ilerlediğimiz ve bu sorunların nasıl üstesinden gelebileceğimiz sorusuna odaklanıyor. Her yıl düzenlenen zirve, değişim mimarları ve gelecek odaklı düşünce önderlerinden oluşan son derece aktif bir topluluğu **#2030ŞİMDİ** teması etrafında bir araya getiriyor. 2030 yılında içinde yaşamak istediğimiz dünyayı keŐfetmeyi hedefleyen Sosyal Fayda Zirvesi, teknolojinin potansiyelinden dünyamızı daha yaşanır kılmak için nasıl yararlanabileceğimize odaklanıyor.

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

HOŞ GELDİNİZ

#2030ŞİMDİ

Sahne Açılışı	Sunucu: Halit Ergenç	8
	Açılış Konuşması Claudio Tomasi, UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi	12
Moderatör: Dr. Faik Uyanık, UNDP Türkiye İletişim Koordinatörü	Fayda için Genç Gücü Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu, T.C. Gençlik ve Spor Bakanı	16
Moderatör: Karen Cirillo, UNDP Avrasya Bölgesi İletişim Uzmanı	İşimiz Dünyayı Değiştirmek Raj Kumar, Devex Kurucu Başkanı ve Genel Yayın Yönetmeni	24
Oturum 1 Moderatör: Arda Batu, TÜRKONFED Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi	Hedefler için İş Dünyası ve Raporlama Dr. Yılmaz Argüden, ARGE Danışmanlık, Yönetim Kurulu Başkanı / Argüden Yönetişim Akademisi Mütevelli Heyet Başkanı Arzu Önsal, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Dairesi Başkanı Kaan Ünver, Anadolu Grubu Kurumsal İlişkiler ve İletişim Koordinatörü Melda Çele, TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı	32
Oturum 2 Moderatör: Başak Saral, DCube Döngüsel Ekonomi Kooperatifi Kurucusu	SKA Etki Hızlandırıcı Mustafa Osman Turan, T.C. Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcısı Duygu Mörel, Globesight Türkiye Temsilcisi	42
Oturum 3 Moderatör: Ahmet Batat, İhtiyaç Haritası Genel Koordinatörü ve Ortağı	Sosyal Fayda Girişimciliği Rana Birden Çorbacıoğlu, Kale Grubu Kurumsal İletişim ve Kamu İlişkileri Bölüm Başkanı İstem D. Akalp, Ashoka Türkiye Sosyal Girişimcilik Programı Direktörü Pelin Baykan, Anlatan Eller Kurucusu	48
Oturum 4 Moderatör: Nil Memişoğlu, BM Gönüllüleri Türkiye Ülke Koordinatörü	Gönüllülüğe Giden Kısayol Murat Göllü, Kurumsal İletişim Bölüm Başkanı, Akbank Renay Onur, Spor İstanbul Genel Müdürü Ayhan Soyfidan, Pamukkale Belediye Başkan Yardımcısı Ulaş Tepe, Gülyalı Belediye Başkanı	54
Oturum 5 Moderatör: Dr. Ali Ercan Özgür, IDEMA Global Başkanı ve Ortağı	Etki için İş Dünyasında Değişen Değerler Neslihan Sadıkoğlu, Doğan Holding, Başkan Yardımcısı, Kurumsal İletişim ve Pazarlama Burcu Özdemir Kayımtu, TBWA\İstanbul, CEO	64

Oturum 6 Moderatör: Deniz Tapan, UNDP Türkiye Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Büyüme Portföyü İletişim Yöneticisi	Kırsal Kalkınma Trendleri ve Kadınlar Adalet Budak Akbaş, İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörü, GAP İdaresi Güliden Yılmaz, Koton Yönetim Kurulu Üyesi	70
Oturum 7	Eğlen, İz Bırakma Mert Fırat, Oyuncu, UNDP Türkiye İyi Niyet Elçisi İlksen Başarır, Yönetmen, Festtogether Kurucusu Doç. Dr. İtir Erhart, Akademisyen, Bilgi Üniversitesi H. Serhan Süzer, TİDER Kurucusu	76
Oturum 8 Moderatör: Belçim Bilgin, Oyuncu	Fayda için Pazar Yeri Barbaros Özbuğutu, İyzico Kurucu Ortağı ve CEO Mert Fırat, Oyuncu, UNDP Türkiye İyi Niyet Elçisi, İhtiyaç Haritası Kurucu Ortağı	84
	Sıfır Atık Vizyonu Emine Erdoğan, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Eşi	90
Oturum 9 Moderatör: Rauf Kösemen, Sosyal Fayda için Tasarımcı	Son Buzul Erimeden - İklim Krizi Prof. Dr. Levent Kurnaz, İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi Bahar Özay, Koordinatör, SDSN Türkiye	94
Oturum 10 Moderatör: Evren Aydoğan, IDEMA Genel Müdür Yardımcısı	Fayda için Paylaşım Alanları Cihan Seyithanoğlu, Workinton CEO Ayşe Sabuncu, Impact Hub İstanbul Kurucu Ortağı Esra Gönen, ORIGINN Kurucu Ortağı	100
Oturum 11	TBWA for Good Toygun Yılmaz, TBWA\İstanbul Başkan Yardımcısı Ceren Şehitoğlu, TBWA\İstanbul Stratejik Planlama Direktörü Ela Bilgisel, TBWA\İstanbul Genel Müdür Yardımcısı / İş Geliştirme & Sosyal Fayda Öncüsü	106
Oturum 12 Moderatör: Semih Boyacı, Impact Hub İstanbul Kurucu Ortağı	Accelerate 2030 - Amaçlar için Sosyal Girişimcilik Simge Abay, Anadolu Efes Türkiye Kurumsal İletişim Müdürü Duygu Yılmaz, Biolive CEO ve Kurucu Ortağı	112

Oturum 13 Moderatör: Eşref Ruşen İnceoğlu , UNDP Türkiye, Suriye Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Programı İletişim Yöneticisi	İnsani Yardımdan Kalkınmaya Selin Ünal , UNHCR Türkiye Sözcüsü	118
Oturum 14 Moderatör: Hansın Doğan , Stratejik Ortaklıklar ve Özel Sektör Yöneticisi, UNDP Türkiye	Paramı Yönetebiliyorum Birim Gönülşen Özyürekli , Visa Güneydoğu Avrupa Bölgesi Pazarlama Başkanı Sezai Hazır , Habitat Derneği Başkanı	122
Oturum 15 Moderatör: Mahmut Osmanbaşoğlu , UNDP Türkiye Kimyasallar ve Atık Projeler Koordinatörü	Temiz Akdeniz Sadiye Bilgiç Karabulut , Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hatice Dinç Sarısoy , Doğa Koruma Merkezi Genel Müdür Yardımcısı	128
Oturum 16	Sanat ve Tasarımın Etkisi Renan Tan Tavukçuoğlu , Puduhepa ve Kız Kardeşleri, Kurucu Elif Atmaca , TOYI Kurucusu Güler Altınsoy , IDEMA CEO ve Kurucu Ortağı	132
Oturum 17 Moderatör: Suat Özçağdaş , Sosyal İnovasyon Merkezi Kurucusu	Afet Hazırlığına Kısayol Erdem Ergin , İklim Dayanıklılığı ve Afet Risk Yönetim Uzmanı, UNDP Türkiye	138
Oturum 18 Moderatör: Bilge Turcan , IDEMA Kurucu Ortağı	Geleceğin Teknolojileri ve Sosyal Fayda Borga Aruta , Esri Türkiye İstanbul Satış Müdürü Saruhan Ünlü , Yardımcı Ortak, McKinsey & Company	142
Oturum 19 Moderatör: Pelin Kihitir Öztürk , Hedefler için İş Dünyası Platformu Direktörü	Küresel Amaçlar Aplikasyonu Can Kuterdem , Samsung Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi Mobil Cihazlar Bölge Başkanı	146
Oturum 20 Moderatör: Mehmet İçağasioğlu , The Walt Disney Company, Türkiye Medya Birimi, Genel Müdür Yardımcısı ve Satış Grup Başkanı	25 Litre Belgeseli Gökhan Özoğuz , Müzisyen Altuğ Gültan , Yapımcı ve Yönetmen Tarık Bayar , Reckitt Benckiser Hijyen Ev İş Birimi, Pazarlama Direktörü ve Yönetim Kurulu Üyesi	150

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Sahne Açılışı

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Merhabalar Türkiye'nin sosyal fayda için bir araya gelen değerli insanları, sivil toplum temsilcileri, sosyal fayda girişimcileri, kalkınma uzmanları, aktivistleri, teknoloji üreticileri, kamu görevlileri, şirket yöneticileri, girişimcileri!

Geçen yıl yaptığım açılış konuşmamda dünyanın hızla sona doğru gittiğini ve bunun yegâne sorumlusunun biz olduğumuzu söylemiştim. Bütün evrende konforla ve sağlıklı yaşayabileceğimiz başka bir gezegen daha yok, hiçbir yer bu mucizevi mavi gezegenin yerini tutamıyor maalesef. Şunu özellikle tekrarlamak istiyorum ki bizden sonraki neslin yani çocuklarımızın dünyayı kurtarabilmek için yapabilecekleri hiçbir şey yok. Biz son nesiliz. Biz bir şey yapamazsak ne yazık ki dünya bu gidişata devam edecek. Bu nedenle sizlerin burada bulunması, telefonlarından ya da bilgisayar ekranlarından bizi izleyen insanların olması kritik bir önem arz ediyor. Hepinize hoş geldiniz diyorum! Bu sene Türkiye'nin 6. Sosyal Fayda Zirvesini düzenliyoruz. Umarım hepimiz için faydalı ve güzel çıkarımlar yapabileceğimiz güzel bir gün olur.

Zor bir dönemden geçiyoruz. Evet, bir yandan çok parlak, genç bir nesil yetişiyor, insanlar giderek bilinçleniyorlar, çözümler üretiliyor ama nedense sorunlar çözümlerden daha hızlı bir şekilde büyüyorlar. Peki biz bu sorunları nasıl çözeceğiz? Dünyamızı nasıl kurtaracağız? İşte günümüzün odak noktası tam olarak bu!

#2030ŞİMDİ diyerek; UNDP, ülkeler, yerel yönetimler, şirketler, sivil toplum kuruluşları, medya, sanatçılar, aktivistler kısacası hepimiz bu son dönemde yeni bir başlangıç yapmak üzere Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları etrafında birleştik, bu konuda anlaştık. Dünya liderleri de 2030 yılının sonuna kadar üç önemli işi başarmak için 17 Küresel Amaç üzerinde uzlaştı. Neydi bu üç önemli iş kısaca hatırlayalım: Aşırı yoksulluğa son vermek, eşitsizlik ve adaletsizlik ile mücadele etmek ve iklim değişikliğinin önüne geçmek. Geçen sene bu amaçları yerine getirebilmek için neler yapabileceğimizi konuşmak amacıyla bir araya gelmiştik. Sizler gibi, muhtemelen sizlerin de aralarında olduğunuz pek çok katılımcımız vardı. Konuşmacılarımız geldiler, kendi buldukları çözümlerden, neler yaptıklarından bahsettiler. Bunlardan ilham aldık, bazılarını katıldık, bazılarını büyüttük, bir yandan da umutla dolduk.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Peki, geçen sene ne konuşmuştuk? Hatırlatmak gerekirse; geleceğin değerlerini konuştuk, insanlık için yapay zekayı konuştuk, sanatın haritası, turizm yoluyla sürdürülebilirlik, sosyal girişimcilik, afetlere hazırlık başlıklarını ele aldık. Afetlere hazırlık konusu özellikle İstanbul'da yaşayanlar için çok mühim. Kısa süre önce bir deprem yaşadık, sanırım hepimiz tekrar bu konu üzerinde düşünmeye başladık. Nitelikli eğitim, sosyal faydanın finansmanı da başlıklarımız arasındaydı. Sosyal faydanın finansmanı derken size bir iki rakam vermek istiyorum. Türkiye bir senede dünyadaki sorunların çözümüne katkı olsun diye 8,1 milyar dolar harcıyor. Bu rakam size çok büyük gelmesin. Şöyle anlatayım, insani yardım için dünyada toplanan para 140 milyar dolar ama hiçbir şekilde yeterli değil. Nedenini söyleyeyim, dünya üzerinde pek çok global şirket var ve bunların bazıları gerçekten tarihte olmadıkları kadar büyükler. 140 milyar dolar bazı şirketlerin bir senelik gelirlerinden daha az. Dolayısıyla yapılması gereken daha çok şey var.

Hâlâ maalesef her beş saniyede bir çocuk ölüyor. Son beş senede Hindistan'da 4.700'ün üzerinde çiftçi intihar etti. Haberi olanlar vardır ama bilmeyenler için enteresan ve çok acı bir haber bu. Bu çiftçiler kuraklık ve gelecek kaygısı

yüzünden intihar ettiler. Bu rakam beş yıl boyunca günde ortalama 2-3 çiftçinin intihar etmesi anlamına geliyor. İnsanın o eşiğe gelmesi gerçekten kolay değil. Hindistan'la ilgili bir şey daha söylemek istiyorum. Hindistan'da yaklaşık 1 milyar 360 milyon insan yaşıyor ve bu nüfusun yüzde 40'ı şehirlerde ikamet ediyor. Hindistan'ın 21 şehrinde 2020'ye kadar yer altı kaynakları da dahil olmak üzere su kalmayacak ve şehirlerde yaşayan 500 milyonun üzerinde insan göç etmek zorunda kalacak. Bu durum sadece Hindistan'ın değil bütün dünyanın sorunu olacak.

Geçtiğimiz yıl dünyada 70 milyon insan yaşadığı yerlerden ayrılmak zorunda kaldı, göçmen ya da sığınmacı oldular. Yine geçtiğimiz yıl dünyada 66 bin kadın şiddete maruz kalarak öldürüldü. İnsan eli ile oluşan afetlerdeki kayıp ise 144 milyar dolar. Bu rakam dünyanın insani yardım için ayırdığı paranın 4 milyar dolar daha üzerinde görünüyor. 12.000 deprem olmuş, 2,2 milyar ton çevresel atığı dünyaya bırakıvermişiz. Çevre ile ilgili artık daha bilinçli olsak da insanlık arkasına bakmadan doğayı kirletmeye devam ediyor. Son bir yılda 130 milyon çocuk dünyaya gelmiş, bu güzel bir haber, ama ne yazık ki bu çocukların 4 milyonunu beş yaşına gelmeden kaybedeceğiz. Bunların hepsinin düzelmesi gerekiyor. Liste çok kabarık, gününüzü sabahdan karartmak istemiyorum çünkü kaygılanmak ve olumsuzluğa odaklanmak bir çözüm değil. Sorunlar karşısında kendimizi çaresiz hissederek boş mu vereceğiz? O da doğru değil. Peki, umutlanıp sadece umutlu olarak oturacak mıyız? O da değil! Sonuçta bir şeyler yapmamız gerekiyor. Yeterli vaktimiz var mı? Hızlı mıyız yavaş mıyız? Kafamızda yüzlerce soru ve sorun var. Dünyanın kurtuluşunun neresindeyiz?

Hepimiz bir şeyler yapmak istiyoruz ama bu sorunlar karşısında nedense kendimizi yetersiz, bilgisiz ve aciz hissediyoruz. Çünkü sorunlar çok büyük ve karmaşık. Yapılması gereken

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

BARIS.
GÜÇLÜ

şeylerin çok olduğunu ve büyük çabalar gerektirdiğini düşünüyoruz ama aslında öyle değil. Eğer 2,2 milyar ton çevresel atığı biz üretiyorsak bireysel olarak da 2,2 milyar ton çevresel atığı azalmak için katkıda bulunabiliriz, elektriği daha az harcayabiliriz. Kişisel olarak yapabileceğimiz her şey çok önemli. Bu nedenle bu yıl temamızı “İyiliğe Giden En Kısa Yol” olarak belirledik. Bugün burada, yapabileceğimiz küçük şeylerin büyük kitlelere ulaştığında etki yaratacağı çözümleri arıyoruz. Sizin de mutlaka çözüme katkı sağlayacak kısa yollarınız vardır. Örneklerinizi #kısayollarşimdi etiketiyle paylaşabilirsiniz. Arkadaşlarımız paylaşımları takip edecekler, hepsini toparlayarak gün sonunda ufak bir özeti sizlerle paylaşacağız. Ortaya güzel bir tablo çıkabilir.

Bu arada İsveçlilerin güzel bir sözü varmış “enkelt men funktionellt” yani “basit ama fonksiyonel”. İşte aradığınız çözümler böyle çözümler. Mesela benim aklıma ne geliyor? Tabaklarınızda yemek bırakmayın. Yemek kolay gelmiyor tabağınza ve aslında satın aldığınızdan çok daha fazlasına mal oluyor. Mesela bir hamburgeri 15-16 liraya satın alabiliyorsunuz ama hamburgerin eti, ekmeği dahil içeriğindeki her şey için harcanan su miktarı yaklaşık 3,5 ton! Bu bir hamburgerin yapılabilmesi için gerekli olan su. Dolayısıyla yemek çok kıymetli. Daha az et yiyin, gıdalarınızı düzgün saklayın, bozulmalarına müsaade etmeyin, ihtiyacınız olduğu kadar alın. Markete gittiğiniz zaman alacağınız ürünün görüntüsüne değil sağlıklı olup olmadığına bakın. Pek çok kişi doğru görünmediklerini düşündükleri için o sebze ve meyveleri tercih etmiyor. Siz özellikle onları alın. Tek kullanımlık bardakları bırakın, kurtulun onlardan. Uygun bir fincan ya da termos alın. Bunlar gerçekten büyük ve çok fayda sağlayacak çözümler. Evinizde, ofsinizde elektrikli aletlerinizi bir uzatma kablosuna bağlayın, gece yatarken fişi çekin. Emin olun hem elektrik harcamanızı düşürür hem de elektromanyetik dalgalardan kurtularak

daha rahat bir uygu çekersiniz. Siz de aklınıza gelen çözümleri #kısayollarşimdi etiketi ile paylaşın, arkadaşlarınıza, STK'lara anlatın. Bize ulaştırın ki biz de onları ulaşabildiğimiz her yere iletelim.

Bugün 70 konuşmacımız var. Beş ana konuşmacımızın yanı sıra 20 tane oturum olacak. Konuşmacılarımızın her biri ortalama altışar dakika konuşacaklar. Geçen sene bu sahnede yine 70 konuşmacımız vardı ama sadece 20 tanesi kadındı. Bu yıl 32 kadın konuşmacımız var. Kadın gücü yükselerek dalga dalga geliyor, tebrik ediyoruz sizi.

Geçtiğimiz yıl düzenlenen Sosyal Fayda Zirvesi sonrası Türkiye’de “Gönüllülük Yılı” ilan edildi. Bu güzel bir gelişme. İnsani yardıma ayrılan bütçe de arttı. Bu da gösteriyor ki yapılan her şeyin muhakkak bir karşılığı var. Hiçbir şey boşuna değil.

Son olarak bugünün en önemli adımlarından birini size söyleyeceğim. Birleşmiş Milletler Gönüllüleri ve Türkiye Ulusal Gönüllülük Komitesi ile birlikte bir hareket başlatıyoruz. Bu kapsamda bugün burada olan herkesi gönüllülük eylemine katılmaya davet ediyoruz. Hemen salonun çıkışında Ulusal Gönüllülük Komitesinin standı var. Sizden oraya uğrayarak sosyal gönüllü olmanızı bekliyoruz. Gün sonunda kaç kişinin gönüllü olduğunu ve bunun ne kadar işgücüne karşılık geleceğini yine buradan sizlere söyleyeceğiz.

Bugüne dair mesajlarınızı sosyal medyada #2030ŞİMDİ ya da #2030NOW etiketiyle paylaşın. İsteyenler canlı yayın da yapabilirler. Şimdi sizlere bu yılın sponsorlarını duyurmak istiyorum: Doğan Holding, Zorlu Performans Sanatları Merkezi, Visa, Akbank ve Anadolu Efes. Hepsine teşekkür ediyoruz.

Ben konuşmamı burada bitiriyorum ve açılış konuşmasını yapmak üzere sahneye alkışlarınızla UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Claudio Tomasi’yi davet ediyorum.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Açılış Konuşması

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Claudio Tomasi

UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi

Günaydın sevgili arkadaşlar, sevgili hanımefendiler ve beyefendiler. Öncelikle burada olduğunuz için sizlere teşekkür ederek başlamak istiyorum. 2019 Sosyal Fayda Zirvesine hoş geldiniz. Kurumum adına, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı adına panelistlerimize teşekkür ediyorum. Aynı zamanda Gençlik ve Spor Bakanımız da bizlerle birlikte, teşekkür ederiz. TBWA ve diğer ana sponsorlarımıza da bu zirveyi mümkün kıldıkları için teşekkür ederek konuşmama başlamak istiyorum.

2030 artık köşe başında, yaklaşıyor. Neredeyse 10 yıl kadar bir süre kaldı. Halit Bey de konuşmasında dile getirdi, biliyorsunuz 2030 bizler için, tüm insanlık için büyük bir sınav ve maalesef elimizde kolay çözümler yok. Bizleri bekleyen şeyler neler? Çok önemli sorulara cevap vermemiz lazım.

Bugün burada 2030 yılının Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına nasıl ulaşabileceğimiz konusunda teknoloji, inovasyon ve sosyal medyanın insanlık için nasıl bir katkı sağlayabileceğini konuşmak üzere bir araya geldik.

Biliyorsunuz bu yılın teması “kısa yollar”. Halit Bey bunu söylediği zaman biraz endişelendim, çünkü İtalyancada “scorciatoia” yani kısa yol dediğiniz zaman negatif bir anlamı var. Kırmızı Başlıklı Kız hikayesini hepimiz biliyorsunuzdur. Kırmızı Başlıklı Kız büyükannesine gitmek ister ama geç kalmıştır. Kurt ona kısa yolu göstermeye çalışır. Kısa yol dendiği zaman aklıma maalesef hep bu gelir. Sonrasında internette İngilizce metinlerde, sözlerde bu kelimenin nasıl kullanıldığını araştırdım ve beni şaşırtan şu iki cümleyi buldum. Tolkien’in Yüzüklerin Efendisi kitabında şöyle bir cümle geçiyor: “Kısa yollar büyük rötarlara yol açar.” Daha sonra Harry Potter’da da şöyle bir ifadeyle karşılaştım: “Ben tembelim, çalışmayı sevmiyorum. Sıkı çalışmaya hiç gelemem. Akıllı kısa yollar benim en iyi özelliğim.” Belki yanlış bir sebeple toplanıyoruz, acaba kısa yollar o kadar da iyi bir şey değil mi diye düşündüm. Daha önceki kuşakların ne düşündüğünü anlamak için ebeveynlerimle konuştum ve bu endişemi destekler nitelikteki, “Yeni nesil kısa yolları seviyor olabilir ama bizim neslimize göre bazı şeyleri öğrenebilmeniz için acı çekmeniz ve çaba harcamanız gerekir.” yanıtını aldım. 12 ve 10 yaşlarında iki çocuğum var, onlara “Size kısa yol dediğimde aklınıza ne geliyor?” diye sorduğumda ise verdikleri yanıtla bir

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

aydınlanma yaşadım. Bu konu hakkında hiç endişe duymuyorlardı, bilgisayarlarını ya da tabletlerini kullanırken uzun uzun yazmaktan ziyade tek bir tuşla istedikleri bilgiye ulaşabiliyorlardı. Onlar için “kısa yol” demek böyle bir şeydi. Düşünce biçimi nesiller arasında büyük bir değişim geçirmiş olabilir diye düşündüm ve bu tartışma bir nevi gözümü açtı. Sonra İngilizce sözlükte “shortcut” kelimesinin tanımına baktım. Biri muhafazakâr diğeri de geleceğe yönelik olmak üzere iki tanım vardı. İlki kelimeyi “kısa, alternatif yollar” olarak tanımlıyor, yani olumlu ya da olumsuz bir yargılama içermiyor. Bana ilham veren ise sözlükteki ikinci tanımlama oldu: “Bir şeyleri başarmanın, gerçekleştirmenin hızlandırılmış yolu.”

Bu açılış konuşmasında size bu “hızlandırma” meselesinden bahsetmek istiyorum. Biliyorsunuz, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarında bazı taahhütlerde bulduk. 2015 yılında tüm ülkeler cumhurbaşkanı ve başbakan düzeyinde bir araya geldiler ve küresel satıhta bir karar olarak 2030’a kadar bu hedefleri hayata geçirmemiz lazım dediler. Tabii bu hepimize bir sorumluluk yükledi. Bu hedeflere erişebilmemiz için hızımızı artırmamız, yönümüzü değiştirmemiz gerekti.

Şimdi sizlere hızlandırma, inovasyon, toplumsal kapsayıcılık ve sürdürülebilirlik kavramlarından bahsetmek istiyorum. Neden bu dört kavram? Birinci kavram zaten kendi kendini açıklıyor. Artık daha hızlı, daha ivedilikle hareket etmemiz gerekiyor. İşte bu yüzden kısa yollar çok önemli, çünkü kısa yollar bizi hedefe daha hızlı götürecek yollardır ve herkesin bunun nasıl yapılacağını aklının bir köşesinde tutması gerekiyor.

Buradan baktığımda gençleri ve gönüllüleri görebiliyorum. Gençlerimiz biliyorsunuz bu işin lokomotif gücü olacaklar. Dün Birleşmiş Milletlerin 74. yılını kutladık. Ankara’da Anıtkabir’i ziyaret ettik ve orada bir tören gerçekleştirildi. Sonrasında Atatürk ve Kurtuluş Savaşı

Müzesini gezme şansımız oldu. Orada ilgi çekici pek çok şey vardı. Atatürk’ün gençlere söylediği bir söz çok ilgimi çekti. Biliyorsunuz Kurtuluş Savaşı sonrasında pek çok genç okumaları, becerilerini geliştirmeleri için yurt dışına gönderildi. Atatürk o gençlere “Biz sizi buradan bir kıvılcım olarak gönderiyoruz ama memlekete bir alev olarak geri dönmenizi bekliyoruz!” diyordu. Bu söz aklıma takıldı, çünkü bunun genç olmakla, inovatif olmakla ve hızlandırmakla ilgili olduğunu düşündüm.

Tabii inovasyon dediğimiz zaman bütçe problemimiz var. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için, 2030 Ajandası için yeterli bütçe yok. Bu doğru! Bugün para insanlık için daha az önem taşıyan meselelere yönlendirilmiş durumda ama para bu denklemde, bu hikâyede her şey demek değil. İnovasyonlar, fikirler, kıvılcımlar çok önemli çünkü kolaylıkla değişimi ve kalkınmayı sağlayacak pozitif alevlere dönüşebilirler. Dolayısıyla inovasyon burada tartışmamız gereken konulardan bir tanesi ve bugün sahneye çıkacak değerli meslektaşlarımız ve parlak zihinler bu anlamda soruları yanıtlayacaklar ve güzel fikirler üretecekler.

Biliyorsunuz teknoloji inovasyon yapabilmek için en temel araçlardan bir tanesi fakat inovasyon pek çok yöne gidebilir. İnovasyon ve hızlandırmanın bir neden için var olduklarını her zaman aklımızda bulundurmalıyız. 2030 Ajandasına göre, insanlık olarak belirlediğimiz genel yönetim yapısına göre bu sosyal kapsayıcılık ve sürdürülebilirliktir. Bu nedenledir ki dünyada dokuz, Türkiye’de altı yıldır düzenlemekte olduğumuz bu etkinlikler, insanların Küresel Kalkınma Amaçlarımızı konuşmak ve tartışmak için bir araya geldikleri önemli birer platform olma özelliğini taşıyorlar. Zaten 17. amaç da bu bağlamda ortaklıklar kurmanın, diyalog halinde olmanın önemine vurgu yapıyor. İnovasyon, yeni fikirler, hızlandırma kısa yolları için bu platformda bir araya gelmek birbirimize ilham verebileceğimiz çok güçlü bir araç.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Lütfen bu tartışmayı burada bırakmayalım, sosyal medyayı, bağlantılarımızı, ağlarımızı kullanalım ki bugün konuştuğularımıza başka insanlar da dahil olabilsinler, farklı bakış açılarını, farklı düşüncelerini, yeni fikirlerini, geleceğe dönük umutlarını bizimle paylaşabilsinler.

Bardağın boş tarafına bakarsak, evet 2030 Ajandası ve Küresel Kalkınma Amaçları için geç kaldık da diyebiliriz. Bize verilen bu görevleri tamamlamak için sadece 10 yılımız var. Belki geç kalmış olabiliriz ama bardağın dolu tarafında da bakmamız lazım. Tarih boyunca hiçbir zaman bu kadar sayıda nitelikli ve değişimi isteyen genç insanımız ve amaçların hayata

geçmesini mümkün kılacak araçlarımız olmadı. Lütfen pozitif ve sürdürülebilir kalkınma için bir araya gelelim, tartışalım, bunun gibi platformları kullanalım, hiçbir canlıyı göz ardı etmeden kapsayıcı olalım ve bu gezegendeki son nesil olmamak için sürdürülebilirliği hayata geçirelim.

Hepiniz için güzel tartışmaların yapıldığı verimli bir gün olmasını diliyorum. Eminim, hepimiz buradan evlerimize büyütüp ağaç haline getirebileceğimiz tohumlarla döneceğiz.

Tekrar hoş geldiniz, hepinize teşekkür ederim.

Halit Ergenç

Claudio Tomasi'ye çok teşekkür ediyoruz. Son yıllarda genç neslin girişimcilik meselelerinde ve pek çok noktada büyük bir enerji ve yaratıcılıkla her şeye katıldığını görüyoruz. Peki, bu enerji, bu umut dolu enerjiyi daha fonksiyonel, daha iyi işleyecek hale nasıl getirebiliriz? Sıradaki konuşmamızın konusu bu. Şimdi sahneye alkışlarınızla Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu ve UNDP Türkiye'den Dr. Faik Uyanık'ı davet ediyorum.

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Fayda için Genç Gücü

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Dr. Faik Uyanık**
UNDP Türkiye İletişim Koordinatörü

Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu

T.C. Gençlik ve Spor Bakanı

Faik Uyanık

Efendim şimdiye kadarki en geniş katımlı Sosyal Fayda Zirvesine hoş geldiniz. Sizin sayenizde, geçen seneki desteğiniz sayesinde Sosyal Fayda Zirvesinde çizgiyi yükselttik. Öncelikle ayağınıza sağlık.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Teşekkür ediyorum davetiniz için. Aslında ben önce size teşekkür etmek isterdim ama siz daha önce ifade ettiniz. Geçen yıl düzenlenen Sosyal Fayda Zirvesi bizim için önemli bir motivasyon kaynağı oldu. Burada gördüğümüz gençlerimizin gönüllülükle ilgili enerjisi ve UNV'deki ortam bizi gönüllülükle ilgili daha çok çalışmaya sevk etti. Gönüllülük çalışmalarına ilginin her geçen gün arttığını hep birlikte görüyoruz ve bu çitayı birlikte çok daha yukarıya taşıyacağımıza inanıyoruz. Tabii ön sıralarda gençler yok! Buyurun gençler ön tarafı dolduralım... Genç arkadaşlar bu işin mimarı.

Faik Uyanık

Buyurunuz ön taraflara geçebilirsiniz.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Protokol size lâıktır, buyurun.

Faik Uyanık

Harika! Gençler teşekkür ederiz.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, buyurun. Daha yakın olmak için buradayız. Öyle değil mi Faik Bey?

Faik Uyanık

Haklısınız. Krediyi üzerimize almak ne derece doğru bilemiyorum ama geçen sene Sosyal Fayda Zirvesi Ekim'deydi ve gönüllülük üzerine konuştuk. Aralık ayında da 2019'u "Gönüllülük Yılı" ilan ettiniz. Konuşmamızdan iki ay sonra açıklanınca bizde biraz kendi üzerimize pay çıkardık. Gençleri telefonun başından kaldırıp, dikkatlerini dijital dünyadan sahaya, gönüllülüğe yönlendirmek çok kıymetli. Buna vurgu yapmıştınız. Gönüllüler çalışmalarınıza nasıl dahil oluyorlar Sayın Bakanım?

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, bildiğiniz gibi gönüllüler ile ilgili bir dizi çalışmamız var. Pek çoğu teknik ama şöyle bir gerçeğin altını çizmek lazım. Ülkemizde, gençlerimiz arasında ciddi bir gönüllü olma potansiyeli var ve bu potansiyeli açığa çıkarmak için bir takım teknik faaliyetler gerekiyor. Bunlardan bir tanesi de **gencgonulluler.gov.tr** isimli platformumuz. Geçen yıl ilan ettiğimiz günden itibaren platformumuzun üye sayısı ve etkileşimi çok ciddi anlamda arttı. Ben özellikle bugün burada olan genç arkadaşarımdan ve STK'lardan bu platforma henüz üye olmayanların üyelikleri ile ilgili süreci tamamlamalarını istihram ediyorum. Bu halkayı genişletmemiz gerçekten çok önemli.

Faik Uyanık

Genç Gönüllülerin mobil uygulaması da var...

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Mobil uygulaması ve web sayfası var. Bunun yanı sıra gençlerle olan her buluşmamızda gündeme getiriyoruz. Kendilerini bu gönüllü ordusuna katılım

noktasında gönüllülük çalışmalarında etkin rol almaya davet ediyoruz. İlkokullara, ortaokullara, liselere ve üniversitelere ziyaretlerim oluyor, oralarda da hep dile getiriyoruz, kayıtlar alınıyor ama 7/24 erişilebilecek bir web sitemiz ve bahsettiğiniz mobil uygulamamız da var. Her şeyden önemlisi gençlerimizde bu gönül olduktan sonra hiçbir engel yok.

Faik Uyanık

gencgonulluler.gov.tr ve onun mobil uygulaması çok iyi bir sistem. Ben bir denedim, ne kadar saatiniz olduğunu, hangi konuda çalışmak istediğinizi giriyorsunuz ve size öneriler geliyor.

Şimdi diğer konuya geçelim. Siz sporu tabana yayma konusuna çok önem veriyorsunuz, herkesi sporla buluşturmaktan bahsediyorsunuz. Şu an itibariyle bu konuda yapılanlar yeterli mi Türkiye'de?

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Önce şunu söyleyeyim tesisleşme konusunda mükemmel durumdayız. Muazzam stadyumlardan salonlara, açık kapalı kortlardan havuzlara kadar her branşta tesisimiz var. Tesis açığı noktasında pek çok engelli aştık fakat aşmamız gereken tek bir konu daha var ki o da spor alışkanlığı. Bu alışkanlığı daha yaygınlaştırmamız, spor kültürünü daha güçlendirmemiz gerekiyor. Bunu da başarabilirsek hem ulusal ve uluslararası anlamda performans noktasında başarılarımız katlanacak hem de bedenen ve ruhen daha sağlıklı bir toplum olmamızda bize önemli bir fayda sağlayacak. Bu bağlamda bizim sporla ilgili iki temel amacımız var. İlki sporun tabana yayılması, ikincisi de sporda performans. İki konuda da çalışmalarımız var. Bu noktada iş birliği çok önemli. Gönüllü faaliyetler de sporun tabana yayılmasında önem taşıyor. Kadın, erkek, genç, yaşlı, engelli, engelsiz demeden herkesin spora erişimini sağlamak zorundayız. Bununla ilgili çok güzel

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

çalışmalarımız var ve çok ciddi aşamalar kat ettik. Örneğin gündüz işim var, gece ancak vaktim oluyor diyen arkadaşlarımız için spor tesislerimiz artık 7/24 açık.

Faik Uyanık

Çok güzel.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Yürümek ya da tenis oynamak istiyorsanız gece gelip tesisimizi kullanabiliyorsunuz. Tesislerimiz bütün imkânlarıyla tüm toplumumuzun hizmetinde. Bir de kadın odaklı spor stratejimiz var. Kadının toplumun merkezinde yer alması, önemli bir direği olması açısından bir anne, bir eş olarak ailenin sportif motivasyonunu yukarıya taşıyabilmesi bizim için çok değerli. O noktada kadınlarımıza çok güveniyoruz. Kadınlarımızın spora erişimine öncelik tanıyarak sporu, spor kültürünü çok daha yaygınlaştıracığımızı düşünüyoruz.

Faik Uyanık

Kadının evden çıkması, spor vesilesiyle sosyalleşmesi ve sosyal hayata katılması farklı etkileri de beraberinde getiriyor.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Örneğin geçen yıl Kilis'te başlattığımız pilates kampanyası tüm ülkede devam ediyor ve çok muazzam bir talep var. Tabii ki sadece pilates değil... Biz sadece birkaç branşı değil sporla ilgili her konuyu önemsiyoruz. Değerli gençler, her türlü yeniliğe de açığız. Bu soru vesilesi ile okulunuzda, üniversitenizde sporla ilgili çalışmalarda destek gerekiyorsa bakanlık olarak her daim hizmetinizde olduğumuzu ifade edeyim. Spor kulüplerini önemsiyoruz. Kulüp kurun destekleyelim. Sadece futbol, basketbol değil satrançtan oryantiringe kadar her branş bizim için çok değerli, çok önemli.

Faik Uyanık

Bir numara yoksullukla mücadele, iki numara açlıkla mücadele dedikten

sonra, sağlıklı bireylere geçiyoruz ve burada yaptığımız çalışmalar çok kıymetli, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına hizmet eden önemli bir faaliyet. Peki, ama gençler bu çalışmaların neresinde? Nasıl dahil oluyorlar sizin aldığınız kararlara?

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Elbette, bunu her zaman söylüyorum bizim bakanlığımız gençlerin bakanlığı. Önceliğimiz, her şeyimiz gençler. Ben bakanlığın dışında sürekli gençlerimizle buluşmanın yanı sıra onları her zaman bakanlığa davet ediyorum. Bakınız, bakanlık sizin yuvanız değerli arkadaşlar. Ne zaman isterseniz resmi bir iletişim sürecine gerek kalmaksızın bakanlığımızı ziyaret edebilirsiniz. Gelin, ben uygunsam benimle, uygun olmadığım durumlarda arkadaşlarımla bir araya gelebilir, bakanlığımızın Ankara'daki merkez ofisinde ya da tüm Türkiye'ye yayılmış birimlerinde görüşlerinizi, önerilerinizi ve eleştirilerinizi bize iletebilirsiniz. İletişim bilgilerim açık. Gerek sosyal medyadan gerek diğer iletişim kanallarından sizin tekliflerinize, ikazlarınıza ve katılımınıza çok önem verdiğimizizi ifade etmek isterim. Örneğin yeni süreçte gençlik merkezlerimizin dizaynı konusunda bir çalışma yürütüyoruz. Ankara Kızılay'da açacağımız Gençlik Merkezi için gençlerimize, "Gelin nasıl bir Gençlik Merkezi istediğinizi anlatın, birlikte tasarlayalım." dedik.

Faik Uyanık

Model bir Gençlik Merkezi...

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, model bir Gençlik Merkezi.

Faik Uyanık

İleride tüm Türkiye'de göreceğimiz belki...

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Bölgesel de olabilir. Kızılay'daki gençlerin talebi ile Beşiktaş'taki gençlerin talebi farklı olabilir. Bundan sonraki süreçte gelin

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

birlikte düşünelim, birlikte tasarlayalım, birlikte inşa edelim diyoruz.

Faik Uyanık

Sayın Bakan 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'na 4 gün kaldı 29 Ekim tarihini not etmenizi tavsiye ederim çünkü bakanlığın size bir haberi var.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, biliyorsunuz her yıl proje desteklerimiz var. *Düşünün, tasarlayın, gerçekleştirin* diyoruz. Bu yıl proje desteklerimizi rekor bir başvuru sayısı ile götürüyoruz. Geçen yıl 3 bin olan sayı bu yıl 20 bine ulaştı. Bu nedenle başvuru sürecini bir hafta daha uzatmaya karar verdik. 29 Ekim son günü. Bu sene yeni temalar da geliştirdik. Başvurmanız halinde kültür-sanattan çevreye, hayvan haklarından gönüllüğe ve fiziksel aktiviteye kadar çok çeşitli yelpazedeki girişimcilik projelerinizi bu çağrı kapsamında desteklemeye hazırız. Bu çağrıları daha da sıklaştıracamız çünkü gençlerimizin üretken olmasını istiyorsak, bu tekliflerin daha sık, daha güncel olması gerektiğine inanıyoruz. Bu nedenle elinizi çabuk tutun, web sayfamızdaki formları okuyun, bir sorunla karşılaşırsanız bizimle temasa geçin ama bu başvuru süresini kaçırmayın isterim değerli arkadaşlar. Girişimcilik ve inovasyon çok önemli. Çevre ve hayvan hakları gibi yeni temalarımız var, bu yüzden ben de heyecanlıyım.

Bu yıl ayrıca şöyle bir ilki gerçekleştirdik. Gençler tabii ki belli bir yaş dilimini kapsıyor ama yarının gençleri olan çocuklarımız da bizler için çok değerli ve önemli. Bu nedenle ilk kez proje çağrısını ilkokullara indirdik. Kars'ta bir köy okulundaki çocuğumuzun, öğretmeni aracılığıyla bir proje çalışması yapması ve oradaki bir projeye destek olması bizim için çok önemli. Edirne'deki bir çocuğumuzun proje algısı ve başarısı ile erken yaşta tanışması çok önemli. Çocuklarımız, öğretmenlerinin liderliğinde başvuracaklar. İlkokul kaynaklı

başvuruların sayısının da çok olduğunu görüyoruz ve o anlamda da mutluyuz. 7'den 70'e üreten geliştiren bir toplum olma yönünde ben bu proje çağrımızın çok değerli olduğunu düşünüyorum.

Faik Uyanık

Harika!

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Az önce dışarıda bulunan stantlardan birinde bir arkadaşımızla karşılaştık, maalesef projelerden haberi yoktu. Bu iletişimi daha da güçlendirmemiz gerektiğini anladım. Bu vesileyle bu konuyu sizlere bir kere daha duyurmuş olduk.

Faik Uyanık

Evet, bugün herhalde buradan epeyce proje çıkar. Dört gün kaldı ve bu az bir süre değil, projeniz varsa hemen teklifinizi yollayın. Şu anda Gençlik ve Spor Bakanlığında 15 milyon TL gençleri bekliyor.

Sayın Bakan çok az zamanımız kaldı. Ben hızlıca bir iki konuya daha değinmek istiyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığı sağlık konusunda ilk akla gelen bakanlık olmayabilir ama siz spor ve sağlığın bulunduğu noktada bu konu üzerinde de çalışıyorsunuz. Bu konudaki birkaç faaliyetten bahsedelim isterseniz.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, az önce de söylediğim gibi spor hem beden hem de ruh sağlığı açısından önemli bir enstrüman. Biliyorsunuz spor yapan, spor kültürü olan toplumlarda sağlık harcamaları azalıyor. Sağlıklı yaşamın en önemli faktörlerinden birisi hareket ve hareket de sporla olabilecek bir şey. Biz yürümekten bisiklet binmeye kadar pek çok aktiviteyi destekliyoruz. Geçtiğimiz günlerde Dünya Hareketlilik Haftasını gerçekleştirdik. Bu konuda yerel yönetimlerimizle, üniversitelerimizle çok önemli çalışmalarımız var. Ziyaret

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

ettiğim üniversitelerde rektörlerimize, öğrencilerimize bisiklet yollarını tavsiye ediyorum. Bu konuyla ilgili hem inşaa çalışmalarında hem de sonrasında bisiklet edinilmesi süreçlerini bakanlık olarak desteklediğimizi belirtmek istiyorum. Hareket sağlık için gerçekten önemli, yani günde birkaç adım fazla atmamız, belki asansörle çıkacağımıza merdiveni kullanmamız gerekiyor. Bunun yanında bir markete gittiğimizde aracımızı park etmek için en yakın yeri tercih etmek noktasında bir rekabet gözlemliyorum. Kapıya yakın bir park yeri boşalır da oraya park eder miyim diye sürekli dönen araçları görüyorum. Aslında toplum olarak bu mantığı biraz farklı boyutlara taşımamız lazım. Daha uzağa park edip daha çok yürüelim. Asansörlerden ziyade merdivenleri kullanalım. Biz yürüyüş yolları, tartan pistler noktasında gerek belediyelerimizle gerekse diğer yerel yönetimlerimizle çalışma halindeyiz. Bu konudaki taleplerinizi bize bildirirseniz destek olmaktan ayrıca keyif duyarız.

Faik Uyanık

Evet, bu yıl tamamımız “kısa yollar” olduğu için Sayın Bakan’dan günün ilk kısa yolları geldi.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, iyiliğe giden yollar.

Faik Uyanık

İyiliğe giden yollar... Tabii kentlerin de buna uygun tasarlanması, erişilebilir olması ve herkesin söz sahibi olması lazım. Sürdürülebilir kalkınmanın mottosu anlamında kimseyi geride bırakmadan ilerlemek gerekiyor. Zaten 10 numaralı amaç da tamamen bu konuya, eşitsizlik konusuna odaklı. Gençlik ve Spor Bakanlığı da erişilebilirlik ve fırsat eşitliğine çok önem veren bir bakanlık. Bu konudan da hızlıca bahsetmemizde fayda var.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Evet, erişilebilirlik ve fırsat eşitliği, genç, yaşlı herkesin spora erişimi çok önemli. Gençlik kamplarından spor tesislerine kadar bakanlığımızın tesislerine erişimde az önce bahsettiğim gibi zaman sınırını kaldırdık. Bunun yanı sıra spor engel tanımaz diyoruz. Engelli, engelsiz, kadın, erkek, genç, yaşlı herkesi tesislerimizde buluşturma noktasındayız.

Faik Uyanık

Bakın genç yaşlı diyor Spor Bakanı, dolayısıyla herkes genç bizim için!

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Herkes genç bizim için. Biz herkesi genç kabul ediyoruz. Bu çerçevede de spor tesislerimiz başta olmak üzere erişimi

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

kolay kılma noktasında çalışmalarımız var. Millî Eğitim Bakanlığı ile çok önemli bir çalışmamız var. Millî Eğitim Bakanımızın bu anlamdaki katkılarına müteşekkirim. Okul öncesi dönemde başlayan, atletizm, jimnastik ve yüzme olmak üzere üç temel branşta yürütülen bir çalışma bu. Okul öncesi dönemde kazandırılan alışkanlıklar daha uzun vadeli, daha güçlü oluyor. Bu alışkanlığın kazandırılmasını ve bu çerçevede sporun tabana yayıldığı daha sağlıklı bir toplumu hedefliyoruz. Bir piramit düşünün, sporu tabana ne kadar yayarsak “elit sporcular” olarak tanımladığımız en üst kısım da o kadar genişliyor. Bu bağlamda son günlerde şükürler olsun yüzmeden boks ve jimnastiğe kadar çok ciddi başarılar yaşadık. Jimnastikte İbrahim’in başarısı bize çok önemli bir süreci, çok önemli bir başlangıcı müjdeliyor aslında. O bağlamda ben spor toplumu olma yönünde çok güzel ilerlediğimizi ama çok daha gayrete, motivasyona ve çalışmaya ihtiyacımız olduğunu ifade etmek istiyorum.

Faik Uyanık

Çok haklısınız.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Bu konu da aslında gönül işi ve bu yolda da Sosyal Fayda Zirvesi vesilesiyle ben tekrar çağrıda bulunmak istiyorum.

Faik Uyanık

Çok teşekkür ederiz Sayın Bakan. Belki bilmeyenler vardır, Gençlik ve Spor Bakanlığının son bir sene içindeki güzel gelişmelerinden bir tanesi de Gençlik Radyosu. Dilerseniz online olarak takip edebiliyorsunuz. Aranızda bütün bu gündeme hâkim olmak isteyenler varsa ki çoğunluk öyledir bence, Gençlik Radyosunu takip edin.

Son soru geliyor. Dijital ve teknolojinin hep zararlarına odaklanıyoruz ve odaklanmalıyız da... Dijital ve teknolojiyi toplum yararına, sosyal fayda için nasıl kullanabileceğimiz konusuna

odaklanmamız lazım. Gençlerin girişimci taraflarının ve projelerin hayata geçirilmesi için dijitalin nasıl katkıda bulunabileceği konusuna kafa yormak lazım. Çok güçlü bir araç aslında dijital, bu anlamda Bakanlığın çalışmalarından bahsetmekte fayda var.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Elbette ama dijitale gelmeden önce bir parantez açacağım, müsaadenizle.

Faik Uyanık

Tabii buyurun.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Kitap okuma alışkanlığı ve yaygınlaştırılması çok önem verdiğimiz bir konu. Bu nedenle standımızda hepiniz için kitap hediyemiz var. Alamayanlar lütfen bana e-mail ya da mesajla bildirsinler.

Faik Uyanık

Türk klasikleri başta olmak üzere harika kitaplar var.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

İstedığınız kitabı seçip size yollayabiliriz. Dijitale geçmeden önce bu konuyu özellikle ifade etmek isterim.

Faik Uyanık

Teşekkür ederiz.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Tabii ki dijital yaşam tarzı ve teknoloji bizim takip etmemiz gereken, ardında kalmamız gereken bir konu. Teknoloji kullanımı, dijital çağa uyum noktasında ülkemizin geldiği süreç malum ama biz bu noktada gençlerimizin geleceğe üretken bir şekilde, pasif değil aktif bir şekilde hazırlanması görüşündeyiz. Bu çerçevede gençlerimizin inovasyona yönelik kapasitelerini artırmak ve onları bu noktada desteklemek istiyoruz.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

KARASAL

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Bu coğrafya, bu kadim medeniyet pek çok güzel hikâyeye sahip ve ben gençlerimizde bu güzel hikâyeleri çoğaltacak potansiyeli görüyorum. İnşallah hep birlikte iyiliği, güzelliği, sevgiyi büyüteceğiz, güçlendireceğiz. Bunun için tabii ki çok çalışmamız, daha çok gayret etmemiz gerekiyor ama ben bu noktada da çok umutlu olduğumuzu özellikle ifade etmek istiyorum.

Faik Uyanık

Spor, kültür-sanat, yenilikçi fikirler, çevre, gönüllülük, hayvan aktivizmi konularında projesi olanlar, bu konulara giden en kısa yollara dair projelerini yazsınlar ve 29 Ekim'e kadar bakanlığın web sayfasına iletinler. Çevre konusunda bir parantez açmakta fayda var. 2019 aynı zamanda iklim krizinin en fazla konuşulduğu yıl oldu ve daha fazla konuşulması gerekiyor. Dolayısıyla bunun da temanızın içinde yer almış olması çok kıymetli. Sayın Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Gençlik ve Spor Bakanı, çok teşekkür ederiz efendim. Ayağınıza sağlık, ağızınıza sağlık.

Mehmet Muharrem Kasapoğlu

Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

Bundan sonraki süreçte gençlik kamplarımızda inovasyon odaklı kamplar açacağız. Yine gençlik merkezlerimizde teknolojiyi sadece kullanan değil üreten gençler yetiştirmek amaçlı dene-yap atölyeleri kurduk. Az önce söylediğim gibi inovatif projelere desteklerimiz var, bunları artıracacağız. Açıkçası üreten, analiz eden ve geliştiren bir gençliğe sahibiz. Bu bizim toplumumuzun mayasında olan bir şey. Gelişime açık, pratik zekâlı bir toplumuz. İnşallah imkânları daha çok, daha güçlü bir şekilde sağladığımızda hep birlikte çok güzel başarı hikâyelerine şahit olacağımıza inanıyoruz.

Faik Uyanık

Belki de seneye onu anlatacağım burada...

Halit Ergenç

Raj Kumar dünyayı değiştirmeyi bir işe çeviren, bunun bir iş kolu olduğunu 20 yıldır dünyaya anlatan çok önemli bir girişimci. Kurucusu olduğu **devex.com** bugün bir milyonun üzerinde kalkınma uzmanı CV'si, ürettiği yüzbinlerce kalkınma haberi ve erişim sağlattığı milyarlarca dolar kalkınma ihalesiyle dünyanın önemli sosyal fayda medya kuruluşu.

Raj Kumar iyiliğe giden bu kısa yolda, elimde görmüş olduğunuz, e-kitap olarak telefonunuza da indirebileceğiniz, *"İşimiz Dünya'yı Değiştirmek, The Business of Changing The World"* adlı kitabı yazdı ve bu kitap kapsamında ilk kez Türkiye'ye geldi. Bu kitapta yazılımcılar, yapay zekâ, insani yardım alanında çalışanlar, sosyal girişimciler ve dünyayı değiştirmek için yola çıkan insanlara dair çözümler anlatılıyor. Çözüm çok önemli. Yeni teknolojiler insani gelişme yolunda her şeyi hızlandırabilir mi? Dünyada iyiliğe giden yolda neler oluyor? Bunların hepsini şimdi Raj Kumar'dan dinleyeceğiz. Alkışlarınızla sahneye Devex'in kurucusu Raj Kumar ve UNDP'den Karen Cirillo'yu davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

İşimiz Dünyayı Değiştirmek

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Karen Cirillo**
UNDP Avrasya Bölgesi İletişim Uzmanı

Raj Kumar

Devex Kurucu Başkanı ve Genel Yayın Yönetmeni

Karen Cirillo

Merhaba, günaydın! Raj, halihazırda dış yardım sektörün hacmi yaklaşık 200 milyar dolar civarında. İnsani yardımın gelişmesi gibi konular çerçevesinde bir sektörden söz ettiğiniz zaman kulağa biraz olumsuz gelebilir. Bir sektör olarak dış yardım konusundan ve belki karşılaşılan bazı güçlüklerden bahsedebilir misiniz?

Raj Kumar

Bunu yapmaktan mutlu olurum. Günaydın, sizlerle birlikte olmak gerçekten harika. Evet biz sektörler hakkında konuşmaya çok alışkınız. Yeni teknolojiler, yeni edinilen servetler ve küreselleşme ile bütünüyle dönüştürülmekte olan sektörler... Burada ekranda az şey olduğunu biliyorum ama bu bizim hakkında konuşmaya çok alışkın olduğumuz bir şey. Ancak hayırseverlik, hayır kurumları ve dış yardım söz konusu olduğunda, bence her şeyden önce haklı olarak bunu bir sektör olarak düşünmediğimizi söylüyorsunuz. Ama gerçekten öyle! Demek istediğim bunun dünyanın her yerinde UNDP gibi yerlerde milyonlarca profesyonelin çalıştığı bir sektör olduğu. Vergi mükelleflerinin,

hükümetlerin, dünyanın her yerinden milyarderlerin ve sıradan vatandaşların verdiği birçok yardımın oluşturduğu, çok sayıda finansman kaynağı olan bir sektör. Hem uluslararası hem de yerel birçok STK'nın olduğu gerçekten zengin bir ekosistem. Benim kitapta anlattığım hakkında konuşmaya alışkın olduğumuz bütünüyle altüst olmakta olan sektörler. Gazetelerin ortadan kalkıyor olması veya bütünüyle Facebook ve Google gibi platformlara taşınıyor olması gibi ya da Tesla ve Uber tarafından bütünüyle dönüştürülmekte olan araba sektörü gibi. Aslında içinde UNDP, STK'lar ve büyük hayır kuruluşlarının da yer aldığı yardım sektörü de dönüşüyor. Genel olarak bundan bahsediyorum.

Karen Cirillo

Karşılaşılan güçlükler, sektörde en çok dönüşüme ihtiyaç duyulduğunu gözlemlediğiniz sorunlar nelerdir?

Raj Kumar

Gerçekleşmekte olan üç büyük değişim var. İlki, yardım sektörünün genelde çok az sayıda devlet tarafından finanse ediliyor

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

olması. Birleşmiş Milletler kuruluşları veya Dünya Bankası gibi kuruluşlara giden finansmanın büyük bir kısmını, dünyadaki büyük ekonomilerden sadece birkaçı karşıladı. Bunlar ABD, Birleşik Krallık ve Almanya'ydı. Bu durum biraz da tek satıcılı monopol, tek alıcılı monopson ya da çok az sayıda alıcının bulunduğu oligopol yapıya benziyor. Sektörde sadece birkaç alıcının olduğu durumda, piyasada işlev bozuklukları oluşur. Şu anda bunların tamamen değiştiğini ve pek çok kaynaktan, özellikle milyarderlerden para geldiğini görüyoruz. Aranızda Cari Tuna ve Dustin Moskovitz isimlerini duyan var mı? Bunu dünyanın pek çok yerinde soruyorum ve daha evet diyen kimseye rastlamadım! Bu genç çift geçtiğimiz yıl Rockefeller Vakfından daha fazla bağış yaptı. Birkaç yıl içinde Ford Vakfından da daha yüksek bağış yapacaklarını düşünüyorum ki bu ikisi geçtiğimiz yüzyılın en büyük iki vakfı. Bu genç çift dünyadaki 2000'den fazla milyarder içinden sadece bir örnek ve bunların yüzde 10 kadarı hayat boyunca bu bağışa devam edeceklerini ifade eden Bağış Taahhüdü – Giving Pledge olarak bilinen belgeyi imzaladılar. Bu alana gelen bir milyarder akını var. Böylece, önceden sadece birkaç büyük devletin finanse ettiği oldukça kapalı olan bu sektör açıldı. Artık sadece milyarderler değil, aynı zamanda sıradan vatandaşlar da mobil telefonları vasıtasıyla bağış yapıyorlar. Bu alanda daha önemli aktör haline gelenler Türkiye gibi orta gelir düzeyindeki ve yükselen ekonomiler ve her türden yatırımcılar. Etki yatırımcıları, tüzel kişiler bu işe daha çok katılıyorlar ve bu büyük bir değişim. Bizim, projelerden uzaklaştığımız ve insanlara doğrudan ulaşacak şekilde perakende yardıma yöneldiğimize dair ve bu dönüşen yardım endüstrisinde onları ihtiyaç sahibi ve faydalanıcı olarak değil müşteri ya da ortak gibi gördüğümüze dair düşünceler var.

Karen Cirillo

Gelmesi muhtemel para ne kadar demiştiniz?

Raj Kumar

Halihazırda 200 milyar dolar. Dünyadaki bütün milyarderlerin zenginliğine baktığınız zaman 9 trilyon dolardan bahsediyoruz. Dünyada zenginlik öyle bir noktaya ulaştı ki onunla yapabileceğiniz fazla bir şey kalmadı. Demek istediğim, birçok devlet vergileri artırsa da vergileri ödedikten, yatlarını, adalarını, kendi topraklarını aldıktan sonra bile bu milyarderlerin ellerinde verebilecekleri eşi benzeri görülmemiş miktarda para kalacak. New York eski belediye başkanı Bloomberg gibi bazı milyarderlerin zenginliği bazı hükümetlerin seviyesinde ki kendisi geçtiğimiz yıl 800 milyon dolar bağış yaptı. Benim bu kitapta belirttiğim gibi tahminim şu ki, bu kişi her yıl sadece bireysel olarak Kanada hükümetinin yaptığı kadar bağış yapabilir. Bu büyük bir akım ve kitapta buna benzer verdiğim daha birçok örnek var.

Karen Cirillo

Milyarderler veya daha büyük organizasyonlar sektöre giriyor, böylece bu durum kısmen bir rekabet ortamı yaratıyor ve insanları yaptıklarından dolayı daha kolay hesap verebilir hale getiriyor. Aynı zamanda

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bütün bu insanların sektör pazarına akması riskini de taşıyor, yardım konusunu kastediyorum. Yatırım yapma kuralları nasıl, güvenilir mi? Bu sistemde sadece o an yapmak istedikleri geçici hevesleri için değil, gerçekten iyi olduklarını düşündükleri şeyleri yaparak insanlar açısından faydalı olacak şekilde nasıl faaliyet gösterebilecekler? Kurallar ya da pazara nasıl girecekleriyle ilgili tavsiyeler var mı?

Raj Kumar

Sektörün alt üst oluşu her zaman iyi bir şey demek değildir. Haklısınız, buna gerek yok. Esasen bunun anlamı bu sektörün açılarak ve kafamızda yeniden canlandırılarak altüst oluyor olması. Bu durum bazı problemleri çözebilir ve bazı yeni problemler yaratabilir. Baktığınız zaman burada önemli olan hesabı verilemeyen bağıştır. Bu yüzden eğer hayır sektörüne giren büyük bir servet varsa ve gerçek anlamda pek kural yoksa, o zaman hesap verilebilirlik duygusu da yoktur. İnsanlar büyük hatalar yapabilirler ve biz burada insanların yaşamından bahsediyoruz, küresel sağlığı, eğitimi ve aşırı yoksulluğu konuşuyoruz. Devasa servetle ve bu aktörlerle gerçekten büyük hatalar yapabilirsiniz. Bu nedenle aslında ihtiyacımız olan, kitabımda yaptığım çağrının bir parçası olarak, sektöre bakış açımızı yeniden tasavvur etmek ve hesap verilebilirlik alanında bazı yeni kurallar devreye sokmak. Vergiler alanında ya da nelerin hayır kurumu sayılıp nelerin sayılmayacağıyla ilgili yeni kurallar koyan devletler olabilir. Bu durum şeffaflık alanında yeni kurallar konulması ve bağış konularında daha fazla şeffaflığa ihtiyaç duyulması anlamına gelebilir. Ancak bizim bu konuşmayı şimdi yapmamız gerekiyor çünkü, milyarder hayırseverliği büyük bir yükselen dalga olarak bu alana giriyor.

Karen Cirillo

Sanırım siz bunun, parayı bir vakıf kurarak değil de ayrı bir örgüt ya da işletme aracılığı ile verme modeli olduğunu söylüyorsunuz.

Raj Kumar

Evet, yeni hayırseverlerin birçoğu servetlerini bağışlamak için özel şirketleri bir araç olarak kullanıyorlar ve tekrar edecek olursak belki de bunu gerçekten iyi niyetle yapıyorlar. Bunlar gerçekten iyi projeler olabilir, bilmek çok zor çünkü özel şirket kurallara göre -en azından ABD’de-, parayı nereye harcadığınızı açıklamak zorunda değilsiniz. Bu nedenle şeffaflık konusunda önemli bir eksiklik var. Bana göre bu eksikliğı gidermek için kitapta ayrıntılarını verdiğim reformlar bir umut ışığı olabilir.

Karen Cirillo

Yardım sektörüne giren insanlar bunu iyi niyetlerinden ya da ahlaki değerleri nedeniyle mi yapıyorlar? Bunu bir iş olarak mı görüyorlar? Ya da bu konuşma gerçekten bu alana gelen şirketler hakkında mı?

Raj Kumar

Bilirsiniz, bence onlar da diğer herkes gibi sadece birtakım şeylerle güdülenirler. Daha bugün gelen bir habere göre çocuk felci virüsü ırklarından ikisi daha ortadan kaldırıldı. Sanırım bir ırk kaldı ve çocuk felcini yeryüzünden tamamen silmeye çok yakınız. Dünyada insanlık tarihi boyunca çiçek hastalığından sonra gezegenden tamamen silinebilen ikinci hastalık olacak. Bu konuya sorunuzu cevaplamak için değindim çünkü bağış yapan sıradan insanlar ve milyarderleri güdüleyen şey dünyayı belirgin bir şekilde daha iyi bir yer yapacak tarihi bir projede yer alma isteğidir. Umut ediyoruz ki, çocuk felcinin silindiğini görünürken, kısa zamanda Gine kurdu hastalığının da silindiğini görürüz, önümüzdeki on yıl içinde yok edilmesi muhtemel birkaç ihmal edilmiş tropikal hastalık daha var. İster bir milyarder isterse sıradan bir kişi olsun insanların, *“Ben de bunun bir parçası olmak istiyorum, bu yardım sektörü aslında benim ve burada bir rolüm olmalı.”* diyeceği bir noktaya geliyoruz. İklim gibi bir konuda da kendimizi kesinlikle bunun içine dahil etmemiz gerekiyor.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Karen Cirillo

Geçmişte şirketlerin kalkınma sektörüne giriş şekilleri kurumsal sosyal sorumluluk projeleri vasıtasıyla gerçekleşiyordu. Ancak sanırım şimdi bazı şirketlerin iş modelleri veya tedarik zincirleri gibi konular açısından etkiye daha çok yöneldikleri bir değişim yaşanıyor. Peki, siz bu değişimi nasıl görüyorsunuz? Bence hepimiz birey olarak üzerimize düşeni yapabiliriz ama asıl büyük değişim devletlerin ve şirketlerin yaptıkları işlerde bu değişimleri benimsedikleri zaman gerçekleşecek. Peki bunu etki yaratacak iyi bir iş modeli olarak nasıl görüyorlar?

Raj Kumar

Evet, kurumsal sosyal sorumluluk gerçekten iyi bir şey olabilir ancak sanki bu birinci aşamayı. Bunlar, *“Tamam burada bir iş yapıyoruz, ama öte yandan iyi bir şeyler de yapacağız. Küçük birkaç çek yazacağız, biraz hayır yapacağız, belki birkaç tane de kampanya yaparız.”* diyen şirketlerdi. Aslında değişmekte olan şey şu, şirketler giderek *“Bizim ana faaliyetimizin özünde toplumsal bir unsur yer almalı.”* diyorlar. Bana göre bu, kitapta da anlattığım gibi, kapitalizmin gelecekteki şeklidir. Şirketlerin bir taraftan çevreyi kirletirken diğer taraftan küçük iyi şeyler yapacağı bir sistem olamaz. Bu yüzden alışılmışın dışında olan yöntemle uyum sağlamak durumundayız ve sanırım durum gitgide oraya doğru kayıyor.

Şirketlerin bunu yapmalarının bir nedeni de çalışanlarının bunu istiyor olması. Burada birçok genç insan olduğunu biliyorum ve şirketler bünyelerine katılan genç insanları her geçen gün daha da artan biçimde en önemli varlıkları olarak görüyorlar. Onların iş imkânı sunduğu sizin de arkasından koştuğunuz bir ilişki olarak görmüyorlar ve dünyadaki en iyi yeteneğin peşinden koştuklarını kabul ediyorlar. Biliyorlar ki, dünyadaki en iyi yetenek başka yerlere de gidebilir. Dünyadaki büyük şirkette sosyal konular

yüzünden büyük iş bırakma vakaları olagelmiştir. Bu durum şirketleri, *“En iyisi biz işlerimizi değerlerimize uygun hale getirelim.”* demeye zorluyor. Yatırımcılar da aynı şeyi yapıyor ve giderek *“İnanmadığım sektörlere yatırım yapmak istemiyorum, iyi bir tüzel vatandaş olmayan şirketlere yatırım yapmak istemiyorum.”* diyorlar. Bence, büyük şirketlerin gerçekten büyük önem taşıyan uyum süreci daha yeni başlıyor. Bu bakımdan henüz büyük mesafe kat etmiş değiliz ama iş dünyasını da dahil ederek sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi büyük küresel sorunları gerçekten ele alma imkânı var.

Karen Cirillo

Bu etki işlerinden bazılarını dünyaya sunan bir şirket veya bir kuruluş örneği verebilir misiniz?

Raj Kumar

Unilever böyle şeyler için hep ön planda olagelmiş güzel bir örnek. Güzel çünkü şöyle dediler, *“Biz hiç gitmediğimiz ve satış yapmadığımız birçok ülkedeki tedarikçilerden mal alıyoruz ve onları birçok zengin ülkeye satıyoruz.”* Tedarik işlemini aslında dünyadaki aşırı yoksul bölgelerde yaşayan insanlardan yapıyorlar. Çay çiftçileri gibi... Ayrıca her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğunun farkındalar: *“Eğer çay çiftçilerinin geçim sorunları ile ilgilenmezsek yüksek kaliteli çaylar elde edemeyebiliriz, belki de bu çiftçiler sürdürülebilir olmayacak ve tedarik zincirini uzun süre devam ettirecek uygun suları bulunmayacak. Belki de çocukları sonunda çay plantasyonlarında çalışmayı bırakacaklar. Müşterilerimiz bunu öğrenirse, bu çayı almayacaklar.”* Bu bağlantının farına vardıkları için sosyal ve finansal hedefleri yan yana gerçekleştirecek entegre bir işletme olmaya karar verdiler. Şimdi dünyadaki çay üretiminde en büyük aktör olarak çay tedarik sistemleri tamamen sürdürülebilir durumda. Bu tüm sektörü şöyle düşünmeye itiyor, *“En iyisi onları yakalamak için biz de aynısını yapalım.”* Bunun gibi daha birçok örnek var. Ama

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bence, küresel şirketler dünyası olarak gerçekten ilerlemeye başladığımız yön bu.

Karen Cirillo

Yani şunu söylüyorsunuz, şu anda yardım sektörü insanların, “Sorunun ne olduğunu biliyorum, çözümünü de biliyorum ve haydi bu işe para yatıralım.” demesinin ötesinde bir şey ve giderek, “Haydi problemin ne olduğunu bulalım!” modeline dönüşüyor. Onların da en çok etkilendiği insanlar kim? Belki onun hakkında konuşabilirsiniz.

Raj Kumar

Evet, memnun olurum. *Hello Tractor – Merhaba Traktör* organizasyonunu muhtemelen pek çok insan duymamıştır ama belki de biliyorsunuzdur. Türkiye ve benim yaşadığım ABD gibi ülkelerde traktörler çok yaygındır. Nispeten ucuzdur ve insanlar kendi bahçeleri için bile traktör alırlar, öyle değil mi? Traktör 1892 yılında icat edildi, yeni bir teknoloji değil ama bugün birçok ülkede traktörler çiftçiler için hâlâ çok pahalı. Tarlanızı ekim için hazırlamak gerçekten yoğun bir çalışmayla 40 gün sürer ama bir traktörünüz varsa sadece 8 saat sürer.

Bu, çiftçiler için gerçekten bir devrim ve tarımsal kalkınmada büyük miktarda paranın nereye gittiğine bir örnek oluşturuyor. Bu durum yıllardır var. İşletme alanında diploma alan genç ve sosyal bir girişimci, “*Bu problemin çözümüne nasıl yardım edebilirim?*” diyerek ortak veya müşteri olarak çiftçileri düşündü, bu soruna onların bakış açısıyla baktı. Sonuçta Uber’in araç paylaşımı için kullandığı teknolojiyi traktörler için de kullanabileceğimizi fark etti. Böylece traktörünüzü cep telefonunuzu kullanarak paylaşabiliyorsunuz. Bu çözüm, ihtiyacı olan çiftçiler için tarlalarında traktör kullanmayı ucuz hale getiriyor. İnanılmaz bir proje çünkü başlattıkları ülke olan Nijerya’daki yeni traktörlerin yüzde 75’i *Hello Tractor* teknolojisini kullanıyor ve Afrika’da beş farklı ülkeye yayıldılar. Bu, çok farklı bir açıdan düşünmeye mükemmel bir örnek. Normalde yardım sektörünün nasıl örgütleneceği şeklinde bir proje bakış açısıyla düşünmek yerine, “*Peki, haydi müşterilerle gidip konuşalım, burada bir perakende işletmesi gibi olalım.*” diyerek, “*Müşteri ne ister ve neye ihtiyaç duyar?*” sorularına cevap arayarak ve daha da ileri götürerek geliştirildi.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Çok güzel başka bir örneğim daha var. Acaba içinizde Sahraaltı Afrika'daki gençlerin ve çocukların ölüm nedenlerinden birincisini bilen var mı? Araç kazaları! Evet araç kazaları Sahraaltı Afrika'da çocukların özellikle de ergenlerin birinci, küçük çocukların ise ikinci derecedeki ölüm nedenidir. Bunun çözümünün ne olduğunu düşünebilirsiniz, *"Bu çok büyük bir sorun, yollara yatırım yapalım, arabaları daha güvenli hale getirelim ya da polise veya kolluk kuvvetlerine yatırım yapalım."* diyebilirsiniz. Bunların hepsi iyi fikirler. Fakat birkaç araştırmacı demiş ki, *"Bundan etkilenen insanlarla gidip konuşsak nasıl olur?"* Konuştukları zaman bu kazaların Doğu Afrika'da *matatu* olarak bilinen minibüslerde gerçekleştiğini fark etmişler. Genellikle o minibüsün arka koltuğuna oturuyorsunuz, şoför çılgınca sürüyor ve siz *"Yapabileceğim hiçbir şey yok, burada oturmak ve bir kaza olmasın diye dua etmek zorundayım!"* diye düşünüyorsunuz. Araştırmacılar, *"Bir kampanya başlatsak, üst kısımlara çıkartmalar yapıştırsak, eğer bindiğiniz matatu bahsedilen durumdaysa, sesinizi yükseltin ve şoföre bir şeyler söyleyin desek."* diye düşünmüşler ve bu denemeyi yapmışlar. Üzerinde *"Sesini Yükselt"* ve *"İtiraz Et"* anlamındaki *"Zusha"* yazan çıkartmaları yukarı kısımlara yapıştırmışlar. Bu denemelerinin ardından kazalardan kaynaklı sigorta taleplerinde yüzde 60 oranında azalma olduğunu görmüşler. Sadece bu çıkartmaları yapıştırarak! Bu kadar kolay ve ucuz bir şey ama yatırımın getirisi devasa. Böylece

bu uygulamayı Kenya'nın çevresinde yaymışlar, şu anda Uganda ve Tanzanya'da da uygulanıyor ve bütün kıtaya yayılıyor. Evet, mükemmel bir örnek ve sihirli bir değnek değil. Her şeyi çözmeyecek ama etkilenen insanlara ve müşterilerinize, *"Hayatınızda gerçek anlamda değişim yaratacak şey nedir?"* sorusunu sorarak işe başlayabileceğinizi, gerçekçi bir şekilde ve küçük adımlarla ilerleyebileceğinizi ve attığınız her adımın sonucunda büyük bir ilerleme kaydedeceğinizi gösteren mükemmel bir örnek. Kitabımda ayrıntılı olarak anlattığım bunun gibi bir sürü örnek var.

Karen Cirillo

Evet, sanırım yardım sektöründe bu tarz küçük deneyler her geçen gün daha fazla sayıda gerçekleşiyor. İnsanlar bunu deniyor ama bana göre bu küçük deneyler ile altyapı arasında hâlâ bir kopukluk var. Devletlerin ve belediyelerin nasıl çalıştığını biliyorsunuz. Bu boşluğu nasıl doldurabiliriz? Bu deneyler bazen başarılı bazen de başarısız oluyor ancak bunlarda çok para kaybetmiyorsunuz. O zaman bu ikisi arasındaki kopukluğu nasıl giderebiliriz?

Raj Kumar

Bu küçük deneylere odaklanan üç ekonomiste ekonomi alanında daha yeni verilmiş bir Nobel Ödülü var. Onlar başlangıçta birçok rastgele seçilmiş kontrol deneyleri yaptılar ve bu heyecan vericiydi. Ancak yardım sektörünün asıl

işleyiş tarzına her zaman uygulanabilir olmaması gibi bir sorun vardı. Suyu temizlemek için kullanılan klor tabletini temin etmek için yapılan müdahale gibi çok belirli özel durumlarda gerçekten işe yarıyor ama bunu yaygınlaştırmak çok zor. Bugün bu durumun değiştiğini, büyük STK'ların ve uluslararası yardım kuruluşlarının kendi çalışma biçimlerini değiştirdiklerini gözlemliyorum. Başlangıçta gerçekten büyük bir projeyi tasarlamaya çalışmaktan ziyade *“Hadi daha küçük bir şeyle başlayalım, daha az para yatıralım, kademeli finansman kullanalım, işe yarayıp yaramadığını görelim, eğer yarıyorsa biraz daha yatırırız, yine işe yarıyorsa daha çok yatırırız ve sonunda gerçekten işe yarayan şeylere çok fazla yatırım yaparız.”* diyorlar. Zusha gibi projeler işte bu kadar küçük bir şekilde başladılar ve gerçekten çok büyüdüler. Bunun birçok örneği var ve değişim gerçekleşiyor.

Bunların hepsi bir araya getirildiğinde, günümüzde yardım sektöründe olan bitenler bir devrime benziyor. Fikirsiz olarak yaşadığımız en büyük değişim ise eskiden hayır kurumlarının odağında çeki yazan, parayı veren kişinin olduğunu düşünürken şimdi odak noktasının yardım

edilen kişi olduğunu düşünüyor olmamız. Artık denklemin merkezinde onlar yer alıyor. Gerçekten önemli olan şey ise sonuçlar, amacınız değil sadece sonuçlar. Bu sonuçlar Bill Gates ve onun gibi pek çok milyarderde, vakıflarda ve STK'larda değişimi başlatıyor. Ancak toplumdaki herkes, hepimiz bunu kendi sektörü gibi görmediği sürece, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi fikirleri kendi düşüncelerimiz gibi sahiplenmedikçe gerçekten işe yaramaz.

Bugün burada olmak, Sosyal Fayda Zirvesinde bunları konuşabilmek gerçekten onur vericiydi, çünkü bence Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları bizi tamamen yenilenmiş bir yardım sektörüne yönlendirecek çerçeveye sahip.

Karen Cirillo

Bize hesap sorun ve bize bir yol haritası verin!

Raj Kumar

Kesinlikle.

Karen Cirillo

Teşekkür ederim.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

Halit Ergenç

Bundan tam bir ay önce Birleşmiş Milletler Genel Kurulu New York'ta *“iklim”* başlığı altında toplandı. Genel Sekreter dünya liderlerine şöyle dedi: *“Buraya kuru kuru konuşma metni ile gelmeyin. Somut iklim eylem planları ile gelin.”* Temmuz ayının ortasında da ülkeler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarındaki ilerlemelerini New York'ta rapor ettiler. Türkiye bu yıl ikinci kez kendi ilerlemesini gönüllü olarak rapor etti. Bu toplantı vesilesiyle Türkçe sürdürülebilir kalkınma jargonunda da epeyce bir değişiklik yapıldı. Türk hükümeti ve UNDP ortaklığıyla 17 amacın yaklaşık yarısında Türkçe çeviriler değişti ve 169 hedefin içinde de çok sayıda düzenleme yapıldı. Özetle artık *“Küresel Hedefler”* değil *“Küresel Amaçlar”* diyoruz. Bütün bu değişikliklerin detaylarına kureselamaclar.org adresinden rahatlıkla ulaşabilirsiniz.

Ünlü iş yönetim uzmanı Peter Drucker, *ölçemediğinizi yönetemezsiniz* diyor. Bugün geldiğimiz noktada Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için birçok proje, faaliyet ve uygulama yapılıyor. Burada hükümetler, belediyeler, STK'lar, özel sektör elini taşın altına koyuyor ve yaptıklarını da raporluyorlar. Şimdiki panelimizin konusu da *“Hedefler için İş Dünyası ve Raporlama”*. Bu panel için Yılmaz Argüden, Arzu Önsal, Kaan Ünver, Arda Batu ve Melda Çele'yi alkışlarınızla sahneye davet ediyorum.

Hedefler için İş Dünyası ve Raporlama

OTURUM

1

Moderatör: **Arda Batu**

TÜRKONFED Genel Sekreteri ve
Yönetim Kurulu Üyesi

Dr. Yılmaz Argüden

ARGE Danışmanlık, Yönetim Kurulu Başkanı / Argüden Yönetişim Akademisi Mütevelli Heyet Başkanı

Arzu Önsal

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Dairesi Başkanı

Kaan Ünver

Anadolu Grubu Kurumsal İlişkiler ve İletişim Koordinatörü

Melda Çele

TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Arda Batu

Sosyal Fayda Zirvesine hoş geldiniz. Konuşmacılarımıza değerli vakitlerinden zaman ayırdıkları için çok teşekkür ederiz. Birazdan panelistlerimize konu ile ilgili sorularımı arz edeceğim ve yanıtlarını

rica edeceğim. Kamu sektörü ile başlayıp akademi ile, Yılmaz Hoca ile devam edeceğiz. Ardından TÜSİAD'dan Melda Çele ve Anadolu Holdingi temsilen Kaan Bey sorularımızı yanıtlayacaklar. Az önce Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda

gösterilmiş olan bir film izledik. Çok büyük konular ve çok büyük rakamlar var bu filmde. Arzu Hanım, Türkiye bu konuda öncü ülkelerden bir tanesi ve nasıl bir yol görüyorsunuz bizim için?

Arzu Önsal

Teşekkür ederim Kaan Bey. Biraz önce kısa filmi izlediğiniz raporu hazırlamak için Strateji ve Bütçe Başkanlığı olarak çalışmalarımıza 2019 yılının başında bütün özel sektör kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve Birleşmiş Milletler ile iş birliği yaparak başladık. Bu örgütlerle birlikte çalışarak 400 tane iyi projeyi inceledik, yaklaşık 3 bin kişinin katılımını sağlayarak biraz önce kısa videosunu izlediğiniz yaklaşık 150 sayfalık raporumuzu hazırladık ve 15 Temmuz'da Birleşmiş Milletlerde sunduk. Eylül ayında Sayın Cumhurbaşkanımız yine bu raporu takdim ettiler. Peki, bütün bu çabanın sonucunda neyi bulduk?

Öncelikle şunu söylemem lazım; Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Hedeflerinin genel olarak bütün politika ve mevzuata yansımış durumda olduğunu söyleyebiliriz. Amaçlar bazında değerlendirdiğimizde; yoksulluğun azaltılması, sağlıklı ve kaliteli yaşam, sağlıklı su ve sanitasyon, erişilebilir

ve temiz enerji, sanayi, yenilikçilik ve sürdürülebilir şehirler Türkiye olarak daha önde başarılı olduğumuz ve dünya ile iyi örneklerimizi paylaşmak istediğimiz alanlar. Örnek vermem gerekirse, yoksulluğun azaltılması bağlamında Türkiye mutlak yoksulluk problemini çoktan çözmüş bir ülke, göreceli yoksulluk bağlamında da son 7 yılda yoksulluğu yüzde 3 azalttık. Sağlıkta dönüşüm programı ile birlikte 2000'lerden itibaren sağlık hizmetlerine erişim ve hizmet kalitesini artırdık. Türkiye'de bütün nüfus, içme suyu ve kanalizasyon hizmetlerine erişebiliyor. 25 havzadaki master planları tamamladık. SK7 olarak adlandırdığımız Erişilebilir ve Temiz Enerji en çok yüzümüzü güldüren amaçlardan bir tanesi. Türkiye bugün elektrik üretiminde 2002'de yüzde 26 olan yenilenebilir enerji payını yüzde 34'e çıkardı. Geçen ay kullandığımız elektriğin yarısı yenilenebilirdi aslında. Son beş yılda rüzgâr enerjisinin payı yüzde 7'den yüzde 17'ye, güneş enerjisinin payı ise hiçten yüzde 3'e yükselmiş durumda.

Kentsel altyapı ve hizmetlerin erişimi bağlamında yerel yönetimlerimiz oldukça yetkinler. Ulaştırma ve telekomünikasyon, merkezî hükümetten bütçesinin yaklaşık üçte birini aldı. En çok kaynak ayırdığımız alan aslında... Ar-Ge'nin genel GSMA'daki payını 2002'den 2017'ye kadar olan

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

süreçte iki katına çıkardık. Sürdürülebilir şehirler bağlamında baktığınız zaman da kentsel dönüşüm çok önemli bir politika alanı. Bir taraftan afet riskli binalarımızı dönüştürürken, diğer taraftan gecekondunun çözümünde çok iyi bir araç. Türkiye gecekondunun probleminin neredeyse halletmiş bir ülkedir.

Bütün bunlardan çıkardığımız dersler neler? Dört önemli sonuçtan bahsetmek istiyorum. Birinci olarak refahın toplumun tüm kesimlerine hakkaniyetle yansıtılması, dağıtılması konusundaki çabalarımızı devam ettirmemiz gerekiyor. İkincisi temel hizmetlere erişim ve altyapı -evet altyapımız iyi ama- hizmetlerinin etkinliğini ve kalitesini artırmamız gerekiyor. Üçüncü mesajımız yüksek katma değerli ürünler için daha çok Ar-Ge ve yenilik odağında çalışmamız gerektiği yönünde. Son olarak da bilgi toplumuna erişmek için insan kaynaklarını güçlendirmemiz, kapasitemizi artırmamız gerekiyor. Çok teşekkür ediyorum.

Arda Batu

Kısa, öz, harika bir özet oldu ve Türkiye'nin yolculuğunu dinledik. Malum Sosyal Fayda Zirvesindeyiz. Fayda yaratmak çok önemli. Bu salona bunu anlatmama gerek yok ama faydayı ölçmenin ne kadar önemli olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bu konudaki çabalarına dair güzel bilgiler edindik Arzu Hanım'dan.

Şimdi sırada yine çok değerli bir konuşmacımız var. Global Compact'a uzun yıllardır emek veren, yakın zamanda Business for Goals - Hedefler için İş Dünyası Platformu vasıtasıyla da Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları anlamında önemli çalışmalar yürüten TÜSİAD bu konuyu işleyebilmek için güzel bir konumda. Sözü Melda Çele'ye bırakıyorum. Bize bu yolculuğunuzu, bu anlamda neler yaptığınızı anlatır mısınız?

Melda Çele

Çok teşekkürler. Bu panelde olduğum için

çok mutluyum, son 10 senede ne kadar yol aldığımızın, iş birliğimizin ne kadar ilerlediğinin de bir kanıtı oldu burada olmak.

TÜSİAD 1971 yılında bir grup hayalperest iş insanı tarafından kuruluyor. Tüzüğümüzün ikinci maddesine bakarsanız, o dönem için kendisine oldukça ilerici bir misyon ve vizyon belirlemiş olduğunu görürsünüz. Bugün Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çerçevesinden baktığımızda içerisinde insan haklarından toplumsal cinsiyet eşitliğine, çevreden sürdürülebilir ekonomiye kadar birçok maddenin misyonumuzda yer aldığını, o hayalperest iş insanları tarafından benimsendiğini görebilirsiniz. TÜSİAD o günden bugüne savunuculuk çalışmaları yapıyor, sahaya iniyor, katkı veriyor, kamu ile beraber çalışıyor, uluslararası arenada bu misyonu savunuyor. Ama bir kişi var ki bu bütün çalışmaları sürdürülebilirlik çatısı altında topluyor. O da eski başkanlarımızdan Ümit Boyner. Ümit Hanım önderliğinde geliştirilen Vizyon 2050, yaşamak istediğimiz dünyayı hayal etmemizi sağlıyor.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TÜSİAD'ın sürdürülebilirlik jargonu Vizyon 20150 ile beraber bir çatı altında gelişmeye başlıyor. Aynı dönemde şu anda yanımda oturan Yılmaz Bey'le de yollarımız kesişiyor ve dünyanın en kapsayıcı sürdürülebilirlik platformu olan Birleşmiş Milletler Global Compact Türkiye'ye giriş yapıyor. TÜSİAD'da bu girişimin sekretaryasını üstleniyor. Global Compact imzacıları olan şirketler evrensel olarak kabul görmüş çevre, çalışma standartları, insan hakları ve yolsuzlukla mücadele hakkındaki 10 ilkeye taahhüt veriyor ve kendi yaptıkları işleri bu çerçevede yürüteceklerine dair söz veriyorlar. Şu an için 143 tane şirketimiz çalışmalarını bu yönde derinleştirmeye başladı ve belki de en önemlisi yaptıklarını her sene raporluyorlar. Yılmaz Bey burada birazdan raporlamanın önemine vurgu yapacağı için ben bu konuya daha fazla girmeyeceğim. Ancak Türkiye'deki iş dünyasının sürdürülebilirlik serüvenine bakmak isterseniz bu raporları takip etmenizi şiddetle tavsiye ederim. İş dünyasının 15 yıl içerisindeki gelişimini, sosyal sorumluluktan yola çıkarak sürdürülebilirliği merkezine nasıl aldığını takip edebilirsiniz.

Öte yandan bunlar biraz derinlikli çalışmalar haline geliyor ama ilerlemeyi sağlamamız için bir çarpan etkisine ihtiyacımız var ve TÜSİAD bunu tek başına yapamaz. O yüzden iki tane önemli kuruluşu yanına aldı ve iş birliği içerisine girdi: TÜRKONFED ve UNDP. Sahada geniş çevrelere bizi ulaştıracak aynı zamanda ekspertiziyle derinleşmemize yardımcı olacak kişilerle ve kurumlarla beraber Hedefler için İş Dünyası platformunu kurduk ve yap bozun parçaları yerini buldu. Global Compact ve şimdi Hedefler için İş Dünyasıyla da etki alanımızı KOBİ'ler başta olmak üzere artırmaya gayret gösteriyoruz.

Çalışacağımız konuların belirlenmesinde ve önceliklerimizi oluşturmamızda VNR (Gönüllü Ulusal Gözden Geçirme) süreci çok çok büyük katkı sağladı. O yüzden

tekrar elinize sağlık. New York'ta Naci Bey'i dinlemek hem Türkiye adına hem de Melda olarak benim için gurur vericiydi.

Şimdi önceliklerimizi belirtirken biraz şifreli konuşacağım: 5, 8, 9, 10, 12, 13. Buradaki herkesin anladığını tahmin ediyorum! İklim, toplumsal cinsiyet eşitliği, eşitsizliklerin azaltılması, finansman ve inovasyon konuları önümüzdeki dönemde bizlerin öncelik vereceği konular arasında yer alıyor. 17'yi söyleyerek sözlerimi kapatacağım: *İş birliği*. Hepimizin hayalleri var ve ben bu kadar kişi bu konuşmayı dinlediği için ortak hayallerimizi paylaşanlarının sayısının da gitgide arttığını görüyorum. Hepimiz sağlıklı, huzurlu, mutlu bir şekilde yaşamak istiyoruz ve bunu tek başımıza yapamayız. Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

Arda Batu

Çok teşekkür ederim Melda Hanım. Melda Çele 17 yani iş birlikleri dedi, Hedefler için İş Dünyası platformundan bahsetti. Buradaki konsorsiyum da muhakkak dikkatinizi çekmiştir. TÜSİAD gibi ağırlıklı olarak büyük şirketlerin temsil edildiği bir kuruluş, TÜRKONFED gibi küçük ve orta ölçekli şirketlerin temsil edildiği bütün Türkiye'de yaygınlığı ile bilinen bir iş dünyası örgütü ve UNDP. Hem yerel hem de uluslararası bilgisi ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları anlamında çok kapsayıcı bir platform olmuş. TÜSİAD'ı bu anlamda tekrar tebrik ediyorum.

Melda Çele

Berber yapıyoruz.

Arda Batu

Yürüttüğünüz Genel Sekreterlik sayesinde Global Compact'i duyduk. Ümit ederim Hedefler için İş Dünyası da bir o kadar etki yaratacaktır. Konuşmanızda Yılmaz Hoca'ya bir atıf vardı. Ben oradan alıp sözü Yılmaz Hoca'ya vermek istiyorum. Peter Drucker'ın çok güzel bir lafı vardır, "*Ölçmediğiniz bir şeyi yönetemezsiniz.*" Bu konuyu Türkiye'de belki öncü olarak taşıyan kişilerin başında

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Yılmaz Argüden Hoca geliyor. Çok değerli bir çalışma yaptı ve Hedefler için İş Dünyası da bu çalışmaya destek verdi. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda şirketlerin karnelerini oluşturdular. Söz sizde hocam, bu karne ile ilgili bilgi paylaşırsanız çok memnun oluruz.

Yılmaz Argüden

Öncelikle tüm katılımcılara ve özellikle bu programı organize edenlere teşekkür etmek istiyorum. Bu konuların gündeme gelmesi ilerleme adına önemlidir diye düşünüyorum.

Sürdürülebilirlik kavramı yaşamla her zaman iç içe olan bir konu. Hatta dinlerin ve ahlakın temelinde sürdürülebilirlik var, dinlerin ve ahlakın temeli insanlığı insandan korumak. İnsanın kısa vadeli düşüncesinden, kişisel çıkarlarından korumak için olan kavramlar. Belki de bunu en güzel Yunus Emre ifade ediyor: *“Sen sana ne sanırsan ayruğa da onu san / Dört kitabın manası var ise budur işte”* Ayruk karşındaki demek. Sosyal dengenin, çevrenin, yaşamın korunması aslında tarih boyunca insanlığın kafa yordığı kavramlar içerisinde. Bu

kavramları belirttikten sonra nasıl gelişme kaydedebiliriz diye bakmak lazım. Hem Halit Bey hem de sizin bahsettiğiniz gibi, *ölçülmeyen performans geliştirilmez*. Dolayısıyla performansı ve yaklaşımı nasıl ölçebileceğimize baktık.

Buna gelmeden önce neden şirketleri ön plana aldığımızı vurgulamak istiyorum. Şirketler dünyanın ekonomisinde çok önemli bir söz sahibi ve çok önemli kaynakların kullanımında karar vericiler. Karar vericilerin anlayışlarının ve yaklaşımlarının sürdürülebilirlikle uyumlu olması insanlığı insandan korumak için kritik. Bu nedenle *biz de ne yapabiliriz* diye baktığımızda şöyle bir noktaya gelmeye gayret ettik, dedik ki: *“İyi şirketlerden nasıl öğrenebiliriz?”* Dünyada toplam on sektörde, altı sürdürülebilir borsanın sürdürülebilirlik endeksine girmiş 150 şirketi tespit ettik. Bu şirketlerin halka açık bilgilerini değerlendirerek kendilerine bu konunun yönetişimini nasıl yaptıkları konusunda karne verdik ve Sürdürülebilirlik Yönetişim Karnesini oluşturduk. Kitap tamamen halka açık bilgilere, şirketlerin kendi raporlamalarına dayalı ama bütün bu bilgilere yönetim merceği ile bakıyor. Niçin bu mercekle baktık? Çünkü sürdürülebilirliğin sürdürülebilirliği bu konunun iyi yönetişimine bağlı. Yoksa bugün yapıyorsunuz yarın yapmıyorsunuz. *Bu konuları belirlerken paydaşlarınızla bir etkileşim içerisinde oluyor musunuz? Öncelikleri belirlerken yönetim kurulunuz bu gündemin içerisine giriyor mu? Yönetim kurulunuzda bu konudan anlayan insanlar var mı? Sadece iyi yaptıklarınızı mı anlatıyorsunuz yoksa bütün konulardaki gerçekleştirdiklerinizi kamuoyuyla paylaşıyor musunuz? Bunları paylaşırken sadece kendi yaptıklarınıza mı yoksa bütün tedarik zincirinize olan etkinizi de ölçüyor musunuz, paylaşıyor musunuz? Sadece geçmişini mi paylaşıyorsunuz yoksa hedeflerinizi de paylaşıyor musunuz? Bu hedeflere yönelik olarak koyduğunuz anahtar göstergeleri yöneticilerinizin primleri ile ilişkilendiriyor musunuz? Hangi Sürdürülebilir Kalkınma*

Amaçlarına daha çok öncelik veriyorsunuz?
Buna benzer 300 küsur soruyu değerlendirdik.

Değerlendirmelerimiz neticesinde elimizde iki temel sonucumuz var. Birincisi, dünyanın bu konudaki lider şirketlerinin bile gelişme alanı yüksek. Yapacak daha çok işimiz var. İkincisi, bu konuyu bir tek biz düşünmüyoruz, düşünen ve hatta uygulayan çok güzel örnekler var. Dolayısı ile bu örneklerden de öğrenmek lazım. Zaten kıyaslama, *benchmarking* öğrenmenin en temel araçlarından birisi. Bizim araştırmamızın temel amacı da bu öğrenmeyi hızlandırmaktı. Ne gibi sonuçlar bulduk? Şimdi genel sonuçlara geliyorum. Özel sonuçlara girmek için kitaba başvurmamak lazım, o kadar vaktimiz de yok.

İncelediğimiz 150 şirketi beş bölüme ayırdık. Bu da 1 ve 2'nin daha yukarıda olduğu şirketler, ülkeler daha iyi demektir. Buna göre Türkiye'nin gelişme alanının yüksek olduğunu görüyoruz. Çok enteresan bir şekilde değerlendirmede Güney Afrika, Almanya ve Amerika'nın önünde yer alıyor. Bunun sebeplerinden bir tanesi entegre raporlamanın Güney Afrika'da mecburi

olması. Başka hiçbir ülkede zorunlu değil. Oysa entegre raporlama hayata çok daha geniş açıdan bakmayı ve bunu raporlamayı gerektiriyor. Bu mecburiyet nedeniyle Güney Afrikalı şirketlerin bu konuya daha iyi yaklaştıklarını ve daha iyi raporladıklarını gözlemliyoruz.

Buradan elde edebileceğimiz ikinci bir dersimiz de şu; gördüğümüz gibi özellikle doğal kaynaklar, tüketim ürünleri, ilaç gibi sektörler diğerlerinden biraz daha önde çıktı. Bunun sebebi ne diye baktığımızda bu sektörlerin daha fazla kurala tabi olduklarını görüyoruz, çünkü çalışma alanları insan hayatını doğrudan etkiliyor. Dolayısıyla burada devletin rolünün önemli olduğunu söyleyebiliriz. Vatandaşın duyarlılığı ve baskısı da önemli. Markaların özellikle bu konuya daha iyi odaklanmaları gerektiğini gösteriyor. En düşük değerlere sahip olanlar ise B2B şirketler. Kimsenin görmediği, duymadığı durumlarda zafiyetler ortaya çıkıyor. Bu arada bunlar da kötü demek değil aslında. İncelediklerimizin hepsi çok iyi şirketler, biz aralarında hangisinin daha iyi olduğuna bakıyoruz. Bu şirketlerin hepsinden öğreneceğimiz şeyler var.

Gözlemlediğimiz bir başka konu da şu oldu; biliyorsunuz gönüllü raporlama, Küresel İlkeler Sözleşmesi, entegre raporlama gibi kavramlar var. Bu kavramları gönüllü olarak benimsemiş olan şirketler bu 150'nin içerisinde daha iyi performans gösteriyorlar. Dolayısıyla bir tarafından başladığı zaman otomatik olarak iyileşme başlıyor, çünkü özellikle bu şirketlerin başındaki insanlar rekabetçi. Bir şeyi raporladıklarında başkalarına bakıyorlar, geride kalmayı hiç istemediklerinden daha iyisini yapmaya doğru gidiyorlar. İnsanların zafiyetleri olduğu gibi bir taraftan da her zaman daha iyisini arama güduları var. Bu güdü de geliştiriyor diye düşünüyorum.

Son olarak da şunu söylemek istiyorum; Bu 150 şirket içinde kaç tanesinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bağlantı kurduğu sorusuna da yanıt aradık. Üçte birinden fazlası hiçbir bağlantı kurmamış. Bu da bize daha ne kadar çok yolumuz olduğunu gösteriyor. Özellikle odaklanılan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına baktığımızda ise daha kolay, kendilerinin yapabildiği ya da doğrudan yapabileceklerine odaklandıklarını görüyoruz. Ancak en az odaklanılan ama aslında iyi yönetimi ve hukukun üstünlüğünü de içeren 16. amaç, yani *Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar*. Kolektif olarak ortamı iyileştirmek adına atılacak daha çok adım var.

Dolayısıyla iş liderlerin de üzerinde durması gereken husus, şirketlerinin sadece iklimle, çevreyle değil aynı zamanda ortamın iyileştirilmesi, yolsuzluğun önlenmesi, adaletin geliştirilmesi gibi konularla da ilgilenmesi. Bu kadar büyük kaynaklara hitap eden ve onları yönlendiren karar vericilerin seslerinin daha çok duyulması gerektiğini düşünüyoruz. Özetle ana bulgularımızdan birkaç tanesini paylaştım, geri kalan hepsini web sitemizde, www.argudenakademi.org'da bulabilirsiniz. Bütün sorular ve cevaplar detaylı olarak sunuluyor. Hepsinden de önemlisi iyi örneklerin raporlamalarından uygulamaları koyduk. Bunlara bakarak neyi, nasıl daha iyi raporlayabileceğimizi görmek mümkün ama mesele sadece raporlamak değil. Raporlama bir düşüncenin ve uygulamanın sonucunda ortaya çıkıyor. Dolayısıyla iyi raporlama yapmak için arkasını da doldurmak gerekiyor. İşte bu arkasını doldurmak işi daha yaşanılabilir ve iyi bir dünya için hepimize fayda sağlayacak.

Böylelikle Türkiye'den bir araştırmayla dünyanın bu konudaki öğrenme hızını artırma yönünde bir çaba gösterdiğimizi ifade edebilirim. Çalışma yurt dışında da oldukça dikkat çekti. Birçok şirket bu raporumuzu özellikle arzu ediyorlar. Bize de araştırmamızı bu önemli toplantıda paylaşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Arda Batu

Alkış hak eden bir çalışma, sadece Türkiye değil dünya literatürüne bunu kazandırdığınız için çok teşekkürler. Şirketlere karne vermek anlaşılır bir şey, bir şirkete karne vermek ne demek, karnene dikkat et demek. Kamuoyunun iyi not alan şirketleri radarlarına alması değerli bir kazanım ve karne konusunda hızlandırıcı bir unsur olacaktır. Bu öncü çalışmalar gerçekten itekleyici bir güç oluyor. İyi örneklerden bahsettiniz, şimdi gönüllü olarak kendini Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda böyle bir karneye tabi tutan bir kuruma, Anadolu Grubuna geliyoruz. Bu da Türkiye'de öncü bir çalışma diye biliyorum, yanılıyorsam düzeltin lütfen. Niçin böyle bir karar aldınız? Bu yolculuğa nasıl çıktınız ve neler yaşadınız? Bizimle paylaşırsanız çok sevinirim.

Kaan Ünver

Çok teşekkürler Arda Bey. Herkese merhabalar. Bir sene önce bu yola çıkarken bir sene sonra bugün bu konuyla ilgili sahne alacağımı hiç bilmiyordum. O yüzden çok mutluyum, çok da heyecanlıyım.

Müsaade ederseniz salona bir soru sorarak başlamak istiyorum. Bir adet elmayı çöpe attığımızda ya da bir fincan kahveyi ziyan ettiğimizde ne kadar su

harcadığımızı bilen ya da hatırlayan var mı aranızda? Gerçi Halit Bey biraz bilgi verdi başlangıçta ama ben yine kısaca hatırlatayım. Bir ton ya da kilo değil, sadece bir adet elmayı çöpe attığımızda 70 litre, bir fincan kahveyi döktüğümüzde 140 litre suyu ziyan ediyoruz. Bugün Türkiye'nin ve dünyanın gündeminde gıda atık ve kayıpları, su israfı çok önemli konular. Ama bunlar mücadele etmemiz, çözmemiz gereken sorunlardan sadece birkaç tanesi. Sosyal, ekonomik, çevresel alanda önümüzde birçok sorun bizi bekliyor. Küresel iklim değişikliği, doğal afetler, kaynakların azalması gibi konulara baktığımız zaman bu sorunlar daha da artacak gibi görünüyor. Toplumların ve insanların refahını belirli bir seviyede tutabilmek için bir şeyler yapılması gerekiyor ve kuşkusuz hiçbirimiz dünyanın bu yuvarlanarak yokuş aşağı gidişine seyirci kalmak istemiyoruz, sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek istiyoruz. Bu nedenle kamuya, özel sektöre ve biz bireylere çok büyük görevler düşüyor.

Bu noktadan hareketle Anadolu Grubu olarak geçen sene Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına destek verebilmek, bunları hayata geçirebilmek için bir yolculuk başlattık ve amaçlara uyumumuzu tespit edebilmek için bir rapor hazırladık. Ayrıca Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının tanıtımı ve bu konuda farkındalık yaratabilmek için de detaylı bir iletişim programını hayata geçirdik. *"Anadolu'dan Yarınlar, Anadolu Grubu Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Uyumluluk Raporu"* adını verdiğimiz çalışma için 18 grup şirketimizin ilgili çalışanlarıyla uzun toplantılar yaptık. Bütün sürdürülebilirlik projelerini teker teker inceledik. Bir çalışma grubu oluşturduk. Bu konuya özel soru formları hazırlayarak ilgili envanter bilgilerini topladık. Uzmanlarla beraber oturduk ve her bir projeyi teker teker inceledik. Sonuç olarak sürdürülebilirlik alanında 18 şirketimizde yapılan 316 projenin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla bire bir ilişkilendirilmesini sağlayan ve bu bilgi envanterini bir

platformda toparlayan bir metodoloji oluşturduk. Haziran 2019'da da bu raporumuzu yayınladık.

Biz bu raporda ne yaptık? Grubumuz bünyesinde yapılan 316 proje içinde her bir Sürdürülebilir Kalkınma Amacı için kaçar tane proje yapıldığını ortaya çıkarmış ve yüzeysel dağılımını bulduk. 8, 12, 17, 9 ve 4 numaralı amaçlara yoğunluklu olarak hizmet ettiğimizi gördük. Bu çalışmayla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumluluğumuzu test etmiş olduk ama bir de dünya ile uyumluluğumuzu test etmemiz gerekiyordu. Bunun için küresel ölçekte faaliyette bulunan binden fazla üst düzey yöneticinin katılımı ile gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Raporunun iki yıllık sonuçlarıyla kendi sonuçlarımızla karşılaştırdık. Kendimizi dünya ile mukayese ettik ve Anadolu Grubunun öncelikleri ile küresel ölçekli şirketlerin önceliklerinin ilk dört amaçta örtüştüğünü gördük.

Tabii sadece raporu yazmak yetmiyor bunun iletişimini de yapmak gerekiyor. Raporu ve sonuçlarını anlatabilmek, kullandığımız metodolojiyi örnek gösterebilmek için yoğun bir iletişim çalışması yaptık. Sadece lansman haftasında dokuz farklı sektördeki grup şirketlerimize ait olan 40 sosyal medya hesabında rapor sonuçlarımız ile ilgi içerik girdik. Anadolu Grubu, 19 ülkede 80 bine yakın istihdamla yüzbinlere erişebilme gücüne sahip. Bu gücümüzü bildiğimiz için de çok yoğun bir iç iletişim kampanyası yaptık. Bu kadar kalın bir raporu okumak çok kolay olmayacağı için İngilizce ve Türkçe olarak sonuçları özetleyen bir kitapçık hazırladık. Yönetim kurulu başkanımız ve CEO'muzun ıslak imzası ile beraber paydaşlarımıza gönderdik.

Sonuç olarak bu işe çok inandık, gönül verdik. Bu raporun hazırlanmasında 83 kişi çalıştı ve hazırladığımız raporun örnek olabilecek mahiyette olduğuna

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Arda Batu

Şimdi Arzu Hanım'dan bir cümle ile *hedefler* ve *amaçlar* konusunu aydınlatmasını rica ediyorum. Neden böyle bir değişiklik oldu?

Arzu Önsal

Çok teşekkür ediyorum. Değerli hazırunu bulmuşken bunu açıklamak isterim. *Hedefler* tanımını aslında tamamen kaldırmış değiliz. 17 tane küresel amaç altında 169 tane hedefimiz var diyoruz. “Goal” kelimesinin karşılığı olarak “amaç”, “target” kelimesinin karşılığı olarak da “hedef” demeye devam ediyoruz. Çok teşekkür ediyorum.

Arda Batu

Değerli konuşmacılarımızın burada, bizimle olması tesadüf değil. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilgili yaptıkları çalışmaları, deneyimlerini ve bu çalışmaları nasıl ölçtüklerine dair güzel örnekleri bizlerle paylaştıkları için hepsine çok teşekkür ediyoruz. Türkiye Cumhuriyeti bu konuda dünyada öncü ülke olmaya devam edecektir diye ümit ediyorum. Sizlerden de bir ricam var, sosyal faydayı nasıl yaratacağımızı düşünürken nasıl ölçeceğimizi de düşünelim. Ülkeler ve şirketlerden bahsettik, bireylerin de bu konuyu düşünmesinde fayda var. Buradan çıkarken bu ülkeyi, bu topluluğu, bu dünyayı nasıl kurtarırım diye düşünürseniz bu panelin dünyaya da bir katkısı olabilir. Çok teşekkür ederiz herkese.

inaniyoruz. Kullandığımız metodoloji bu gibi çalışmalar yapmak isteyenlere kılavuz olabilecek niteliklere sahip ve biz bunu herkesle paylaşmaya hazırız. Bu metodolojiyi kullanarak 2030 yılına kadar dünya ile uyumluluğumuzu açıklamaya devam edeceğiz. İletişim kampanyalarımızla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına destek vereceğiz.

Arda Batu

Çok teşekkürler. Bu rapora nasıl erişebiliriz? Kamuya açık mıdır?

Kaan Ünver

Raporu tabii ki basmadık. Çok hacimli ve bütün bilgileri içeren detaylı bir rapor. Kamuya açıktır. Türkçe ve İngilizce olarak web sayfamızda bulabilirsiniz.

Halit Ergenç

UNDP Türkiye’de Dışişleri Bakanlığıyla iş birliği yaptı ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının etkilerini hızlandırıcı bir program başlattı. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını teknolojiyle buluşturarak dünyanın farklı ülkelerinden sürdürülebilir kalkınma sorunları için teknoloji ve girişimci bakış açılarını inceledi ve çözümler geliştirdi. Bu kapsamda en kısa yoldan ne çözümler üretilmiş şimdi bunları öğreneceğiz. Mustafa Osman Turan, Duygu Mörel, Başak Saral’ı alkışlarınızla sahneye davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

SKA Etki Hızlandırıcı

OTURUM

2

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**

#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Başak Saral**

*DCube Döngüsel Ekonomi Kooperatifi
Kurucusu*

Mustafa Osman Turan

T.C. Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı
Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcısı

Duygu Mörel

Globesight Türkiye Temsilcisi

Başak Saral

Hoş geldiniz, merhabalar. Bu oturumumuzda Dışişleri Bakanlığımızdan Mustafa Osman Turan Bey ve Globesight'tan Duygu Mörel'le birlikte Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etki Hızlandırıcı Programı hakkında konuşacağız. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etki Hızlandırıcı Programı Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ortaklığında bu sene başladı. Benim de içinde olduğum, yakından izleme fırsatı yakaladığım, aslında ilgi çekici ve önemli bir girişim. Dünyanın öne çıkan sorunlarıyla ilgili girişimcileri harekete geçiriyor. Mustafa Bey, bize bu girişimle ilgili biraz bilgi verebilir misiniz? Türkiye Hükümeti bu programın içinde neden yer aldı, neden başlattı? Aslına bakarsanız çok fazla hızlandırıcı var. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını hızlandırmayı hedefleyen hızlandırıcılar da var. Etki hızlandırıcısının farkı nedir?

Mustafa Osman Turan

Çok teşekkürler. Türkiye'nin dünyada pek çok ülkeye ikili olarak yaptığı yardımlar

var. Bu yardımları biz hem kalkınma alanında hem de insani yardım olarak veriyoruz. Fakat son yıllarda daha önceki konuşmacıların da belirttiği gibi kalkınma yardımlarında özel sektörün rolü giderek artıyor. Biz de buna ilave bir unsur eklemek istedik. O da dünyadaki girişimcilerin, özellikle sosyal etki yaratmak isteyen girişimcilerin bu sorunların çözümünde çok inovatif, yenilikçi çözümlerle katkıda bulunması. Dünyada ve Türkiye'de gerçekten yetenekli, sosyal bilinci çok yüksek girişimciler var. Bu hızlandırıcı ile bizim amacımız sosyal girişimcilerle ihtiyaç sahiplerini bir araya getirecek bir ara yüz oluşturmak. Bir nevi iyiliğe giden yolu kısaltıp daha güvenilir hale getirmek.

Başak Saral

Bu, küresel girişimcileri Türkiye'de buluşturan bir program değil mi?

Mustafa Osman Turan

Doğru.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Başak Saral

Türkiye'nin de ilk uluslararası hızlandırıcısı bu anlamda.

Mustafa Osman Turan

Evet. Biz buna etki hızlandırıcı diyoruz. O da farklarından bir tanesi. Girişimciler genellikle yaptıkları işi büyütmeye odaklanıyorlar. Bu hızlandırıcının farkı, bu zirvenin de konusu olan *ölçülebilir etki yaratmak*. Bu tür girişimcileri destekliyoruz. Bu yıl Türkiye'nin misafir ettiği, yerlerinden edilmiş 4 milyon insanın ihtiyaçlarını odak noktası olarak aldık. Önümüzdeki yıl en az gelişmiş ülkelere genişleteceğiz. Sonuçta düşük gelirli ve kırılgan grupların ihtiyaçları birbirine çok benziyor. Bu hızlandırıcının bir farkı da büyük sorunları belirleyerek yola çıkması. O sorunlar çözüldüğü zaman çok geniş bir kitlenin hayatı değişmiş oluyor. Biz bu yıl iki tane temel, büyük sorun belirledik. Birincisi *"dijital kimlik"* projesi. Yerlerinden edilmiş insanlar için hem temel hizmetlere ulaşabilmeleri hem de geçim kaynaklarını sağlayabilmeleri açısından çok önemli. Biz *"dijital kimlik"* projesiyle girişimcileri Türkiye'ye çağırdık. Blockchain teknolojisi kullanılarak yapılan bir çalışma bu.

İkinci sorunumuz da *"sanitasyon"*. Bu Bill Gates'in *"reinvented toilets"* yani *"yeni nesil tuvaletler"* dediği kanalizasyona bağlanmadan çalışabilen sistemler. Bu iki sorunu geçen Haziran ayında bütün dünyadaki girişimcilerin ilgisine sunduk ve 36 farklı ülkeden 150 başvuru aldık. Bunların 25 tanesi programa kabul edildi. 10 tanesi Türkiye'de somut sorunları çözen prototipler hazırladılar. Şimdi onları desteklemek üzereyiz.

Başak Saral

Evet, çok hızlı bir uygulama oldu gerçekten. Ben de yakından şahit oldum. Hızlı bir çağrı oldu ve çok da ciddi bir ilgi gördü. Galiba bu ilginin arkasında etki hızlandırıcısına katkı sağlayan ortaklıkların da büyük önemi vardı. Türkiye Hükümeti ve UNDP'nin dışında çok önemli kurumlar, destekçiler oldu. Bu destekçilerden biri olan Bill ve Melinda Gates Vakfının bu süreçte hem kaynak hem de ilişkilendirme ve teknik bilgi beceri açısından önemli bir desteği olduğunu biliyoruz. Duygu Hanım siz Globesight adına buradasınız. Siz bu projeyi nasıl buluyorsunuz? Başarılı mıydı sizce? Vakfın buradaki rolü nedir? Biraz bahsederseniz sevinirim.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Duygu Mörel

Teşekkürler. Bugün dünyada çok karmaşık, çok büyük sorunlarla boğuşuyoruz ve bu büyük bir çaresizlik hissi yaratıyor hepimizde. Ama iyi haberlere de ihtiyaç var. İyi haberler mükemmel bir motivasyon kaynağı olabilir ve aslında bir şeyler yapılabileceğini gösterir bize. Bu da öyle bir proje oldu. Bence bu proje büyük sorunların çözümüne dönük, özgün bir kalkınma modeli. En büyük gücünü de söylediğiniz gibi bu ortaklık yapısından alıyor. Bu öyle bir yapı ki, dünyada odaklanılan bu sorunları çözebilecek kim varsa bir şekilde bu platformun güç birliği içinde, yani oldukça kapsamlı bir platform.

Ben Türkiye danışmanı olduğum Bill ve Melinda Gates Vakfı adına söyleyebilirim, onlar uzun süredir bu projenin içindeler. Etki Hızlandırıcı ülkemiz ve vakıf arasında sürdürülen uzun dönemli stratejik iş birliğinin önemli bir ayağı. Vakıf herkesin sağlıklı yaşaması, yoksulluğun ve açlığın son bulması için yaptığı çalışmaları bilim ve teknolojinin gücüyle ama daha da önemlisi kurduğu ortaklıklarla gerçekleştiriyor. Etki Hızlandırıcı da bu yaklaşımla aynı çizgide hareket eden bir proje. Dolayısıyla çok önemli.

Şuna da değinmek istiyorum. Çalışmalar 2018 yılında bir fizibilite raporuyla başladı ve elde edilen bulgular yaz döneminde iki pilot projeye test edildi. Mustafa Bey'in söylediği gibi bunlardan biri temiz sanitasyon çözümlerine erişimdi. Dünyada 2 milyarın üzerinde insan temiz su ve sanitasyon çözümlerine erişemiyor. Bu atıklar arıtılmadan çevreye karıştığı için her gün 800 çocuk önlenebilecek bir hastalıktan ölüyor. Kanalizasyona bağlı sistemler bir su kaynağı gerektirdiği ve pahalı oldukları için bunları o bölgelerde uygulamak zor. Dolayısıyla inovatif yaklaşımları gerektiriyor. Bu büyük bir kalkınma sorunu. Eğer çözümlerse milyonlarca insanın hayatı kurtulabilir. Biz de bu ihtiyaçtan hareketle, etki hızlandırıcının ilk projesi sayesinde iki büyük teknoloji ortağını bir araya

getirdik. Birisi vakfın Su, Sanitasyon ve Hijyen birimi, diğeri de Eczacıbaşı Holding. Bu, biri yerli diğeri küresel iki teknoloji sahibinin bir araya gelmesi, güçlerinin birleştirilmesi ile gerçekleşti. Projenin yürütülmesinden sorumlular. Vizyonumuzu mülteciler odağında kanalizasyona bağlanmayan, portatif, inovatif, kendi enerjisini üretebilen teknolojik bir tuvaletin geliştirilmesi olarak belirledik. Katılan dokuz girişimci mevcut çözümlerini bu proje ortaklığıyla paylaştılar ve sahada uygulanabilir bir noktaya taşıyabilmek için gerekli desteği aldılar. Bence bu başlı başına gücünü ve potansiyelini gösteren bir aşamaydı. Son olarak 23 Eylül'de New York'ta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kapsamında Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu himayelerinde üst düzey bir toplantı düzenlendi ve kazanan takımlar orada çözümlerini katılımcılarla paylaştılar. Bu çalışmaya yönelik uluslararası farkındalık çok arttı.

Başak Saral

Evet, gerçekten Türkiye'den dünyaya güzel uygulama modelleri çıkıyor ve bunun için de ortaklıklar, girişimcilerin kalkınmadaki rolü çok önemli. Ben kişisel olarak yıllardır sürdürülebilir kalkınma ve inovasyon

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

çalışıyorum. Girişimciliği çok önemsiyorum. Bu programın da kalkınmadaki böyle ciddi sorunları girişimcilerle buluşturması ve girişimcilere çözüm üretme imkânı sağlaması gerçekten heyecan verici. Peki, sizler ne gördünüz? Girişimciler dünyanın bu öncelikli sorunlarına, ihtiyaçlarına, mega trendlerine ilgi gösteriyor mu? Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etki Hızlandırıcı Programına dünyanın farklı ülkelerinden çok hızlı başvuru olduğunu söylediniz. Peki çözümler gerçekten özel sektörün, kamunun ihtiyaçlarını karşılayabilecek kalitede mi? Bu konudaki gözlemlerinizi nelerdir?

Duygu Mörel

Bahsettiğiniz gibi kısa bir sürede 37 ülkeden 150 başvuru oldu ve programa 25 takım katıldı. Çok yoğun, zorlu bir programdı. Seyahat doluydu. İki büyük saha ziyareti, Türk kamu kurumlarıyla birebir görüşmeler gerçekleştirildi ki bu bence girişimciler için önemli bir motivasyon kaynağıydı. Bana göre bu sorunlarla gerçek anlamda iç içe olmaları, ihtiyaç sahiplerini görmeleri, onlarla temasa geçmeleri çok önemliydi. Bu onları projeye bağlayan bir şey oldu. Aynı zamanda çözümlerinin uygulanabilirliğini sahada da gördüler ve nasıl değiştirebileceklerini düşündüler. En önemli kısmı buydu.

Bir de tabii ki bahsettiğimiz bu geniş ortaklık yapısı, kamu kurumlarıyla doğrudan temaslar da etkiliydi. Ben bu çalışmaların potansiyeline ve gözlemlerime dair iki örnek vererek tamamlayayım. Bizim bir hedefimiz bu hızlandırıcıdan gruplar arasında sinerji yaratan çözüm ortaklıklarının da çıkmasıydı. Dijital kimlikte bu başarılıydı. Takımlar arasında üçlü bir konsorsiyum oluştu ve kazanarak New York'a giden takım da o oldu. Tuvalet projesinde kazanan takım önümüzdeki aylarda atığı yüzde 90 oranında buharlaştıran, hacmini azaltan dolayısıyla sanitasyon hizmetlerinin daha sürdürülebilir olmasını sağlayan çözümünü Türkiye'de sahada

uygulayacak, yani yolculuk bitmedi, devam ediyor.

Başak Saral

Evet, tasarım sürecinde de etki hızlandırıcıyı doğrudan destekleyen büyük kurumların desteklerinin yanı sıra gerçekleştirdiğimiz ekosistem çalışmaları, kamunun farklı birimlerinin, ilgili uluslararası kuruluşların, sivil toplum kuruluşlarının katılımı, girişimcinin sahada birebir faydalanıcının ihtiyacını dinlemesi önemli bir katma değerli bence de. Peki, son olarak size sormak istiyorum Mustafa Bey, nedir buradan bizi götürecek yol, bundan sonra neler yapmak gerekiyor?

Mustafa Osman Turan

Heyecan verici bu girişimlerin geçici bir heves olmaması ve sürdürülebilir olması gerekiyor. Deminki sorunuza da cevap vermiş olayım. Dünyada girişimcilik üzerinden iyilik yapmak isteyen çok insan var. Bunlar yetenekli, yenilikçi fikirleri olan insanlar ama onları güvenilir bir platformda buluşturup destek sağlamak gerekiyor. Bizim amacımız da bu ama bunu yapabilmek de kolay bir şey değil. Aralarında özel sektörden Eczacıbaşı, Limak gibi çok büyük şirketlerin, UNDP ve Dünya Gıda Programı gibi uluslararası

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

örgütlerin, Bill ve Melinda Gates Vakfı gibi oluşumların bulunduğu bir ortaklığı bir arada tutabilmek önemli bir çaba gerektiriyor. En son Katar Kalkınma Fonu da katıldı aralarına. Biz de bunu sağlayabilmek için bu ortakları bir vakıf statüsünde bir araya getirmeye karar verdik. Şu anda özel sektör ile görüşmeler devam ediyor, yani devlet bunu kendi yapmak yerine, başlatıp sürdürülebilir yapıya teslim etmeyi, desteklemeyi ama öncülüğünü özel sektöre vermeyi tercih ediyor.

Başak Saral

Ne güzel, hayırlı olsun.

Mustafa Osman Turan

Uluslararası kuruluşlarla birlikte amacımız bu sürdürülebilir hukuki

yapıyı tamamlamak ve buradan çıkacak girişimcilere yatırım yapabilecek bir araç oluşturmak. Çünkü çıkan çözümler ne kadar güzel olursa olsun, özellikle etki yatırımcıları tarafından yatırımlarla desteklenmezse özellikle sürdürülebilir olmuyor. Normalde yatırımlar hep kâr amacıyla düşünülüyor ama burada hem kâr hem de ölçülebilir etki arayışında olan yatırımcıların bir araya geldiği bir platform oluşturmayı amaçlıyoruz. Bu da yapılabilirse küresel vizyona sahip bir platform olduğu için sürdürülebilir olacak. Buradaki deneyimi dünyadaki en az gelişmiş ülkelerle de paylaşmak istiyoruz. Bu platformu nasıl kurduk, bu ortakların bir araya nasıl getirdik, bu girişimcileri Türkiye'ye nasıl çektik? Aynı şeyi yapabilmelerini sağlayacak bilgi birikimini onlarla paylaşmak istiyoruz. Bu sanitasyon olabilir, dijital kimlik olabilir, önümüzdeki yıl dijital sağlık, yapay zekâ ve finansal katılımçılık üzerine çağrılar da açacağız; buradan çıkan çözümleri o ülkelerde de tekrarlamak istiyoruz.

Başak Saral

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etki Hızlandırıcı Programı, Türkiye'den çıkan ama dünyanın ihtiyaç sahibi olan farklı pazarlarına da taşıyacağımız çok etkileyici bir girişim. Küresel ortaklıklara, farklı kurumların girişimcileri de dahil ettiği ortak çözümleri arayan bir girişim. Çok tebrik ediyorum, teşekkürler bugün katıldığınız için.

Halit Ergenç

Sosyal girişimcilik deyince dünyada en bilinen ve yaygın kurum olan Ashoka Sosyal Girişim Ağı kurucusu Bill Drayton -ki sosyal girişim kelimesini ilk kullanan kişidir- diyor ki; “Sosyal girişimler, toplumsal sorunları girişimci yöntemlerle çözmeye çalışan yapılardır.” Bu konuda Türkiye’de neler oluyor? Şimdiki panelimizde bunu dinleyeceğiz. Rana Birden Çorbacioğlu, İstem Akalp, Pelin Baykan ve Ahmet Batat’ı alkışlarınızla sahneye davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Sosyal Fayda Girişimciliği

OTURUM

3

BARIS
GÜÇL

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Ahmet Batat**

İhtiyaç Haritası Genel Koordinatörü ve Ortağı

Rana Birden Çorbacıoğlu

Kale Grubu Kurumsal İletişim ve Kamu İlişkileri Bölüm Başkanı

İstem D. Akalp

Ashoka Türkiye Sosyal Girişimcilik Programı Direktörü

Ahmet Batat

Merhabalar efendim. Kıymetli misafirler, bugün burada Kale Grubundan Rana Hanım'la, Ashokadan İstem'le ve bir sosyal girişimci olan Anlatan Ellerden Pelin'le sosyal girişimcilik hakkında konuşacağız. Pelin hem panelist olarak burada yer alıyor hem de aramızdaki sağır bireyler için çeviriyi gerçekleştiriyor.

Yakın zamanda British Council tarafından Türkiye'deki sosyal girişimlerin mevcut durumuna ilişkin bir rapor açıklandı. İstem de bu çalışmanın araştırma ekibinde yer alıyor. Raporun sonuçlarına göre Türkiye'deki sosyal girişimlerin kurucularının yüzde 55'i kadın. Bu anlamda da kadın panelistlerle bir arada olmaktan ve bu oturumu modere etmekten ayrıca çok mutluyum. Çok teşekkürler.

İlk olarak Kale Grubundan Rana, seninle başlamak istiyorum. Biliyorsun ki genel olarak bizde geleneksel şirketlerin sadece kâr ve finansal getirilere öncelik verdiği algısı vardır. Tabii bu durum kurumsal sosyal sorumluluk ya da etki finansmanı

Pelin Baykan

Anlatan Eller Kurucusu

modelleri gibi çalışmalarla son yıllarda değişiyor. Kale Grubunun da Türkiye'de bu alandaki öncülerden olduğunu biliyoruz. Özel sektör açısından sosyal girişimcilik neden önemli? Size ve dünyaya nasıl bir katkı sağlıyor?

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Rana Birden Çorbacıoğlu

Böyle bir fırsatı bizlerle paylaşmış olduğunuz için çok teşekkürler. Kale Grubu olarak bugün gelmiş olduğumuz noktayı sizlere biraz anlatacağım, özellikle de Ashoka Türkiye ile birlikte geliştirdiğimiz İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülü modelini katılımcılarımızla paylaşacağım. Kale Grubu 62 yıllık dönemde hiçbir zaman kâr odaklılığını birinci sıraya yerleştirmiş bir grup olmadı. Bugün gelmiş olduğumuz noktada da 21. yüzyılın anlayışı çerçevesinde kendisini yenileyen, farklı bir yaklaşımla sosyal etki yaratmaya yönelik çalışmalar yapıyor. Birazdan onlardan da bahsedeceğiz.

Küreselleşmenin etkisiyle gelmiş olduğumuz noktayı değerlendirdiğimizde bir VUCA (Değişken/Volatile, Belirsiz/Uncertain, Karmaşık/Complex ve Muğlak/Ambiguous) dünyasında yaşadığımızı görüyoruz. Refahın ve istikrarın küreselleşmediği tam tersine sorunların küreselleştiği bir dünyadayız. Belirsizlikler ve karmaşalar tavan yapmış durumda. Bu noktada özel sektör olarak kendimize dönüp baktığımızda duyarlı bir liderlik sergilemek, neler yapabileceğimize dair yenilikçi fikirler üretmek, umudu yeşertmek ve harekete geçmek gibi bir sorumluluğumuz olduğunu düşünüyoruz. Kurulduğumuz günden beri de yalnızca üretim ve büyütmeyi değil biraz önce de bahsettiğim gibi değerleri toplumla paylaşmayı hedefleyerek büyümeyi amaçlamıştık. “Doğduğun ve doğduğum topraklara değer katmak” aslında İbrahim Bodur’un felsefesidir ve ondan aldığımız en büyük mirastır. Bu mirasa sahip çıkmak da bizim en öncelikli hedefimiz. Dolayısıyla bütün iletişim stratejilerimizi de *sahip olmak* olarak değil *sahip çıkmak* olarak kurguluyoruz ve geleceğimize sahip çıkmanın en iyi yolunun sosyal girişimcilik ekosisteminden çıktığına inanıyoruz.

Biz sosyal girişimcileri, sadece Türkiye’de değil tüm dünyada geleceğin habercileri olarak görüyor ve kendi alanlarında çığır açacak değişim öncüleri olarak algılıyoruz.

Onlar aslında bizim kanatlarımız. Grup olarak baktığımızda bizi biz yapan değerlere sıkı sıkıya tutunuyorsak da kanatlarımızı açıp uçmayı da istiyoruz. Yeni nesil sosyal girişimciliği teşvik etmek amacıyla düzenlediğimiz İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülünün de bu açıdan çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu sene üçüncü yılının içindeyiz ve üçüncü yılın ödül törenini yakın zamanda gerçekleştireceğiz.

Değirmek istediğim önemli bir nokta daha var. Özel sektör bakış açısı ile hâlâ Kurumsal Sosyal Sorumluluk adını kullansak da bizim için bu kurumsal sorumluluğun ötesinde artık bir *kurumsal zorunluluk*. Bunun altını çizmek istiyorum. Bu nedenle sosyal girişimci ekosistemine destek olmanın bizim için bir iletişim stratejisi ya da sorumluluk olmanın çok ötesinde bir anlamı var. Biz bu çalışmayı gerçekleştirmek için yola bize ışık tutan, hayallerimize ortak olan, küreselde ve Türkiye’de bu alandaki öncü hareketlerden birisi olan Ashoka ile çıktık. Onlarla birlikte tasarladık. Sahip oldukları deneyim ve yapıcı iş birlikleri sayesinde sağlam bir başlangıç yaptığımızı düşünüyorum. Kurumsal iletişim ekibi olarak ödül sürecini uçtan uca, ilmek ilmek dokuyarak planladık.

Bu çalışmanın her detayıyla birebir ilgilenmek durumundayız, dışarıya verebileceğimiz bir proje olarak bakmıyoruz. Doğal olarak ödül töreni için en görünür kısmı ama bunun ötesinde, sürdürülebilirliğini çok önemseydiğimiz bir konuyu daha görünür ve geleneksel hale getirmek bizi fazlasıyla mutlu ediyor. Bu noktada temel motivasyonumuz ödül töreninin çok ötesine geçiyor. Üç yıl boyunca dokunduğumuz her bir sosyal girişimci ile inşa ettiğimiz bir topluluk kurma noktasındayız. Kendi içerisinde sayıları giderek artan bir toplulukla kol kola yürümenin, onlarla birlikte kafa yormanın, fırsatları paylaşmanın sinerjisi gerçekten vazgeçilmez.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Bir konuya daha değinmek istiyorum. Daha önce erken ve ileri aşama olarak değerlendirme yaptığımız bir ödül modülümüz vardı ama geçen sene itibarıyla bunun bir adım ötesine geçerek iş birliği ödülleri de ekledik. İş birliği yapmanın sosyal girişimin doğasında olduğunu biliyoruz ama bu kategoriye özellikle bir önem atfederek kurumlar ve kişiler arasındaki iş birliğini özel olarak teşvik etmeyi amaçladık.

Sanırım şimdi Ashoka tarafını ve geçen sene İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülünün sahibi olan Pelin'i dinlemek ve onların bakış açısını anlamak daha iyi olabilir. Çok teşekkür ederim.

Ahmet Batat

Ashoka sosyal girişimcilik alanında dünyanın en büyük ağlarından bir tanesi. Kale Grubu ile da İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülünde iş birliği yapıyorsunuz. Ben sana küresel ve yerel bağlantısını sormak istiyorum. Yapılan anketler, araştırmalar bize sosyal girişimcilerin çoğunlukla yerel sorunları çözmek için yerelde ortaya çıktıklarını ve değer üretim tarafı ile bölüşümü dönüştürdüklerini gösteriyor. Bu noktada da çok güçlü bir iş birliğine ihtiyaç duyuluyor. Ashoka olarak sizin bu konuya nasıl katkınız oluyor? İş birliği sürecini, yerel ve küresel arasındaki eşgüdümü açıklayabilir misin?

İstem D. Akalp

Tabii, seve seve. Öncelikle bugün burada olmak çok güzel. Hem izleyiciler hem de konuşmacılar arasında bir sürü tanıdık var. Kendimi mezunlar gününe gelmiş gibi hissettim. Tek farkı mezun olmuyoruz, toplumsal sorunları çözümlere dönüştürmek için buradayız. Rana ortaklığımızı çok güzel anlattı, açıkçası *aferin bize dedim!* Onun için de çok teşekkürler.

Ashoka 1980 yılında sosyal girişimcilik alanını ilk olarak tanımlayan ve dünyanın

yenilikçi sosyal girişimcilerini arayıp, bulup, seçip yaptıkları işin iyi bir şey olduğunu onlara söyleyen, onlara kimlik kazandıran bir sivil toplum kuruluşu. Bugün itibarıyla dünyanın 93 ülkesinde 3 bin 500'den fazla sosyal girişimciyi küresel ağımızla destekliyoruz. Ashoka, Türkiye'de 2000 yılında faaliyet göstermeye başladı.

Biz sosyal girişimcileri seçerken yeni fikirlerine, girişimcilik özelliklerine, yaratıcılıklarına, sosyal faydalarının ölçeklenebilir olup olmadığına, faydalanıcılarıyla nasıl çalıştıklarına ve etik kriterlerine bakıyoruz ve onları üç temel alanda destekliyoruz. Finansal destek, kapasite geliştirme ve ağ desteği veriyoruz. Bunların hiçbirini tabii ki kendi kendimize yapamayız. Ülke ofislerinde küçük ekipler halinde çalışıyoruz. Ashoka Türkiye ofisi bekli Kale Grubunun Kurumsal İletişim Ofisi kadardır. Kale Grubu ile ortaklığımız da Türkiye'de sosyal girişimciliği, henüz ulaşamadığımız kitlelere ulaştırma açısından çok büyük bir ağ sağladı.

Yerel ve küresel bağlamda şunu görüyoruz, yereldeki sorunlarının çözümü tabii ki yerelden çıkıyor. Bizim burada yaptığımız şey o sorunların biricikliğinin farkında olarak çözümlerinin farklı coğrafyalara yaygınlaştırılması için çalışmak. Etkinin ölçeklendirilmesine, iş modellerinden ziyade çözümün yaygınlaşmasına bakıyoruz. Türkiye inovasyonun, yenilikçiliğin ve dirayetin de coğrafyası. Biz uluslararası deneyimi Türkiye'ye aktarıyoruz ama buradaki sosyal girişimcilerden edindiğimiz ve aktardığımız ciddi deneyimi de yurt dışına aktarıyoruz. Küresel ağımızdaki sosyal girişimcileri birleştirmeye çalışıyoruz. Ağımızda gördüğümüz küresel bazı eğilimler de var. Öncelikle sosyal girişimciler yaş itibarıyla gençleşiyor. İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödüllerinde de bunu görüyoruz. Türkiye'de sosyal girişimciliğe adım atma yaşı giderek gençleşiyor ve bu

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bize iyi geliyor. İkinci olarak sosyal girişimciler teknolojiyi araç olarak kullanma konusunda daha da iyileşiyorlar ve bunu etik bir araç olarak kullanma konusundaki dik duruşlarını da korumaya devam ediyorlar. Bir üçüncü nokta da sosyal girişimciler kendi hikayelerini giderek daha iyi anlatmaya başlıyorlar. Bu anlamda sosyal girişimcilik artık *cool trend* diyebilirim aslında. Sosyal girişimlerin bugünün ve geleceğin iş modeli olduğuna olan inancımız bu trendlerle birlikte beslenerek devam ediyor.

Aslında hep birlikte sistemleri dönüştürme gücü, motivasyonu ve dirayeti olan sosyal girişimciler arıyoruz, çünkü içinde olduğumuz sorunlara o düzeyde bulacağımız çözümler onları çözmeye yaramıyor. Aksine katmanlı hale getiriyor. Yıllardır var olan bir takım hantal yapılar artık ayrışmaya, dağılmaya başlıyor ve yerelden çıkan biricik çözümlerin büyümesi, samimiyetle desteklenmesi gerekiyor. Global ayağımızda da yereldeki çok güvendiğimiz ortağımız Kale Grubunda da buna özellikle dikkat ediyoruz açıkçası.

Ahmet Batat

Tam buradan Pelin'e geleceğim. Pelin ödüllü bir sosyal girişimci. Pelin, biz konuşurken sen de bir yandan sessizce konuşmaya devam ettin. Çok teşekkürler bu desteğin için. Ödüllü bir sosyal girişimci olarak Kale Grubu ve Ashokanın geliştirmiş olduğu bu ortaklıktan nasıl fayda sağladın. Rana seni ve senin gibi sosyal girişimcileri geleceğin habercisi olarak tanımladı. İyimser insanlar olduğunuzu görüyoruz. Bu sürecin sana nasıl katkısı oldu?

Pelin Baykan

Bence Kale Grubu ve Ashoka ile beraber başladığımız yolculuğun en büyük katkısı bir aile yaratmış olması. Biz Anlatan Eller olarak Türk işaret dili desteği ile sağır topluma eğitim veriyoruz. Aslında biraz önce de bu yüzden burada bir çeviri

yaptım, sağır bir konuğumuz var ve bu bizim için çok kıymetli bir şey. Bizim en büyük problemimiz sağırın Türkçe okuduğunu anlamadığını anlatabilmek. Yapmış olduğumuz çalışma değer gördü, çünkü gerçekten bizi anlayan insanlar vardı. Bence en önemli noktası bu. Yaptığımız her çalışmada bir kapı çalabiliyoruz. Sosyal girişimler için özel sektör desteği her zaman çok önemli, çok değerli. Bir kapı çalıyoruz ve bu çaldığımız kapıda olumlu ya da olumsuz geri dönüşlerin yanında önemli yönlendirmeler de alıyoruz. Bir tarafınız sivil toplum bir tarafınız girişimcilik olan bir yapıyla üç yıldır varsınız, karşınızda ise yıllardır hem sivil toplum hem de girişim için çalışan özel sektör var ve sizden daha iyi bildikleri çok şey var. Çok değerli yönlendirmeleri oluyor.

Ahmet Batat

Tüm konuşmacılarımızın söylediklerine baktığımda, sosyal girişimciliğin geliştirilmesi, ekosisteminin varlığı için iş birliğinin önemi de ortaya çıkmış oluyor. Sosyal Fayda Zirvesinin başlığı da *"İyiliğe Giden En Kısa Yol"*. Umarım bütün bu süreç içerisinde özel sektör kuruluşlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, Pelin gibi genç, iyimser ve geleceğin habercisi olan sosyal girişimcilerle hep birlikte yürürüz ve hatta daha güzel günlere koşarız. Son olarak bütün sonuçlara ilişkin eklemek istediğiniz şeyler varsa alabilirim.

Rana Birden Çorbacıoğlu

Ben bu çalışmaların kurum kültürüne olan katkısına da değinmek istiyorum.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

KARASAL
KAM

Bizim açımızdan kurum kültüründe farkındalık oluşturmak, dilin değişmesi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının kurum içindeki 5 bin kişiye aktarılmasını sağlamanın da dönüştürücü etkileri var. Bir de en çekinilen, cesaret edemediğimiz konulardan biri olan özel sektör kuruluşları arasında ortaklıklar kurulmasında, sosyal girişimcilik ve ekosistemin paylaşılması noktasında adımlar atılmasına vesile oluyor. İstem'in az önce belirttiği gibi sosyal girişimcilerin yaşları gençleşiyor ama bunun yanı sıra kapsayıcılık konusunda da gelişme kaydediyoruz. Bu tür çalışmaların sadece İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerden çıktığı şeklinde bir algınız varsa kırmak isterim. Türkiye'nin her yerinden giderek artan sayıda harika fikirlerini sunma fırsatı bulan, ödül için yarışan gençlerle karşılaşıyoruz. Potansiyelin bu anlamda çok büyük olduğunu düşünüyorum. Sürdürülebilir olduğu sürece hayallerin hakikate yaklaştığına inanıyoruz.

Ahmet Batat

Teşekkürler. İstem seni eklemek istediğin bir şey var mı?

İstem D. Akalp

Bu iş birliğinin bizim özel sektörle çalışma becerimizi oldukça geliştirdiğini söylemem gerekiyor. Bu noktada ekip arkadaşım Merve Nur Okutan'a da teşekkür etmek istiyorum. Kale Grubu, Türkiye'nin çok güvendiği bir marka. "Ashoka" Sanskritçede "kederin yokluğu" anlamına geliyor. Aynı zamanda bir Hint prensinin de adı. Türkiye'de gittiğimiz yerlerde ismimizi söylediğimizde bir yabancılaşma olabiliyordu. Dolayısıyla Kale Grubu ile yaptığımız bu iş birliği bizim Türkiye'ye yayılan damarlarımızı güçlendirdi. Büyük söylemlerimizi eyleme dökme noktasında işimizi kolaylaştırdı. İş birliği kategorisinde verdiğimiz ödül de kamu, özel sektör ve sivil toplum iş birliklerinin önemini altını çizdi. Bu nedenle bu güzel ortaklık, gösterdiği vizyon ve inancı için Zeynep Bodur'a teşekkür etmek istiyorum.

Ahmet Batat

Kıymetli misafirlerimiz hepinize çok teşekkürler. İyi ki varsınız. Bizler sosyal girişimcilik ekosistemine katkı sağlamaya iflah olmaz iyimserler olarak devam edeceğiz. Umudumuz odur ki daha güzel günlere hep birlikte ulaşacağız.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Bugünkü zirvenin önemli girişimlerinden biri sizleri Ulusal Gönüllülük Komitesine gönüllü yapmak. Bunun için dışarıda sizleri bekliyorlar. Peki, gönüllü olmak demek? Tabii ki bir işi gönlünce yapmak değil... Gönüllülük için iyi ve azimli bir çalışma disiplinine sahip olmanız gerekiyor. İyi çalışan gönüllülere ihtiyacımız var. İyi çalışmak gönüllülükle nasıl bir araya gelecek? Gönüllü olarak nasıl iz bırakabiliriz? Gönüllülük bir kariyer olabilir mi?

Bu panelde yolu gönüllülük ile buluşup kariyerlerini değiştiren, karar alma noktasına gelerek iyiliğe giden yolları kendileri açan insanları ağırlayacağız. Bu konuşmacılarımızdan biri de Ordu'nun Gülyalı ilçesinin 29 yaşındaki Belediye Başkanı Ulaş Tepe. Kendisi şu an ülkemizin en genç ikinci belediye başkanı. Ulaş Bey UNDP Türkiye'nin "Bence Mutluluk" isimli kampanyasında da yer aldı ve mutluluğu, insanın sevdiği işi yapması ve hayallerine ulaşması olarak tanımladı. UNDP'nin "Bence Mutluluk" kampanyası kapsamında hazırladığı filmin tamamına bencemutluluk.undp.org.tr adresinden ya da UNDP Türkiye'nin YouTube kanalından ulaşabilirsiniz. *Gönüllülüğe Giden Kısa Yol* paneli için Murat Göllü, Renay Onur, Ayhan Soyfidan, Ulaş Tepe ve Nil Memişoğlu'nu alkışlarınızla sahneye davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Gönüllülüğe Giden Kısayol

OTURUM

4

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**

#2030ŞİMDİ

Moderatör: Nil Memişoğlu

BM Gönüllüleri Türkiye Ülke Koordinatörü

Murat Gll

Kurumsal İletişim Bölüm Başkanı, Akbank

Renay Onur

Spor İstanbul Genel Müdürü

Ayhan Soyfidan

Pamukkale Belediye Başkan Yardımcısı

Ulaş Tepe

Gülyalı Belediye Başkanı

Nil Memişoğlu

Burada olduğunuz için çok çok teşekkür ediyoruz size. Biz iyiliğe, güzelliğe giden kısa yolun gönüllülükten geçtiğini konuşacağız. Sevgili sunucumuz Halit Ergene de güzel tanıtımı için çok teşekkür ediyoruz.

Gönüllülük toplulukların kendi geleceğini şekillendirmelerine, yaşadıkları toplumda söz sahibi olmalarına imkân sağlayan çok basit ve çok değerli bir hayat biçimi ve biz bu panelde Türkiye’de gönüllülüğü güçlendirebilmek için en önemli aktörlerden biri olan yereli konuşacağız. Ben sözü vermeden

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

önce bir iki veri paylaşmak istiyorum sizinle, Birleşmiş Milletlerin 2018 yılında çıkarttığı Dünyada Gönüllülüğün Durumu Raporu var. Bu, dünyadaki gönüllülüğün rakamlarına ve faydalarına dokunan en net çalışma. Rapora göre dünyada bir milyar kişi daha iyi bir dünya için gönüllülük yapıyor ve bu 109 milyon tam zamanlı iş gücüne denk geliyor. Bu rakamı bir ülke olarak düşünseydik Japonya'dan sonra on ikinci en büyük ülke olacaktı. Bu rakam finans sektörünün üç katına denk geliyor. Ekonomik etkisiyle ilgili de çok fazla veri var raporda. Örneğin Kanada'ya göre gönüllülerin ekonomiye katkısı otomotiv ve tarım sektöründen daha fazla.

Gönüllülük kelimesinin her dilde bir karşılığı yok ama Türkçemize baktığımızda bu güzel kelimeyle karşılaşıyoruz. Bu kavramının kültürün ne kadar derinliklerinden geldiğini bize gösteriyor ama ne hikmetse araştırmalara baktığımızda yüzde 7 gönüllülük oranımızla dünyada sondan beşinci ya da altıncı sıradayız.

Bir şeyleri değiştirmenin vakti çoktan geldi ve yerelde bunun için çalışan çok kıymetli konuşmacılarımız var. Sözü çok fazla uzatmadan ben hemen sevgili Renay Onur'a geçiyorum. Spor İstanbul Genel Müdürü ama ben onu Adım Adım ve Açık Açık gibi Türkiye'de gönüllülüğün yaygınlaştırılmasına gerçek anlamda katkı sağlayan platformlardan tanıyorum. Kendisi bu platformların kurucu ortağı, her şeyden öte de bir gönüllü. Hayat biçimi olan gönüllüğü profesyonel hayata da taşıdı.

Bu arada kaç kişi Adım Adımda koştu acaba, elleri görebilir miyiz? Bugüne kadar 70 bin kişi Adım Adımla koşmuş ve 550 bin kişi de bu 70 bin kişi aracılığıyla bağışta bulunmuş. Sevgili Renay gönüllülüğün kişiye ve şehre etkisi nedir? Spor İstanbul'da bizi neler bekliyor?

Renay Onur

Çok teşekkürler, burada olmak çok keyifli. Önce gönüllülüğün bendeki ve

insanlardaki etkisini anlatayım, oradan hızlıca şehre geçmeye çalışacağım. Ben ilk yardımseverlik koşumu 35 yaşında Omurilik Felçlileri Derneği için yaptım. Üniversiteyi ODTÜ'de okudum, yüksek lisansımı Bilkent'te yaptım, farklı şirketlerde çalıştım ama 35 yaşına gelene kadar, ne okurken ne de çalışırken hiçbir engelliyle yan yana gelmedim. Ne bir engelli gördüm ne sohbet ettim ne de el sıkıştım. Bu inanılmaz bir şey ve şimdi düşündüğümde bana çok acı geliyor. Benim oğlum dokuz yaşında ve onun da okulunda, bulunduğu ortamlarda hiçbir engelli yok. Çok büyük bir gelişme yok gibi görünse de ufak ufak gelişmeler de var. Ben en azından 35 yaşından sonra bu dünyanın içine girmiş oldum ve sadece Omurilik Felçlileri Derneği değil, her alanda çalışan yüze yakın sivil toplum kuruluşunun projelerini anlama, faydalanıcılarıyla birlikte olma şansım oldu. Bu beni inanılmaz şekilde değiştirdi. İnsan o hikayeleri duymaya başladığında, o insanlarla tanıştığında ve o insanların hayatını değiştirmek için bir şeyler yaptığında bir kere kendi değişmeye başlıyor. Tıpkı bir domino etkisi gibi siz değişince çevreniz de değişiyor. Gönüllülüğün böyle bir etkisi var, insanı değiştiriyor.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Geldiğimiz noktada biz Adım Adımda altı kişi başladığımız yolculukta, şu anda 70 bin kişiye ulaştık. Bu 70 bin kişi 550 bin kişi aracılığıyla 200 bin kişinin hayatına dokundu. İşin güzel olan tarafı büyüme hızının gittikçe artıyor olması. İşin içinde iyilik, spor ve eğlence olunca bulaşıcı bir etkisi oluyor. Bizim ilk 5 bin gönüllüye ulaşmamız yedi yıl sürdü ama sadece geçen hafta 5 bin gönüllü yardımseverlik kampanyası açtı. Bu rakam büyümenin hızını çok ciddi bir şekilde gösteriyor. Bizim bu işe gerçekten sarılıp, bu boyutta ölçeklenmesini sağlamamızda Ashokanın çok ciddi, çok büyük bir etkisi oldu.

İnsanlar değişiyor ve işin güzel tarafı şehirler insanlardan oluşuyor. İnsanlar değişmeye başladığında şehirlerin de değişeceğini, en azından ben, çok iyi biliyorum. Spor İstanbul'un amacı da şehri daha hareketli, sporla daha çok haşır neşir olan, sağlıklı nefes alan bir şehir haline getirmek. Spor İstanbul, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 28 iştirakinden bir tanesi. 3 Kasım'da yapacağımız İstanbul Maratonunda biz 1000 gönüllü ile çalışacağız. Gönüllülerimiz çip dağıtımından tutun parkurda koşanların motivasyonuna kadar her aşamada bize destek verecekler. Amacımız bu sayının artarak büyümesi. Hayalim İstanbul'daki bütün parklarda mahallelilerin, gönüllülerin desteği ile sabah-akşam spor yapacakları ortamın oluşması. Bizim halihazırda 50 tesisimiz var ve tesislerin sayısını bir noktaya kadar artırabiliriz ama aslında İstanbul'un her yeri bir tesis. Yüzlerce meydan, binlerce parkımız var. Amacımız bunların hepsini gönüllülerimiz sayesinde yaşayan, hareketle nefes alıp veren yerler haline getirmek.

Gönüllülüğün önemi hakkında söylemeden geçemeyeceğim bir konu daha var. Şirketler çalışan bağlılığını artırmak için gönüllülük aktivitelerinin ne kadar önemli olduğunun giderek daha çok farkına varıyorlar. Hayatının içine gönüllülük giren, içine gönüllülük kaçan birisinin hayata bakışı, enerjisi değişiyor

ve tutkuları değişiyor. Bunların değişmesi işinizi de etkiliyor. O yüzden kurumlar bu konuya çok ciddi yatırım yapıyorlar. Aynı durumu şehir için de düşünebilirsiniz. Evet, Türkiye gönüllülükte maalesef 145 ülke arasında sondan altıncı, yedinci sırada ama bunun bir de iyi tarafı var, potansiyelimiz çok yüksek. Biz İstanbul'daki gönüllü sayısını artırabilirsek -herhangi bir alanda olabilir, mutlaka spor alanında olacak diye düşünmeyin- şehrine bağlı olan insanların sayısı da misli şekilde artacaktır. Gönüllülüğü artırdığımız ve desteklediğimiz sürece insanlar değişecek, şehirler değişecek, şehirlerine bağlı insanların sayısı da o derecede artacak. Beni şu anda heyecanlandıran şey bu. Umarım bunun büyük bir kısmını İstanbul için hep beraber gerçekleştirebiliriz.

Nil Memişoğlu

Çok teşekkür ediyoruz. Buradan Ayhan Bey'e geçelim. Sevgili Ayhan, Denizli Pamukkale Belediye Başkan Yardımcısı. O da gönüllü bir geçmişten geliyor. Gönüllülüğün sana kattığı faydaları harmanlayarak bugünkü konumundasın ve bütün öğrendiklerini çalışma hayatında da uygulamaya çalışıyorsun. Belediyecilikte sivil yaklaşım sence nedir? Bireyi kendi sokağında, şehrinde daha bilinçli kılmak ve katılımı söz sahibi haline getirmek için neler yapmalı? Pamukkale Belediyesi bu anlamda neler yapıyor ve hedefleri neler?

Ayhan Soyfidan

Bizlere böyle bir fırsatı sağladığınız için çok teşekkür ederim. Bahsettiğiniz gibi gönüllülük esaslı çalışmaların içerisinde geldik. Önce gönüllülüğün benim için ne anlama geldiğini söylemek istiyorum: "Ne alabilirim? Ne katabilirim? Birlikte ne yapabiliriz?" Bu düşünce yapısıyla ilerlediğimiz sürece önümüzde sürekli yeni kapılar açılıyor. Bu sorularla birlikte *ortak hareket* kavramı ortaya çıkıyor. Eğer biz yaşadığımız çevre için, içinde bulunduğumuz durum için ortak hareket edebiliyorsak, ortak aklı ortaya

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

koyabiliyorsak başarı da geliyor. Bu ortak aklı ortaya koyabilmemiz için de uyum içinde çalışmamız lazım. Gönüllülüğün bize kattığı en güzel şeylerden bir tanesi bu. Kendi hayatımda bunu çok net hissediyorum. Gönüllülük zaman zaman aklınızla, zaman zaman duygularınızla hareket etmenizi gerektiriyor, bu iki kavramı dengeli bir şekilde faaliyetlerinize, söylemlerinize geçirmeniz gerekiyor.

Ulaş ve ben şu anda yerel yöneticiler olarak görev yapıyoruz. Yerel yöneticilik ya da belediyeciliğin toplumdaki algısı siyasettir. Ama gönüllülükten geldiğiniz zaman onu biraz zor yapıyorsunuz, çünkü az önce Renay Bey'in de dediği gibi gönüllülükte kol kola girmeniz ve ortak bir mücadeleye hizmet etmeniz gerekiyor. Sivil siyaset yapabilmek çok zor değil. Kazandığınız o tecrübe ve birikim toplumda bir karşılık görüyor. Ben 2003'ten bu yana gönüllü aktivitelerin filen içerisinde yer alıyorum. Onlarca, yüzlerce, binlerce arkadaşım bu işin içine girdi. Daha önceki dönemlerde gönüllülük tamamen sivil toplum algısıyla özdeşleşmişti. Artık şunu net söyleyebiliyoruz, özel sektör de bunun içinde. Sponsorluk kavramı sorumluluğa doğru evrilmeye başladı. Kurumsal Sosyal Sorumluluktan bahsediyorum... Bu da başarıyı getiriyor.

Biz bu sivil duruşumuzla birlikte belediyede bir şeyler yapma derdindeyiz. Ne yapıyoruz? Öncelikle katılımı esas alan faaliyetlerin içerisindeyiz. Ben aynı zamanda Pamukkale Kent Konseyi Başkanlığını da yürütüyorum. Yakında bir Gençlik Çalıştayımız, hemen arkasından da Spor Çalıştayımız olacak. Pamukkale Üniversitesi ilçemizin sınırları içinde bulunuyor. Gençlik Çalıştayında yereldeki gençliğin, üniversitenin öğrenci topluluklarının ve öğrencilerimizin kendileri için neler istediğini soracağız. Sonra diyeceğiz ki, "Bizim sınırlı bir bütçemiz var. Bu sınırlar içerisinde

ne yapmak istiyorsanız bize gelin ve verebileceğimiz şeyleri sizinle paylaşalım." Spor Çalıştayında da ilçemizde spor alanında faaliyet gösteren tüm kurumları ve kulüplerimizi bir araya getirerek 2020 yılının spor takvimini birlikte oluşturmayı talep edeceğiz. Neler yapmak istediklerini öğrenip, yerel yönetim olarak onlara neler sunabileceğimizi anlatacağız. Gönüllülük bana bu bakış açısını kattı. Küçük bir hikâyledir ama ben belediyemizde, farklı bir şekilde yapılırsa daha güzel olabilecek bir işi bana çay getiren arkadaşımından öğrendim. Onun konu hakkındaki fikrini aldım, diğer birimlerle konuştum ve kendi içimizdeki yapının daha düzgün bir hale gelmesini belediye içindeki en alt seviyeden yukarıya doğru hareket ederek sağlamış olduk. Bu da ortak aklın, ortak hareketin ve katılımcılığın getirdiği bir durum. Kent Konseyinin çalışmalarıyla birlikte hem katılımcılığı hem de fikir birliğini sağlarsak güzel şeyler olacağını düşünüyorum.

Nil Memişoğlu

Çok teşekkürler. Zaten bence *ben* kavramını çoktan geçtik, artık *bizi* konuşuyoruz. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarınının 17. maddesi de ortaklıkları bize hatırlatıyor. Bir araya gelmezsek hiçbir yol kat edemeyeceğimizin bilincindeyiz.

Sevgili Ulaş Tepe, en genç belediye başkanımız. Gençlik, gönüllülüğün gelmek bütün bunlar o şehre çok değer katacak. İlkokul üçteki hayalini gerçekleştirdiğini söylemiştin bana. Yerel Gündem 21'de yer aldın. Birçok sivil toplum kuruluşunda gönüllülük yaptın ve kenti uyum içerisinde yönetmek için önemli bir sorumluluğu taşıyorsun. Kentlilik bilincinden, aidiyet hissinin yaratılmasından ve gönüllülüğün bundaki rolünden biraz bahsetmeni istiyorum. Siz Ordu Gülyalı Belediyesi olarak neler hedefliyorsunuz? Belki çalışmalarını anlatırken nesiller arasındaki gönüllülüğün de bahsetmek istersin.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İYİLİĞE GİDEN EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

25 EKİM 2019 /// ZORLU PSM

/// WWW.SGSISTANBUL.ORG

TBWA
FORGOOD

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ
2019

Ulaş Tepe

Ben de herkese merhaba diyerek başlamak istiyorum. Biraz önce de ifade ettiğiniz gibi benim hikâyem ilkokul 3. sınıfta başladı. Öğretmenimiz bize kart dağıtarak *herkes ne olmak istediğini yazsın* demişti. Ben o gün belediye başkanı olmak istediğimi yazdım. Dolayısıyla 29 yaşında Belediye Başkanı olmam bir tesadüf değil. İlkokul 3. sınıftan bu yana vermiş olduğum emeğin göstergesi. Tabii burada en büyük teşekkürüm Gülyalılı hemşerilerime.

Bir belediye başkanının kenti bir orkestra şefi gibi uyum içerisinde yönetmesi gerekiyor. Bu hoş sedadan herkesin mutlu olması gerekiyor. Biz Gülyalı'da bugüne kadar edindiğim bilgi birikimini, tecrübeyi kullanarak katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla yeni bir model ortaya koymaya çalışıyoruz. Buna da *yeni nesil belediyecilik* diyoruz. Bu yeni nesil belediyecilikte kenti dayatan değil, danışan bir anlayışla yönetiyoruz. Belediye

meclis toplantılarını her ay farklı bir mahallemizde yaparak Türkiye'de yeni bir uygulamaya imza atıyoruz.

Kentin en üst karar alma organı Belediye Meclisi ama orada gençlerin ve kadınların olmadığını gördüğüm için bu Belediye Meclis toplantılarını her ay bir mahalleye götürerek herkesin sesinin duyulmasını sağlamak istedik. Hedefimiz buydu. Bu nedenle hangi alan ile ilgili çalışıyorsak mutlaka kentte o konu ile ilgilenen herkesin fikrini almaya çalışıyoruz. İlçemize yeni bir çocuk parkı yapıyoruz. Ben kendi sosyal medya hesabımdan çocuklara, kardeşlerime üç öneride bulundum. Yapılacak parkı onlar seçtiler. Şu anda da çocuklarımız oradaki süreci takip ediyorlar, nasıl yapıldığını görüyorlar. Kentlilik bilinciyle kendilerini buna ait hissediyorlar.

Bana gönüllü çalışmaların kattığı en büyük fayda, kentimin sakini değil sahibi olduğunu anlamam oldu ve artık eleştiren

YÜKSÜLÜĞÜ
SON

NİTELİKLİ
ÇALIŞIM

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

değil değiştiren bir konumdayım. Daha önce hep masanın diğer tarafındaydım, masanın bu tarafına geçince anlatılanları kendim anlatmış gibi dinliyorum. Dolayısıyla burada asıl yapmak istediğimiz kenti hep beraber, bir aile ortamındaymış gibi yönetmek, çünkü ne kadar gönüllü olursanız, alınan kararlara ne kadar katılırsanız kendinizi o kadar kente ait hissedersiniz. O zaman hep beraber kenti geleceğe taşıyabiliriz. Sizin dayattığınız ama insanların inanmadığı bir karar alırsanız, onlara sormazsanız aidiyet gelişmiyor. Biz bu kararların mutlaka hemşerilerimizden çıkmasına özen gösteriyoruz.

İlçemizin nüfusu 9 bin 300 kişi. Yasal olarak Kent Konseyi kurmak zorunda değiliz ama bu konuyla ilgili bir çalışma hazırlıyoruz. Belki Türkiye'nin en küçük Kent Konseyini kuracağız. Bugüne kadar edindiğimiz bilgi birikiminin katkısı olacağını düşünüyorum. Büyük bir uyum içerisinde, hep beraber, bir aile ortamı

ile çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bizim sloganımız "Yüz Güldüren Belediye". Benim en büyük hayalim sokaklarından mutlu çocuk seslerinin yükseldiği bir Gülyalı ilçesiydi. Gülyalı'da belediyede ilk kimin dediği yapılır dersiniz çocuğun dediği yapılır! Eğer çocuk mutluysa herkesin mutlu olacağını düşünüyorum. Toplum olarak hepimizin ortak noktası çocuk. Bugün kırsaldan kente temel göçüş çoğunlukla ekonomik nedende olsa da vatandaşlarımız çocuklarının daha kaliteli bir eğitim alabilmesi için de göç ediyor. Bu nedenle biz de kadını, çocuğu, genci odak noktasına alan bir yerel yönetim anlayışı ile çalışıyoruz.

Nil Memişoğlu

Yaş almış vatandaşları da dikkate alıyorsunuz, öyle değil mi?

Ulaş Tepe

Kesinlikle. Onlar zaten baş tacımız. Çok teşekkür ediyorum.

Nil Memişoğlu

Ağzınıza sağlık. Bence şu anda yerimde olmak isterdiniz, çünkü gözleri parlayan kişileri dinliyorum burada. İnsanın severek, tutkuyla anlattığı bir mesleği yapması çok büyük bir şans. Sevgili Murat Göllü, Akbank Kurumsal İletişim Bölüm Başkanı. Ayhan'ın da anlattığı gibi gönüllülük deyince aklımıza hep sivil toplum kuruluşları gelirdi ama artık özel sektörün önemi fark edilir seviyede. Emeklerinize sağlık bundan ötürü. Akbankın 1000'e yakın gönüllüsü var değil mi?

Murat Göllü

Evet. Doğru.

Nil Memişoğlu

Birçok projeye imza atıyorsunuz. Siz de bir gönüllüsünüz. Bunların hiçbiri tesadüf değil. Dediğiniz gibi bireyde başlıyor ve daha sonra çevresini ve çalıştığı kurumları da dönüştürüyor.

Şehrin Hali, Koşu Takımı, Fotoğraf Kulübü gibi birçok projeye imza attınız. Akbankın gönüllülük yolculuğunu sizden dinlemek istiyorum. Bu projeler çalışanları nasıl etkiledi? Aidiyet duygusu nasıl arttı ve hatta kendi yerinizde duramayıp kendi sınırlarınızı nasıl aştınız?

Murat Göllü

Az önce arkadaşımızın söylediği gibi sosyal sorumluluk çalışmalarına kurumun yaptığı işler olarak bakılıyor. Akbankın da kültür-sanat, girişimcilik ve eğitim olmak üzere üç tane alanı var. Bu konularda çok güzel, çok değerli çalışmalar yapılıyor. Ama bunlar kadar değerli hatta bunlardan daha değerli bir konu var ki o da gönüllülük. Aslında gönüllülük bizde kurumun bir inisiyatifi olarak değil çalışanların bir inisiyatifi olarak doğdu. Ondandır dolayı da çok değerli olduğunu düşünüyorum. Biz Kurumsal İletişim Bölümü olduğumuz için genelde okullardan, köylerden mailler, mektuplar gelir. Kitap, kırtasiye, giysi konusunda

destek istenir. Bu tür istekleri normalde kurumun da stratejisiyle birleştirmeniz gerekir. Bu talepleri belki eğitimle birleştirebilirsiniz ama kaynaklarımız da sınırlı. O nedenle bu taleplere genellikle stratejimizle uyumlu olmadığı gerekçesiyle, kusura bakmayın diyerek geri dönüş yapılır. 2012 yılında Kurumsal İletişim bölümü olarak kendimize “*Bunu neden Akbanktan bekliyoruz? Neden kendimiz destek olmuyoruz?*” diye sorduk ve arkadaşlarımızla kitap, kırtasiye ihtiyaçlarını aramızda toplayarak destek olmaya başladık. Daha sonra Sabancı Center yemekhanesinin önüne bir kutu koymaya ve binada çalışan arkadaşlarımızdan da destek istemeye karar verdik. Kutuları anlamayanlar, içine çöp atanlar bile oldu ama arkadaşlarımız onların içinden toplayıp, temizleyip eşyaları, kırtasiye malzemelerini göndermeye devam ettiler. Sonrasında Gebze’de bulunan Akbank Bankacılık Merkezini işin içine kattık ve derken bütün Akbank buna dahil oldu. Şu anda bütün Türkiye’de 40’a yakın gönüllülük elçimiz ve 1000’e yakın gönüllümüz var. Onlarla okulları boyuyoruz, barınakları ziyaret ediyoruz, ormanda besleme yapıyoruz. Kitap, kırtasiye giyecek, oyuncak yardımlarını zaten yapıyoruz. Her bayram KAÇUV ve Tohum Otizm Vakfı için çocukların isimlerini ve yaşlarını alıyoruz, onlara bir dilek ağacı oluşturuyoruz. Bütün arkadaşlarımız o dilek ağacından çocukların isimlerini alıyorlar ve çocuklarımıza bayram öncesi oyuncak gönderiyorlar.

Çalışmalarımız bu şekilde gelişirken gönüllülük aktivitelerini banka ile ilişkilendirebilir miyiz diye düşündük. “*Ekonominin Kahramanı Çocuklar*” adında bir proje başlattık ve bu noktada bankadan da kaynak almaya başladık. Bu projede ilkökul çocuklarıyla, onları tasarruf konusuna bilgilendirdiğimiz bir çalışma yürüttük. Çalışanlarımız gönüllü olarak çocuklara eğitimler verdiler. Bankanın içinde gönüllülük olgusu büyüdükçe her tarafa yayılmaya başladı. Biraz önce

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

senin söylediğin gibi bir koşu takımımız var. Bu koşu takımı dört yıldır koşuyor. Bu sene de 100 arkadaşımız koşacak. Bugüne kadar da 8 bin bağışçıdan 5 yüz bin lira para topladık. Benim en sevdiğim proje ise Fotoğraf Kulübü. Biz sandık ki arkadaşlarımız Fotoğraf Kulübünü kuşların, Galata Kulesi'nin, köprülerin fotoğraflarını çekmek için kurdular. Ama arkadaşlarımız, *"Biz Hayat Sende Derneği ile iş birliği yapacağız. Devlet koruması altında yaşayan çocuklarda bir problem var, bu çocuklar çocukluklarını bilmiyorlar, çünkü fotoğrafları yok."* dediler ve bu kurumlarda yaşayan 200 çocuk için fotoğraf albümü hazırladılar. Büyüdükleri zaman küçükken neye benzediklerini görecekleri fotoğrafları oldu çocukların.

Bunlarla da yetinmedik, baktık bankanın içinde çok güzel projeler yapıyoruz, bunu nasıl dışarıya çıkartırız dedik. Üniversiteli gençlerle bir şeyler yapsak diye düşündük ve *"Şehrin İyi Hali"* adında bir proje ortaya koyduk. Üç STK ile projeler yapmak üzere bir araya geldik. İlk sene için 400 gönüllü genç aramak üzere bir kampanya başlattık. Cuma günü kampanyanın başladığına dair bir gönderi yaptık. Pazartesi yayına girmek üzere bir reklam filmi hazırladık. Cumartesi sabahı arkadaşlarımız gönüllü kotamızın dolduğunu bildirdiler. Hazırladığımız reklam filmi elimizde kaldı.

Filmi değiştirdik ve başka bir şekilde kullandık. Bu proje beşinci senesinde ve hâlâ devam ediyor. Bu sene 12 bin başvuru oldu ve halihazırda Türkiye çapında 24 ilde, 13 sivil toplum kuruluşu ve 3 bin gençle 100'ün üzerinde proje gerçekleştiriyoruz.

Nil Memişoğlu

Sevgili dinleyiciler ben son bir cümle söyleyip panelimizi kapatacağım. *Evolution of Human Society*'yi duydunuz mu bilmiyorum? İnsanın gelişimi üzerine bir çalışma. Orada vermenin ergonomik olarak bile almaktan daha kolay olduğunu anlatıyor. Verirken sınırsız verebiliyoruz ama alırken sınırlarımız var. O yüzden işte size fırsat, ulusal gönüllülük komitesi üzerinden lütfen kaydınızı yaptırın, stantlarımızı takip edin ve günün sonunda da sayı kaça ulaşmış, kaç kişi, kaç saat gönüllülüğe söz vermiş bunu paylaşabilelim. Dinlediğiniz ve katkılarınız için teşekkürler.

Halit Ergenç

Doğan Holding tarafından *"Müştereklerimizi keşfedelim, geleceğe birlikte yürüyalım."* temasıyla gerçekleştirilen Türkiye Değerler Araştırması sonuçlarına göre Türkiye'de kişilerin öne çıkan ilk beş değeri sırasıyla şöyle: Adalet, ahlak, aile, hoşgörü ve dürüstlük. Gerçekten çok kıymetli. Bu araştırmanın şöyle bir özelliği var. Hangi siyasal ya da sosyal görüşten olursa olsun her kesimde bu sonuç aynı. Yine aynı araştırma kapsamında *neler iyileştirilmeli ve neler üzerine çalışılmalı* sorusu da sorulmuş. Onun ilk beş listesinde de üst sırada adalet ve ahlak var. Bu konuda çok çalışmamız gerekiyor.

TBWA, For Good yaklaşımı ile kurum içi sosyal girişimciliği hayata geçiren bir felsefeyi uyguluyor. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile bu değerler ve yaklaşımlar Türkiye için nasıl örtüşüyor? İş dünyası, faaliyet gösterip ürettiği coğrafya ve oranın değerleri için neler yapabilir? Şimdi bunu dinleyeceğiz. Neslihan Sadıkoğlu, Burcu Kayımtu ve Dr. Ali Ercan Özgür'ü alkışlarınızla sahneye davet ediyorum.

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

25 EKİM 2019 /// ZORLU PSM

/// WWW.SGSISTANBUL.ORG

**TBWA
FORGOOD**

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

Etki için İş Dünyasında Değişen Değerler

OTURUM

5

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Dr. Ali Ercan Özgür**

IDEMA Global Başkanı ve Ortağı

Neslihan Sadıkoğlu

Doğan Holding, Başkan Yardımcısı,
Kurumsal İletişim ve Pazarlama

Burcu Özdemir Kayımtu

TBWA\İstanbul, CEO

Ali Ercan Özgür

Genelde öğle yemeği öncesi oturumu en çok ben severim, çünkü karnımız acıktı, herkes son sınırında! Ama ülke olarak hakikaten pozitif gündeme ve pozitif gündemleri biraz daha öne çıkarmaya ihtiyacımız var. Dünyada da bu böyle. Az önceki gönüllülük paneli gerçekten umut verici. Türkiye’de kurumsal alanda, belediyelerde, sivil toplum alanında değer katan insanlar var. Değer katan insanların bir araya geldiği, sizlerle buluştuğu bu zirve de katkılarınızla, sosyal medya aracılığıyla, kısa yoldan nasıl bu işin parçası olabileceğinize dair birçok fikre ev sahipliği yapıyor. O yüzden her an çok kıymetli.

Bizim panelimiz şirketlerin bu etki dünyasını nasıl içine almaya başladığı, buna nasıl öncü olmaya başladığı ve geleceğe dair projeksiyonları ile ilgili. Bunları üç aşamada konuşacağız. Öncelikle şirketler olarak TBWA ve Doğan Holdingin bu dünyayı kendi şirket uygulamalarına entegre etmek için ne yaptıklarından bahsedeceğiz. Sonrasında sosyal fayda olarak neler ürettikleri ve 2030’a giden yolda iyi şeyler yapmak için kısa yollara

nasıl ulaşıyoruz konuları üzerinde duracağız. İlk olarak Doğan Holdingden Neslihan Hanım’a söz vermek istiyorum. Doğan Holding neler yaptı, neler yapıyor? Nasıl bir dönüşüm var sizin şirkette?

Neslihan Sadıkoğlu

Evet, bugün panelde daha çok şirket içi değerlerimizi konuşmak istedik. “Değerler” Doğan Holding için çok önemli bir kavram. Bu yıl 60. yılımız ve mottomuzda “Doğan. Değer Bilir. Değer Katar.” diyoruz. Bir motto seçmek ve bunu söylemek çok kolay, önemli olan ise altını doldurmak. Değer kavramı ve birazdan gireceğimiz sosyal fayda konusu Doğan Holding için çok köklü iki kavram. Doğan Holding içerisinde değerleri hayatımızın özü, bizim iç motorumuz ve ilham kaynağımız olarak görüyoruz. Bu bireyler için nasıl önemliyse toplumlar ve şirketler için de o kadar önemli. Şirketler için önemli çünkü değerlerin bütünü diye konuştuğumuz şey aslında kültür. O kültür bir kurumda ne kadar güçlü olursa, özümüzün bağıni bulduğumuz alanlar haline geliyor, yöneticilerin çalışanlarıyla olan ilişkileri, çalışanların yönetim ile olan ilişkileri o kadar güçlü oluyor. Ne kadar güçlü bir

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

kültür olursa çalışma motivasyonumuz o kadar artıyor.

Doğan Holding olarak değerlerimizi keşfetme yolundaki bu çalışmaya 2017 yılında başladık. Nedir bizi bu kadar güçlü kılan değerler? Hepinizin bildiği gibi çok kolay dönemlerden ve yıllardan geçmedi Doğan Holding ama bugün baktığınızda Türkiye'nin en çok değer katan kurumlarından biri olarak 60. yılında. Dönüp baktığımızda bizi bugüne taşıyan en önemli şeylerin değerlerimiz olduğunu fark ettik. 60 yıl önceki değerlerimizle bugünkü değerlerimiz örtüşüyor ama çalışanlarımızın bizi nasıl gördüğüne de bakmak istedik ve toplumda yaptığımız gibi kurum içinde de bir değerler araştırması yaptık.

Bu araştırma sonucunda beş değerimizi belirledik: *Kıymet bilmek, yenilikçilik, sorumlu ve şeffaf davranmak, tutku ile sahiplenmek ve birlikte başarmak.* Bu değerleri belirlerken yaklaşık 7 bin çalışanımızdan aldığımız yanıtları süzdük, onlarca çalıştay yaptık, yüzlerce kişiyle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirdik. Amacımız bir ad koymak değil bunların altındaki davranış modellerini ortaya çıkarabilmektir. Belirlediğimiz bu değerleri çok güçlü bir şekilde ajandalarımıza dahil ettik. Birlikte çalışmak için ne yapabiliriz? Tutkuyla çalışmak için insan kaynağı olarak ne yapabiliriz? Sorumluluk ve şeffaflıktan neyi kast ediyoruz? Bunlar çok önemliydi.

Çok sevindirici kısımlardan bir tanesi de biraz sonra değineceğimiz toplumsal fayda konusunun kurum için çok değerli olmasıydı. Hangi çalışmaya girdiysek, hangi pozisyonda arkadaşımızla konuştuysak topluma dokunmanın bizim için çok değerli olduğu ortaya çıkıyordu. Bu şekilde çalışmalarımızı da bütün hedeflere, performans değerlendirmelerine dahil ettik. Birlikte değer konuşalım, değer oyunu oynayalım dediğimiz bir şeyden bahsetmiyoruz. Ben yıl sonunda Neslihan olarak bir performans yönetim sistemine

dahil olduğumda ve bu görüşmeleri yaptığımda, "Ben değerler için ne yaptım? Ne katkı verdim?" gibi konuları konuştuğumuz ve ciddi olarak ajandalarımızın içine aldığımız bir süreç bu.

Ali Ercan Özgür

Çok teşekkürler. Toplumların uluslararası kalkınma kuruluşlarının tartıştığı konuları katılımcı yöntemle şirket gündemine getirmek hem ideal hem de ilham verici. Umarız bu toplumlara, derneklere, vakıflara, ailelere yayılarak devam eder.

Burcu Kayımtu, Sosyal Fayda Zirvesi TBWA için son iki yıldır başka bir alana doğru evriliyor. TBWA şirket içine değerleri ve etkiyi entegre ederken neler yapıyor?

Burcu Özdemir Kayımtu

Evet, belki katılımcıların bazıları, bir reklam ajansı, iletişim sektörünün oyuncularından biri neden bu alanda var ve niye bugün bu organizasyonu yapıyor diye sorabilir. TBWA Network'ün 2015 yılında Afrika'da düzenlenen bir toplantısında TBWA For Good kavramıyla tanıştım. Afrika'daki durumu biliyorsunuz, oradaki sosyal meseleler, çözüm gerektiren gerçekler ortada. Orası tabii daha çok eğiliyordu sosyal değişime, dönüşüme. Küresel Hedeflerin farkındaydı. Biz TBWA İstanbul Ofisi olarak o kavramı aldık ve oldukça genişlettik. Bence sevgili Ercan'la yollarımızın kesişmesi de buna sebebiyet verdi. 2015'teki o toplantıdan sonra İhtiyaç Haritası ile tanıştım, dijital platformda sosyal bir imece kavramı yaratıyordu. Ne kadar güzel olduğunu ve katkı sağlamamız gerektiğini düşünürken Ercan bizi UNDP ile tanıştırdı. 2015 yılında düzenlenen Sosyal Fayda Zirvesinde bizim girişimimizi anlattım ve orada gördüm ki iyilik ve sosyal konular, konuşuldukça, paylaşıldıkça daha da yayılıyor ve etkisi artıyor. Bizim de amacımız işte bu etkinin artmasına katkı sağlamak.

Dünyada bu konuda birçok araştırma yapılıyor. Thomas Coster'in yaptığı

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

son araştırma insanların yüzde 65'inin sosyal fayda yaratan markalardan alışveriş yapmak istediğini ve bunu dile getirdiklerini belirtiyor. İşte tam da bu sebepten markaların bire bir elçileri olarak, bütçelerini kontrol eden tarafta duran danışmanları olarak onlara önümüzdeki 10-15 yıllık dönemde neyin önemli olduğunu söylemek zorundayız. Tabii ki biz bu ürünleri satmaya, sattırmaya, faydasını anlatmaya, değişimini anlatmaya sorumluyuz ve yapmaya devam edeceğiz ama diğer yandan tüketicinin kalbinde esas gönül payı almamız gereken yerin sosyal faydadan geçtiğini anladık. Bunu da bir metodolojiye çevirdik. Bugün öğleden sonraki seansta ekip arkadaşlarım bu sistemi, nasıl çalıştığımızı ve bu işe nasıl bir hizmet anlayışıyla baktığımızı çok daha detaylı anlatacaklar. Benim özetle söylemek istediğim TBWA bu yolda Sosyal Fayda Zirvesi girişimini başlatarak aslında ilk adımı attı. STK'lara verdiği desteklerle adımlarına devam ediyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletlerde sunduğu raporun tasarımını yaparak ve filmini hazırlayarak destek verdik, çünkü amacımız Türkiye'nin her ortamda sosyal kalkınma ve bu konunun farkındalığı alanındaki gücünü göstermesi ve bunu da kitlelere yayması, misyonumuz bu yönde. İkinci amacımız da ajans olarak, farklı değerlere dokunan bir şirket olarak sektörümüzde ilk defa Sürdürülebilir Kalkınma Raporunu hazırlayacak şirket

olmak. Uluslararası örnekleri var ama Türkiye'de bizim bildiğimiz bir örneği yok. Bu sayede etrafımızı da dönüştürmek istiyoruz.

Ali Ercan Özgür

Çok teşekkürler. Görüyorsunuz burada bir ekonomi var. Geleneksel ticaretimiz, markalar, şirketler, büyük holdingler dönüşmeye başlıyorlar. Raj Kumar sabah anlattı. Kayıtlı olan 200 milyar dolar ama 500 milyar dolar olduğu söylenen dünyadaki problemleri çözme işi var. Sizin gibi bunu üreten, paydaşı olan insanlar var. *Sosyal ekonomi* kelimesinin altını çizerek söylüyorum, yeni bir sosyal ekonomi doğuyor. Türkiye gibi dinamik, genç nüfusu olan ülkeler bunun için çok büyük bir potansiyel. Tabii ki neoliberal sistemle ya da farklı alanlarla ilgili kaygılar var ama biz hep pozitif gündeme odaklanıyoruz. Burada Türkiye'nin şanslı olduğu konu değerler açısından gerçekten çok zengin olması. Doğan Holdingde uluslararası bir araştırmayı Türkiye'ye getirerek böyle bir çalışma yaptı. Değerler ne katıyor, bununla ilgili ne yaptınız ve nasıl bir dönüştürücü etkisi var?

Neslihan Sadıkoğlu

Niçin şirkette değerler çalışması yapıyorsunuz, bunu nasıl topluma taşıyorsunuz noktasında şunu söyleyebilirim, değerleri ve kültürü güçlü

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

olmayan hiçbir şirket sürdürülebilir olamaz. Önce siz içeride bunu bir bütün olarak ele almalı ve amacınızı değerlerinizle birlikte yürütmelisiniz. Doğan Holding olarak bu araştırmayı yaptık, çünkü bugün dünyada çok önemli iki problemi konuşuyoruz: *Kutuplaşma* ve *sürdürülebilirlik*. Ortak Değerler Hareketi 2016 yılında Yönetim Kurulu Başkanımız Begüm Doğan Faralyalı'nın inisiyatifinde başlayan bir çalışma. O dönemde pek çok araştırma yapılıyordu, insanlar çocuklarının başka partiye oy veren komşunun çocuğuyla oynamasını istemediklerini ya da karşılarındakine güvenmediklerini söylüyorlardı. Karşındakine güvenir misin sorusuna on kişiden dokuzu *güvenmiyorum* diye yanıt veriyordu. Oysa gelişmiş toplumlarda bu oran on kişide bir kişi! Bunun gibi bir sürü araştırmanın ortasında sürekli kutuplaştığımızı konuştuğumuz bir dönemdi. Halbuki biz bunun çok yüzeyde olduğunu söylüyoruz. Yaptığımız araştırmada hangi yaş grubuna bakarsak bakalım, hangi sosyoekonomik gruba bakarsak bakalım ilk on değerimiz hep aynı. Bu çok önemli bir şey, çünkü biz hayallerimizde ortağız. Ortaya çıkan ikinci önemli sonuç da bu değerlerin hep birlikte yaşama kültürü üzerine olması. Hepimiz birlikte yaşamak istiyoruz. Bugünün sosyal medya ortamında siz neyi beğenirsiniz, *like* ederseniz bir müddet sonra algoritmalar size hep benzer şeyleri göstermeye başlıyor. Bir kere bundan kurtulmamız lazım, çünkü biz gerçekten aynı şeyleri istiyoruz. Kendimizden farklı olarak gördüğümüz insanlarla bir araya gelmek, sohbet etmek toplumda tekrar güven ortamı oluşturacak. İş birliği inanılmaz önemli. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının 17'si olan "*Amaçlar için Ortaklıklar*," Doğan Holding için çok değerli bir kavram, çünkü ne birey olarak ne toplum olarak ne de şirketler olarak bu işlerin çözümünü devletten beklememiz mümkün değil. Ortaklıklarla hareket etmek ve birlikte başarmak zorundayız. İnsanoğlunun en büyük meziyetlerinden bir tanesi zaten birlikte başarmak.

Sosyal fayda bizim için çok değerli bir kavram. Biliyorsunuz; Doğan Holding olarak Türkiye'de okula gitme oranlarını değiştiren "*Baba Beni Okula Gönder*", konuşulmayan, tabu olmuş bir meseleyi gündeme taşıdığımız "*Aile İçi Şiddete Son!*" kampanyaları gibi yaptığımız pek çok çalışma var. Ortak Değerler Hareketine de bu şekilde bakıyoruz. İki oyun geliştirdik, bu oyunlarla şehir şehir geziyoruz. Aslında az önde bahsettiğim sohbeti başlatmak için kullandığımız araçlar bunlar. Bu sohbete herkesi davet ediyoruz. Küçük, naif bir proje gibi duruyor ama baktığımızda iyiliğe giden en kısa yol değerlerimizden ve bizden geçiyor.

Ali Ercan Özgür

#kısayollarşimdi tabelası Twitter'da hayli ilgi görüyor şu anda. Peki, değerlere giden en kısa yol için nasıl bir mesajınız olabilir.

Burcu Özdemir Kayımtu

Değer Taşı oyununu alıp oynayarak başlayabilirsiniz! Gündelik hayatta ve iş hayatımızda bir şeye karar verirken, bir insanla ilgili yargıda bulunurken aslında hep değerlerimizle hareket ediyoruz. Fark etmeden yapıyoruz bunu. Onun için belki ilk adım o oyunu oynayıp kendi muhakememizi bir daha yapmak olabilir.

Ercan bana başka sorun var mıydı, devam edeyim mi?

Ali Ercan Özgür

Et tabii ki... Özellikle sosyal fayda tarafında ürettikleriniz için Burcu'ya ulaşın mutlaka. TBWA bu konuda çok açık.

Burcu Özdemir Kayımtu

Evet, çok duyarlıyız.

Ali Ercan Özgür

Finansal anlamda olmasa da sosyal medya tarafıyla, videolarla birçok sivil toplum kuruluşuna katkı sağlıyor.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Burcu Özdemir Kayımtu

Evet, destek oluyoruz. Bu da bizim sosyal sorumluluğumuz. Tabii ki yaptığımız işi de bu tarafla birleştirip değer katmak zorundayız. Ortak Değerler Hareketinde de böyle bir birliktelikle yola çıktık. Türkiye'nin yedi ilini gezdik, atölye çalışmaları yaptık, yüzlerce kişi ile görüştük ve aslında o muhabbetin bir parçası olduk. Bu da bizi çok gururlandırdı. Doğan Holdinge bunun için tekrar teşekkür ediyorum.

Tabii öte yanda çok önemseydiğimiz bir konu daha var. Biz her yıl 300'den fazla film üretiyoruz, şu anda televizyonda izlediğiniz birçok reklam filmi muhtemelen bizim hizmet verdiğimiz markaların reklamlarıdır. Başka bir ekosistem dönüyor etrafımızda; filmler, setler, orada kullanılan kağıtlar, ahşaplar, su, elektrik, vesaire... Biz Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında hazırlayacağımız raporla ilk önce kurum içi farkındalık yaratacağız. Plastik su şişeleri yerine masalarda herkese sürahi koyalım, tek kullanımlık bardakları kaldıralım, çalışanlarımıza su mataraları ve fincanlar dağıtalım gibi çalışmaları projelendiriyoruz. İnşallah seneye bu sahnede raporumuzun sonuçlarını açıklayacağız ve üçüncü partilerimizi dönüştürmeye çalışacağız. Daha az atık üretelim, onları dönüştürelim diyeceğiz, öyle bir şey olmuyorsa o sette,

o yönetmenle çalışmayacağız kararına kadar gideceğiz ve markalarımızı da dönüştürmeye çalışacağız.

Ali Ercan Özgür

Son cümlelerinizi alalım.

Neslihan Sadıkoğlu

Ben son sorduğün soruya cevap vereyim. #2030ŞİMDİ çok önemli bir çağrı. Zor görünse de birey olarak, toplum olarak, şirketler olarak hepimizin yapacağı çok şey var. Bizim kendi içimizde "Her gün yeniden Doğan!" diye bir sloganımız var. Çalışanlarımıza, "Bir hareketinle Ortak Değerler Hareketine bir değer kat!" diyoruz. Her gün yataktan kalktığımızda küçücük de olsa yapabileceğimiz şeyler var. Örneğin yarın sabah dışarı çıktığınızda hiç tanımadığınız bir insanla selamlaşıp "Nasılsınız?" diyerek güne başlayabilirsiniz. Bu bizim ihtiyacımız olan güven ortamını başlatmak için en önemli hareketlerden bir tanesi olacaktır. Teşekkür ederim.

Ali Ercan Özgür

Harika. O zaman oturumu ben kapatayım. Siz de bugün yeni tanıştığınız birine sırf sosyal faydaya benziyor diye usulca merhaba deyin. Teşekkürler.

Halit Ergenç

Sosyal Fayda Zirvesi 2019 İyiliğe Giden En Kısa Yolun ikinci yarısına başlıyoruz. TEMA Vakfının bir araştırmasına göre artmaya devam eden nüfusumuzla birlikte 2020 yılında 400 bin hektar tarım alanına ihtiyacımız olacak. Bu ne demek? Futbolseverler bilir, 400 bin hektar aşağı yukarı 550 bin futbol sahasına denk geliyor. Yine aynı rapora göre Türkiye 2015 yılına kadar 2,4 milyon hektar tarım arazisi kaybetmiş. Bazen bu rakamlar benim için fazla bir şey ifade etmiyor, bu nedenle fiziksel karşılığının neye denk geldiğini araştırdım. Bu rakam neredeyse Arnavutluk'un yüzölçümü kadar. 1920'lerin başında arazilerimizin yüzde 56'sını meralar oluştururken, bu oran bütün arazimizin yüzde 19'una düşmüş. Kırsal kalkınma, tarım, gıda en önemli gündem maddemiz şüphesiz. Hele kırsaldaki kadının güçlenmesi bilhassa mühim. O yüzden bu panelimiz teknoloji, tarım, yeni iş alanları konusunda yapılacak yenilik ve uygulamalara odaklanıyor. Alkışlarınızla huzurunuzla Deniz Tapan, Adalet Budak Akbaş, Gülden Yılmaz'ı davet ediyorum.

Kırsal Kalkınma Trendleri ve Kadınlar

OTURUM

6

Moderatör: **Deniz Tapan**

UNDP Türkiye Kapsayıcı ve Sürdürülebilir
Büyüme Portföyü İletişim Yöneticisi

Adalet Budak Akbaş

İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörü, GAP İdaresi

Gülden Yılmaz

Koton Yönetim Kurulu Üyesi

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

Deniz Tapan

Herkese merhaba, Sosyal Fayda Zirvesinin öğleden sonraki bölümüne hepiniz hoş geldiniz.

Söz konusu olan *kırsal kalkınmada kadın* olunca aslında her daim sıcak olan bir konuya dokunmuş oluyoruz. Kadının işgücüne katılımından emeğinin karşılığını alamamasına, ev işleri, bakım ve diğer işlerin eşit olmayan bölüşümünden şiddet ve cinsel istismara, yetenek ve becerilerinin geliştirilmesi için gerekli eğitimlere erişememelerinden arazi, mülk edinmede eşit hak sahibi olmamasına kadar birçok konu var kırsalda yaşanan. Kadınların güçlenmesi için yapılan her türlü çalışma, özellikle de ekonomik sosyal ve kalkınma göstergeleri açısından geride olan bölgelerde çok büyük önem taşıyor.

Ben bu noktada öncelikle Adalet Hanım'a dönmek istiyorum. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, GAP Bölge Kalkınma İdaresi olarak bölgesel kalkınma konusunda uzun yıllardır çalışıyorsunuz ve GAP Sosyal Eylem Planı çerçevesinde bölgede

sürdürülebilir, katılımcı, eşitlikçi, adil sosyal gelişmeyi sağlamaya yönelik faaliyetler oluşturuyorsunuz. Aynı zamanda bünyenizde çok sıkça duyduğumuz Çok Amaçlı Toplum Merkezleri, diğer adıyla ÇATOM'lar bulunuyor ve kamu sektörünün sosyal girişimciliğine örnek teşkil ediyor. Tüm bunlar ışığında, bölgesel kalkınmada özellikle kadının rolünü de göz önüne alarak neler yaptığınızı anlatır mısınız?

Adalet Budak Akbaş

Bölgesel kalkınmada aslında bizim yaptığımız insanların; kadının, çocuğun, gencin, dezavantajlı grupların hayatına dokunmak. *Hayatlara dokunmak* tanımının altını bence şu şekilde doldurabiliriz. Yaptığımız faaliyetler yoluyla kadının dışarıda kocaman bir dünyanın var olduğunun farkına varmasını sağlıyoruz. Kadın bir birey, toplumun çok önemli bir parçası, olmazsa olmazı... Bunları fark etmesini sağlamaya çalışıyoruz. Bizim Çok Amaçlı Toplum Merkezlerimiz var. Hedef grubumuz kadınlar. Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kırsal, yoksul yerleşim alanlarında hizmet gösteriyoruz. Buralarda hem sosyal güçlendirme hem

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

de ekonomik güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapıyoruz. Son dönemlerde kadınları teknolojiyle tanıştırmaya yönelik faaliyetlerimiz oldu. Kadının teknoloji ile tanışması onun hem sosyal hem de ekonomik mobilizasyonunu beraberinde getiriyor.

Çalışmalarımızın diğer bir hedef grubu gençler ve genç kadınlar. GAP Gençlik Kültür Evlerimiz var. Bölgede dokuz Gençlik Evi faaliyet gösteriyor. Bu evler aracılığıyla genç kadınların yeteneklerini ortaya çıkarmalarına fırsat veriyoruz, onlara kapasitelerini artırmaya yönelik faaliyetler sunuyoruz. Uluslararası değişim programları aracılığıyla bugüne kadar binlerce genç kadının Türkiye dışında eğitim programlarına ve gönüllü hizmetlere katılmasına aracılık ettik.

Anne ve kadın deyince çocuk olmazsa olmaz. Çocuklara yönelik Çocuk Gelişim Merkezlerimiz var. Bu merkezlerde çocukların bedensel, sosyal, zihinsel, fiziksel gelişimini destekleyecek çalışmalar yürütüyoruz.

GAP İdaresi sosyal kalkınma alanında 25 yılı aşkın bir süredir çalışıyor. Bugüne kadar 2 milyonun üzerinde kadına, çocuğa, gence ulaştık. Çok zor, çok meşakkatli bir iş. İnsana yatırım yapıyorsunuz. GAP'ın göz ardı edemediği bir sürdürülebilirlik meselesi var. Sürdürülebilirliği sağlamak için hiçbir işi tek başımıza yapmıyoruz. Mutlaka yanımızda bir kamu kurumu oluyor, özel sektör kuruluşu oluyor. Uluslararası kuruluşlar yaptığımız işlerin vazgeçilmez parçalarından bir tanesi. Türkiye'de faaliyet gösteren Birleşmiş Milletler kuruluşlarının tamamına yakını ile iş birliklerimiz var. Özellikle UNDP bizim stratejik ortağımız. UNDP ile birlikte 25 yıldan bu yana sürdürülebilir insani gelişme konusunu çok derinlemesine çalıştık.

Deniz Tapan

Oldukça uzun bir süre.

Adalet Budak Akbaş

Çok uzun bir süre. 2000'li yılların başından bu yana da özellikle yine UNDP ile kadın odaklı çalıştık. Kadının ekonomik yönden güçlendirilmesi konusunda çok yoğun çabalarımız var. Bu kapsamda *Argande* adında bir moda markası oluşturduk. Gülden Hanım birazdan bahsedecek, hem GAP hem UNDP hem de bölge kadınları için çok önemli bir projede Kotonla çalışıyoruz ve bunu gururla her yerde söylüyoruz. Yakın bir tarihte FLO ile bir iş birliği başlattık. İşin içinde yine kadınlar, yine UNDP var. Ülkemizin sıfır atık hedefine katkı yapacak bir çalışma olmasının yanı sıra kadını ekonomik yönden güçlendirecek bir iş olacak. Çok aktörlü, çok sektörlü herkesin sahiplendiği bir süreçle bu işleri devam ettiriyoruz.

Deniz Tapan

Çok teşekkürler. Ben Gülden Hanım'a sormak istiyorum. Koton olarak siz GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile de bir iş birliği içerisindeyiz ve ÇATOM'lar üzerinden özellikle düşük gelir düzeyine sahip kadınları üretime ve kendi tedarik zincirinize dahil ediyorsunuz. Yaptığınız çalışma kapsayıcı iş modelleri açısından

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

da önemli bir örnek teşkil ediyor. Tedarikçilerinizden müşterilerinize kadar herkesi iyiliğe giden yolda yürümeye davet ediyorsunuz. Neden böyle bir yol seçtiniz?

Gülden Yılmaz

Ben toplumsal sosyal etki sistemlerine inanıyorum. Bu etki bireysel anlamda da kurumsal anlamda da olabiliyor. Bugün burada konuşurken ben birey olarak, Gülden olarak bir etki sistemi kurmuş oluyorum. Beni dinleyen insanlar belki söylediklerimden etkilenecekler. Bunun gibi, kurumların da toplum üzerinde etki sistemleri var. Bu bence çok önemli. Biz bugün 30 ülkede faaliyet gösteren, 11 bin çalışanı olan, mağazalarına yılda 345 milyon insanın girip çıktığı bir perakende markasıyız. Aslında müthiş bir etki sistemine sahip olduğumuzu ben yıllar içinde anladım.

Biz neden kadın ve ÇATOM'lar konuları ile ilgileniyoruz? Bir defa ülkemizin sürdürülebilir kalkınması için kadın istihdamının artırılması şart. Son yıllarda artış göstermesine ve 2019 verilerine göre yüzde 34,9'a ulaşmasına rağmen, OECD ortalamasını yüzde 52,5 olarak düşünürsek daha gidecek çok yolumuz var. Türkiye'de bu oran 2025'e kadar OECD ülkelerine yakın bir noktaya gelirse milli gelirin yüzde 20 civarında artacağı söyleniyor. Bunlar insanın tüylerini ürpertecek rakamlar aslında.

Nüfusumuzun yarısı kadın ama kadınlarımız da maalesef evlerinde oturuyorlar. Biz şirketimiz bünyesinde kadınla ilgili pek çok çalışma yapıyoruz, bu inisiyatifi almış durumdayız. Biliyorsunuz WEPs'in (Kadının Güçlenmesi Prensipleri) imzacısıyız ve onun prensipleri doğrultusunda kadın çalışanlarımızla ilişkili pek çok faaliyet yürütüyoruz. Bu sene TSKB ve Fransa Kalkınma Ajansı ile beraber birlikte oluşturduğumuz bir projeye dahil olduk. Tedarik sistemimizin içindeki 16 partner tedarikçimizle hem istihdamın artırılması hem de WEPs ilkeleri çerçevesinde kadınla

ilgili yaptığımız çalışmalar ve onların şirketlerini yönetmesi konusunda liderlik ve rehberlik yapıyoruz.

ÇATOM'lar iki sene önce başladı. Tamamen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve kapsayıcı iş modeli çerçevesinde kurguladık. Tedarik zinciri içinde bugüne kadar 6 bin 500 kadın dahil oldu. Projemizin adı "El Emeği Projesi". Güzel ve hoş bir koleksiyon hazırlıyoruz.

ÇATOM'daki kadınlarımız bunları el emeği ile işliyorlar. Aslında bu proje şirketimiz için tam olarak bir sosyal sorumluluk bütçesi oluşturmuyor. Satılan malın maliyetinin içinden bir miktarı onlara ayırıyoruz. Bu işi oldukça adaletli bir şekilde yapıyoruz, çünkü fiyatları onlar tespit ediyorlar, "biz bu malı bu fiyata işleriz" diyorlar. Bugüne kadar 6 bin 500'den fazla kadına ulaştık ve oraya 2,5 milyonun üzerinde bir gelir aktardık. Bu, Kotonda bütün kadınların göz bebeği gibi baktığı, bizim için çok değerli bir proje. Bir filmimiz var ve konuştuğumuz her şeyi, ne yaptığımızı, bundan sonra ne yapmak istediğimizi çok güzel anlatıyor, çünkü sektörlerle ve diğer şirketlere bölgedeki fırsatları göstererek liderlik de yapmaya çalışıyoruz.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Deniz Tapan

Aslında sizin öncülüğünüzde diğer özel sektör şirketleri de oraya gelmeye başladı.

Gülden Yılmaz

Çok anlamlı. Herkesi de bu inisiyatife davet ediyoruz.

Deniz Tapan

Filmimizi izledik. Onlara nasıl bir katkı sağladığınızı yine onlardan dinlemiş olduk. Bunları yereldeki kadınların ağzından duymamız çok önemli. Siz bu özel sektör-kamu iş birliği ile eşitsizliklerin ortadan kaldırılmasına, kadın işgücünün değerlendirilmesine, sosyal uyumun sağlanmasına, -çünkü ÇATOM'da Türk ve Suriyeli kadınlar da bir arada çalışıyorlar- toplumsal cinsiyet eşitliğine ve kadınların güçlenmesine destek oluyorsunuz. Bu vesileyle hem *kimseyi geride bırakma* hedefine katkı veriyorsunuz hem de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunmuş oluyorsunuz. İyiliğe giden en kısa yolun kadınların güçlenmesinden geçtiğine inanan biri olarak hem yaptığınız fayda yaratan işler hem de katıldığınız için çok teşekkür ediyorum.

Gülden Yılmaz

Biz teşekkür ederiz.

Deniz Tapan

Umarım bu güçlenerek devam eder. Güçlü kadınlar güçlü toplumları doğurur. O yüzden ben tekrar sizlere teşekkür ediyorum.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Olimpiyatlar, festivaller ve dünya şampiyonası gibi kitlesel organizasyonlar eskiden çok arzu edilen ve şehri canlandıran etkinliklerdi ama artık çevreye verdikleri etki dolayısıyla ciddi zararları olduğu görülüyor. Dünyadaki büyük festivaller her yıl ortalama 20 bin ton atık üretiyorlar ve bu atığın kapladığı alan, ben öyle anlıyorum, Londra şehrinden büyük. Festival düzenlerken atık, plastik ve çevre sorunlarına farklı bir bakış açısı geliştirmek şart. Bir gün bile sürse bir festivalin çevresel etkinliği büyük sorunlara sebep olabiliyor. Bu soruna dikkat çekmek için geçtiğimiz Eylül ayında ilk defa sürdürülebilir müzik festivali gerçekleşti: Festtogether. Bu festivali konuşmak için sahneye alkışlarınızla Mert Fırat, İlksen Başarır, İtir Erhart ve Serhan Süzer'i davet ediyorum.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Eğlen, İz Bırakma

OTURUM

7

BARIS
GÜÇL

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Mert Fırat

Oyuncu, UNDP Türkiye İyi Niyet Elçisi,
İhtiyaç Haritası Kurucu Ortağı

İlksen Başarır

Yönetmen, Festtogether Kurucusu

Doç. Dr. İtir Erhart

Akademisyen, Bilgi Üniversitesi

H. Serhan Süzer

TİDER Kurucusu

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Mert Fırat

Merhabalar. Bizim bir moderatörümüz yok. Festtogether ruhuna uygun olarak hep beraber konuşacağız ve yöneteceğiz. Bu sizi şaşırtmasın. Aranızda Festtogether'a gelen oldu mu? Kimler geldi?

İlksen Başarır

O, çok ciddi bir katılım olmuş.

İtir Erhart

Çok güzel.

NİTELİKLİ
EĞİTİM

Mert Fırat

Epey bir insan gelmiş değil mi hocam? Çok teşekkür ederiz bizi desteklediğiniz için. İzniniz olursa *Festtogether nereden başladı, yola nasıl çıktı?* soruları üzerinden başlamak istiyorum. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının İyi Niyet Elçisi olmam nedeniyle Troya Kültür Rotası kapsamında Çanakkale'ye bir ziyarette bulunduk ve oradaki 22 köyü görme imkânına kavuştum. Buradan ilhamla Ali Ercan'la, İlksen'le, bütün arkadaşlarımızla konuşmaya başladık. *"Ne güzel 22 tane köyümüz var, Buğday Derneği orada TaTuTa köyleri yapıyor, organik yaşamı ve organik tarımı destekliyor, çok güzel bir model, 110 kilometrelik bir yürüyüş rotası, aynı zamanda bisiklet rotası, bir sürü kazı alanı var, keşke bütün perspektifi, konsantrasyonu oraya alabilsek hem oradaki ihtiyaçları giderebildiğimiz hem de katkı sağlayabildiğimiz bir festival yapabilesek!"* derken bir demo yapmaya karar verdik.

Az önce Halit'in paylaştığı gibi, festivaller ve olimpiyatlar, gerek içerdeki habitatı bozmaları gerek bıraktıkları atıklar gerekse o rotaları kirletmeleri bakımından artık düzenlendikleri şehre bir ceza gibi gelmeye başladılar. O demo da az

önce videosunu seyrettiğiniz başlangıcı DasDas'da yapılan ve Küçükçiftlik Park'ta düzenlenen etkinlikti. Demoyu yaparak bu işi yönetip yönetemeyeceğimizi görmek istedik, çünkü bu festivali daha büyük ölçekli olarak başka şehirlerde yapmayı planlıyoruz. İlham buradan geldi fakat gerekliliği çok önemliydi. Biliyorsunuz en büyük atığı şehirler üretiyor, suyu en fazla şehirler kirletiyor, sanayiler büyük şehirlerin etrafında yapılıyor. Dolayısıyla şehir insanların dönüştürebilecekleri bir şeyler olduğunu düşünerek yola çıkmış olduk diyerek pası İlksen Hoca'ya atıyorum.

İtir Erhart

Festival direktörümüz İlksen'di.

İlksen Başarır

Biz on yıldır bir şekilde beraber işler üreten bir ekibiz. İnsanların konuşmaktan çekindiği ve biraz geride kalan konuları herkesin konuştuğu ve hareket aldığı meseleler haline getirmek için bir şeyler yapmak istiyoruz. Büyük hayalleri olan küçük, kompakt bir ekibiz diyebilirim. Festtogether fikri ilk ortaya çıktığı zaman hep beraber kendimize bir slogan aramaya başladık. Bir sürü WhatsApp grubu vardı diye hatırlıyorum bununla ilgili...

Mert Fırat

Tam orada bir müdahale etmek istiyorum hocam.

İlksen Başarır

Tabii.

Mert Fırat

Ne grubu? Ne WhatsApp'ı? Tam da İlksen'in dediği gibi küçük bir grup olarak bir fikirle yola çıktık fakat o grubun büyüme ilhamı da İhtiyaç Haritasından geldi. **ihtiyacharitasi.org**'da 350 sivil toplum kuruluşu bir arada çalışıyor ve en büyük destekçilerimiz birlikte yola çıktığımız insanlar. Serhan Bey, İtir Hocam yani hem TİDER hem de Adım Adım ile

zaten hep beraber bir yoldaydık. Hepsi İhtiyaç Haritası kurulduğu noktada bize destek veren, fikirlerini ve alanlarını bizlerle paylaşan insanlar. Biz birlikte festival de yapabiliriz, birlikte eğlenebiliriz diyerek birçok sivil toplum örgütünü de işe dahil etmiş olduk.

İtir Erhart

Sloganda kalmıştık... Nasıl bir slogan?

İlksen Başarır

Sloganı düşünürken çok uzun bir zaman geçti diyebilirim. Dünyada ne yapmamız gerektiğini bulmaya çalıştık. Biz nasıl olsa gideceğiz ve biz gittikten sonra burada ne olmalı diye düşündük ve dedik ki *“Giderken iz bırakmamamız lazım!”* Çünkü etrafı çok fazla kirletiyoruz, çok atık var, çok çöp var. Korkunç bir şey oluyor aslında dünyada. Bütün o izlediğimiz belgeseller bizi büyük bir karamsarlığa götürürken, biz eğlenip ne yapmayabiliriz? *“Eğlen ve İz Bırakma”* sloganı aslında buradan ortaya çıktı.

Bu konuyla ilgili bazı rakamlardan söz etmek istiyorum, çünkü bu rakamlar araştırma yapmaya başladığımızda beni yakalayan şeyler. Mesela İngiltere’de tüm yıl boyunca düzenlenen festivallerde 23 bin 500 ton atık ortaya çıkıyor, bir kişinin bir festivalde ürettiği atık 2,8 kilogram ki bu normalde bizim bir gün içerisinde ürettiğimiz atığın iki katına denk geliyor. Bütün bu festivallerin düzenlenebilmesi için 5 milyon litre yakıt kullanılıyor ve 20 bin ton da karbon salımı oluşuyor. Bütün rakamlara göre 2050 yılında dünyada okyanuslarda canlılardan çok plastik olacak. Benim artık bundan sonraki amacım ben gittikten sonra dünyada iz bırakmayarak küçük hedeflerimi gerçekleştirmek diyebilirim.

Mert Fırat

Şahane!

İtir Erhart

O zaman Serhan’a geçelim. TİDER’in rolü

ne oldu? İz bırakmama vizyonunu TİDER nasıl kurguladı?

H. Serhan Süzer

TİDER -Temel İhtiyaç Derneği olarak iki ana vizyonumuz var. Bu vizyonu 2010 senesinden bu yana elimizden geldiğince her tarafta yaymaya çalışıyoruz. Birincisi israfı önlemek, ikincisi ihtiyaç sahiplerinin kendi ayakları üzerinde durmalarını sağlamak. Biz bunları birleştirdik; israftan kurtardığımız ürünlerle ihtiyaç sahiplerinin gıda, temizlik ürünleri ve kıyafet gibi temel ihtiyaçlarını karşılıyoruz, sonrasında da ihtiyaç sahiplerinin kendi ayakları üzerinde durmalarını sağlıyoruz. Biz bu modeli 2010’dan beri konuşuyoruz ve 2014-2015 yıllarında ete kemiğe büründü.

Bir gün profesyonellerimizin de katıldığı bir yönetim kurulu toplantısında israfı önleme vizyonumuzla ilgili; *“İnsanlara anlatmak yetmiyor ama bunu uygulama ile yaptığımız zaman alışkanlıklar yerleşiyor. Yeteri kadar konuştuk ve henüz istediğimiz sonucu alamadık, bizim bunu tatbik etmemiz lazım.”* diye konuşurken gözüme toplantı gündeminde yer alan Bozcaada Maratonu Organizasyonu ilişti ve *“Biz bunu neden Bozcaada Maratonunda uygulamıyoruz?”* diye sordum. Sağ olsun tüm gönüllülerimiz pozitif cevap verdi. Organizasyon şirketi ve Adım Adımla beraber Bozcaada’da müthiş bir etkinlik düzenledik. İsrافی önleme vizyonumuzu orada birebir tatbik ettik. Şimdi israfı önlem vizyonuna bir açıklık getireyim. Biz organik ürünleri yani gıdaları üçe ayırıyoruz. İnsanlar için olanları gıda bankaları aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyoruz. Hayvanlar için olan ürünleri de hayvan gönüllülerine ve hayvan bakım evlerine yönlendiriyoruz. Organik atık statüsünde olan ürünleri ise biyogaz ve kompost tesislerine yönlendirme üzerine çalışıyoruz. Özetle bu şekilde...

Biz bu çalışmalarını yaparken İhtiyaç Haritası, İnoğar, Temel İhtiyaç Derneği ile birbirimizden besleniyoruz. Bir gün Ali Ercan beni aradı ve *“Senin şu israfı önleme*

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

vizyonunu bir festivalde uygulamak istiyoruz, nasıl bakarsın?” dedi, ben de “Müthiş olur, hemen yapalım!” dedim. Böylelikle biz de bu organizasyonun bir parçası olduk. Bu işi bizim de içinde olduğumuz 16 STK organize etti ki bence festivalin en büyük değerlerinden birisi de bu. Türkiye'nin bu kavgalı ortamında biz sivil toplum kuruluşlarının beraber hareket edebildiğini ve müthiş işler çıkarabildiğini bu festivalle göstermiş olduk.

Mert Fırat

Kesinlikle.

İtir Erhart

Ben de Adım Adımın nasıl dahil olduğundan bahsedebilirim. Biz Adım Adım olarak festivalin hareket partneri olduk. Adım Adımı kurarken bizim hayalimiz bireylerin toplumsal sorunlar için harekete geçmesiydi. Maratonu bir metafor olarak düşünün. İnsanlar *bu sorunlar benim için çok büyük, dünyanın meseleleri nerede ben neredeyim* diye düşünürken sen harekete geçebilir ve birey olarak bile fark yaratabilirsin. *Şikâyet edeceğine, pasif bir şekilde duracağına harekete geç* diyerek Adım Adımı kurduk ve her geçen gün büyüdü. Bugün yaklaşık 70 bin koşucusu var ve önümüzdeki İstanbul Maratonunda hepsi bir sivil toplum kuruluşu için koşacak

Festival fikri ortaya çıktığında bana da ilk Ali Ercan geldi ve dedi ki; “*Siz de festivalin bir parçası olmak ister misiniz?*” Bizi öyle bir noktadan yakaladı ki... çünkü biz insanları eğlendirmek, harekete geçirmek istiyoruz ve çok kritik bir konu, sporun ve sanatın birleştirici gücünü kullanmak istiyoruz. Şimdi düşünün, biz Adım Adım olarak sporun birleştirici gücünü yıllardır kullanıyoruz. Bu tarafta sanatın birleştirici gücünü kullananlar var. İkisini bir araya koyalım ne olur? Böyle bir hayalle biz de projeye dahil olduk.

Festival sabahı çok keyifli bir etkinlik yapıldı. Plogging yeni bir trend. Belki

duyanlar vardır, koşarak çöp topluyorsunuz. Festivalin hareket partneri olarak; bir yandan çöp toplarken öbür yandan da squad yaptığınız için koşmaktan daha faydalı, daha iyi bir etkinlik diye sabah saatlerine Plogging ile başladık.

H. Serhan Süzer

Bunu olimpiyatlara eklemeleri lazım.

İtir Erhart

Bunu olimpik bir kategori olarak eklemek lazım. Evet plogging ile başladık. Sonrasında ne yaptığımızı, festivalde ne olduğunu konuşabiliriz.

Mert Fırat

Ben plogging olduğunu bilmiyordum, koşu için gitmiştim hocam. Sorun olmadı tabii katıldık. Sonrasında da yoga etkinliğimiz vardı. Ardından paneller başladı ve panellere beklediğimizin çok üzerinde katılım oldu. O tarafı çok güzeldi. Atlas bizimleydi, Açık Radyo bizimleydi, Ömer Madra bizimleydi... ÇEVKO en büyük destekçilerimizden biriydi. WWF, Buğday Derneği içerdeydi. TED Koleji, TEMA yanımızdaydı. Yemek stantlarımız vardı ki bu konuyu İlksen Hocam daha iyi anlatır.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İlksen Başarır

Biliyorsunuz festival alanındaki atıkların büyük çoğunluğu yemek atığı, paketler, karton kutular... İklim denince bir isme gitmemiz gerekiyordu o da Ömer Madra'ydı. Açık Radyoya Ömer Madra'yı ziyarete gittim ve bir panel yapmasını rica ettim. "Tamam." dedi, "Tek bir şartım olacak, festivalin vegan olması." Hiç itiraz etmedim, çünkü hayvan üreticiliği dünyadaki iklim değişiminin en büyük sebebi. Beraber konuştuk, anlaştık, bunu nasıl organize edebileceğimizi bulduğumuzda da Türkiye Vegan Derneği ile iletişime geçtik. İlk defa bir festivalde kimsenin köfte eklemek aramadığını ve yediği her şeyden mutlu olduğunu gördüm.

H. Serhan Süzer

Dışarıda yiyen vardı ama.

Itır Erhart

En azından festival alanında değildi.

H. Serhan Süzer

Alanında yemiyordu kimse, doğru.

İlksen Başarır

Yedikleri ile mutlu olan 7-8 bin kişi gördüm ben orada.

Mert Fırat

Dışarıda rekor kıran bir köfteci vardı!

Itır Erhart

O bizim kontrolümüz dışında.

Mert Fırat

Yapacak bir şey yok, o bizim kontrolümüz dışında. Fakat şunu gördük ki insanlar neye hizmet ettiğini bildikleri sürece kendilerine sunulanla eğlenmeyi, yedikleri yemekten keyif almayı biliyorlar ve gayet mutlu oluyorlar. Eğlenirken iz bırakmamak insanları oraya getiren bir anlam arayışı oldu ve dolayısıyla panel bölümüne ve kurguladığımız atölyelere katılımın yüksek olması bizi çok heyecanlandırdı. Puduhepanın, Buğday Derneğinin atölyeleri...

Itır Erhart

Vegan baklava atölyesini de unutmayın. Bizim panelden sonra koşarak gittim ama bitmişti.

Mert Fırat

Ben sonuna yetiştim.

Mert Fırat

İki panel düzenledik. İlk panelimize Atlas Sarrafoğlu da katıldı ve bizi çok şaşırtan bir hazırlıkla, çok güzel bir sunum yaptı. Diğer panelde Ali Ercan Hocam, ÇEVKO, Itır Hocam ile beraber bir sunum yaptık ve geri dönüşler bizi çok mutlu etti. Türkiye'nin birçok ilinden çok güzel tepkiler aldık. Dolayısıyla festivali önümüzdeki yıl da devam ettireceğiz. Sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Itır Erhart

Serhan istersen biraz da festival sırasında atıkları nasıl ayrıştırdığımızı, bütün bu

eğlencenin ardından günün sonunda ne yaptığımızı anlatalım.

H. Serhan Süzer

Az önce bahsettiğiniz gibi program sabah Adım Adım koşucularının toplanması ve *plogging* etkinliği ile başladı. Atıklar ve çöpler ayrıştırılarak toplandı, koşu bitiminde Küçükçiftlik Park'ta bulunan geri dönüşüm aracına teslim edildi. Daha sonra mekânın içine ayrıştırılmalar için konteynırlar yerleştirildi. Gece sonunda toplanan atıklar belediyenin ve ÇEVKO'nun görevlilerine geri dönüşüm amaçlı teslim edildi. En sonunda hayvanların yiyecekleri bütün yiyecekler toplanarak sokak hayvanlarına verildi. Böylece amacımıza ulaşmış olduk. Bu çalışmaya TİDER'in profesyonelleri ve gönüllüleri dışında, alanda bulunan bütün STK'ların gönüllüleri de katıldı. Bunun dışına festivale katılan, eğlenen, ayrıştırma yapıp ardından enfes müziklerle dans eden çok bilinçli bir kitle de vardı ve bu bizi çok mutlu etti.

İtir Erhart

Matarasıyla gelenler vardı. Biz matara getirin içeride plastik olmayacak dedik. Aslında nasıl bir tepki alacağımızı bilemediğimiz için biraz tedirgindik. Panel sırasında *kimlerde matara var* diye sorunca epey bir matara gördük ve bu bizi çok mutlu etti. Demek ki plastiksiz olabiliyormuş diyerek biz de keyif aldık bu durumdan.

Mert Fırat

Plastik su şişeleri de yoktu içerde. O da çok büyük katkı sağladı ve sadece 500 kilo atık çıktı ve o da doğru bir biçimde ayrıştırılarak geri dönüşüme gönderilmiş oldu. Bu noktada sürdürülebilirlik temelinde Festtogether'in laboratuvar kısmını da düşünüyoruz. Festtogether'in yıl boyu geri dönüşüm ve iklim meselelerini işleyen, bu konuları 360 derecelik bakış açısıyla ele alıp sürekli üzerinde düşündüğü ve konuştuğu bir yapıya ulaşmasını istiyoruz. Biz kendi içimizde

dönüştürmeyi başardık, şimdi kendi ekiplerimizde de aynı şeyi sağlamaya çalışıyoruz. Bu süreç bizim için de eğitim oldu ve katılımcıların da bizlerle aynı şeyi istediğini gördük. Bu anlamda Festtogether'ın devamını getirmek, bahsettiğim laboratuvarı hayata geçirmek ve bir hackathon düzenlemek anlamında çok heyecanlıyız.

İtir Erhart

Evet. Çok güzel geri bildirimler ve öneriler aldık. Bu bizi çok heyecanlandırdı. Bu hackathonlar belki yeni ürün tasarımlarının önünü açar. Herkesi bekliyoruz, çünkü hayalimiz bütün bu etkiyi birlikte büyütme. İsmimizdeki *together* aslında çok farklı paydaşların bir araya gelmesini ifade ediyor. Burada olup da bizimle beraber düşünmek, bizimle beraber bu işin yaratım sürecinde, uygulamasında beraber olmak isteyenler varsa, onları da bekliyoruz.

H. Serhan Süzer

Önümüzdeki sene için hepimiz daha heyecanlıyız ve yapacak, eklenecek çok şey var. Sayın koordinatörüm, mümkünse benim iki önerim olacak. Ben Kosta Rika Fahri Konsolosuyum. Kosta Rica'nın en önemli sanatçılarından birisi, aynı zamanda Kültür Bakanlığı yapmış olan Manuel Obregon'un *Simbiosis* adında bir gösterisi var. Doğayı, kuş seslerini arka planda gösterirken çok güzel bir piyano resitali veriyor. Bunu eklemek lazım bence. Bunun dışında Alternatif Yaşam Derneğini de STK'lar arasında almamız lazım. AYDER, Düşler Akademisi programı ile muhteşem işler yapıyor. Sevgili Ercan Tural'a da burada. Düşler Akademisinin Social Inclusion Band adında bir müzik grubu var. Engellilerden profesyonellere kadar çok çeşitli arka planlara sahip insanların bir araya gelerek caz ve rock müzik yaptıklarını düşünün. Muhteşem! İzniniz olursa onları da önümüzdeki sene dahil edelim.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Itir Erhart

Festtogether Kenya! İlk sen, festivalin direktörü olarak sen toparlamak ister misin? Bundan sonra neler yapacağız?

İlksen Başarır

Umuyoruz festival önümüzdeki yıl hem İstanbul'da hem de başka illerde düzenlenecek. Detayları yakında açıklayacağız. Seneye festivalde görüşmek üzere.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

Mert Fırat

Görüyorsunuz, bizim beyin fırtınası başladı bile. Hazır yeri gelmişken şunu da belirteyim, festival sınırları da aşmaya başlayacak. Benim de İhtiyaç Haritası, Ali Ercan ve ekibin desteğiyle dahil olduğum Facebook Topluluk Liderleri programı var. Bu programda festivali duyan Kenyalı arkadaşlarımız çok heyecanlanarak geldiler, festivali takip ettiler ve Kenya'da da düzenlemek istediler. Live Aid'in başlatıcısı ve yürütücüsü Bob Geldof bu projeye Afrika için dünya çapında bir rakam topladı. Şimdi de böyle bir fikir çıktı. Umarım önümüzdeki yıllarda Festtogether'ı Kenya'ya da taşımış olacağız.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

Halit Ergenç

İhtiyaç Haritası son üç yılda bir sosyal pazar yerine dönüştü. Bu kapsamda İyzico ile birlikte bir sosyal finansal teknoloji uygulaması geliştirdiler. Bugün burada yerel ekonomiyi ve esnafı da iyilik hareketine dahil edecekleri bu iş birliğini anlatacaklar. Sahneye alkışlarınızla Belçim Bilgin, İhtiyaç Haritasından Mert Fırat ve İyzico'dan Barbaros Özbuğutu'yu davet ediyorum.

İKİLM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Fayda için Pazar Yeri

OTURUM

8

BARIS
GÜÇL

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Belçim Bilgin**

Oyuncu

Barbaros Özbuğutu

İyzico Kurucu Ortağı ve CEO

Mert Fırat

Oyuncu, UNDP Türkiye İyi Niyet Elçisi,
İhtiyaç Haritası Kurucu Ortağı

Belçim Bilgin

Hoş geldiniz. Mert'i bugün sahneden indirmeyeceğiz galiba, öyle gözüküyor.

Mert Fırat

Normalde arada başka bir panel olacaktı!

Belçim Bilgin

Mert ne kadar çok iyilik yapıyorsun hepimiz için.

Mert Fırat

Yok, estağfurullah.

Belçim Bilgin

Ama hepimize ilham oluyorsun bu anlamda. Festtogether'ı ilk defa duydum. O kadar çok şey yapıyorsun ki kaçırmışım bir şekilde. Çok heyecan verici. Benim de bazı festival hayallerim var. En kısa zamanda paylaşmak isterim.

Zamanımız çok kısıtlı. İçinde iyilik geçen bir zirvede gelecekle ve dünyayla uyumlu hayalleri paylaşmak için bugün bir araya geldik ve siz de Türkiye'nin ilk ortak pazar

yerini hayata geçiriyorsunuz. Bize bu fikrin nasıl geliştiğini, nasıl oluştuğunu anlatır mısınız?

Mert Fırat

Ne güzel işler yapıyorsunuz diyorsun ya aslında biz oldukça geniş bir ekibiz. İlkten Hoca, İtir Hoca, Ali Ercan'la, Güler'le, Gujan'la *daha çok insana ulaşmak, pazar yerini geliştirmek için birlikte ne yapabiliriz* diye düşünüyorduk. İhtiyaç Haritasını ilk açtığımız zamanlarda, ilk iki yılında bir destek alacağımızı, kendi yağımızda kavru olarak ilerleyeceğimizi, dijital pazar yeri oluşturmayacağımızı düşünüyorduk, çünkü insanları harekete geçirmek, sistemi tanıtmak, kullanıcı geri bildirimleri ile sistemi biraz ilerletmek istiyorduk, yola beta kültürle çıkmıştık.

Zamanla alt yapıyı geliştirdikçe, daha çok insana ulaştıkça, sayı bir anda yüz binlere çıkınca ve 81 ilde etkin olmaya başlayınca cevap veremediğimiz şeyler ortaya çıktı. Yer yer çıktığımız canlı yayınlarda admin panelimiz yoğunluğa cevap verememeye ve İhtiyaç Haritası çökmeye başladı. Sonrasında dijital

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

dönüşümümüzü yaşadığımız bir evre yaşadık, sistem değişti, yapı oturdu. Bu noktada Ali Ercan'la *keşke her ihtiyaca ulaşabileceğimiz, yerelden çözebileceğimiz bir sistem olsa* diye konuşmaya başladık. 3D yazıcılar var ya... Onlar çıktığında ben çok heyecanlanmıştım. Bu taraftan ihtiyacı giriyorsun, tık diye öteki taraftan çıkıyor diye! Buradan para yatırınca başka bir şehirdeki yazıcıdan ayakkabı çıkıyor gibi hayallerim vardı. Daha oraya gelmemiş tabii! Ama buradan ilham alarak, buradan hareket ederek dedik ki; *"Niçin yerinde çözmeyelim?"* Yerinde çözmek ne demek? Burada sözü Barbaros'a bırakmak istiyorum.

Barbaros Özbuğutu

Bizim açımızdan İhtiyaç Haritası ile ilişkimiz biraz platonik, teknik başladı ama hızlıca aşka dönüştü. Biz şirket olarak ödeme hizmeti sunuyoruz ve İhtiyaç Haritasının bir sosyal pazar yerine dönüşüm süreci içerisinde önemli olan iki konu var. Birincisi bütün bu sürecin ödeme altyapısı ki bizim zaten temel işimiz olduğu için bu hizmeti sunabiliyorduk. İkinci ve bizi daha çok heyecanlandıran konu ise üye iş yerlerimizi bu sisteme

dahil etmek oldu. Biz Türkiye'nin 81 ilinde yaklaşık 30 bin- 35 bin üye işyeri ile çalışıyoruz. Onları bu platform için tedarikçi olarak kazanabilirsek, yerel ekonomiyi kalkındırma noktasında, biraz önce Mert'in dediği gibi buradan bir düğmeye bastığımızda ürünün doğrudan yerel bir tedarikçi tarafından sahibine ulaştırılması işini çözmüş oluyorduk. Bizi heyecanlandıran süreci bu şekilde tamamladık.

Belçim Bilgin

Çok heyecan verici geliyor kulağa. Peki ne gibi ürünler olacak bu pazar yerinde? Nasıl bir ürün skalasından bahsediyoruz? Her şeyi kapsıyor mu?

Mert Fırat

Biz İhtiyaç Haritasını tanımlarken ihtiyaçların hayallerle sınırlı olduğunu söylüyoruz.

Her şey bir ihtiyaç olabilir. Tabii ki öncelikleri ön plana alıyoruz ama İhtiyaç Haritası olarak gıdaya biraz temkinli yaklaşıyoruz. Gıda kontrol edemediğimiz bir şey ancak listemizin içinde var ve gerekli operasyonu sağlayabilirsek gerçekleştiriyoruz. Açıldığımız zamandan beri ağırlıklı olarak karşıladığımız ihtiyaçların yüzde 80'ini kitap, kırtasiye giderleri oluşturuyor ama son zamanlarda teleskoptan gelinliğe, iPhone 5'ten PlayStation 4'e uzanan ve çok daha çeşitliliği olan bir yapıya kavuşmaya başladı.

Belçim Bilgin

Her türlü ihtiyacınız karşılanır!

Mert Fırat

Önceliklere önem vererek hikâyeyi değiştirmeye başladık. Yereli kalkındırma bağlamında en iyi örneği yine okullar üzerinden verebilirim. Antep'te bir okulumuz var diyelim ve okulumuzda 100 adet deftere ihtiyaç var. Eskiden ne yapıyorduk? Destekçilerimiz İstanbul'dan,

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Ankara'dan ya da büyük illerden satın alıp oraya gönderiyorlardı. Şimdi ise destekçimiz o çevrede bulundan bir kırtasiye dükkanını seçip satın alabiliyor, defter sayısı tamamlandığında dilerse ihtiyacı olan okul doğrudan kırtasiyeden gidip teslim alabiliyor ya da biz oraya gönderebiliyoruz. Bu, sistemin tam da özü ve gerçekten her şey hayallerle sınırlı. Her şey olabilir.

Belçim Bilgin

Her şey olabilir. Aslında tedarikçiler sadece kendi işlerini yapmaya devam ederek bile sosyal faydanın parçası oluyorlar. Bu anlamda, zaten yapmakta oldukları işle böyle bir iyiliğin parçası olmak onlara neler hissettiriyor? Nasıl geri dönüşler aldınız? Bu sistem onları rahat ve iyi hissettiriyor mu?

Barbaros Özbuğutu

Amasya, Diyarbakır, Ankara, Kayseri'den İyzico üye iş yerleri kendi alanlarında kırtasiye, kitap, mobilya gibi ürünlerini şu an platformda yüklemiş bulunuyorlar. Çok ilginçtir bazıları yüklerken bu ürünlerden bir şey kazanmayacaklarını düşünmüşler ama yine de yapmışlar. Aslında iyiliğin bir parçası olmak Türkiye'nin her yerinde insanların dahil olmak istediği bir yolculuk. O açıdan ben bu hareketin iyilik başlığı altında bir salgın gibi Türkiye yayılacağını düşünüyorum.

Mert Fırat

İyziconun bu anlamda verdiği destek çok önemli. Biz bir taraftan dijital ile insanları harekete geçirmek istiyoruz Dijitaldeki hareket bambaşka, kapsadığı alan çok geniş, sınırları ortadan kaldırıyor ancak bir yandan insanları araştırma yapmaları, takipçi olmaları için fiziksel olarak da harekete geçirmesi gerekiyor.

Bu anlamda KOBİ'ler çok önemli. KOBİ'lere doğrudan ulaşan İyzico, oradaki algıyı değiştiren, depolamaya bile başka türlü bakan yapılar yaratıyor. Dolayısıyla biz insanlara ulaşmak, gidip birebir anlatmak, eğitim vermek gibi uzun zaman alacak bir süreci atlatmış oluyoruz. Oradaki girişimci, ticareti yürüten kişi ya da KOBİ diyelim; dükkânını da ona göre şekillendirmeye başlıyor. Mesela bizim en büyük problemlerimizden biri mobilya desteği, *hadi hemen gelin alın ya da hemen götürelim* diyemiyoruz çünkü depolama yapmıyoruz. Depolar verildiğinde onları almıyoruz, kişilerin bunu kendi içinde halletmesini öngörüyoruz. Bir buluşma noktası olarak değer üretmenin peşindeyiz. KOBİ'ler, bu tip yapılar ve İyziconun getirdiği rahatlık bize fiziki anlamda da yer açacak, desteğin orada durduğu ve her an paylaşabileceğimiz bir yere getirecek.

Belçim Bilgin

Muhteşem, İyzico bütün bu hayalin gerçekleşmesinin teknolojik alt yapısını sağladı. Genç nesiller teknolojik gelişmeleri takip etmek açısından daha şanslı ama bu sistem orta yaşlı esnafında doğal bir şekilde bu işin parçası olmasını sağlayacak.

Mert Fırat

Kesinlikle.

Belçim Bilgin

Bunun için kurulan sistem gerçeküstü geliyor bir anlamda. Çok teşekkür ederiz. Peki her ikinizin de bu iş birliğinde dostlarınızdan ve toplumsal örgütlerden beklediğiniz şeyler nelerdir? Birlikte nasıl bir gelecek inşa etmeyi düşünüyorsunuz?

Barbaros Özbuğutu

Ben altı yıl önce Türkiye'ye geldim. İyzico'yu kurduğumuz ilk yılbaşında beraber çalıştığımız şirketlerden hediye yağdı. Şirketler birbirlerine hediyeler gönderiyorlar, çoğunlukla da kullanılmayan hediyeler. Biz de

ilk senemizde *"Biz müşterilerimize hediye göndermeyeceğiz!"* diyerek *Sıcak Kalpler* adını verdiğimiz bir hareket başlattık. İlk sene 80 çocuğu giydirdik. O zamanlar İhtiyaç Haritası yoktu. Bir organizasyonla birlikte çalıştık, bir okul bulduk, çocukların ihtiyaçlarını karşıladık, sonrasına müşterilerimize bir not gönderdik ve şöyle dedik; *"Bu sene bizden hediye almayacaksınız. Sizin için bir çocuk giydirdik ve o bu kış üşümeyecek."* Bu öyle bir etki yarattı ki müşterilerimiz bizi arayarak bir sonraki sene bunun bir parçası olmak istediklerini söylediler. 80 çocukla başlamıştık, bir sonraki yıl 250 çocuk oldu ve geçen sene 2 bin 500 çocuk giydirdik. Gelecek sene bunu İhtiyaç Haritası üzerinden yapacağız. Sahip olduğumuz network, etrafımızdaki teknoloji şirketleri bu konularda çok duyarlı. Buradaki hedefimiz bundan sonra yapacağımız aksiyonları İhtiyaç Haritasına ve oluşturduğumuz platforma yönlendirerek destek sağlamak olacak. Bu iyilik hareketine katılacak kurum ve insan sayısı gün geçtikçe artacak. Benim düşüncem ve koyduğumuz hedefler bu doğrultuda.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Belçim Bilgin

Böyle bir iyiliğin bir parçası olmayı kimse göz ardı etmeyecektir diye düşünüyorum.

Mert Fırat

Doğrulanmış ihtiyaçlar yapının içinde hasıl olduğunda ve güven verdiğinde insanlar harekete geçmekten başka bir şey düşünmüyorlar zaten. Çok küçük bir örnek vereceğim, İzmir'den bir çocuk doktoru harekete geçti, bir kadın girişimci aynı zamanda, ekibiyle birlikte okulları taramaya başladı ve okullardan tarama karşılığında aldığı oyuncak ve kitapları Türkiye'nin her tarafındaki başka okullara ve ihtiyaç sahiplerine dağıttı.

Belçim Bilgin

Muhteşem.

Mert Fırat

Tek başına, kendi kendine geliştirdiği bir proje. Dolayısıyla kurduğumuz yapının verdiği ilham, tıpkı 80 hediye 2500'lere ulaşan destek örneğinde olduğu gibi yeni fikirlere, yeni sistemlere çarpan etkisi yapacak. Yazılım çok değerli bir girdi. Onun bize sağlayacağı etki eminim başka hayallere yönlendirecek bizi.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

Barbaros Özbuğutu

Teknoloji start-upları ölçeklenme üzerine değerlendirilir, bence bu sosyal proje ve bu sosyal pazar yeri de ileriye dönük olarak ölçeklenerek büyüyecek.

Belçim Bilgin

Hızla büyüyecek, çok güzel şeyler yaptığınızı izleyeceğiz ve hatta umarım ki bir parçası olma şansımız olacak. Bize ayrılan sürenin sonuna geldik. Çok teşekkür ediyorum.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

NİTELİKLİ
EĞİTİM

Sıfır Atık Vizyonu

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın eşi Sayın Emine Erdoğan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte Türkiye'de "Sıfır Atık Seferberliği" başlattı. Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi ile kullanımının azaltılması, çöp ayrıştırmanın tüm kamu kurumlarında yaygınlaştırılması ve enerji verimliliği gibi birçok alanda çalışmalarını içeren konuşmasını şimdi kendisinden dinleyeceğiz. Teşekkür ederiz.

Emine Erdoğan

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Eşi

Değerli hanımefendiler, beyefendiler hepimizi en kalbi duygularla selamlıyorum.

Sosyal Fayda Zirvesinde böylesine seçkin bir toplulukla birlikte olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Bu zirveye katılan herkesin ortak bir amacı var. O da dünyamızı daha iyi bir yer haline getirmek için *iyiliğe giden en kısa yolu* bulmak. Şu anda attığımız her adım önümüzdeki birkaç bin yılı tasarlıyor. Bu nedenle sadece 2030 değil 2050, 2070 de aslında şimdir.

Nitekim bugün karşı karşıya olduğumuz çevre krizi de uzun bir sürecin birikimidir. O nedenle bilim insanlarının çok yakın bir geleceğe dair uyarıları şu anki tüm davranışlarımızı şekillendirmelidir. Can kulağı ile dinlememiz gereken uyarılardan biri gelecekte bizi bekleyen iklim göçleridir. Şayet küresel sıcaklık 1,5 derece sınırının altında kalmazsa dünyanın birçok yeri yaşanamaz hale gelecek. Bu da insanların yaşanabilir bir yer ve su bulmak için kitleler halinde göç etmesi demektir. İşte biz bu nedenle işe bir yerden başlayalım dedik ve bu nedenle 2017’de *sıfır atık* için yola çıktık.

Bilinçsiz tüketimden doğan kirliliği ve doğal kaynakları tüketilmiş bir ülkeyi çocuklarımıza miras bırakamazdık.

Kıymetli misafirler *sıfır atık* projesi ile sadece atıklarımızı yönetmeyi değil, Sürdürülebilir Kalkınma İlkelerine uygun üretimin yapılmasını da amaçlıyoruz. 2023 yılına kadar geri kazanım oranımızı yüzde 35 seviyesine çıkartacağız inşallah. Yıllık 20 milyar lira ekonomik kazanç ve 100 bin kişiye istihdam sağlamayı da hedefliyoruz. Yeşil ekonomiye geçiş dünyayı yaşanabilir kılmada herkes için bir zorunluluktur. Yeşil ekonomi ile gelir ve istihdam artacağı gibi temiz suya ve enerjiye erişim de iyileştirilebilir. Sürdürülebilir kalkınmanın anahtarı ise sürdürülebilir bilinçlerdir. Bugün burada konuşulanların yarın unutulmaması lazım. İyilik yolundaki düşünce ve temennilerin bayrağının bizi bekleyen koşuculara teslim etmeliyiz. Bu nedenle sivil toplum kuruluşlarımızla yaptığımız çalışmaları çok önemsiyoruz. En son TEMA ve Millî Eğitim Bakanlığı iş birliği ile 20 pilot okulda 3 ay gibi kısa bir sürede 280 bin çocuğumuz sıfır atık eğitimi aldı. Doğal Hayatı Koruma Vakfı, restoranlarda tek kullanımlık plastik ve kâğıt ambalajların kullanımını azaltmak için bir seferberlik başlattı. TURMEPA denizlerdeki atık problemini çözmek için Haziran ayından bu yana kıyı temizlikleri

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

gerçekleştiriyor. Çöpüne Sahip Çık Vakfı izmarit çöpü sorununa dikkatleri çekti. Bunun gibi nice gönüllü hareket projemize destek sağlıyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ise bugüne kadar 2 milyon kişiye ulaşan eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirdi.

Kıymetli konuklar, teknoloji 21. yüzyılın inkâr edilemez bir nimetidir. Bu nimeti nasıl kullandığımız ve şekillendirdiğimiz bu yüzyılın karnesi olacak. İletişimin bu kadar yüksek seviyelere ulaştığı bir çağda insani iletişim ne yazık ki irtifa kaybediyor. Yaşadığımız insani

krizler bunun en bariz göstergesidir ya da saniyeler içinde dünya turu atan havadislerin çoğunun yalanlarla örülü olduğunu maalesef görüyoruz. Adını *post gerçeklik* koyduğumuz tuhaf zamanlardan geçiyoruz. Çağın değişimlerine teslim olmak yerine onlara yön vermelidir. İnsani, diplomatik, çevresel tüm yönleri ile dünya ile kurduğumuz ilişki yüksek bir ahlak temelinde şekillenmelidir. Teknolojik gelişmenin donanımlı robotlar yapmaktan ibaret olmadığını düşünüyorum. Teknoloji, insanın manevi dünyasını ve insani kabiliyetlerini törpülememeli. Tüketim toplumundan yeniden üretim toplumuna geçişi sağlayacak bir köprü olarak görmeliyiz biz bunu. Gelişmişlik düzeyini belirleyen temel kriter ne kadar ileri gittiğimiz değil, vardığımız noktanın iyiliğe ne kadar hizmet edebildiğidir. Aksi halde teknolojik ilerleme yok etmenin de aracı olabilir. Nitekim geçmişte büyük heyecanla karşılanan teknolojik gelişmeler insanlık için kısa sürede hüsrana dönüştü. Her derde deva görülen bazı tarım ilaçlarının bir nesli yok ettiği fark edildi ve bu hatalardan geri dönüldü. Geçmiş bir ders olarak görmek gelecekte yeni teknolojileri doğru biçimde kullanabilmek için geçerlidir. Teknolojinin insan

hayatını iyileştiren ve doğayı koruyan bir araç olarak hizmete sokulması en acil gündem maddemizdir. Meşhur yazarımız Yaşar Kemal *yaşam umutsuzluktan umut üretmektir* der. O nedenle biz de dünyamızı kuşatan tüm tehditler karşısında ümitvar olmak durumundayız. İnsani krizlerden çevre krizlerine tüm sorunların halli, farkındalık ve sorumluluk sahibi olmamıza bağlıdır. Kendimizin bizzat bulunmayacağımız yarınları bugünden daha iyi inşa etmeyi istemek büyük bir sorumluluk duygusunun göstergesidir. Bize verilmiş yaşam nimetinin karşılığını ödemektir. Dünyanın bir köşesinde bir iyilik olursa bundan tüm dünya nasibini alır. Mevlânâ'nın deyişi ile *bir mum diğer bir mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez*. Dolayısıyla daha iyi bir gelecek için ülkeler arasındaki sınırları görmeden büyük bir insanlık ailesi olduğumuz gerçeği ile çalışmalıyız.

Bu tür toplantıların sorunlarımızın çözümünde bir sinerji oluşturduğunu düşünüyorum. Emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Kalın sağlıcakla.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

Halit Ergenç

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Eşi Sayın Emine Erdoğan'a yaptığı konuşma için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Gidenleriniz görenleriniz olmuştur. 16. İstanbul Bienali "7. Kıta" başlığını taşıyordu bu sene. İsmi "Atık Kıta" olan 7. kıta, 3,4 milyon kilometrekare genişliğinde ve 7 milyon ton ağırlığında plastik yığınının meydana geliyor. Ben hep yüzölçümüne göre anlıyorum ya... Bu kıtanın yüz ölçümü Fransa'dan büyük. İnsanların attıkları plastiklerden oluşan bir kıta. 16. İstanbul Bienali ekolojik sorunlar karşısında sanatın güncel durumunu pek çok sanatçı, düşünür, antropolog ve çevreci ile birlikte araştırmak için bir çıkış noktası oluşturdu.

Son Buzul Erimesi isimli yeni panelimizde iklim krizi dediğimiz, doğal afetlerden küresel ısınmaya pek çok çevresel sorunu ele alacağız. Küresel ısınma sonucu buzulların erimesi ile ilk olarak Hollanda ve Bangladeş'in sular altında kalması bekleniyor. Elimde tuttuğum kitap da Levent Kurnaz'a ait. İsmi, "Son Buzul Erimesi". Çok kısa bir süre önce kitapçılarda yerini aldı. Şimdi huzurlarınıza Prof. Dr. Levent Kurnaz, Bahar Özyay ve Rauf Kösemen'i davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

Son Buzul Erirmeden - İklim Krizi

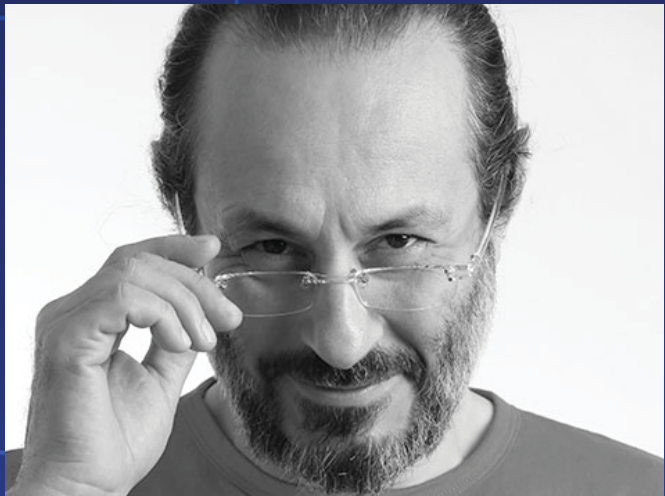
OTURUM

9

BARİS
GÜÇL

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Rauf Kösemen**

Sosyal Fayda için Tasarımcı

Prof. Dr. Levent Kurnaz

İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi

Bahar Özay

Koordinatör, SDSN Türkiye

Rauf Kösemen

Benim de elimde aynı kitap var: *Son Buzul Erimeden*. Bugün iklim üzerine konuşacağız. Hocam siz uzunca bir süredir bu işle uğraşıyorsunuz ve iklim krizinin nasıl bir kriz olduğunu anlatmaya çalışıyorsunuz. Bu kitap da teknik değil günlük dille yazılmış bir kitap. Aslında siz bir fizik profesörünüz ama bu kitabı neden böyle günlük bir dille yazdınız?

Levent Kurnaz

Bu işe ilk başladığımda, yüksek lisansa, doktora başladığım dönemlerde kendime bir kural koydum ve dedim ki; *ben bu işi anneme anlatabiliyorsam gerçekten anlamışım demektir*. Bu da tıpkı annemi karşıma alıp anlatmışım gibi hazırlanmış bir kitap, çünkü annemin bilimsel bir alt yapısı yok, dolayısıyla o anlıyorsa herkes anlar. Başımızda öyle büyük bir bela var ki buradaki amacımız herkesin anlaması. Her şeyi bilimsel dille yazabilirim ama onu bilimsel dergilerde, çalışmalarda yapıyoruz. Burada durum farklı, insanlara başlarına gelecek belayı anlatmamız gerekiyor.

Rauf Kösemen

Peki, şöyle sorsam son buzul eriyecek mi? İş oraya gelecek mi?

Levent Kurnaz

Bu başlık başıma çok bela açtı! Tabii buzulların erimesi hepimizin başına bela açacak o ayrı konu ama ben şunu söylemeye çalışıyorum; masanın üstüne bir kalıp buz koyduğumuz zaman, odanın belirli bir sıcaklığı varsa, bu buz eriycek mi diye sormanın bir anlamı yok. Eriyecek! Üç dakikada mı erir, üç ayda mı erir onu bilemiyoruz ama eninde sonunda eriyecek.

Benzer şekilde Taksim ada olacak dediğimde de herkes “*Vay efendim olur mu!*” diyerek üstüme yürüdü. Dünyada ne kadar buzul olduğu belli, bunların hepsinin eriyeceğini de biliyoruz. Hepsini eridiğinde deniz seviyesinin ne kadar yükseleceğini de hesaplayabiliyoruz. Ne kadar yükselecek? 70 metre. Taksim kaç metre yükseklikte? 70 metre. Demek ki Taksim ada olacak.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

Rauf Kösemen

Belki de yarın olacak diye korktukları içindir?

Levent Kurnaz

Yok yok, yarın değil. Buradaki hiç kimse görmez.

Rauf Kösemen

Kimler görecek? Torunlarımız mı?

Levent Kurnaz

O kadar buzun erimesi torunlarımızı da geçer ama benim böyle torunlarımızı da geçer dediğim şeyler çocuklarımızın yaşına yaklaşmaya başladı. Ben görmem bunu dediğim şeyler çok daha önce gerçekleşiyor. Onun için ben her gün daha fazla korkuyorum bu durumdan.

Rauf Kösemen

Kitabınızın önsözünde tarihimizde insan nüfusunun belirli bir seviyeye erişmesiyle iklim değişikliği bir araya geldiğinde hep felaketlerin olduğunu ve yine olacağını belirtiyorsunuz. Ama bu sefer bu felaketi elimizle kurguladık, kendimiz yaptık.

Levent Kurnaz

Tabii bu bizim bilinçli olarak oluşturduğumuz bir felaket. Şirketleri, devletleri, yöneticileri suçlarız her zaman ama ben şimdiye kadar hiç kendi başına karbondioksit salan bir şirket görmedim. Bugün bu şirketlerin hepsi karbondioksit salıyorlarsa hepimiz bir şey satın aldığımız, kullandığımız için oluyor. Dolayısıyla hepimiz bu suçun bir parçasıyız. Onun için ne zaman durursak ancak o zaman çözeriz bu sorunu.

Rauf Kösemen

Sizin de daha önce çalıştığınız Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Çözümler Ağı bu iş için çalışıyor. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının hepsi bu meseleler için var. Hepsinin ortasında da 13. Amaç'ta gördüğümüz iklim meselesi var. Burada

sözü Bahar Hanım'a vereyim. Neler yapıyor?

Bahar Özay

Ben geçen sene Sosyal Fayda Zirvesinde sizin oturduğunuz koltukta oturmuş, konuşmama Levent Kurnaz Hocamız ve Ümit Şahin Hocamızın yazdığı *Kuraklık* kitabının girişinde bulunan Akad kitabesinden bir alıntı ile başlamıştım. Akad İmparatorluğu 4000 yıl önce kuraklık yüzünden bu topraklardan silinip giden en önemli ve ilk imparatorluk olarak biliniyor, yani bu topraklar bu meseleyi yaşayacaklar. Müsaade ederseniz bugün anlatmak istediklerime de bir masalla başlamak istiyorum, çünkü iklim krizine en anlamlı cevabı bu şekilde vereceğimizi düşünüyorum.

Ölüm döşeğindeki yaşlı çiftçi bu dünyadan ayrılmadan önce oğullarına bir ders vermek istemiş. Beşini birden yanına çağırması ve elindeki bir avuç ince kesilmiş dal parçasını çocuklara uzatmış, "*Hadi hepiniz birer tane alın.*" demiş. Kalanları da elinde birleştirmiş sımsıkı bir bağ yapmış. Sonra oğullarından ellerindeki dalları kırmalarını istemiş. Bütün çocuklar tek hamlede o dalları kırmayı başarmışlar tabii ki. Ardından elinde duran sımsıkı bağı büyük oğluna vermiş ve "*Hadi bir de bunu dene!*" demiş. Büyük oğlan ne kadar uğraşsa bağı kırmayı başaramamış. Diğer çocuklar da denemişler, nafile. Baba çocuklarına bakmış ve "*Görüyorsunuz ya dallar birlikte olduğunda hiçbiriniz o bağı kıramadınız, siz de bu bağ gibi bir arada kalmaya devam ederseniz birçok zorluğu beraber aşabilirsiniz ama ayrı ayrı olursanız başınıza her türlü kötülüğün geleceğini bilin.*" demiş.

Bence yapmamız gereken hem de acil bir şekilde yapmamız gereken bu. SDSN'in ortaya çıkış nedeni de bu. Birleşmiş Milletlerin bir inisiyatifi olan SDSN, eski genel sekreterimiz Sayın Ban Ki-Moon'un özel isteği üzerine üniversitelerde sürdürülebilirlik konusunda çalışmakta olan akademisyenleri, araştırmacıları,

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

öğrencileri bir araya getirmeyi hedefliyor ve o dönemde kendisine danışmanlık yapan Columbia Üniversitesi Yer Bilimleri Enstitüsü Başkanı olan Sayın Jeffrey Sachs tarafından 2012 yılında kuruluyor. 2014 yılından itibaren Türkiye’de de faaliyet gösteriyor. Ne yapıyorsunuz dersiniz, bu ağ dünyanın dört bir yanından üniversiteleri, araştırma kurumlarını bir araya getiriyor, bilgi biriktiriyor, bilgi paylaşıyor, her geçen gün ağa yeni üyeler ekleniyor. Amacımız sorunlara birlikte ve acil bir şekilde çözüm üretmek.

Peki, neler yapıyoruz? Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının her biriyle ilgili eğitimler veriyoruz en önemli görevimiz bu. Meseleyi devlet yöneticilerinin katından topluma, tabana indirebilmek için herkesin anlayabileceği dilden anlatıyoruz. Bunun için SDG Akademi adını verdiğimiz çok önemli bir metodumuz, bir web sitemiz var. Buradaki bütün dersler güncel ve dünyada bu konuları en iyi bilen hocalar tarafından 10-12 haftalık programlar halinde anlatılıyor. İngilizce yapılan ve ücretsiz olan bu dersleri takip etmek için kayıt olmanız gerekiyor. Dünya ile eş zamanlı olarak konuşulan bütün konulara hâkim olabiliyorsunuz. SDSN olarak özellikle iklim konusunda, hem uyum tarafında hem de emisyon azaltımı tarafında çalışmalar yürütüyoruz. Azaltım tarafında karbonsuz ekonomiye nasıl geçebileceğimizin yollarını arıyoruz. İklim krizi ile ilgili mücadele verebilmek için finansman tarafında çalışmalar yürütüyoruz ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarını özellikle gençler üzerinden çocuklara, topluma anlatmak için gençlik birimimiz olan SDSN Youth’la birlikte çalışıyoruz.

Peki Türkiye’de neler yapıyorsunuz diye soracak olursanız, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının 7’den 70’e herkese aktarılması, halkta farkındalık yaratılması için eğitim metodolojileri geliştiriyoruz ve açıkçası toplumsal faydaya yönelik bizden destek isteyen herkese hiçbir şey beklemeden açık destek veriyoruz,

mentorluk yapıyoruz. Bu bağlamda örneğin dışarıda yan yana göreceğiniz iki stantta bulunan iki projeye destek verdik: SDG for Kids ve Yerli Yeşil Yeni Bir Gelecek için İklim Girişimciliği Atölyesi. SDG for Kids projesinin *Dünyanın Geleceği* adlı çocuk oyununu geliştirmesinde çok büyük destek verdik. Amacımız bu 17 amacın altındaki 169 hedefin çocuklar tarafından kolay bir dille anlaşılmasını sağlamak. Onlar öğrendikçe sorguluyor, biz büyüklerin eyleme geçmesini istiyor ve hatta bugün gördüğümüz üzere kendileri de eyleme geçiyorlar. Dolayısıyla inovasyonla ve teknolojiyle bu dersleri hızlandırarak toplumu haberdar etmek Türkiye’de bugün için gerçekleştirdiğimiz en önemli çalışmalar. Okullara gidiyoruz; ilkokullara, ortaöğretim kurumlarına ve meslek liselerine giderek iklim girişimciliğini ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları girişimciliğini anlatıyoruz. Bu konuda bizimle çalışmak isteyen herkese kapımız açık, memnuniyetle destek vermek isteriz. Birlikten kuvvet doğacağına olan inancımızla, çocukların bu konuya bir an önce girmiş olmasından dolayı son derece mutluyuz. *Son Buzul Erimedenden* bizim için de çok ama çok önemli bir başucu kitabı. Levent Hocamızın deneyimleri

ve uluslararası tecrübesi çok. Özellikle yereli iyi bilen bir bilim insanı olarak onun tecrübelerinin peşinden gitmeye ve bilimin arkasında birleşmeye hazırız. Böylece sözü size vermiş olayım.

Rauf Kösemem

Siz az önce konuşurken demiştiniz ki *çocuklar çok önemli çünkü onlar ailelerini hizaya getirecekler.* Hangi konularda hizaya gelmemiz gerekiyor Hocam?

Levent Kurnaz

Aklınıza gelen her konuda. Ben çocukken ışığı açık bıraktığımda rahmetli dedem, *“Oğlum para veriyoruz biz bu elektriğe!”* diyerek kızardı. Bugün büyükler çok fazla ışık söndürmüyorlar, ama çocuklar gelip, *söndürün şu ışığı* diye bize baskı yapıyorlar. Dolayısıyla çocuklar bu işi ne kadar bilirlerse ne kadar peşinden koşarlarsa, kendi hayatları açısından çok önemli bir şey yapmış oluyorlar.

Bizi yola getirecek olan da çocuklar. Çocuklardan bir tanesi, *“Anne biz tatilde niye Mauritius’a gidiyoruz ki, arabayla Edremit’e de gidebiliriz.”* dediği zaman işin rengi çok ciddi değişecek.

Gülümsüyorsunuz biliyorum ama yapmamız gereken şey bu, başka yolu yok! Uçağa binip buradan üç bin, beş bin kilometre uzakta bir yere tatile gitmekle dünya çok daha iyi bir hale gelmeyecek. O son buzul eriyecek. Onun için önlem almamız gerekiyor.

Rauf Kösemem

Dünyadaki çocukların eyleme geçmesi ile *“İklim Grevi”, “Yokoluş İsyanı”* gibi hareketler de eş zamanlı olarak ortaya çıktı. Çocukların eylemlerinde dikkati çeken şeye geleceklerine sahip çıkıyor olmaları. Peki hangi gelecek o gelecek? Kısa ve uzun vadede nasıl bir iklim bekliyor bizi. Bu işin göreceğimiz ufku gerçekten 11 yıl mıdır?

Levent Kurnaz

Pazartesi günü TRT World Forum’daydım. Orada eski bir devlet başkanı *“O zaman bitti bizim işimiz! 10 seneye bu iş bittiyse o zaman biz niye kasalım ki, sadece başımıza gelecek belaları birazcık yumuşatmaya çalışırız.”* dedi. Ama bu iş öyle değil! Uçurumun kenarına geldik, bir adım atsak düşeceğiz diye bir durum yok. Yavaş yavaş aşağıya doğru giden

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Bahar Özay

Benim son olarak söylemek istediğim bir şey var. Daha önce dediğim gibi birlikte kuvvet doğacağına inanıyoruz ve özellikle uyum tarafından yapılacak çok iş var. SDSN Türkiye'yi ağırlamakta olan Boğaziçi Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi Yaşam Boyu Eğitim Merkezi Olarak belediyelerin personellerine yönelik bir eğitim planı başlattık. Onlara İklim Eylem Planı yazılması ve bunun nasıl uygulanacağına dair yol göstereceğiz.

Çalışmalarımızda ölçümlenecek çok önemli. 31 Ekim-1 Kasım tarihleri arasında Global Direktörümüz Profesör Jeffrey Sachs'ı İstanbul'da ağırlayacağız. Boğaziçi Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Ölçülmesine Yönelik Endeks ve Göstergeler adlı çok önemli bir oturumumuz olacak. O oturuma sizleri de davet etmek istiyoruz. Bu oturum bize hedeflerimizi koymak ve bunu nasıl ölçümleyebileceğimize dair bir yol haritası gösterecek. Türkiye'nin durumunu konuşacağız. Çok teşekkür ediyorum.

Rauf Kösemen

O zaman son buzulun erimesini beklemeden iklim meselesini ele alalım diyerek bitirelim.

bir yol var. Bu yolun içerisinde bunu iki derecede durdurabiliyorsak ne mutlu bize, üç derecede durdurabiliyorsak iki derece kadar mutlu değil ama idare eder. Dörtte durduruyorsak *ıııh!* Bu nedenle 10 senemiz, 11 senemiz kaldı diyerek kendimizi kötümserliğe itmenin bir anlamı yok. Nerede dursak kârdır ama ne kadar hızlı durursak o kadar büyük kârdır.

Halit Ergenç

Kuzey ülkeleri, Danimarka, İsveç ve Finlandiya bir ortaklığa imza atarak beş sene önce *Coworking Space* dedikleri ortak bir çalışma alanı kurdular. Aynı zamanda da geçen yıl Danimarka ilk kez San Francisco'ya bir teknoloji büyükelçisi atadı. Kuzeyli ülkelerin ortaklaşa kurduğu bu ortak çalışma alanının girişinde şöyle yazıyor: *"Burası sadece bir ortak çalışma mekânı değil aynı zamanda bir düşünme biçimi"*.

Artık Türkiye'de de yaygınlaşan ortak çalışma alanları iyiliğe giden kısa yolda neler yapıyorlar? Nasıl bir işleve sahipler? İyilikle ilgili fikirler, projeler nasıl çıkıyor? Doğru bir model mi? Elektrik tüketimini düşürüyor mu? Ama asıl olarak dünyanın sorunlarına çözüm için bir düşünce biçimi ortaya koyabiliyorlar mı?

Bu panel için Cihan Seyithanoğlu, Ayşe Sabuncu, Esra Gönen ve Evren Aydoğan'ı alkışlarla sahneye davet ediyorum.

Fayda için Paylaşım Alanları

OTURUM
10

Moderatör: **Evren Aydoğan**
IDEMA Genel Müdür Yardımcısı

Cihan Seyithanoğlu

Workinton CEO

Ayşe Sabuncu

Impact Hub Istanbul Kurucu Ortağı

Evren Aydoğan

Herkese merhaba! Gençler çoğunlukta herhalde? Çok güzel bir söz var onunla başlayalım, diyorlar ki; “Eğer ne iş yaptığınızı anne-babanıza anlatabiliyorsanız beş yıl sonra işsizsiniz. Geçmiş olsun”. Bugün burada ne iş yaptığını annesine, babasına anlatamayanların çalıştığı yerlerin öncüleri bulunuyor.

Ben de İstanbul’da yaşayan bir Ankaralı olarak bir ortak çalışma alanını paylaşmanın mutluluğunu yaşıyorum. Aynı zamanda bir girişimcilik merkezinin içinde çalışıyorum. On yıldır çalışma hayatının içindeyim. Orada gördüğüm şey şu ki, zamanla kendiliğinden bir topluluk oluşuyor. Elbette teknik olarak bazı faydaları var ama bugünkü konumuzla ilgili baktığımızda, farklı alanlarda çalışan insanların toplumsal fayda yaratmak için tek bir amaç için organize edilmiş ofislerde paylaşamadıkları şeyleri paylaştıkları deneyimler yaşıyorum ben. Sizlerin de ofislerinizi ziyaret ettim, mentorluk yaptım, toplantılar yaptım. Sizlere sormak istiyorum, benim bu güzel deneyimimi sektörün öncüleri olarak siz nasıl görüyorsunuz? Topluluklar

Esra Gönen

ORIGINN Kurucu Ortağı

oluşturduğunuz bir gerçek, bu toplulukları daha fazla sosyal fayda üretmek için nasıl kullanabiliriz? Şu anda nasıl kullanıyoruz? Esra, sizinle başlayalım?

Esra Gönen

Teşekkür ederim. Biraz önce söylediğin şey çok doğru. Babam hâlâ “Geliyorsunuz,

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

gidiyorsunuz, burada neler oluyor? Ben anlamıyorum...” diyerek şaşkın gözlerle bakıyor bize.

Gerçekten içeride çok güzel bir kalabalık var. Origen başlangıçta elektrik, su gibi maliyetleri paylaşmayı öngören paylaşım ekonomisiyle girişimcilere fayda sağlayacak, onlara ekonomik çalışma alanları sunacak bir mekân olarak yola çıktı. Sonrasında günümüzün büyük sorunlarıyla hep beraber baş etmeye çalıştığımızı, bireyler, kurumlar, şirketler olarak hepimizin dayanışmaya ihtiyacı olduğunu gördük ve kendimize yeni bir vizyon belirledik.

Her ne kadar İzmir rahat yaşanan, güzel bir şehir olarak görülse de aynı zamanda yeterince örgütlenmenin olmadığına dair şikâyetlerin de olduğu bir şehir. Biz de şikâyet etmeyip ilham kaynağı olmaya, birlikte yaşamaya, iş birliği geliştirmeye ve yeni modeller kurgulamaya çalışalım dedik. İçinde hiyerarşik ilişkilerin olmadığı, öğrencilerin, yöneticilerin, kamu kurumlarından gelen herkesin birbiriyle çalışmaya can attığı bir ortam oluşturmak istedik. Origeni bu egolardan sıyrılmış bağımsız bir alan gibi düşündük ve bu yolda önemli mesafeler kat ettik. Bu dünyanın sorunlarına, ortak problemlerimize disiplinler arası bir bakış açısı geliştirerek, deneyimlerimizi paylaşarak, daha hızlı ve çözüm odaklı yaklaşmamızı sağladı. Dijitalleşme de tabii ki buna büyük bir katkı sağlıyor. Bu çalışma şeklini sadece fiziksel mekân olarak kısıtlamıyoruz, bir kültür, bir ruh oluşturarak hem paydaşlarımızla hem yurt dışında benzeri şekilde oluşan topluluklarla hızlıca aksiyon alabileceğimiz projeler üretmek üzerine çalışıyoruz. Doğal olarak topluluğa dönüşünce de bireylerde bir özgüven oluşuyor. *Ben tek başıma ne yapabilirim* dedikleri konularda hemen içeriye gelip *şunu değiştirmek istiyoruz birlikte ne yapabiliriz* diye paylaşıyorlar. Bu yeni bir proje başlatmak olabilir ya da en basitinden bir barınağa yardım

etmek olabilir, hızlı hareket edebilir hale gelmenin verdiği özgüven bence topluluğun öncelikli faydası.

Sizin Mersin’de de yaptığınız, dünya çapında yüzün üzerinde şehirde düzenlenen ve doğal afet problemlerine çözüm üretmeyi amaçlayan Climathon etkinliği için yüzlerce öğrenci mentorlarıyla birlikte Originde konaklıyorlar şu anda.

Gıda topluluklarımız var. Topluluğumuzun tırettiği, iyi tarım yapan üreticilerle birlikte hareket ederek hem sağlıklı gıdaya ulaşmayı sağlayan hem de yerel üreticiyi destekleyen yapılar var. İçimizde bu ve benzeri küçük, büyük pek çok projeye ev sahipliği yapıyoruz.

Evren Aydoğan

Climathonu böyle üstü kapalı geçmeyelim. Ortak çalışma alanlarında, bütün dünyayla aynı anda en azından benzer haftalarda yapmaya çalıştığımız bu etkinlikte gençler iklim için çözümler bulmaya çalışıyorlar.

Ayşe siz nasıl bir sosyal fayda yaratıyorsunuz? Beni Impact Hub’a bir mentorluk için davet ettiğinizi hatırlıyorum. Bir tarafta otizmlili bir yeğeni için küçücük bir kutu üretmiş bir sosyal girişimci, diğer tarafta Ankara’da mültecilerin ve Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının birlikte tekstil üreterek para kazanmasını sağlamak için proje üreten üç genç üniversite mezunu kadın vardı. Öyle bir ortamda beraber olmuştuk. Siz neler söylemek istersiniz?

Ayşe Sabuncu

Impact Hub isminden de anlaşılacağı gibi DNA’sında sosyal fayda olan bir kurum. Biz global bir sosyal inovasyon platformuyuz. Bundan yaklaşık dört buçuk sene önce ortağımınla birlikte Impact Hub’ı ilk keşfettiğimizde ve dünyanın farklı yerlerinde içine girdiğimizde inanmamıştık. Dünyayı daha iyi noktalara götürmek isteyen girişimcilerin, özel

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

sektörden insanların, sivil toplum kuruluşlarının bir arada çalıştığı, belki hiçbir ortamda buluşamayan insanların bir arada olduğu ve beraber çalıştığı bir ortama girmiştik. Bu bize inanılmaz ilham verdi neden Türkiye’de yapmayalım diye düşündük, çünkü Türkiye’nin de buna ihtiyacı var. Bu ortamdan hem Türkiye’yi hem de dünyayı ileri götürebilecek, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına da katkı sağlayabilecek projeler ve girişimler çıkarabiliriz diye yola çıktık ve üç buçuk yıldır bunun için çalışıyoruz.

Impact Hub özünde küçük bir grup insandan oluşuyor ama aslında 300-400 kişi ya da kurumdan oluşan büyük bir network ve burada oturan paydaşlarımız da bunun bir parçası. Asıl amacımız bu insanlarla beraber farklı

projeler geliştirerek toplumsal fayda için çalışmak. Fiziksel mekân, etkinlikler, senin mentorluk yaptığın gibi farklı girişimcilik programları birer aracı. Önemli olan o mekânda bir araya gelen insanlardan nasıl bir sinerji ortaya çıktığı, birlikte nasıl projeler geliştirdikleri. Biz Impact Hub’ın içinde buna çok önem veriyoruz. Topluluğumuzla beraber onların da mesele edindiği konuların üzerine düşmeye çalışıyoruz. Bazen bu meseleleri ekip olarak biz getiriyoruz, “*Şu konuyu çok dert edindik, hangi üyeler gelip bizimle beraber proje geliştirmek ister?*” diye soruyoruz. Bazen üyelerimizden bir tanesi gelip ben bu alanda çalışıyorum dediğinde, sosyal faydayı öne çıkarmak ve belli bir konuda ilerlemek için hep beraber farklı projeler gerçekleştiriyoruz.

Buna güzel bir örnek vermek istiyorum. Impact Hub ilk kurulduğunda topluluğumuza ilk katılanlardan birisi gıda girişimcisiydi. Toplumsal fayda ve sosyal girişimcilikle bizim aracılığımızla tanışmıştı. Onun vasıtasıyla birlikte fikirler geliştirerek gıda ve tarım alanında Foodback adında bir etki girişimciliği platformu kurduk. Sadece minik etkinliklerle başlayan bu inisiyatif şimdi girişimcileri destekleyen bir platforma dönüştü. Bu sadece Impact Hub'ın içinden çıkan bir proje. Biz küçük toplulukların bu projeleri geliştirerek toplumsal fayda yaratması için çalışıyoruz.

Evren Aydoğan

Aslında sürdürülebilir bir ortam yaratıyorsunuz. Oraya girenler kendisine benzemeyen – bu tabiri kullanmayı seviyorum- insanların hayatını değiştirecek işler yapabiliyorlar.

Cihan, Türkiye'den çıkan, yurt dışında da ortak çalışma alanı yürüten bir ekip olarak siz bu bağlamda ne dersiniz? Diğer konuklarımız iklim, gıda girişimciliği, sosyal içerme, sosyal girişimcilik gibi konulardan bahsettiler. Sizlerin yönettiği alanlar bugün böyle bir fayda yaratıyor. Ortak çalışma alanlarında, örneğin sosyal faydaya yönelik, nasıl bir gelecek görüyorsunuz?

Cihan Seyithanoğlu

Biz aslında bu panelin en ticari doğuşlu paydaşız. İstanbul Galata'da doğmuş bir paylaşım operatörüyüz. İki ülkede operasyon yapıyoruz ve 18 lokasyonumuz var. Türkiye'de İstanbul, Ankara, Bursa ve İzmir'deyiz ve genişlemeye devam ediyoruz. Biliyoruz ki önce bilim, sonra alt yapı değişiyor. Sonrasında da kültür ve insanlar değişiyor. Bizim yaptığımız işler de evrim geçiriyor. Bilim değişti, alt yapısını hazırladı. Şimdi sıra insan ve kültüre geldi. Dolayısıyla şunu fark ettik ki ticaret bazlı doğmuş olsak da işimizi bu bakış açısıyla yapmaya devam edersek sürdürülebilir bir iş modelimiz olmayacak.

Burada iki noktaya dokunulması gerektiğini düşünüyorum. Bir tanesi insan, zaten bahsettiğimiz konu. Diğeri de şu; bu işin aslında sektörel bir çıktısı var, herkes birbirinden paydaş olarak bahsediyor. Bakın bu her sektörde söylenen bir şey değildir. Sektör çok yeni, daha yolun başındayız, dolayısıyla gidilecek çok uzun ve verimli, hepimiz bunun birer paydaşız. Bu çok konuşulan bir şey değil ama lüksünü yaşıyoruz. Mesela buradan el ele tutuşarak çıkabiliriz!

Dolayısıyla insana dokunmamız gerekiyor. Hepimizi dokunuyoruz belki ama biraz önce Ali Ercan Hocamın çok güzel söylediği gibi burada bir *sosyal ekonomi* oluşuyor. Bu demek ki kültür aslında oraya doğru kayıyor. Biz insanları seçme, sektörleri seçme lüksüne sahip insanlar değiliz ama şunu yapabiliyoruz ve yapmamız da gerekiyor; böyle bir bilinç ve kültürel gelişim varsa o azman atölye çalışmalarımızı, eğitimlerimizi buraya doğru kaydırabiliriz. İşin özünde üretecek, yaratacak olan insan. Altyapı onun için sadece bir araç. Eğer sadece emlak tarafında kalırsak, sadece belirlediğimiz metrekarelerde kalırsak bu iş olmayacak. Dolayısıyla bunu fiziksel alanların dışına taşırmamız lazım.

Paylaşım ofisi olarak adlandırıyoruz ama çok farklı modeller var işin içinde. Hazır ofis, fiziksel anlamda küçük bir alan ya da paylaşımlı masalar veriyoruz. Fikirler genellikle o paylaşımlı masalardan çıkıyor, çünkü orada bir sinerji, bir etkileşim oluyor. Dünyada operatörlere baktığımızda o sinerjiyi, enerjiyi yaratabilen operatör sayısının oranının yüzde bir civarında olduğunu görüyoruz. Dünyada ve Türkiye'de bu oranlar birbirine benziyor. Biz yaklaşık 200 paydaşı olan bir operatör alanındayız ve yüzde bir, yüzde iki civarında bu oranlar. Sektöre baktığımızda bu durumdan bir ders çıkarmamız gerekiyor. Sen güçlüsün, karşıdaki de güçlü ama bir artı birin üç edebilmesinin yolu diyalog ve iletişimden geçiyor. Nereye gittiğimizi, bu kültürün

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Evren Aydoğan

Efendim görüyorsunuz, saate riayet ediliyor ve bir rakip kavramı yok. Sabahtan beri bütün oturumları dinlemeye çalışıyorum, ortak çalışma alanlarından bahsederken neredeyse bugüne anlam kazandıran bütün başlıklar hakkında konuşma imkânımız oldu. İklimden, 17. Amaç olan *Amaçlar için Ortaklıklardan*, girişimlerden, birlikte neler yapabileceğimizden bahsettik.

Geçen hafta İnogarda Birleşmiş Milletler Mülteci Komiserliği ile beraber Dünya Adil Ticaret Örgütünü ağırladık. Örgütün başında bulunan Erinç Şahan, son araştırmalara göre 2030'da yeni kurulan şirketlerin yüzde 50'den fazlasının sosyal girişim olacağına dair bir açıklama yaptı. Burada gördüğümüz genç insanlar iş kurarken kendilerine *"Bu işin manası ne?"* diye soracaklar. O anlamı ararken paylaşımlı ofislere gelecekler. Bu alanlar sadece insanların daha ucuz yerlerde çalışmasını sağlayan mekânlar değil, kendisine benzemeyen insanların da hayatlarını güzelleştirmeye çalışan insanların buluşma noktası. Bugün iş yapmanın geleceğini, geleceğin işini anlatan dostları dinledik. Hepinize annenize, babanıza anlatamayacağınız işler diliyoruz. Dinlediğiniz için çok teşekkür ederiz.

bizi nereye taşıyacağını bilmiyoruz. Alt yapısını biliyoruz, bir sosyal ekonomi oluşuyor, demek ki paydaşların bu yolda birbirleriyle konuşabiliyor olması lazım. Bu farkındalıkla biz de sosyal kalkınma, sosyal girişimcilik odaklı bir paylaşım ofisiyle bir iş birliği yaptık. Bunun sektör için bir örnek olacağına ve çeşitleneceğine inanıyorum. El birliğinden, güç birliğinden başka bir şeye ihtiyacımız yok, çünkü insanımız çok üretken, toprağımız çok verimli. Biz oradaki katalizör görevini iyi yapmalıyız diye düşünüyorum.

Halit Ergenç

Üzerinden bir hayli geçti, hatırlatmak istiyorum. Lütfen gönüllü olmayı unutmayın ve bulduğunuz kısa yolları #kısayollarşimdi etiketiyle paylaşmaya devam edin. Çok güzel öneriler geliyor, dikkate alıyoruz.

Sıradaki panelde TBWA'nın ana iş alanını kullanarak çalıştığı şirketlerle nasıl fayda ürettiğini öğreneceğiz. Huzurunuzla alkışlarınızla Toygun Yılmaz, Ceren Şehitoğlu ve Ela Bilgisel'i davet ediyorum.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

TBWA for Good

OTURUM

11

BARIS
GÜÇL

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL

#2030ŞİMDİ

Toygun Yilmazer

TBWA\İstanbul Başkan Yardımcısı

Ceren Şehitoğlu

TBWA\İstanbul Stratejik Planlama Direktörü

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

Ela Bilgisel

Herkese merhaba. Bugün bu salonda farklı sektörlerden, uzmanlık alanlarından yaklaşık iki bin kişiyiz ve hepimizin aklında aslında aynı soru var; *Dünyayı daha iyi bir hale getirebilir miyiz, dünyanın iyileşmesi için ne yapabiliriz?* Sivil toplum örgütleri yaptıkları projelerle kalbimize dokunuyor, akademisyenler bizi gerçeklerle yüzleştiriyorlar. Sosyal girişimler de gelecekle ilgili umut dolduruyor hepimize. Peki ya markalar? Markalar bu konuda neler yapıyorlar, neler yapmalılar?

İki yıl önce ajansta markaların tam da bu noktada ne yapmasıyla ilgili aramızda tartışırken TBWA For Good'u kurduk. Bugün burada Ceren, Toygun ve ben varız ama ajansta büyük bir kadroyla bu işe tutkulu bir şekilde akıl, fikir koyuyoruz ve özellikle markaların nerelere gitmesi gerektiğiyle ilgili bizim kapasitemizle neler yapabileceklerine önem veriyoruz. Bugün bu tutkumuzu sizinle paylaşmak istedik. Birilerine ilham verebilir, iletişim kaynağı olabilirsek faydalı projeler yapabiliriz diye düşünüyoruz.

Ela Bilgisel

TBWA\İstanbul Genel Müdür Yardımcısı / İş Geliştirme & Sosyal Fayda Öncüsü

Önce Toygun'a sormak istiyorum, bugün sosyal fayda ve markalar olarak baktığımızda tam olarak nelerden bahsediliyor, gündemde neler var?

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Toygun Yılmaz

Biz iki sene önce başladığımızda bu konu *trend* gibiydi, tüm dünyada yapılan reklamlara baktığımızda en çok dikkat çeken reklamlar hep bu konuydu. Kendi ürününü anlatmak yerine, toplumun önem verdiği bir değer hakkında reklam yapmak çok ön plandaydı. Biz de bunun için çok hevesleniyorduk ve ne kadar güzel bir gidiş var diyorduk ama bugün “duyar pazarlama” olarak çevirebileceğimiz “*woke-washing*” kavramını tartışır olduk. Bu kavram markaların sadece dikkat çekmek için bu konuları öne çıkarmasını ama arka planda gerçek anlamda yapması gerekenleri yapmaması, samimiyetsiz davranması anlamına geliyor. “*Green-washing*” gibi kavramlar da var. Markaların çevre konusunu ya da kadın hareketini sadece dikkat çekmek için kullanması ama gerekli adımları atmaması tartışılır bir konu haline geldi.

Biz reklamcılıkta marka stratejisiyle ilgili birçok kavram konuşuruz. Bir seminerde P&G'nin o zamanki CMO'suna bunların arasında en önemlisinin hangisi olduğunu sormuştum, o da “*Brand Purpose*”, markanın ticari amacının ötesinde ulvi bir niyetinin olması, toplumsal bir fayda için uğraşması en önemlisi demişti. Ancak bugün gelinen noktada “*Brand Purpose*” da çok iyi bir yönde ilerlerken, çok tartışılan ve yeniden değerlendirilmesi gereken bir konu haline geldi.

Ela Bilgisel

Peki iyilik için çalışan markaları ödüllendirirken ve neden başka markalar da bunlara kafa yormuyor dediğimiz noktada ne oldu da bu kadar

şüphelenmeye başladık? Gerçekten hepimizin aklında şüpheler oluşmaya başladı. Ceren için sosyal fayda alanında yüksek lisansı olan *profesör* arkadaşımız diyebilirim. Ceren ne dersin, markaların iyilik yolculuğunda neler oluyor, nasıl bir kırılma noktasından geçiyorlar? Konunun tarihine bakmak bizi biraz aydınlatacaktır diye düşünüyorum.

Ceren Şehitoğlu

Aslında bu konu biraz dönemlerin ruhunu okumayla ilgili. Bugün çok konuşuyoruz, çok popüler oldu ama kökenine baktığımız zaman yüz yıllar öncesine gidiyor. Sanayi devrimi oluyor, üretim artıyor, şehirleşme artıyor, ticaret artıyor. Sonuç olarak ciddi bir sermaye birikimi var ve ticaret yapanların bunu paylaşması gerekiyor. Önce İngiltere sonra Amerika'da şirketlerin kurucuları kendi bireysel hayırseverliklerini, şirketlerin hayırseverliği haline dönüştürmeye başlıyor. Amerikalı ünlü çok katlı mağazalar zinciri Macy's ilk örneklerinden birisidir. Şirketin 1875'lerdeki kayıtlarında yetimhanelere bağışta bulunduğu rastlanıyor. Dolayısıyla bu iş aslında hayırseverlik olarak başlamış.

Ela Bilgisel

Hayırseverlikle başlayıp sosyal sorumluluk kavramına nasıl geldi?

Ceren Şehitoğlu

Çok keskin tarihler vermek zor ama bir kırılma noktası var. 1953 yılına denk geliyor. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından şirketlerin büyümeye başladıkları dönem. Dönemin ünlü bir ekonomisti olan Howard

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Bowen “İş Adamının Sosyal Sorumluluğu” adında bir kitap yayınlıyor. Bugün bile sosyal sorumluluk kavramının babası kim diye bir literatür taraması yapsanız karşınıza bu isim çıkar. Bowen temelde şunu söylüyor; “Büyük kurumların verdiği her karar sadece onları değil, tüm halkı etkiler. Dolayısıyla kurumlar toplum değerlerine ve amaçlarına göre hareket etmelidir”. Böylece hayırseverlikten kurumsal sosyal sorumluluğu konuşmaya başladığımız döneme geçiyoruz.

Toygun Yılmaz

Markaların toplumun değerlerini takip etmesi, ona uygun davranması çok önemli. Geçmişte de önemliydi, şimdi de önemli. Bizler çeşitli araştırmalar yapıyoruz insanları daha iyi anlamaya çalışıyoruz, neye değer veriyorlarsa onları markalara öneriyoruz. Ancak toplum bir konuda daha tam ikna olmadan markaların bazı değerleri ön plana çıkarması, öncü rol üstlenmesi cesaret gerektiriyor ama daha çok dikkat çekiyor.

Ela Bilgisel

Bu cesareti de görüyoruz. “Brave Advertising” adını verdiğimiz bu cesaret akımıyla markalar için ciddi kampanyalar yapılıyor ve bunların yansımalarını görüyoruz.

Ceren Şehitoğlu

Çok enteresan bir hikâye var. 60’lar dönemi, bugün konuştuğumuz şeyleri o zaman da konuşuyorduk. Cesur yıllar, aktivizm yükselmiş, tam da o dönemde markaların da cesaret göstermesi gerekiyor. Martin Luther King Nobel Barış Ödülünü almış. Anavatanı Atlanta’da adına bir yemek vermek istiyorlar. Yemeğe bütün iş dünyası davetli ama hiç kimse gitmiyor çünkü iş dünyası beyazların hakimiyetinde ve bunu reddediyorlar. O dönem Atlanta’nın bir diğer değeri de Coca-Cola. Şirketin küreselleşmeye başladığı dönemler. Coca-Cola’nın yöneticileri diyorlar ki, “Böyle bir yemeğe katılmamak kabul edilemez. Eğer bu yemek olmazsa biz

Atlanta’dan çekiliyoruz!” Zamanın ruhunu düşünürseniz, bu çok ciddi, tüyleri diken diken eden ve çok cesur bir karar. Bugüne geldiğimizde tekrar aynı cesareti görmeye başladık. Bunu yapan ve iletişimlerine taşıyan markaların sayısı artıyor çünkü bunu söyleyebilecekleri çok sayıda mecra var. Always’in “Kız Gibi” kampanyası, Dove’un “Gerçek Güzellik” kampanyası pazarlama sektöründe olmayanların bile duyduğu ve döneme damgasını vuran işler.

Biz artık iyiliğin reklamını konuşmaya başlıyoruz. Bu nasıl oldu, markalar neden tekrar bu kadar cesaretli oldular dersiniz geriye dönüp 2000’lere bakmak gerekiyor. O yıllar sosyal sorumlulukla ilgili çok sayıda akademik makalenin yayınlandığı, çok sayıda araştırmanın, ölçümün yapıldığı ve ödüllerin verildiği bir dönem. Dünyanın en büyük yaratıcılık festivallerinden birisi olan Cannes sosyal fayda projeleri için yeni kategoriler açıyor, dolayısıyla bu markalar için teşvik edici oluyor.

Ela Bilgisel

Galiba tam da bu noktada problemler başlıyor. Bu hem güzel hem de markaların samimiyetinin sorgulanmaya başladığı

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

bir dönem. O yüzden 2016 yılının kelimesi, “*post-gerçeklik*” oldu. Gerçekliği sorguladığımız, tüketici güven endeksinin düşmeye başladığı, dünyaya en çok hâkim olan duygunun güvensizlik olduğu bir dönemden bahsediyoruz. Sorgulama kültürünün başlamasıyla her şeyi, her detayı sorguluyoruz. Sesimizi yükselterek çok yaygın bir şekilde duyurma imkânı tanıyor bu dönem. Twitter gibi platformların hayatımıza girmesi ise tek taraflı iletişimin bittiği, teknolojinin gelişimi ile birlikte tüketicinin tepkilerini çok hızlı görebildiğimiz ve duyabildiğimiz bir dönem başlıyor. Bu noktada işin rengi biraz değişiyor. 2017’de yaşadığımız *Fearless Girl* projesi ilginç bir örnek, hem çok olumlu olarak ele alınmış hem de aşırı tepkilerle karşılaşmış bir olay. Toygun bu konuyu sen anlat istersen, çünkü enteresandı.

Toygun Yılmaz

Bu projenin böylesine dikkat çekmesinde mekânın büyük önemi var. New York’ta, Wall Street’in göbeğinde, herkesin baktığı noktada bir boğa heykeli var. Bu heykel Wall Street’in sembolü. Bir yatırım şirketi tam bu heykelin karşısına ona kafa tutan küçük bir kız heykeli yerleştiriyor.

Zamanlama olarak Kadınlar Günü seçiliyor, basit bir heykelle güçlü bir mesaj veriliyor. Bu çalışma o yıl reklam dünyasında çok ses getiren, çok konuştuğumuz kampanya oldu. Finans dünyasındaki cinsiyet eşitsizliğine dikkat çekmeyi başardı. Ancak sonrasında Çalışma Bakanlığının yaptığı incelemelerde bu çalışmayı gerçekleştiren şirketin kadın çalışanlarına düşük ücret politikası uyguladığı ortaya çıktı ve çok tepki çekti. Senin de dediğin gibi insanlar sosyal medya üzerinden tepkilerini hemen gösterebildikleri için bir linç kampanyası başladı. Çok olumlu giden bir kampanya birdenbire samimiyetsizliğin sembolü olarak tartışılmaya başlandı.

Ela Bilgisel

Aslında markaların tavrının insanların karakterleri gibi olduğunu düşünüyoruz. Samimiyeti kaybettiğiniz anda artık onu takip etmek, konuşmak, hatta yan yana gelmek bile istemiyorsunuz. Dolayısıyla biz markaların bu anlayışla davranmaları gerektiği meselesi ile ilgili kafa yoruyoruz. Toygun, senin bu konuda akademik çalışmaların var. İngiltere’nin ünlü dergisi *The Journal of Brand Strategy*’de konuyla ilgili bir makalen yayınlandı. Önümüzdeki dönem biz bu konuyla ilgili neleri

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

konusacağız? Biraz ileriye bakmak için, TBWA olarak bu konuda markalara nasıl yardımcı olabileceğimizin altını çizmek için neler konuşacağımızdan bahsedelim.

Toygun Yilmazer

Tarihten baktığımızda bu mesele hayırseverlikle başlayıp sonrasında kurumsal sosyal sorumluluğa evrilmişti. Sonrasında iyiliksever reklamlar gördük. İyiliksever reklamlarda, arkalarında bir sosyal sorumluluk projesi olmasa bile bu değerleri ortaya koymak ön plandaydı. Önümüzdeki dönemde bunu sadece bir reklamda tutmak yeterli olmayacak. Daha çok gündemimize girecek olan *değer paralelliği* diye bir konu var ve artık iş yapış biçimlerine sirayet etmesi ön planda. Şöyle açıklayayım; şirketler para kazanmak için çalışıyor ve onlar için değer finansal gelir üretmek, bu çok doğal. Toplum için değer dediğimizde ise sosyal fayda, sosyal etki yaratmak önemli. Normalde şirketler ticari faaliyetleriyle kazandıkları parayı sosyal fayda projelerine veriyordu. Şimdi ise şirketlerin işleyiş biçimlerini değiştirmeleri ve yaptıkları ticari faaliyetlerle aynı zamanda topluma fayda sağlamaları tartışılıyor.

Mesela bir sigorta şirketi sağlıklı yaşam konusunda insanları bilinçlendiriyor, kampanyalar düzenliyor ve insanları daha sağlıklı yaşamaya teşvik ediyor diyelim. Bu sayede hem kendi riskini düşürüyor hem de topluma fayda sağlamış oluyor. Ya da bir moda firması düşünün terzilikte, nakış işlemede kadınları eğitiyor ve bu sayede hem kadın istihdamına katkı sağlamış hem de kendi tedarik zincirini çeşitlendirmiş oluyor. Bunlar kurumun kendine yarattığı değer ve topluma kattığı değer paralellik

göstermesinin, yani değer paralelliğinin örnekleri.

Ela Bilgisel

Önümüzdeki dönemde markaların bu tarafa yönelmesi ve katma değerli projeler üretmesi gerekiyor, çünkü devir iş yapış biçimini sorumlu ve iyi hale getirebilen, yeni nesli sahiplenebilen, yanına çekebilen ve çalışanlarını iyilik elçisi haline getirebile markaların devri. Biz TBWA olarak markaların bu dönüşüm süreçlerinde aktif rol almak istiyoruz ve alıyoruz. Yıllardır edindiğimiz marka yaratma tecrübemizi toplumsal değer yaratan cesur markalar oluşturmaya adıyoruz.

Toygun Yilmazer

İletişim konusunda da gidilen yönde de markanın artık kendisini ön plana koymak, kendisini kahraman ilan etmek yerine insanları kampanyasının parçası haline getirmesi, onları kahraman yapması gerekiyor. Bu nedenle önümüzdeki dönemde *iletişimde kapsayıcılık* konusundan daha çok bahsedeceğiz. Projelerde herkesin bir araya gelmesi, daha fazla insana dokunması önem kazanacak.

Ela Bilgisel

Biraz önce bahsettiğimiz gibi biz TBWA olarak buradayız ve markaların bu dönüşüm süreçlerinde aktif rol almak istiyoruz. Bu konuya dair heyecanı olan, meraklı olan ve açıkçası hazır olan herkesi tanışmaya davet ediyoruz ve fikir alışverişinde bulunmak istiyoruz. TBWA For Good olarak da yapılacak çok şey var, gelin birlikte ortak akli oluşturalım diyoruz. Çok teşekkür ediyoruz.

Halit Ergenç

Önceki oturumlarda ortak çalışma alanlarının uygulamaları, yaklaşımları ve işleyişlerini dinlemiştik. Burada da örnek bir çalışmayı dinleyeceğiz. UNDP, Anadolu Efes ve Impact Hub ortaklığı ile yürütülen Accelerate 2030 programının nasıl işlediğini ve neler yaptıklarını anlatmaları için sahneye Semih Boyacı, Simge Abay ve Duygu Yılmaz'ı davet ediyorum.

Accelerate 2030 - Amaçlar için Sosyal Girişimcilik

OTURUM
12

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Semih Boyacı**
Impact Hub İstanbul Kurucu Ortağı

Simge Abay

Anadolu Efes Türkiye Kurumsal İletişim Müdürü

Duygu Yılmaz

Biolive CEO ve Kurucu Ortağı

Semih Boyacı

Herkese merhaba. Ben Impact Hub kurucu ortaklarından Semih Boyacı. Anadolu Efes Kurumsal İletişim Müdürü Simge Abay ve Biolive Kurucu Ortağı ve CEO'su Duygu Yılmaz ile birlikteyiz. Bugün, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını farklı boyutlarıyla ele aldığımız bir etkinlik oldu. Biz sosyal girişimcilik ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasında nasıl bir bağlantı olduğuna, sosyal girişimcilerin buradaki rolüne ve nasıl katkı sağlayabileceklerine odaklanacağız. Bunu da Anadolu Efes, UNDP Türkiye ve Impact Hub İstanbul ortaklığında bu yıl gerçekleştirilen Accelerate2030 programı üzerinden yapacağız.

Accelerate2030 programı nedir, biraz bunu açalım. Accelerate2030 Impact Hub ve UNDP inisiyatifiyle 2016 yılında başlayan, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına en çok katkı sağlayan girişimlerin desteklediği küresel ve yerel ölçekte gerçekleşen bir program. Şu anda dünyada 20'den fazla ülkede gerçekleştiriliyor. Bu yıl Türkiye'de Anadolu Efes, Impact Hub İstanbul

ve UNDP ortaklığıyla organize edildi. Programın detaylarına geçeceğiz ama önce panelistlerimizle Accelerate2030 programının nasıl bir süreç olduğunu konuşacağız. Öncelikle Anadolu Efes Kurumsal İletişim Müdürü Simge'den başlamak istiyorum. Simge, bu yıl Anadolu Efes, programı Türkiye'de destekledi. Bunun arkasında yatan sebepler neydi? Sence Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve sosyal girişimcilik arasında nasıl bir bağlantı var?

Simge Abay

Çok teşekkürler Semih. Öncelikle şunu söyleyeyim, bir buçuk yıl önce Accelerate2030 için ilk kez bir araya geldiğimiz zaman ne kadar heyecanlandığımız şu an daha da heyecanlıyız. Bu bir yıl o kadar hızlı geçti ki, adı üzerinde, gerçekten Accelerate2030'da hızlı bir yol aldık ve sorumluluğumuz daha da arttı. Başarılı projelerde birlikte çalıştık. Bu nedenle proje ortaklarımız UNDP ve Impact Hub'a öncelikle teşekkür etmek istiyorum, güzel bir güç birliği oldu.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Biz Anadolu Efes olarak “Geleceğe Sözüümüz Var” diyoruz ve yaptığımız tüm sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik çalışmalarında da geleceğe dönük uzun soluklu değerler yaratmak üzerine çalışıyoruz. Accelerate2030 da bunun güzel bir parçası oldu çünkü girişimcilik ekosistemi çok büyüyor ve biz bunun içinde olmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz, daha da gelişmesi gerektiğini düşünüyoruz. Baktığınız zaman uzun yıllardır turizm alanında, “Gelecek Turizmde” projesiyle kadın girişimlerini destekliyoruz. Türkiye’nin birçok farklı ilinde, birçok farklı projeyi destekledik. Bu projeler kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılması konusunda da oldukça başarılı örnekler oldular. Tarım kısmında çiftçilerimizle her zaman omuz omuza çalışıyoruz. Onların hem akıllı tarım yöntemleriyle hem de sürdürülebilir tarım alanında yaptıkları girişimleri desteklerken, bir yandan da kendi iş süreçlerimize entegre edebileceğimiz daha teknoloji odaklı start-up’larla çalışmalar yürütüyoruz. Üniversitelerle çalışmalar yürütüyoruz ama sosyal girişim tarafı da bizi çok heyecanlandırıyor. O yüzden Accelerate2030’a başlarken gençlerin dünya sorunlarıyla ilgili akıl yürütmeleri, bunlara çözüm aramaları ve bu çözümlerin iş modellerine dönüştürüyor olmalarını çok önemsedik. Bu bize çok umut verdi. Bugün sabahtan beri dinlediğimiz bütün panellerde görüyorum ki umut var ve birlikte başaracağız. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına giden yolda bir topyekûn mücadele gerekiyor. Sivil toplum kuruluşları, kamu, özel sektör, bireyler, hepimiz birlikte hareket edersek bu amaçlarda da hızlı bir yol alacağımızı düşünüyorum. Girişim ekosistemi bize de çok şey öğretiyor, daha çevik, daha esnek davranmamızı sağlıyor. İş yapış modellerimizi de değiştirmemizi sağlıyor. Dünya değişiyor, şirketler değişiyor ve girişimciliğin de bunda çok büyük rolü var.

Semih Boyacı

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları dediğimizde bu hedeflere ulaşmak

kurumların ciddi anlamda iş birliğini gerektiren bir süreç. Burada mevcut modellerin iyileştirilmesi kadar yeni modellerin oluşturulması çok kritik ve sosyal girişimcilerin bu noktada çok önemli bir payı var.

Bu noktada Duygu’ya döneceğim. Duygu, sen Accelerate2030 sürecinde küresel modüle de seçildin ve dünyadaki ilk on girişimci arasına girdin. Sürecin detaylarını konuşmadan önce biraz Biolive’ı tanıyalım istiyorum. Biolive nasıl ortaya çıktı? Nasıl bir değer üretiyor ve bu programa başvurma sebebin ne oldu?

Duygu Yılmaz

Teşekkürler Semih. Biolive beş yıl önce babamın kahvaltıda zeytin çekirdeği yutmasının ardından zeytin çekirdeğinin gerçekten mideye iyi gelip gelmediğini araştırmamla başladı. Ülkemizde 500 bin ton, küreselde ise 6 milyon ton kadar çıkan prina atığından doğal, çevreci, insan ve çevre sağlığını koruyan biyoplastik granüller üretiyor. Diğer kısma gelecek olursak, Biolive 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacınının 11 tanesini kapsayan bir iş yapıyor. Çevreye zarar vermemesi, petrol kaynaklarının daha az kullanılması, karbon ayak izinin azaltılması gibi birçok

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

etkisi var. Bu programa dahil olmak bu ilkelerin nitelendirilmesi kısmında hem kendi sosyal etkimizi algılamamızı hem de hesaplamamızı sağladı. İlk başta Türkiye'deki kısımda, Impact Hub'da yer alan eğitimlerde bunu tanımladık ve bu ilkelerle beraber yola çıktık. Biz zaten müşterilerimizle bu ilkeler üzerine çalışıyoruz çünkü biliyorsunuz ki 2030 hedefleri içerisinde birçok firmanın artık kendisiyle ilgili birçok çevreci çözümler getirmesi gerekiyor. Özellikle plastik sektöründe karbon ayak izini azaltması gerekiyor. Bu nedenle dünyada ve Türkiye'de tek olan bu programa başvurmak istedik, önce Türkiye sonrasında da Cenevre programına seçildik.

Semih Boyacı

Simge şimdi sana döneceğim. Accelerate2030 Türkiye program süreci Anadolu Efes için nasıl geçti, kurum içinde nasıl bir süreç yaşandı? Çalışanlar programa nasıl dahil oldu?

Simge Abay

Açıkçası bizim için çok öğretici bir süreç oldu, her bir sosyal girişimden çok şey öğrendik. Aslında sosyal girişimler de birbirinden bir şeyler öğrendi o yüzden böyle platformların yaratılmasının, bilgi ve deneyim paylaşımının olduğu ortamların olmasının çok önemli olduğunu gördük. Sosyal girişimler büyük bir heyecanla başlıyorlar ve bu heyecanın devam etmesi, işlerinin sürdürülebilir kılınması için hızlandırma programları içinde aldıkları eğitimler başlangıç noktasından senenin sonuna kadar çok olumlu bir yol kat edilmesini sağlıyor.

Sosyal girişimcilik konusunda ilham veren hikâyeleri çoğaltmak çok önemli çünkü *fazla merak iyi değildir* kültüründen merak etmenin, üretmenin iyi olduğunu anlattığımız farklı bir boyuta geçiyoruz artık. Bu nedenle fikri olan gençleri cesaretlendirmek için iyi örnekler büyük önem taşıyor. Bu program sürecinde de

oldukça güzel örneklerle karşılaştık. Acaba başvuru alır mıyız, sosyal girişimcilik konusunda Türkiye'de ne kadar farkındalık var diye düşünürken, çok sayıda başvuru aldık. Hatta jüri olarak seçim yapmakta çok zorluk çektik ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına en çok hizmet edenlere odaklanmaya karar verdik. İçlerinden dört tanesini bu şekilde belirledik. Bir tanesi, böceklerden protein üreten, Naturansaydı, diğeri, kaybolmaya yüz tutmuş zanaatları, zanaatkarların ve sanatçıların hikâyeleriyle donatarak topluma sunan Joondu. Bir diğeri de otizmlili çocukların daha kolay öğrenmelerini sağlayacak süreci yaratan Tolکیدoydu. Biolive tabii ki zeytin çekirdeklerinden ürettiği plastikle finale kalan adaylar arasında oldu. Dördü de proje hızlandırma programına alındı ve Biolive Türkiye'yi Cenevre'de temsil etme hakkını kazandı. Cenevre kısmı çok heyecan verici, Duygu o heyecanlı süreci kendisi anlatacaktır. Baktığımız zaman Anadolu Efes çalışanları da çok heyecan duydu bu projeden ve her bir projenin ihtiyacına göre mentorluk verdiler, hâlâ da vermeye devam ediyorlar. Aslında projenin en güzel kısmı bu, biz artık bir aile olduk diyoruz. Önümüzdeki sene, ondan sonraki sene eklenecek yeni projelerle inanıyoruz ki bu aile, bu ekosistem, bu platform

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

LERATE 2030 - AMAÇLAR

SOSYAL GİRİŞİMCİLİK

TEMİZ SU VE
SANTASYON

ci

Duygu Yılmaz

Biolive CEO ve Kurucu Orta

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

mge Abay

Anadolu Efes Türkiye
Kurumsal İletişim Müdürü

NİTELİKLİ
EĞİTİM

daha da büyüyecek. Ben tüm herkese katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Semih Boyacı

Çok teşekkürler. Duygu tekrar sana dönecek olursak, yereldeki altı aylık hızlandırıcıdan sonra tüm girişimler küresel modül için başvurdu ve yirmiden fazla ülkeden on adet girişim seçildi. Biolive'ın seçilmesi bizi çok mutlu etti. Sen Ekim ayı başında bir hafta süren etkinlikler kapsamında Cenevre'deydin hatta Cenevre Sosyal Fayda Zirvesine de katıldın. O etkinlikler nasıl geçti, ne tip bağlantılar vardı, seni en çok neler etkiledi? Orada dünyanın farklı yerlerinden gelen dokuz farklı girişim daha vardı, onlarla nasıl bir paylaşım, etkileşim ortamı oldu, onlarla birlikte olmak nasıl hissettirdi?

Duygu Yılmaz

Öncelikle programın başına, Türkiye'deki ayağına dönmek istiyorum. Biz sosyal girişimciler halihazırda bir start-up yönettiğimiz için ayakta kalmak adına için ticaret kısmına kendimizi kaptırmak zorunda kalıyoruz ve yaptığımız için sosyal etkisini unutmaya başlıyoruz. Dünya için, doğa için, ilk başta yola çıktığımız amacı unutmasak da o bilinç yavaş yavaş kaybolmaya başlıyor. Bizim için programın Türkiye'de bu şekilde ilerlemesinin en güzel yanı yaptığımız için sosyal etkisinin tekrar farkına varmamızı

sağlamasıydı. Küresel açıdan da sosyal girişimlerin bir arada olması hem iş birliğimiz içinde daha iyi ilerlememize hem de kendi sosyal etkilerimizi çözümlememizde çok katkısı oldu. Örneğin programa katılmadan önce bir kilogramda ne kadar karbon ayak izini engellediğimizi bilmezken, programa seçildikten sonra bu süreçleri ölçülebilir hale geldik. Türkiye'deki sürecin bu anlamda inanılmaz katkısı oldu.

Cenevre programında ise küreselde on şirketin bir araya gelmesi ve herkesin sosyal bilinçle ilerlemesi çok etkileyiciydi benim için. Temiz su çıkartmaktan, tarıma kadar birçok alanda sürdürülebilirlik ilkelerini temsil eden firmalarla bir aradaydık. Her gün farklı bir hikâye dinliyorsunuz. Ortam çok güzeldi, en güzeli de yarışma olmamasıydı. Orada bulunan on şirkete, firmalarını nasıl daha ileriye taşıyabilecekleri, nasıl daha başarılı iş birlikleri kurabilecekleri gibi konularda çok faydası oldu. Liderlik eğitimleri, doğru ekip yönetimi, sosyal etkinin ölçülmesi gibi konuların konuşulduğu güzel ve içten bir ortamdı. Çok güzel dostluklar kurduk ve hâlâ devam ediyor. Hatta bazı girişimlerde beraber iş yapma kararı aldık.

Semih Boyacı

Hem panelistlerimize hem tüm dinleyenlere çok teşekkür ediyoruz. Sağ olun.

Halit Ergenç

Geçen yıl tüm dünyada yetmiş milyon insanın yaşadıkları yerden ayrılmak zorunda kaldığını söylemiştik. Türkiye'de ise özellikle son altı yılın sonunda dört milyonun üzerinde mülteci var. Mültecilerin çoğunluğunu Suriye krizinden etkilenenler oluşturuyor ama Afganistan, Irak, İran, Somali gibi farklı coğrafyalardan insanlar da bizimle beraber ülkemizi paylaşıyorlar.

Peki, iç savaşlar, afetler, kuraklık, gıdaya erişim, daha iyi bir hayat gibi bir sürü motivasyonu olan bu nüfus hareketi nihayetinde nereye gidiyor? Bu çözümler Raj Kumar'ın anlattığı insani yardım ve teknolojik çözümlerle hızlanacak olsa da şu anda ne durumdayız ve daha fazla ne yapmamız gerekiyor? İnsani yardım krizinden kalkınmaya geçiş nasıl olacak ve ne zaman başlar? Bu oturumda BM uzmanları bizlere bunları aktaracaklar. Alkışlarınızla sahneye Selin Ünal, Eşref Ruşen İnceoğlu'nu davet ediyorum.

İnsani Yardımdan Kalkınmaya

OTURUM
13

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör:
Eşref Ruşen İnceoğlu

UNDP Türkiye, Suriye Krizine Yanıt ve
Dayanıklılık Programı İletişim Yöneticisi

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

Selin Ünal

UNHCR Türkiye Sözcüsü

Eşref Ruşen İnceoğlu

Herkese merhaba. Hâlâ ilgili ve yoğun bir kalabalık görüyoruz. Bu saate kadar gitmediğiniz için teşekkür ediyoruz. Halit Bey çok güzel bir giriş yaptı ve anlatacaklarımıza dair genel bir çerçeve çizdi. Ben Ruşen İnceoğlu, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programında çalışıyorum. Selin Hanım, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinde (UNHCR) çalışıyor. İkimiz de Suriye konusu üzerinde çalışıyoruz, iletişimciyiz ama size kurumlarımızın yaptığı projeleri anlatmayacağız, sizi yormayacağız, sıkılmayacağız, biraz ufuk turu yapmak istiyoruz.

Konumuz, “İyiliğe Giden En Kısa Yol, İnsani Yardımdan Kalkınmaya”. Gün boyu farklı oturumlarda farklı uzmanlardan iyiliğe giden en kısa yolu dinlediniz. Biz de elimizden geldiğince sizleri, Birleşmiş Milletler perspektifinden krizlere yanıt ve dayanıklılık hakkında bir sohbete katmaya çalışacağız. Yine önceki katılımcıların çoğundan duydunuz, dünya hızla değişiyor. 2030 gündemine 11 yıl kaldı. Bundan önceki 11 yılda yaptıklarımız, bundan sonraki 11 yılda yapacaklarımızı

da belirleyecek bir anlamda. Mülteciler, sığınmacılar, kurumlar ve bireyler için kimsenin geride kalmadığı, sürdürülebilir, kapsayıcı bir dünyaya ulaşabilecek miyiz? Dediğim gibi tamamımız *insani yardımdan kalkınmaya*, aslında kendini çok iyi anlatan bir başlık seçmişler bizim için.

Uluslararası camiada özellikle son on-on beş sene de mültecilik konusunun yoğun bir şekilde gündemde olduğunu biliyoruz ve uluslararası toplum mülteci krizine yönelik yeni yanıtlar arıyor. Bildiğiniz gibi savaşlar, çatışmalar, depremler, seller gibi doğal afetler, beklenmedik iklim olayları, çeşitli acil durumlar gibi nedenlerle insanlar evlerini, yurtlarını, hayatlarını terk edip güvende olabilecekleri bir yere gidiyorlar. Bu açıdan bakarsak, mültecilik bir seçimden ziyade bir zorunluluk, kimse mülteci olmayı seçmiyor, insanlar hayatlarını kurtarmak için bir yerden bir yere gidiyorlar. Halit Bey’in de dediği gibi günümüzde dünya çapına yetmiş milyonu aşkın insan sığınmacı konumunda ve ilginç bir şekilde gelişmekte olan ülkeler sığınmacıların yüzde 95’ine ev sahipliği yapıyor. Dolayısıyla mültecilik meselesinin, bu insani krizin gelişmiş ülkelerden

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

ziyade gelişmekte olan, kendi kalkınma sorunlarıyla mücadele eden ülkelerin sorunu olduğunu görüyoruz. Bu nedenle başta söylediğim şeye geri dönerek sözü Selin Hanım'a vereceğim, insani yardımdan kalkınma yardımına giden değişikliği ne getiriyor?

Selin Ünal

Bu panelimizin başlığı da o değişen paradigma zaten. Bizim deneyimlediğimiz Suriye krizini ve son dokuz yılı bir kenara alıp daha geniş bir açıdan bakarsak, maalesef dünyada bitmeyen çatışmaların olduğunu, insani krizlerin barışçıl bir şekilde sona ulaşmadığını ve bu insani ihtiyaçların devam ettiğini görüyoruz. Aslında buradaki ana ve kilit durum *zaman*.

Afganistan'daki durumu biliyoruz, keza Suriye krizi aynı şekilde devam ediyor. İnsanlar hâlâ ülkelere güvenli şekilde ve büyük ölçekte dönüşlerini sağlayamıyorlar. Dolayısıyla bu, ihtiyaçların değiştiği bir duruma dönüşüyor. Mülteciler Yüksek Komiserliği ve tüm Birleşmiş Milletler olarak bizler de bu değişime ayak uydurmak zorunda kalıyoruz. İlk başta barınma, gıda yardımı, çadırlar, konteynırlar gibi acil ihtiyaçlar gündemdeyken, uzun vadede insanlar daha yerleşik hale geldikleri için var oldukları ülkelerde nasıl daha iyi şartlarda yaşayabilirler durumuna dönüşüyor. Eğitime erişimlerini, sağlık hizmetlerine erişimlerini, bir işe erişimlerini ve bunların sürdürülebilir olmasını konuşmaya başlıyoruz. Birleşmiş Milletler kurumları dünyadaki bu paradigma değişikliğine ayak uydurmak zorunda kalıyor, uluslararası camiadan da beklediğimiz bu değişime aynı hızda yanıt vererek bu müdahalede var olmaları.

Eşref Ruşen İnceoğlu

Şimdi tam bu noktada bizim kendi aramızda "*dayanıklılık - resilience*" olarak isimlendirdiğimiz bir kavram var, biraz ondan bahsedelim istiyorum. İnsani yardım ve kalkınma alanında çalışan profesyonellerin çokça kullandığı ve

benim çok hoşuma giden bir hacıyatmaz metaforu vardır. Yönetimleri güçlendirmek, iş gücü piyasasına yönelik birtakım adımlar atmak, mülteci krizine orta ve uzun vadeli çözümler getirmek adına raporlarımızda, metinlerimizde sıkça kullandığımız *dayanıklılık* kavramının ne olduğuna bakarsak şunu görüyoruz, *dayanıklılık* bu paradigma değişikliğinin üzerinde bindiği en önemli mevhum aslında. Bireylerin, kurumların ve toplulukların dayanıklılıklarını artırmaya çalışıyoruz. Hacıyatmaz metaforundan bahsetmişim. Büyük travmalar düşünün, depremler düşünün, savaş nedeniyle yerinden edilmiş insanları ve bu insanların bir başka ülkede hayatlarını yeniden kurmaya çalıştıklarını düşünün. Bu insanlar misafir oldukları ülkelerde çeşitli sorunlarla karşılaşırken beklenmedik nüfus artışını kucaklarında bulan ülkeler de ciddi zorluklar yaşıyor. Dolayısıyla bahsettiğimiz paradigma değişimi hem mülteci bireyleri hem de onları misafir eden ülkeleri, kurumları güçlendirmeye ve dayanıklılıklarını artırmaya yönelik bir arayış içinde.

Selin Ünal

Planlarımız da o şekilde evriliyor değil mi? Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı olarak Türkiye'de müdahaleye liderlik ediyoruz. Sadece bulunduğumuz ülkelerdeki devletin müdahalesini desteklemek bağlamında değil, aynı zamanda uluslararası camianın da bu gündemi sıcak tutması için çalışıyoruz.

Değişen bu ihtiyaçlar 2016'da en son New York Deklarasyonu ile mültecilere ve aynı zamanda onları barındıran ülkelere desteğin artırılması üzerine bir taahhütle bitti. Onun üzerine gelişen, küresel mültecilere ilişkin mutabakat da aynı şeyi söyledi. Aralık ayında Cenevre'de gerçekleştirilecek olan Birinci Küresel Mülteci Forumunda da yine bunu konuşacağız. Anlatmaya çalıştığımız tek şey, mülteciliğin sadece coğrafyası

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bağlamında ilk sığınılan ülkenin sorunu olmadığı. Örnek vermek gerekirse Suriye müdahalesinde sadece Türkiye'nin en büyük yüklenici olmaması gerekiyor. Bunun sadece bu ülkede değil uluslararası camianın gündeminde de devamlı var olması, çözümlerin değişen zaman içinde, değişik platformlarda koruma odaklı ve insanların sürdürülebilir dayanıklılıklarını güçlendirici şekilde devam etmesi gerekiyor.

İşte bu bağlamda biz, iyiliğe giden o yolda en başta mülteciliğin kimsenin tercih ettiği bir durum olmadığını ve aslında anormal bir durum olduğunu biliyoruz. Siyasi çözümlerin dünyada devam eden çatışmaları bitiremediği durumlarda biz Birleşmiş Milletler kurumları olarak, mültecilerin eğitim, iş gücü, sağlık, barınma gibi temel

ihtiyaçlara ulaşabilmeleri ve daha iyi bir dünyada var olmaya devam edebilmeleri için o mücadelemizi sürdürmeye devam ediyoruz.

Eşref Ruşen İnceoğlu

Sanırım en zor olan şey kısa zaman zarfına konuşmak. Anlatmak istediğimiz daha birçok şey var ama zamanımız azalıyor. Şimdi ana temamıza geri dönerek iyiliğe giden en kısa yol nereden geçiyor diye sormak istiyorum. Bence iyiliğe giden en kısa yol sanırım iyi olanı seçmekle başlıyor. Mültecilik bir seçim değil ama bireysel düzlemde iyi olmayı hepimiz seçebiliriz. İyiliğe giden en kısa yok kapsayıcılıktan, dayanışmadan, adaletten, yardımlaşmadan ve kimseyi geride bırakmamaktan geçiyor. Sen ne söylemek istersin?

Selin Ünal

Kimseyi geride bırakmamak çok güzel bir his veriyor benim açımdan. Bence empati çok önemli. Karşımızdakinin durumuna ve kim olduğuna önyargısız bakmak çok çok önemli. Kendimizi bir başkasının yerine koyabilirsek iyilik orada başlayabilir. Hayatın her alanında önyargılardan uzaklaşıp, ötekileştirmeden, karşımızdakinin durumunu anlamaya çalışarak bakarsak mültecilere de bakış açımız farklılaşabilir. İyiliğe giden en kısa yol empati olabilir.

Eşref Ruşen İnceoğlu

Çok teşekkür ediyoruz bizi dinlediğiniz için.

Halit Ergenç

Şimdiye kadar yapabileceklerimizi konuştuk, aynı zamanda sosyal fayda için harcanan paralardan bahsettik. Kişisel ya da kurumsal olarak paranın hesabını, paylaşımını hangi fayda için kullanıldığını burada bulunma sebebimiz olan sosyal faydayı hesaplayarak düşünmemiz gerekiyor. Bu oturumda UNDP, Visa ve Habitat Derneği tarafından "Paramı Yönetebiliyorum" ismiyle yürütülen projedeki kazanımları ve sosyal fayda için paranın kısa yolda etkisini dinleyeceğiz. Sahneye alkışlarınızla Hansın Doğan, Sezai Hazır, Birim Gönülşen Özyürekli'yi davet ediyorum.

İKLM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Paramı Yönetebiliyorum

OTURUM
14

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör: Hansın Doğan

*Stratejik Ortaklıklar ve Özel Sektör Yöneticisi,
UNDP Türkiye*

Birim Gönülşen Özyürekli

Visa Güneydoğu Avrupa Bölgesi
Pazarlama Başkanı

Sezai Hazır

Habitat Derneği Başkanı

Hansın Doğan

Herkese merhaba. Evet, bu panelin konusu para, paranın doğru yönetilmesi, doğru yönetildiğinde kişisel refahımızı nasıl ilerletebileceğimiz, yoksullukla nasıl mücadele edebileceğimiz. Finansal okur yazarlık adı altında geçen bu konu için UNDP, Habitat ve Visa olarak 2009 yılında başlattığımız bir proje var: “Paramı Yönetebiliyorum”. Size bu projeden de bahsetmek istiyoruz. Ama öncesinde para doğrudan Visanın iş kolu olduğu için bir soru sormak istiyorum. Sürdürülebilir kalkınma Visa için ne anlama geliyor, siz çalışma kolunuzun içinde bunu bir politika olarak nasıl yerleştirdiniz ve neden yapıyorsunuz bu işleri?

Birim Gönülşen Özyürekli

Öncelikle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının dünyanın gündeminde olmasını çok önemli buluyoruz Birleşmiş Milletlerin bu amaçları bireysel olarak, kurumsal olarak ve hükümetler nezdinde ajandaya sokması çok kıymetli. Bunun bizim açımızdan çok önemli iki boyutu var. Birinci boyutu, biz bu amaçları doğal bir şekilde iş yapış tarzımıza

entegre etmiş bir şirketiz, o yüzden ben kendimi şanslı buluyorum. Visa tüm işini yaparken aslında bu amaçların çok önemli bir kısmına katkıda bulunuyor. Nasıl katkıda bulunuyor? İnsanları 200 ülkede, 54 milyon işyerine ve 3,4 milyar kredi kartına ulaştırıyoruz, daha güvenli yaşamalarını, daha güvenli iş yapmalarını ve daha güvenli harcama yapmalarını sağlıyoruz. Bunu yaparak dünyanın bu anlamdaki büyümesine ve güvenine katkı sağlıyoruz.

Dijital sistemleri çok iyi kullanıyoruz. 2011 yılından bu yana dijital sistemler sayesinde bankacılık sistemlerinin ve ekonomik hizmetlerin ulaşmadığı 500 milyon kişiye hizmetlerimizi sunabildik, bunu devam ettirmeyi hedefliyoruz. Bunların hepsi bizim doğal iş yapışımızın parçası ve bunları yaparken de ekonomik büyümeye katkıda bulunuyoruz. Dijital ödeme sistemleri kullanıldıkça ülkelerin Gayri Safi Milli Hasılası da yüzde 0,4 oranında artıyor. Bu çok kıymetli bir veri.

Visanın kendi iş yapışında kadınlar çok ön planda. Doğal olarak üst düzey yönetimde kadınlarımız var, Avrupa

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

CEO'muz bir kadın, kadın-erkek ücret eşitliği sistemin içerisine entegre olmuş durumda ve kadınların farklı platformlarda kendilerini ifade etmeleri için aracı oluyoruz. Destek verdiğimiz FinTech şirketlerinin kurucularının, ortaklarının ya da çalışanlarının önemli bir kısmının kadın olmasını önkoşul olarak koyuyoruz. FIFA Dünya Kadınlar Şampiyonasının sponsoruyuz, dolayısıyla kadın futboluna katkıda bulunarak kadınların hayallerinin peşinden koşmasını destekliyoruz. Bütün bunları yaparken kadın-erkek eşitliği, cinsiyet eşitliği, ekonomik büyüme gibi konularda katkı sağlamış oluyoruz.

Bununla birlikte tabii ki sosyal etki projeleri çok önemli. Bu nedenle sosyal etki projelerinin de en az işimiz kadar sürdürülebilir şekilde hayatımıza dahil olmasını istiyoruz. Siz de bahsettiniz, "Paramı Yönetebiliyorum" çok kıymetli bir proje. Projemizi Habitat Derneği ve UNDP'yle birlikte yürütüyoruz. Yirmi yedi bankamız bu projeyi destekliyor ve on yılda 1,5 milyon insana ulaştık. Bu ne demek, 1,5 milyon kişiye tek tek kendi finansal önceliklerini tanımlamaları, birikimlerini yönetmeleri ve finansal anlamda daha eğitilmiş hale gelmeleri için eğitim verdik.

Bireysel olarak finansal konuları yönetebilmeniz, ürünleri anlamanız, nasıl birikim yapacağınızı çözmeniz çok çok kıymetli bir şey ve devam ettirmek istiyoruz. Buna ek olarak da "İşimi Yönetebiliyorum" projesine başladık. Yine önemli iş ortaklarımız var, TÜRKONFED bu çalışmada bizimle birlikte. Üç yılda üç bin KOBİ'ye ulaşmak istiyoruz çünkü eğitim ve finansal konulardaki okuryazarlık arttığında iş yapış biçimlerimiz de iyileşiyor ve ekonomiye daha fazla katkıda bulunmuş oluyoruz. Bizim yaklaşımımız başta da söylediğim gibi şunları içeriyor; öncelikle ana işimizle amaçları destekliyoruz ve sosyal etki projelerini mutlaka sürdürülebilir olarak uyguluyoruz.

Hansın Doğan

On yılda 1,5 milyon kişi dediniz. Çok ciddi bir rakama ulaşılmış durumda. Projenin üç ortağı olarak şimdi buradayız ama arka planda bu projeye finansal ve teknik olarak katkıda bulunan 27 banka ve yerel ortaklıklar var.

Sezai Bey, bu projenin başarılı olduğu noktalardan birisi de ortaklıklar. Bu konu ve proje hakkında nelere değinmek istersiniz?

Sezai Hazır

Evet, bu önemli bir proje. Projenin ruhu gönüllü olmaktan geçiyor. Türkiye gibi bir ülkede kurduğunuz işin ikinci yılı için bile sürdürülebilirliğini düşündüğünüz göz önüne alınırsa, 2009 yılında başladığınız bir projeyi on yıl boyunca yürütmek başarılı olduğunun önemli bir göstergesi.

Projeyi başarılı ve güçlü kılan neden gönüllü motivasyonu, çünkü 81 ilde 1,5 milyon insana yüz yüze eğitim veren, 2 bin 500 aktif gönüllüsü olan ve bu sayının her yıl değiştiği bir hareketlilikten bahsediyoruz. Bize yılda ortalama 30 bin gönüllü başvurusu geliyor ve bunların 2

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

binini sisteme dahil edebiliyoruz, yani bir formasyon eğitimi veriyoruz. En önemli bileşenlerimizden birisi de yerel ortaklar. Sonuç olarak biz bu işi İl Millî Eğitim Müdürlükleri, ticaret odaları, belediyeler gibi birçok farklı yerel ortakla yürütüyoruz. Bu aidiyeti de güçlendiren çok büyük bir destek.

Projenin bir diğer önemli özelliği de kendi içerisinde dinamik bir yapıya sahip olması. Hedef gruplarına göre sürekli değişen müfredatla çalışıyoruz. İlk başladığımızda bireyler için finansal okuryazarlık eğitimi veriyorduk, oysa bugün geldiğimiz noktada çiftçiler, mavi yakalılar, liseliler, kadınlar için finansal okur yazarlık eğitimlerimiz var. Proje gelen taleplere göre kendisini sürekli olarak yeniliyor.

Bana göre önemli bir katkısı da dezavantajlı grupların toplumsal ilişki ve hareketlilik gereken bu projeye dahil olmalarını sağlaması. İller arası değişimler, koordinasyon toplantıları gibi çalışmalarla hareketliliği teşvik ediyor.

Paramı Yönetebiliyorum projesi aynı zamanda yurt dışında da benzer çalışmalar için ilham kaynağı oldu. Bu proje sayesinde Romanya, Polonya ve İsrail gibi yurt dışındaki benzer çalışmalara danışmanlık yapmaya başladık. Uluslararası alanda örnek oluşturan bir projeye dönüşmesi önemli.

Paramı Yönetebiliyorum projesi ile gençler kendi yeteneklerini fark ediyorlar. Gönüllülük gönlünce çalışmak değil, belli bir disiplin gerektiriyor. Gençler de kendilerine pozitif bir katkı sağladığını hissettikleri zaman gönüllü çalışmayı devam ettiriyorlar, yoksa kimse beş yıl, on yıl gönüllü olmaz. Gönüllülük farklı disiplinlerle çalışmayı öğretiyor. Normal şartlarda belki bir araya gelemeyecekleri farklı illerdeki gençlerle, farklı kültürlerdeki insanlarla bir araya geliyorlar. Ortak bir amaç için geleceğe yönelik fikirler üretip, geliştirerek bir hareketlilik içinde olmayı sağlıyor. Visa,

Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlarla, bakanlıklarla tanışma ve birlikte çalışma olanağı sağlıyor. Bu nedenle bana göre Türkiye'deki en başarılı projelerden birisi ki etki analizlerinde de aynı sonucu görüyoruz.

Hansın Doğan

Bu on yıllık deneyimle baktığımda benim için sürdürülebilir kalkınmanın kısa yolu *ortaklıklar*. Birim Hanım sizin için kısa yol nedir?

Birim Gönülşen Özyürekli

Ortaklıklar çok vazgeçilmez bir unsur o yüzden biz de bu projeleri hayata geçirirken mutlaka bir arada olmak istiyoruz. Bununla birlikte biz özel sektörün rolünün de büyük olduğunu düşünüyoruz. Gerçekten inandığınız, işin doğasında destekleyebileceğiniz unsurlarla yola çıkıp, doğru iş ortaklarıyla bir araya gelip devam ettirmek çok kıymetli ama özel sektörün hızlandırma anlamındaki katkısının büyük olduğunu düşünüyoruz.

Hansın Doğan

O zaman sizin için kısa yol; özel sektörün rolünün güçlendirilmesi, özel sektörle iş birliği ve bunun sürdürülebilirliği.

Sezai Hazır

Gönüllülerimiz burada bir stant kurmuşlar, tepesinde “İyiliğe giden kısa yol Habitattan geçer!” yazıyor. Bu mecazi bir anlatım, ben de iyiliğe giden kısa yolun sivil toplumdan geçtiğine inananlardan biriyim. Gerçekten gönüllü olmaktan, gönlünüzü bu işin içine koymaktan geçiyor. Bu nedenle on dört yıldan beri desteklediğimiz ve geçmişte yönetişimin ön planda olduğu network, kendisini dönüştürerek Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için bir gençlik networküne dönüştürüldü. Bu açıdan baktığımızda sanıyorum önümüzdeki dönem kısa yol Türkiye’de amaçların ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için hep beraber fikirler üretmek ve geliştirmek olacak. Ortaklıklar bu nedenle de önemli.

Hansın Doğan

Biraz daha zamanımız var, ben biraz toparlamak istiyorum. Burada özel sektörün rolü gerçekten kritik ve gelecekte daha da kritik hale gelecek. Sürdürülebilir kalkınmanın oyuncularını olarak baktığımız zaman hem sivil toplumun hem kamunun hem de özel sektörün, katkıda bulunabileceği unsurlar var. Bunların en başında sürdürülebilir kalkınmayla ilgili inovatif yaklaşımlar geliyor. İlgili teknolojiler, görüş açısı ve insan gücü kaynağı açılarından baktığımızda inovasyonun ağırlıklı olarak özel sektörle buluştuğunu görüyoruz. Biz istiyoruz ki özel sektör daha çok kapılar açsın, yaptıkları iş faaliyetleri üzerinden sürdürülebilir kalkınmaya olan etkisini güçlendirsin. Az önce belirttiğimiz gibi sahada gönüllü olarak katılmak isteyen binlerce insan hazır durumda bekliyor, özel sektörle çalışmak istiyor, kurumlar da yine aynı şekilde özel sektöre kapılarını açmış durumda. TÜSİAD, TÜRKONFED ve UNDP iş birliğiyle kurulan Business for Goals - Hedefler için İş Dünyası platformunun kuruluş amacı bu. Platformun üç başlık altında yürüteceği çalışmaların stratejisi de belirlendi. Hepinizi yakından takip etmeye davet ediyorum. Teşekkürler.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Akdeniz; zengin bir biyolojik çeşitlilik ve doğa sunan bu coğrafya iklim krizinden çok kötü bir şekilde etkileniyor. Doğal Hayatı Koruma Vakfının hazırladığı raporlara göre, Akdeniz'deki atıkların yüzde doksan beşi plastikten oluşuyor ve bunların büyük bir çoğunluğu da misina. Bu misinalar fok ve deniz kaplumbağası gibi türlere zarar verirken denizi de önemli ölçüde kirletiyor. Bu oturumda, iyiliğe giden bu kısa yolda daha temiz bir Akdeniz için bilmemiz gerekenleri öğreneceğiz. Alkışlarınızla sahneye Mahmut Osmanbaşıoğlu, Hatice Dinç Sarısoy, Sadiye Bilgiç Karabulut'u davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Temiz Akdeniz

OTURUM
15

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör:
Mahmut Osmanbaşoğlu

UNDP Türkiye Kimyasallar ve Atık
Projeler Koordinatörü

Sadiye Bilgiç Karabulut

Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanı,
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Hatice Dinç Sarısoy

Doğa Koruma Merkezi Genel Müdür
Yardımcısı

Mahmut Osmanbaşoğlu

Merhabalar, günün sonuna yaklaşırken sizlere biraz denizlerden, Akdeniz'den bahsedelim istedik. Biliyorsunuz Akdeniz yirmi beş ülkenin kıyısının olduğu kapalı bir havza. Akdeniz'e bırakılan her şey bir şekilde ya bizim kıyılarına ya da başka ülkelerin kıyılarına ulaşıyor. Akdeniz dediğimiz zaman en ciddi sorun atık yönetimi ve biz ülkemizdeki atıkları ne kadar iyi yönetebilirsek Akdeniz'e ulaşan atıkları da o kadar azaltmış oluruz. İki değerli konuşmacımızla konunun hem kamu tarafını hem de sivil toplum tarafını konuşmak istiyoruz. Önce Sadiye Hanım'a söz vermek istiyorum; Türkiye'de atık yönetimi ve özellikle son zamanlarda sıfır atık konusunda neler yapıldı? Bu konuda bize bilgi verirseniz çok memnun oluruz.

Sadiye Bilgiç Karabulut

Teşekkür ediyorum. Bakanlıkta çalışmaya başladığım ilk yıllarda, yani 2000'li yılların başında yaptığımız uluslararası çalışmalarda hep ülkemizin organik atık miktarının çok fazla olduğu, ambalaj ve plastik gibi geri dönüştürülebilir atık miktarının az olduğu ve geri dönüştürülebilir atık miktarının

fazla olduğu ülkelerin gelişmişlik düzeyinin de yüksek olduğu ifade edilirdi. Bugün geldiğimiz noktada ise *geri dönüştürülebilir* olarak tabir ettiğimiz atıkların aslında tam olarak dönüştürülmesinin mümkün olmadığını gördük. Bu sadece bizim ya da Avrupa Birliği ülkelerinin değil bütün dünyanın sorunu. Az önce ifade ettiğiniz gibi bu atıklar, kara kökenli kirleticiler olarak denizler yoluyla tüm dünyaya taşınıyor. Şöyle çarpıcı bir rakam vermek istiyorum, 1950'lerde dünyamızda 1,5 milyon ton plastik üretilirken, bugün 335 milyon ton seviyelerine çıkmış durumda. Avrupa Birliği'nde ise yılda 58 milyon ton plastik ürün üretiliyor. Bunların yaklaşık yüzde 40'ı ambalaj niteliğinde ürünler. Yine Avrupa Birliği'nde her yıl ortalama 25 milyon ton plastik atık oluşuyor ve bunun yalnızca üçte biri geri dönüşüme gidiyor, üçte biri depolanıyor, kalan üçte biri de enerji geri kazanımı yoluyla bertaraf ediliyor. Dolayısıyla çoğunluğunu plastik atıkların oluşturduğu büyük bir kirlilik kaynağı görüyoruz. Geçtiğimiz Temmuz ayında Avrupa Birliği'nde tek kullanımlık plastikler ile ilgili bir direktif yayınlandı. Tek kullanımlık plastikler dediğimizde hepimizin her gün kullandığı kahve bardakları, kulak

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

çubukları, balın çubukları, pipetler gibi ürünlerden bahsediyoruz. Önümüzdeki süreçte kademe kademe bu ürünlerin üretimlerinin kısıtlanması ya da tüketiciye ücretli olarak sunulması gibi tedbirler alınacak.

Tek kullanımlık plastiklerle ilgili bir diğer konu da biliyorsunuz, plastik poşetler. Ülkemizde plastik poşet kullanımı Ocak ayı itibariyle ücretlendirilmeye başladı ve bu süreçte büyük tepkiler aldık, çok sayıda CİMER başvurusu bakanlığımıza iletildi. Ancak bugün plastik poşet kullanımının yüzde 70 oranında azaldığını görüyoruz. Bu çok büyük bir oran ve çok güzel bir adım. Bu hareketin kaynağı 2017 yılında Cumhurbaşkanlığımızın himayelerinde başlatılan sıfır atık projesidir. Geldiğimiz nokta güzel ama tabii ki yeterli değil. Ülke olarak, kurumlar olarak konuyla ilgili yapacağımız daha çok iş var. Haziran ayında “Sıfır Atık Mavi” hareketi başladı ve Ekim ayı itibariyle 165 bin metre küp deniz çöpü toplanarak bertaraf edildi. Bu bütün kıyı illerimizde başlatılan bir hareketti. Tabii ki aslında yapmamız gereken deniz çöplerinin toplanması değil, bu işin kaynağına giderek öncelikle kullanımın azaltılmasını sağlamak. Dolayısıyla iyiliğe giden yolu kısa tutmak elimizde ve bunu da beraberce yapmamız gerekiyor. Kurumların, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetimlerin ve bireyler olarak aslında hepimizin üzerine düşen görevler var. Teşekkür ediyorum.

Mahmut Osmanbaşoğlu

Biz teşekkür ederiz. Tabii ki iyiliğe giden yol bazen gördüğümüz bir atığı ilgililere söylemektir bazen de onu alıp konteynere atmaktır. Atık yönetimi dediğimiz şey, sadece bir paydaşın tek başına ele alabileceği bir konu değil, bu işin hukuki altyapısının olması ve endüstrinin buna hazır olması gerekiyor. İşin bir de sivil toplum ayağı var. Biz ne kadar güzel mevzuat hazırlasak da ne kadar süper altyapı kursak da insanlar elindeki atığı konteynere, geri dönüşüm kutusuna atmadığı zaman sorun hala orada duruyor demektir. Şimdi Hatice Hanım’a söz

vermek istiyorum. Hatice Hanım bize ilçe düzeyinde sıfır atık projesi ile ilgili bir iyi uygulamadan bahsedecek.

Hatice Dinç Sarısoy

Teşekkür ederim. Öncelikle bu iyi uygulamayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yönlendirmesi ve desteğiyle hazırladığımızı söylemek isterim. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Doğa Koruma Merkezi, Kemer Belediyesi bir araya geldi ve güzel bir fikir ortaya çıktı. Coca-Cola Türkiye de bu fikri finansal olarak destekledi. Atık sorununa sadece belediyelere yüklenerek, belediyeler atıkları toplasın diyerek çözüm bulamıyoruz çünkü kent merkezlerinin iki, üç kilometre dışına çıktığımızda atık yığınlarıyla ya da dağınık atık parçalarıyla karşılaşılıyor. O zaman bu işi kolaylaştırarak ve keyifli hale getirerek halkı bu işin içine nasıl dahil ederiz diye düşündük ve bunu bir cep telefonu uygulaması ile yapabiliriz dedik. Bakanlığımız, Atık Yönetimi Dairesi ve özel sektör bu projemize destek verdi ve “Collect” adını verdiğimiz bir uygulama hazırladık. Hazırlığın bütün aşamalarında belediye, sivil toplum kuruluşları ve ilgili kurumlarla bir araya geldik. “*Burası olmuştur mu, sizce doğru gidiyor muyuz?*” soruları ile ilerledik sonunda dışarıda da standını görebileceğiniz hatta küçük bir uygulamasını yapabileceğiniz Collect uygulaması ortaya çıktı.

Collect sizi belediye ile bir araya getiren bir uygulama. Çok basit iki tık hareketiyle gördüğünüz bir atığı belediyeye bildirebiliyorsunuz ya da kendiniz atmayı tercih ederseniz, etrafınızdaki geri dönüşüm konteynerlerini, cam ve pil konteynerlerini görebiliyorsunuz. Uygulama içindeki bu iki işlemde de puan kazanıyorsunuz. Böylece hem kendi ilerlemenizi hem sizin gibi düşünen insanları görebiliyorsunuz. Uygulama size belediyeye bir tık yakında olmanın güzelliğini de yaşıyor çünkü belediye de sizin bildirimlerinizle “*Belirttiğiniz atık toplandı.*” ya da “*Mevcut ekipmanım ve iş gücümle bu atığı toplayabilmem mümkün değil.*” şeklinde

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

geri bildirimler yapıyor. Bu geri bildirimler sorunlu yerleri saptamak ve çözüme kavuşturmak için sivil toplum kuruluşu olarak bize, bakanlığa, özel sektöre, uluslararası kurumlara, belediyelere bir araya gelme ve çözüm üretme fırsatı sunuyor.

Biz bu uygulamayla halkımızın bu işin içine katılmasına engel olan dürtülerin neler olduğunu ya da atmasına neden olan faktörleri de anlamak istedik. *Doğa bunu kendince çözer ya da su alır götürür* diye mi düşünüyor, geri dönüşüm yaptığı takdirde komşusunun ne diyeceğine mi takılıyor, geri dönüşüm simgesini tanıyor mu ya da bu konularda en çok muhtarın mı, belediye başkanının mı yoksa imamın mı sözüne güveniyor gibi sorularımızı da araştırmak istedik.

Bu çalışma için pilot bölge olarak Antalya'nın Kemer ilçesini seçtik. Belediye başkanımızın büyük desteği oldu ve iki ay gibi kısa bir süre içerisinde 2 bin kullanıcıya yaklaştık. Belediye çok sayıdaki bildirimini titizlikle ele aldı ve çözüme kavuşturdu. Sorunlu noktaların çözümü için de az önce belirttiğim gibi farklı aktörleri bir araya getirme imkânımız oldu. Uygulamaya devam ediyoruz ve sizleri de oyunumuzun demonstrasyonuna davet ediyoruz. Burayı Sosyal Fayda 2019 Belediyesi gibi düşünün. Etrafta gördüğünüz çöpleri Collect uygulamasıyla belediyeye bildirebilir veya en yakınınızda gördüğünüz konteynere atarak puan kazanabilir ve kendinizi sıralamada izleyebilirsiniz.

Halit Ergenç

Sanat ve tasarımın kültür ve toplumsal gelişim üzerindeki etkisi her geçen gün artıyor. Her ne kadar teknoloji, şehirleşme ve hız hayatımıza hâkim olsa da renkler, tasarım, estetik ve sanatsal anlayışa olan ihtiyacımız nefes gibi, tabiat gibi her zaman karşımızda duruyor. 2013 yılında New Castle Üniversitesinde yapılan bir araştırmayla, evde bakılmakta olan yaşlı hastalarda görsel çağdaş sanatın geliştirici, iyileştirici etkileri görüldü. İngiltere Sanat Konseyi ise sanatın eğitim, sağlık, ekonomi ve toplumsal gelişim üzerinde olumlu etkisi olduğunu anlatıyor. Peki, sanat ve tasarım sosyal fayda için nasıl bir işleve sahip olabilir? Bu konuları konuşacağımız oturum için alkışlarınızla huzurlarınıza Renan Tan Tavukçuoğlu, Elif Atmaca, Güler Altınsoy'u davet ediyorum.

Mahmut Osmanbaşoğlu

Çok teşekkürler. Akdeniz'in kirlilikle ilgili bizim gözümüzde önemli olmasının sebeplerinden birisi de coğrafi olarak şehir merkezlerinin çok dar alanlarda konumlanmasına rağmen perifer dediğimiz dış alanların çok daha geniş olmasından kaynaklanıyor. Normalde geri dönüştürülebilir atıkların bir ekonomik değeri vardır ve bu atıklar şehir merkezlerinden kolay bir şekilde yönetilebilir. Bir belediyenin imkânları buna yetebilir. Ancak şehrin 30 kilometre dışına çıkmanız gerekiyorsa ya da 40 bin nüfuslu Kemer ilçesinde olduğu gibi 2,5 milyon yabancı turist ya da yılda 10 milyona yakın gününbirlik turist alması durumunda, mevcut kapasite atık baskısını yönetmekte zorlanmaya başlıyor.

Burada bizim yapmaya çalıştığımız belediyenin bu ağır yükü kaldırabilmesi için insanların kendi imkânlarıncaya destek olmasını sağlamak. Bu sadece bir mobil uygulamadan ibaret değil, toplum tabanlı akıllı bir veri oluşturabilmek ve belediyenin bunu daha etkili çalışma yapmak için kullanması da işin bir parçası.

Sadiye Bilgiç Karabulut

Evet, bu tür küresel sorunların çözümünde yerelde yapılması gereken çok şey var.

Mahmut Osmanbaşoğlu

Çok teşekkürler.

İKLİM
EYLEM

Sanat ve Tasarımın Etkisi

OTURUM
16

BARİS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Renan Tan Tavukçuoğlu

Puduhepa ve Kız Kardeşleri Kurucusu

Elif Atmaca

TOYİ Kurucusu

Güler Altınsoy

Merhabalar, hoş geldiniz. Halit Bey'in dediği gibi bu oturumda sanat ve tasarımın sosyal faydaya nasıl etki ettiğini, toplumsal dönüşüme nasıl katkı sağladığını çok eğlenceli bir şekilde konuşacağız. Gördüğümüz gibi oyuncaklarımızla geldik. Oyun tasarımlarının çocukların, kadınların, gençlerin hayatını nasıl dönüştüğünden bahsedeceğiz. Bunun için de iki çok değerli sosyal girişimci konduğumuz var bugün. Renan Hanım, Puduhepa ve Kız Kardeşlerinin kurucusu. Renan Hanım bu sosyal girişimiyle kız çocuklarının daha özgüvenli olarak büyümelerini ve Anadolu'daki kadın başarı hikayelerinden esinlenmelerini hedefliyor. Sevgili Elif de TOYİ'nin kurucusu. Üniversite bitirme tezini bir sosyal girişime dönüştürmüş ve çok güzel çalışmalar yapıyor. Hem çocukların hayatına dokunuyor hem de onların yaratıcılığını destekliyor. Sözü ilk olarak Renan Hanım'a bırakmak istiyorum, siz bir sosyal girişim başlattınız ve bir toplumsal dönüşüm yaratma hedefiniz vardı. Nasıl bir dünya hayal ettiniz ve neyi dönüştürmek için bu bebekleri dünyaya getirdiniz?

Güler Altınsoy

IDEMA CEO ve Kurucu Ortağı

Renan Tan Tavukçuoğlu

Teşekkürler. Puduhepa ve Kız Kardeşleri bir senedir hayatımızda fakat benimle daha uzun zamandır yaşıyorlardı çünkü yeni yetişen kız çocuklarımızın kendi değerlerinden güç alarak büyümeleri, kendilerini gerçekleştirebilmelerinin önemi hep aklımdaydı. Ben çok içine

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

kapanık bir kız çocuğuydum. Lisede değişim öğrencisi olarak Amerika'ya gidip döndükten sonra kişiliğim, hayatım, her şeyim değişti. Bunu çocukların da deneyimlemesini istedim çünkü kendilerine inanmaları, güvenmeleri çok önemli.

Ergenlikten önceki dönemde, altı ile dokuz yaşlar arasında bazı mesajları normalleştirmek kıymetli. *Kendim olduğum halimle güzelim, başarabilirim, çalışırsam istediğimi yapabilirim* gibi mesajları normalleştirmeyi hedeflediğim için bebekleri aracı olarak kurguladım. Bunu sadece bir bez bebek projesi olarak kurgulamadım, çocukların bebeklerle ilişki kurabildiklerini görerek hedeflediğim değişim, dönüşüm yolculuğunda aracı olmalarını istedim. Puduhepa, Hitit kraliçesi. Tarihteki ilk barış antlaşması Kadeş'e mührünü basmış, üç bin üç yüz sene önce bunu başarmış. Çocuklar *"Puduhepa o zaman bunu yaptıysa, ben şimdi nelerini yaparım?"* diyebilinler diye ana karakterimizi Puduhepa yaptık ve daha sonra kız kardeşleri gelecek dedik. Bu sene NASA'da çalışan ilk Türk olan Dilhan Ege Eryurt geldi.

Bu hikayeler, bilmediğimiz hikayeler. İbn-i Haldun, *"Coğrafya kaderdir"* demiş, bunu

biraz pozitif alalım istiyorum çünkü bu topraklar çok değerli kadınlar yetiştirdi. Bu nedenle biz Puduhepa ve Kız Kardeşleri projesi olarak, geçmişteki kadınların başarı hikayeleriyle bugün yetişen kız çocuklarımıza ilham vermeyi hedefliyoruz. Gelirimizle TOÇEV aracılığıyla kız çocuklarının eğitimine katkıda bulunuyoruz. Bu arada bebeklerimizin yapımında çalışan hanımlar da para kazanıyorlar. Toplumun her seviyesinden her yaşta kadına dokunan bir güçlendirme projesi Puduhepa ve Kız Kardeşleri.

Güler Altınsoy

Çok güzel, gerçekten ilham verici. Çocukların hayatını oyuncaklarla nasıl dönüştüğünün güzel örneklerinden birisi. Diğer bir örneğimiz de TOYİ. Elif'in üniversite bitirme projesi olan TOYİ şimdi çok güzel bir sosyal girişime dönüştü. Elif dezavantajlı çocukların da oyunlara, oyunculuğa ve yaratıcılığa erişiminin güçlenmesi ve desteklenmesi için yola çıkmış. Elif, TOYİ çocukların hayatına nasıl dokunuyor, onların hayatında neleri dönüştürüyor?

Elif Atmaca

Sizin de bahsettiğiniz gibi ilk aşamada oyuncağa ulaşamayan çocuklar için hazır,

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

tek kullanımlık kullan-at bir oyuncak yerine nasıl bir şey yapabiliriz ki hem oyun sürecini daima hayatlarında tutabiliriz hem oyun hakkına erişim süreçlerini desteklemiş oluruz hem de büyürken sahip oldukları yaratıcı potansiyeli kaybetmemelerini sağlayabiliriz motivasyonu yola çıktık. Bu yüzden de açık uçlu, serbest oyunu tetikleyen, kullan-at mantığıyla üretilen ve tüketime yönlendiren oyuncaklara karşı bir anti tez oluşturacak bir marifet kazandırmak için ileri dönüşüm kurgusuyla etraflarındaki her şeyi oyuncuğa çevirmelerini sağlayan bir materyal tasarladık. Çocuklar serbest oyun sürecini yaşasınlar, sahip olduklarını potansiyeli kaybetmesinler, etraflarındaki malzemelere daha farklı bir gözle bakabilsinler, tüketmeden üretime küçük yaşta alışsınlar ve bu marifetle büyümüş yetişkinler olsun istedik.

Bu anlattıklarım çocukla oyuncuğun arasındaki direkt ilişkiydi. Daha sonra sahada atölyeler yaptıkça dezavantajlı tanımının çok kısıtlı ve yetersiz olduğunu anladık. İlk aşamada onların maddi yetersizlik ya da yaşadıkları bölgenin imkânlarının kısıtlı olmasından dolayı oyuna erişemediklerini düşünürken; şehirlerdeki çocukların da aşırı yetişkin müdahalesi, oyun oynamaya zaman bulamamaları, sokaklarda onlara uygun ortam olmaması gibi pek çok farklı sebepten dolayı oyuna erişemediklerini fark ettik. Bu nedenle TOYİ'yi tüm çocuklar için konumlandırdık ve nerede olurlarsa olsunlar oyun sürecini başlatabilecekleri bir materyal olarak sunduk. Zaten tasarım aşamasında da dil, din, ırk farkı olmayan, cinsiyetsiz, tanımsız bir oyun kiti olmasını, çocuklar arasındaki dil engelini, yaş farkını kaldırmasını planlamıştık.

TOYİ ile çocuk bir yandan kendi kazanım sağlarken diğer yandan etrafıyla etkileşime girebiliyor. Örneğin dezavantajlı mülteci çocuklarla Türkiyeli çocukların bir arada, ortak bir dile ihtiyaç duymadan saatlerce oynayabildiklerini görüyoruz ve bu bizim için çok güzel.

Atölye çalışmalarımızda elindeki boş pet şişeyi bize getirerek "Arkadaş robotunu unutmuş!" diyen çocuklar oluyor. Bu bizim yaratmak istediğimiz etkinin en somut örneklerinden birisi.

Güler Altınsoy

Bu oyuncaklar sadece çocuklar için değil. Ben her ikisini gördüğümde de çok heyecanlandım, kuliste alıp oynadım bir süre. Az önce Elif'in de dediği gibi sanatın ve tasarımın tüm toplumsal bariyerlerin aşılmasında destek verme özelliği var. Bu açıdan baktığımızda sen TOYİ'yi Türkiye'deki çocuklarla birlikte geliştirdin ama sonra projen yavaş yavaş uluslararası alana da yansıdı. Bu Türkiye'deki sosyal girişimlerin ve sanat girişimlerinin uluslararası başarısı için çok değerli. Oyunun New York Modern Sanatlar Müzesi – MoMA'da da satışa sunuldu. Bize bu uluslararası süreci de anlatabilir misin?

Elif Atmaca

Başta belirttiğim gibi yola çıkarken kapsayıcılığı kendimize bir hedef olarak koymuştuk. İlk ürünü çıkarttığımız zaman da global bir kitlesel fonlama kampanyası başlattık. Bu kampanyada, her satın alım karşılığında ürünün aralarında Hindistan, Yunanistan, Fransa'nın da olduğu dünyanın yedi ülkesinde özellikle mültecilerle çalışan toplum merkezlerine bağış olarak gideceği bir sistem tasarladık. Bir aylık bir kampanya sonucunda yaklaşık bin altı yüz çocuğa TOYİ ulaştırabildik. Bu sayede TOYİ küresel bir oyun arkadaşlığı ağı gibi oldu. Biz bir taraftan etki projeleri yaratıp daha fazla çocuğa ulaşmaya diğer taraftan oyuncak sektörünün çocukların ihtiyaçlarına yönelik ürünler çıkarması ile ilgili farkındalığı artırmak için çalışıyoruz. Bu nedenle savunuculuğunu yaptığımız mesajlarla farklı satış kanallarında olmak istiyoruz. MoMA Design Store'da olmak bu nedenle çok güzel bir şey, hiç aklınıza gelmeyecek bir yerde o meseleleri paylaşıp, çok sayıda insana bunun mümkün olabileceğini göstermiş oluyoruz.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Güler Altınsoy

Bu tür girişimlerin toplumsal dönüşüme etkisi çok ilham verici. Ben aynı zamanda Inogar Art'ın kurucu ekibindenim. Bu potansiyeli görerek sanat ve yaratıcı endüstrilerdeki girişimlerin desteklenmesi için bir oluşum geliştirdik. Umarım sizler gibi daha birçok sanat ve tasarım odaklı girişim ortaya çıkar, bizler de uyguladığımız kuluçka ve girişimcilik programlarıyla onları destekleriz.

Yeni bir girişimsiniz ama Türkiye'de ve uluslararası alanda hedefleriniz neler, nelere ihtiyacınız var?

Renan Tan Tavukçuoğlu

Puduhepanın kıyafeti değerli tasarımcımız Arzu Kaprol'un imzasını taşıyor, Dilhan'ın kıyafeti de Zeynep Tosun tasarımı. Biz uzaydan, teknolojiden, gelecekte bahsediyoruz fakat giysilerimizdeki tel kırmalar Bartınlı kadınların elinden çıkıyor. Kendi değerlerimize sahip çıkarak ileriye daha hızlı gidebileceğimize inanıyoruz. Üçüncü bebeğimizi de Özlem Süer ile hayata geçireceğiz. Tasarımcılarımızın da desteğini topluyoruz. Geçen sene denediğimiz iş modeliyle on bir kız çocuğunun senelik okuma ihtiyacını ve 40 kadının para kazanmasını sağladık. Şimdi

hedefimiz bunu ölçeklendirebilmek. Ben herkesin bir şey yapabileceğine inanarak yola çıktım. Kalpleri bizim amacımız için atan herkes bir şey yapabilir. Ben tek başıma başladığım bu işte şimdi kurumlarla iş birliği yapabiliyorsam, hepimizin neler başarabileceğini düşünün. Bu projenin amacı kendine inanmak. Tabii ki çok çalışmak lazım, ama birisinin sosyal medya hesabımızı takip etmesi, hikâyemizi yayması bile çok büyük bir fayda. Bu sabah UNDP'den Claudio ile konuştuk mesela, öyle büyük çaplı iş birlikleri de çok mümkün. Her türlü iş birliğine ve desteğe açık bir proje bu. Herkes bizi Puduhepa ve Kız Kardeşleri olarak takip edebilir.

Güler Altınsoy

Söylediğiniz gibi bu ekosistemin var olması ve desteklenmesi çok önemli. Süreçler çok planlı olarak gelişmiyor ama bir arada olmak gerekiyor. Bugün, burada sosyal fayda ekosistemi olarak bir aradayız ve eminim birçok proje de gelişti. Bu tür bir araya gelmeler çok değerli. Sanat ve tasarım odaklı girişimlerin bir araya gelmesi için bizler de platform kurmaya çalışıyoruz. Çalışmalar burada başlıyor, Türkiye'de bir etki yaratıyor ama sanat ve tasarım dil, din gibi bariyerleri çok kolay aşıyor. Umarım Türkiye'den dünyaya yayılan birçok girişimimiz olacak.

Şimdi şunu sormak istiyorum, sizler için *kısa yol* nedir?

Elif Atmaca

Bizim için tabii ki oyun oynamak! Hatta "Oyun Savunucuları" dediğimiz bir komite yaratmaya çalışıyoruz. Herkesin kendi oyun savunuculuğunu keşfetmesini ve herhangi birinden bir şey beklemeden kendi gündelik hayatına o savunuculuğu adapte edebileceği motivasyona sahibi olmalarını istiyoruz. Bu nedenle yeğeninizle oynadığınız beş dakika bile bizim için oyun savunuculuğudur diyorum ve buradaki herkesi de oyun savunucusu olmaya davet ediyorum.

Güler Altınsoy

Çok güzel.

Renan Tan Tavukçuoğlu

Ben de kısa yol kız çocuklarıdır diyorum. Biz kız çocuklarına yatırım yapmayı seçtik, çünkü onlar gelecekte toplumu inşa edecekler.

Güler Altınsoy

Benim için de kısa yol bir araya gelmek. Özellikle sanat ve eğlence için. Hayat çok ciddi değil, biraz eğlenmek gerekiyor, biraz oyun oynamak gerekiyor. Sanatla, oyunlarla hep birlikte geliyoruz ve geliştiriyoruz. İlham verici konuşmalarınız için çok teşekkürler.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

3.7, 4.6, 6.5, 7.3... Japonya, Endonezya, Muğla, Silivri açıkları...
"Sesimi duyan var mı?", AKUT, Kızılay, AFAD...

Evet, konumuz afetler ve özellikle depremler. Ne zaman yaşayacağımızı, nerede yaşayacağımızı bilmiyoruz. Bugün mü, yarın mı? Evde mi olacağız, aracımızda mı, toplantıda ya da metroda mı? Peki hazır mıyız? Bu konuda üretebileceğimiz kısa yollar neler?

Bu oturumda sosyal fayda ile afetlere nasıl hazır hale gelebileceğimizi ve dönüşüm için kısa yolları konuşacağız. Alkışlarınızla sahneye Suat Özçağdaş ve Erdem Ergin'i çağırıyorum. Bizlere UNDP'nin bu alanda yaptıklarını aktaracaklar.

Afet Hazırlığına Kısayol

OTURUM
17

Moderatör: **Suat Özçağdaş**
Sosyal İnovasyon Merkezi Kurucusu

Suat Özçağdaş

Hepinize merhaba, burada olmak çok güzel. Bizden önce üç önemli kadın sivil toplumcunun zevkli ve heyecanlı konusu ile birlikteydik. Biz biraz daha az sevimli ama çok yaşamsal konulardan bahsedeceğiz. UNDP'den sevgili Erdem Ergin bizimle birlikte.

Erdem, son dönemlerde deprem kendini hatırlattı, tam yirminci yılında toplumun gündeminin ortasına geldi oturdu. Biz yine adetimiz olduğu üzere deprem olacak mı, bunu zamanında bilebilir miyiz, nerede toplanabiliriz gibi birtakım konuları konuştuk. Oysa depremler ve afetler çok daha büyük bir resim. Deprem ve afet hazırlığına sosyal inovasyon, sosyal fayda açısından bakarsak nereden başlamalıyız? Büyük resme nereden bakmalıyız?

Erdem Ergin

Son haftalarda yaşanan depremler konuyu tekrar gündeme aldı. Toplanma alanlarının AVM olup olmadığı, yok olup olmadığı gibi tartışmaları gördük medyada. Kaç kişi ölecek, biz ölecek miyiz ölmeyecek miyiz, deprem çantası olmalı mı, nasıl hazırlanmalı soruları herkesin de aklına düştü. Bu konuda medyadan takip ettiğim kadarıyla bilgilendirici ve biraz da korku odaklı bilgiler yayıldı. Yirmi yıldır değişik yerlerde depreme yakalandığım da oldu, kasırga atlattığım da... Mesleğim bu olduğu için bu konuları açmak, daha sağlıklı bir zemine çekmek, sosyal inovasyonun bu konuda bize nasıl katkıda bulunabileceğini tartışmaya açmak istiyorum.

İstanbul depremi hakkında aslında bilmediğimiz konu az, pek çok şeyi biliyoruz. Kandilli Rasathanesinin, İstanbul Belediyesinin yaptığı araştırmalar var. Şimdi bazı konuları açıklığa kavuşturalım; deprem anında tek bir İstanbul yok, birçok İstanbul var. İstanbul'un bazı bölgeleri depremden çok az etkilenecek, bazı bölgeleri daha çok etkilenecek. Hangisinin daha çok etkilenip, hangisinin daha az etkileneceğini net bilemiyoruz çünkü fay

Erdem Ergin

İklim Dayanıklılığı ve Afet Risk Yönetim Uzmanı, UNDP Türkiye

hattı İstanbul'a tam paralel olarak doğu batı ekseninde gidiyor. Yüz kilometrenin hangi noktasında kırılacağı ise bilinmiyor. Avrupa yakası da daha çok etkilenebilir, Anadolu yakası da. Dolayısıyla bize burada düşen risk altında olup olmadığımızı ve kendi etkimizi nasıl azaltabileceğimizi anlamak. İkinci konu ise can güvenliği. İnsanlar hayatta kalıp kalmayacakları ile ilgili bir ikileme düştü. Senaryolar bize nüfusun yüzde 99'dan fazlasının hayatta kalacağını gösteriyor. Kentin nüfusu büyük olduğu için beklediğimiz ölüm sayısı da büyük ancak yüzde birin altında. Bayram tatili olduğunda İstanbul deprem senaryosundan daha fazla boşalıyor, bu şekilde düşünün. Arama-kurtarma çalışmaları için de 1999 depreminden bu yana kapasitemiz çok gelişti.

İstanbul ülkenin ekonomik başkenti. GDP'nin yüzde 30'u, vergi gelirlerinin yüzde 40'ı, tedarik zincirinin yüzde 50'si burada üretiliyor. İstanbul'un ekonomisi durduğunda ülkenin ekonomisi duruyor. Ekonomik planlama açısından ise şimdiye kadar bir şey yapılmadı. Dolayısıyla bizim odak noktamız daha ziyade bu alana kaymalı.

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Bu noktada özel sektör ve kamu arasındaki iş birliğini nasıl geliştirebileceğimizi ve nasıl yenilikçi davranabileceğimizi konuşabiliriz. Depreme bir afet olarak değil statükoyu bozan bir oyun olarak bakmak daha mantıklı. Deprem bir değişiklik getirecek ve bu değişikliğe karşı nasıl tepki vereceğimiz aslında bizim elimizde. Burada da sosyal inovasyona çok rol düşüyor.

Suat Özçağdaş

Deprem ciddi bir ekonomik sonucu olacak gerçekten. Türkiye, İstanbul'un ekonomi motoruyla dönen bir ülke ve bu ekonomi motoru durduğu anda çok olumsuz sonuçları olacak. Bu durumu kısmen 1999 depreminde sanayi bölgesi olduğu için Kocaeli ve Adapazarı üzerinden de yaşamıştık. Afet yönetimi riski açısından burada neler yapmamız lazım?

Erdem Ergin

Az önce dediğim gibi ekonomik toparlanma hakkında bir plan olmadığı için TÜSİAD ve TÜRKNONFED'le iş birliği yaparak bu konu üzerinde çalışmaya başladık.

İnsanlar, deprem deyince önce yer sarsıntısı akıllarına geliyor, halbuki olası bir dalga olabilir, tsunami kadar büyük olmayabilir ama kıyı şeritlerinde bir su baskını olabilir, yangınlar zaten olacaktır,

kimyasal kazalar olabilir ve bunun yanında 1999 depreminde veya başka depremlerde de gördüğümüz insan kaçırma, organ mafyası, hırsızlık gibi olaylar yaşanabilir. Dolayısıyla tehlikelerin net bir haritasını çıkarmak birinci öncelik olmalı.

İkinci önceliğimiz ise etkiyi anlamak. İstanbul'da kayıtlı işletme sayısı bir milyon. Oradan başlayalım, şimdi bu bir milyon işletmenin kimisi hiç etkilenecek, bir kısmı da çok ağır hasar yaşayacak. Hepsine tek tip bir çözüm üretmek çok akıl kârı değil. Bizim 1999 depreminden öğrendiklerimiz var. Bunlardan bir tanesi de ortalama iş kesintisinin kırk gün sürmüş olması. Olası İstanbul depremi için bunu referans alıp bu kırk gün iş kesintisini düşürebilir miyiz, düşürmek için ne yapabiliriz sorularına yanıt bulmalıyız.

Etki bazlı baktığımızda bir işletmenin nasıl etkileneceğini hesaplamamız gerekiyor. İşletmeler nasıl etkilenebilir? İlk olarak işletmenin kendisi yani binası, insan kaynağı, ekipmanı, envanteri etkilenebilir. İkincisi tedarik zinciri, girdisi ve çıktısı etkilenebilir, Üçüncü olarak da bağımlı olduğu yol, elektrik, su, atık su gibi alt yapı hizmetleri etkilenebilir.

Biz başlangıçta bahsettiğim iş birliği çerçevesinde bu etkilerin analiz edilmesine yardımcı olmayı, her

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

KARASAL
YASAM

işletmenin kendi hazırlığını yapmasını sağlamayı, işletmelere destek verecek olan KOSGEB, TÜSİAD, İSO, İTO, bankalar, sigortalar gibi kurumların nasıl hazırlıklar yapmaları ve önceliği neye vermeleri gerektiğini ortaya çıkarmayı hedefleyen bir çalışma yürütüyoruz. Bu çalışmadaki nihai amacımız ise *paylaşılmış sorumluluk*. Bu hem bireyler hem de işletmeler açısından önemli. Farz edelim şu anda bir deprem oldu, ne yapacaksınız? Beklentileriniz ne? Devletten bir şey bekliyor musunuz? Muhtemelen normal bir durum gibi polisin, itfaiyenin, ambulansın geleceğini var sayıyorsunuz. Halbuki talep fazla olduğu için bunlar hemen gelmeyebilir. İşte bu noktada sivil toplum kuruluşlarının da merkezinde olan bir kavrama, *paylaşılmış sorumluluğa* kaymamız gerekiyor. Bir kentin polisi, itfaiyesi, ambulansı her şeyi aynı anda yapamaz. Örnek olarak vermek gerekirse, İsveç'teki sivil savunma, *"Aradığında hemen gelmeyebilirim, yetmiş iki saat sonra gelebilirim, sen vatandaş olarak buna hazırlıklı ol."* diyerek kendi vatandaşlarıyla olan sözleşmeyi gözden geçirdi. Bizim de buna benzer sözleşmeleri gözden geçirip, beklentilerimizi daha gerçekçi oluşturmamız lazım.

Suat Özçağdaş

İstanbul'da afet olacağı ve bir gün, bir deprem olacağı kesin. Burası bir deprem kuşağı, burası bir deprem ülkesi. Hepimizin yapacakları var, mahallelerimizden, ilçelerimizden başlayarak almamız gereken sorumluluklar var. Sadece belirli bir boyutuyla değil, tüm boyutlarıyla bakmamız lazım. Hazırlık yapmaya devam. Çok teşekkür ediyorum Erdem.

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Sosyal medyada çok konuşulan bir görsel var: *"1 Dakikada İnternette Neler Oluyor?"* 2018 sayılarına göre bir dakikada şunlar oluyormuş: 174 bin Instagram görseli paylaşılıyor, 4,3 milyon YouTube videosu izleniyor, 862 bin dolarlık online alışveriş yapılıyor, 38 milyon WhatsApp mesajı gönderiliyor, 266 bin saate denk gelen Netflix içeriği izleniyor, 481 bin tweet atılıyor, 375 bin uygulama indiriliyor. İnanılmaz rakamlar.

Bugün 100 Hollandalıdan 90'ında kişisel bilgisayar varken Türkiye'de bu oran yüzde 7'ye denk geliyor. Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 55. Yüz kişiye Cezayir'de 1, Hindistan'da 3, Kenya'da 2 bilgisayar düşüyor.

Bir yanda tıpkı para gibi büyük bir zenginlik diğer yanda da eşitsizlik ve erişim problemi var ki teknoloji artık parayla birleşti. Bitcoin, Facebook Libra, Blockchain gibi kavramlarla karşı karşıyayız. Teknoloji nereye gidiyor ve sosyal fayda için bize kısa yoldan ne öğretebilir? Bu konuların konuşulacağı panelimiz için alkışlarınızla Bilge Turcan, Borgia Aruta ve Saruhan Ünlü'yü sahneye davet ediyorum.

İKİLM
EYLEM

Geleceğin Teknolojileri ve Sosyal Fayda

OTURUM
18

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör: **Bilge Turcan**

IDEMA Kurucu Ortağı

Borga Aruta

Esri Türkiye İstanbul Satış Müdürü

Saruhan Ünlü

Yardımcı Ortak, McKinsey & Company

Bilge Turcan

Merhaba. Teknoloji hayatımızı değiştiriyor. Peki iyi yönde mi yoksa kötü yönde mi değiştiriyor? Bir yandan teknolojinin ne kadar yıkıcı etkileri olduğunu, geleneksel üretim şekillerimizin nasıl değiştiğini tartışıyoruz, diğer yandan teknoloji bugüne kadar yapılması çok zor olan ya da erişilemeyen noktalara ulaşmamızı sağlıyor. Önümüzde Zipline, Kiva gibi dezavantajlı insanların finansal kaynaklara ulaşmasını sağlayan ya da insanların sağlığına katkıda bulunan çok güzel girişimler de var.

Öncelikle Saruhan Bey'e dönmek istiyorum. McKinsey olarak yapay zekâ, makine öğrenmesi ve bütün bu teknolojik gelişmelerin iyilik ve fayda adına neler yapabileceği konusunda çalışmalarınız ve bir raporunuz var. Bu konuda sizi dinlemek isteriz.

Saruhan Ünlü

Tabii ki... Geleceğin teknolojileri diyoruz aslında ama bu konuda biraz daha yakın gelecekte hatta belki bugünden bile bahsedebiliriz. Zaman geçtiğimiz

yüzyıllara kıyasla bugün çok daha hızlı akıyor. Artık hayatımızda çok daha fazla veri var ve insanoğlu her yıl, o güne kadar yaşadığı yılda biriktirdiği kadar veriyi tekrar biriktiriyor. Bu veriler görüntüler, sesler, videolarla çok daha zenginleşiyor. Bir yandan da bilgisayarların veri işleme gücü ve veri saklama yetkinlikleri giderek artıyor. Yapay zekâ, makine öğrenmesi gibi teknolojiler önceleri akademi dünyasının konusuyken 10-15 yıldır daha çok hayatımızın içine girmeye başladı.

Yapay zekâ dediğimiz şey nedir? Bir makinenin, bizim insan zekâsı ile özdeşleştirdiğimiz düşünme, algılama, öğrenme ve hatta karar alma gibi birtakım yetkinlikleri hayata geçirilebilmesi. Yapay zekânın bugün hayatımızda olan pek çok alanda uygulaması var ama ben özellikle sosyal faydaya dokunan iki uygulamasına değinmek istiyorum.

Bunlardan birincisi sağlık alanında. Sağlık deyince aklımıza ne geliyor? Doktorlar geliyor. Sağlığımız bozulduğunda doktor seçimi yaparken temel olarak tecrübesine bakarız. Alanında uzun süre çalışmış olan bir profesörün daha bilgili olduğunu

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

ve daha doğru teşhis koyabileceğini düşünürüz. Şimdi dünyadaki bütün doktorların gelmiş geçmiş bütün tecrübelerini öğrenen bir makineyi ve bu makinenin çok daha etkin ve doğru kararlar alabildiğini hayal edin. Bunun bir örneğini kanser hastalığında yaşıyoruz. Bugün dünyada teşhis konulan her üç kanser türünden birisi cilt kanseri ve erken teşhis edildiği zaman yüzde 97'ye ulaşan bir tedavi oranına sahip. Erken teşhis için doktora erişim veya teşhisin doğru konulması oldukça kritik önem taşıyor. Bu konu üzerine geliştirilen ve derin öğrenme kullanan bir yapay zekâ algoritması cep telefonu ile çekilen görüntüleri kullanarak yüze 97'ye varan isabet oranıyla cilt kanserini teşhis edebiliyor ve daha fazla insanın hayatta kalmasını sağlıyor. Doktorlar tarafından yapılan doğru teşhis oranı ise yüze 86 seviyesinde kalıyor. Burada çok önemli bir nokta var. Yapay zekânın doktorların yerine geçeceğini, yerlerine robotların geleceğini düşünmemeliyiz. Yapay zekâyı doktorların yerine değil, onların yanına konulamamız gerekiyor, çünkü bu şekilde doktorların daha fazla kişiye daha doğru kararlarla yaklaşmasını sağlayabiliriz. Yapay zekâ ve sağlık alanında bir diğer çalışma da Stanford Üniversitesinde EKG sinyallerinin işlenmesiyle gerçekleştirildi. Bildiğimiz 40 değişik aritmi tipi var ve bunların doğru şekilde tespit edilmesi çok zor. Yapa zekâ hayatımıza dokunuyor, daha çok insanın hayatta kalmasını ve yaşamlarına sağlıklı bir şekilde devam etmesini sağlıyor.

İkinci değinmek istediğim konu ise finansal erişilebilirlik yani insanların finansmana erişmesi. Bugün dünyada 1,7 milyar insan hiçbir finansal kuruma dokunmuyor. Bu ne anlama geliyor? Afrika gibi FinTech'lerin de erişimlerini artırdığı alanları da dahil edersek 1,7 milyar insanın hiçbir finansal kurumda hesabı bulunmuyor ve bu insanların yarısı fakir hanelerde yaşıyor. Bir banka finansman sağlayacağı kişileri belirlerken kim olduklarını ve kredibilitelerini tespit

etmek ister. Bahsettiğimiz 1,7 milyar insanın bir kısmı kendi istekleriyle bu hizmetlere ulaşmak istememiş olabilir ama finansal kuruluşlara yakın olmadıkları için de yararlanamıyor olabilirler ve bu insanların kredibilitelerini ölçmek ne yazık ki mümkün değil. Afrika ya da gelişmekte olan ülkelere baktığımızda düşük gelir grubundaki bireylere mikro finansman sağlandığında hane halklarının çok hızlı geliştiğini ve refah seviyesinin arttığını görüyoruz. Bu noktada yapay zekânın kullanıldığı örneklerle karşılaşıyoruz. Bugün kredi skorları genellikle finansal kuruluşlardaki ayak izleri takip edilerek oluşturuluyor ancak geliştirilen yapa zekâ uygulamaları bu skoru dijital ayak izlerini takip ederek, sosyal ağlar üzerindeki finansal olmayan bilgileri ölçebiliyor. Bu şekilde finansal erişilebilirliğin de artarabileceğini düşünüyoruz.

Bilge Turcan

Çok teşekkürler. Şimdi Borga Bey'e dönmek istiyorum. Borga Bey Esri firmasından. Esri bir harita şirketi. Harita şirketi deyince herkesin aklına Google Maps gibi gideceğimiz yerleri, yolları incelediğimiz uygulamalar gelse de Esri; kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının sosyal hizmetleri daha verimli ulaştırması, afet planlamasının daha doğru yapılması gibi pek çok konuda çözümler üreten bir firma. Sizden özellikle bu teknolojiyi coğrafyamızda nasıl kullandığımızı dinlemek istiyorum.

Borga Aruta

Genel olarak baktığınızda şu anki teknolojinin bize getirdiği çok şey var. Her yerden bir veri akışı içerisindeyiz ama bu veriyi nasıl kullandığımız bizler için kıymetli. Yaptığımız işi CBS-Coğrafi Bilgi Sistemleri olarak tanımlıyoruz.

Sosyal fayda anlamında veriyi doğru kullanabilmemiz gerekiyor. Kimlerin nerede, ne gibi ihtiyaçlarını olduğunu, neredeki kaynakları hangi noktalara yönlendirmemiz gerektiğini bilmemiz

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

gerekiyor yani işin içinde hep bir “nerede?” sorusu var. Bu soruya cevap vermek için sunduğumuz çözümler faydayı daha doğru bir şekilde yönlendirmeyi ve kaynakları ihtiyaç sahipleriyle buluşturmayı sağlıyor.

Biz dünyada 60’a yakın sektörde ve yaklaşık 350 binden fazla kurumla çalışıyoruz. Dolayısıyla hem özel sektör hem kamu hem de sivil toplum kuruluşları tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda ne gibi ihtiyaçlar olduğunu ve ne şekilde kullandıklarını gözlemlene şansına sahip oluyoruz.

Sosyal fayda alanında teknolojinin kullanımına gelirsek yapay zekâ, makine öğrenmesi, derin öğrenme gibi kavramlar gündemimizde daha çok yer almaya başladı. Son zamanlarda IoT’yi – *nesnelerin interneti* – konuşuyoruz ki makinelerin iletişimi çok daha yaygınlaşıyor. Elde edilen verilerin giderek daha hızlı ve kolay yorumlanabiliyor olması bize büyük avantajlar sağlıyor. Küresel ısınmadan, mevsimlerin değişmesinden, okyanuslarımızın kirlenmesinden bahsediyor ve bunlarla ilgili olarak aksiyonlar almaya çalışıyoruz. Bu aksiyonları alabilmemiz için öncelikle veriyi en doğru şekilde anlamamız ve çözümler üretmemiz gerekiyor. Bu noktada makine öğrenmesi bize müthiş bir hız kazandırıyor, belki yüzlerce yılda hesaplayabileceğimiz şeyleri çok hızlı yapabilmemizi sağlıyor. Bu konuda bir örnek vermek isterim. Biraz evvel konuşmacımız İstanbul depremine değindi. Artık makine öğrenmesi sayesinde herhangi bir şehirde oluşan hasarla ilgili çok hızlı bir şekilde harekete

geçebilirsiniz. Anlık uydu görüntüleri ve drone çekimleriyle bir şehrin görüntüsünü hızlı bir şekilde analiz edebileceğiniz ortamı oluşturmanız mümkün. Bu noktada yapay zekâ devreye girerek hasar görmüş olan binayı koordinatları ile otomatik olarak tespit edip, yine otomatik olarak ilgili ekipleri o noktaya yönlendirmenizi, müdahale etmenizi sağlayabiliyor. Dolayısıyla teknoloji bizim çok işimize yarıyor ve biz yeni gelecek olan gelişmelerle birlikte veriyi çok daha hızlı bir şekilde kullanılabileceğimizi düşünüyoruz. Bunun sadece felaketler değil başka pek çok alanda da bizlere çok faydası olacak. Bugün burada pek çok sivil toplum kuruluşu var, hepsi eğitim, yerleşim, göçmen sorunu, kadın-erkek eşitsizliği gibi pek çok farklı konuda inisiyatif alıyor. Günün sonunda hepsinin sahip olduğu verilerin analiz edilmesinde, çözümler oluşturulmasında CBS teknolojilerinin büyük faydası olduğunu görüyor ve bunları sağlamaya çalışıyoruz

Bilge Turcan

Borga Bey ile Saruhan Bey’in bahsettiği gibi teknoloji sadece özel sektörde iş gücü verimliliği sağlayan ve maliyetleri düşüren bir mekanizma değil. Sosyal fayda için, iyilik için geçmişte çözülemeyen sorunları çözmemiz için yenilikçi yaklaşımlar da sağlıyor. Sosyal hizmetler bir yan iş değil, finansal getirisi de olan farklı bir iş alanı. Çok teşekkür ederim.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

Gördüğünüz gibi teknolojinin dönüştürücü etkisi ufuk açıcı. Bir yandan korkutucu ama bir yandan da kaçınılmaz. Bu dalgayı ne kadar sosyal faydanın avantajı için kullanırsak o kadar iyi sonuçlar alabileceğiz. Şimdiki oturma Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için Samsung ile beraber geliştirilen bir mobil uygulama tanıtılacak. Alkışlarınızla sahneye Can Kuterdem ve Pelin Kihir Öztürk’ü sahneye davet ediyorum.

İKLİM
EYLEM

Küresel Amaçlar Aplikasyonu

OTURUM
19

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör:
Pelin Kihtir Öztürk

Hedefler için İş Dünyası Platformu Direktörü

Can Kuterdem

Samsung Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi Mobil Cihazlar Bölge Başkanı

Pelin Kihtir Öztürk

Merhabalar bu yıl UNDP ailesi olarak çok heyecanlı bir iş birliğini alkışladık. Bugün de sahnede Can Kuterdem ile birlikteyiz. Kendisi Samsung Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi Mobil Cihazlar Başkanı. Hoş geldiniz.

Can Kuterdem

Hoş bulduk. Samsungu böyle bir etkinliğe davet ettiğiniz için çok teşekkür ederim.

Pelin Kihtir Öztürk

Samsung olarak UNDP ile birlikte Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının önemini, farkındalığını artırmak için bir mobil uygulama geliştirdiniz. Bu uygulamayı hayat geçirme fikri nereden çıktı ve Samsungun kurumsal vatandaşlık mottosu ile nasıl bağladınız?

Can Kuterdem

Samsung hem mobil cihazlarda hem de tüketici elektroniği alanında çok önemli, lider bir şirket. Biz kurumsal olarak nasıl bir fayda yaratabileceğimizi ve teknolojiyi bu konuda nasıl kullanabileceğimizi düşünürken böyle bir uygulama fikri

geldi. Teknolojinin çok fazla kullanıldığı bir dönemde yaşıyoruz. Mobil cihazlar herkesin elinde, herkes farklı uygulamalar indirerek kullanıyor.

UNDP ile çalışmaya başladığımız zaman iki konuya ağırlık vermemiz gerektiğini belirledik. UNDP'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları henüz herkes tarafından bilinmiyor. Samsungun büyük bir kullanıcı kitlesi var. Bu kitleyi kullanarak 17 küresel amaçla ilgili farkındalık oluşturacak bir uygulama geliştirmeye karar verdik. Aynı zamanda uygulamanın bu amaçlara katkıda bulunabilecekleri bir platform olmasını tasarladık. Uygulama başış yapan insanların genellikle akıllarına takılan "Arkasında ne var? Bu başış nasıl kullanılacak?" gibi sorulara yanıt veren bilgileri ve başka sosyal medya platformlarında olduğu gibi izin vermeniz durumunda izleyebileceğiniz reklamları da içeriyor. Reklamın üzerine tıkladığınız zaman elde edilen reklam gelirinin bir kısmını Samsung üzerinden küresel amaçlar için başış olarak kullanabiliyorsunuz. Bu özelliklerle son kullanıcıya, doğrudan ve kolay bir şekilde farkındalık kazandırmayı ve dilerlerse destek olmalarını sağlayacak bir platform yaratmayı amaçladık.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

Pelin Kihtir Öztürk

O zaman bu uygulama UNDP ve bütün UN kuruluşları olarak hepimizin farkında olduğu eşitsizlikler, iklim krizi gibi konularda bir fon mekanizması da yaratıyor ve bireyler bağış yöntemiyle katkı sağlayabiliyor.

Can Kuterdem

Çok haklısınız.

Pelin Kihtir Öztürk

Peki bağış yaptığımız konuları ya da projeleri nasıl işliyor? Kullanıcılar bunların etkisini nasıl görüyor?

Can Kuterdem

Uygulamanın içerisinde küresel amaçların anlatıldığı bir bölüm var. Başka bir bölümde de yaptığınız bağışların toplamını görebiliyorsunuz. Bağışınızı yaparken hangi amaçlar doğrultusunda aktarmak istediğinizi seçebiliyor, bu uygulamayı kullananların hangi amaçlara ne kadar bağışta bulunduğunu görebiliyorsunuz. Sosyal platformlarda insanların birbirleriyle olan iletişimini kullanarak hangi amaçların daha çok bağış aldığını, hangilerinin geride kaldığını gösteriyor ve bağışların yönlendirilmesine katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Bu yıl Samsungun 50. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz ve bizim için çok önemli, kalbimize çok yakın olan bir konu var, o da Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının 4. maddesi olan herkese eşit eğitim sağlanması. Samsung olarak insanların eğitime bakışını bu şekilde biraz değiştirmek istiyoruz. Konu ile ilgili kendi programlarımız da var ama UNDP ile gerçekleştirdiğimiz bu proje ile bağışların ne kadarının eğitime gittiğini de uygulama üzerinden görebiliyorsunuz.

Pelin Kihtir Öztürk

Ben çok yakın zamanda uygulamayı inceledim. En çok bağış yapılan konular eşitsizlikler, açlığa son ve iklim galiba?

Can Kuterdem

Evet, çünkü baktığınızda şu an televizyon programlarında, sosyal medyada ve daha birçok kanalda bu üç konunun her zaman önde olduğunu görebiliyorsunuz. Kısmen azaltılmış olsa da açlık hâlâ büyük bir sorun ve bu devirde devam ediyor olması, açlıktan çocukların ölmesi gerçekten kabul edilmesi zor bir durum. Dolayısıyla insanlar bu konuya çok duyarlılar. Keza çevre konusu da bireylerin ve devletlerin üzerinde durduğu çok önemli bir mesele. Kadın hakları ve kadının iş yaşamındaki eşitliği konusunda dünyada pek çok hareket oldu ve medya tarafından öne çıkarıldı. Bu nedenle insanların aklında. Ancak biz Samsung olarak hepsinin temelinde eğitim meselesinin yattığına inanıyoruz. Gelecek nesillerin eğitimi insanların gerçek potansiyellerine ulaşmalarını ve az önce bahsettiğimiz gibi önemli konularda analiz yapıp doğru kararlar vermelerini sağlıyor.

Bir teknoloji ve inovasyon şirketi olarak yeni nesillerin hızla değişen dünya koşullarına uyum sağlayabilmeleri için eğitime eşit şekilde ulaşabilmeleri ve bunun yanı sıra kodlama, yapay zekâ, nesnelerin interneti gibi kavramları öğrenip geleceğe hazır olmaları gerektiğine inanıyoruz. Bu hazırlığı yaptıktan sonra açlığa çare bulmak, iklim değişikliği ile ilgili çeşitli programları tasarlayıp uygulamak daha kolay olabilir. Bunlar yeni yetişen, eğitilmiş insanların sorumluluğu olacak ve biz buna hazırlanmalarını amaçlıyoruz.

Pelin Kihtir Öztürk

O zaman belki eğitime yapılan her bir bağışa Samsungdan da bir katkı hayal edilebilir!

Can Kuterdem

Bu uygulama üzerinde böyle bir seçeneğimiz yok fakat Samsung olarak kurumsal vatandaşlık temaları içinde eğitimle ilgili birçok programımız var. 50. kuruluş yıldönümümüz kapsamında tekrar

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

bir vizyon çizerek yeni neslin eğitilmesinin en büyük, en önemli konu olduğunu belirledik.

Samsungun son 15 senedir devam ettirdiği “SolveForTomorrow- Yarının Sorunlarını Çöz” isminde bir program var. Bunu Türkiye’de 2013 yılından beri “Geleceğin Mucitleri” olarak düzenliyoruz. Bugüne kadar yaklaşık 1.500 kadar öğrenci Samsungun mentorluğunda ve teknolojik desteğiyle toplumlarında, şehirlerinde olan problemleri, teknolojik kullanarak nasıl çözebileceklerini projelendirdiler.

Bunun bir benzeri de teknik liselerde ve meslek liselerinde okuyan gençlerin teknolojik yetenek elde edebilmeleri için başlattığımız “Samsung Akademi” programı. Bu program da 2012 yılından beri devam ediyor ve şimdiye kadar 2.500 kadar teknik ve mesleki lise öğrencisi yararlandı. Bu zamana kadar konularımız genellikle bir aracı nasıl yapabileceğimiz ya da nasıl tamir edebileceğimiz üzerineydi. Bu sene bir karar alarak programın adını “Samsung İnovasyon Programı” olarak değiştirdik. Amacımız yeni nesillere teknolojiye ayak uydurmalarını sağlayacak eğitimi sağlamak. Bu programda daha çok kodlama, yazılım yeteneklerinin geliştirilmesi, nesnelerin interneti, yapay zekâ konularını nasıl öğrenebileceklerine

odaklanacağız ve bu şekilde geliştireceğiz.

Pelin Kihdir Öztürk

Çok güzel. Bir sorum daha var. Kullanıcılar bu uygulamaya nasıl erişecekler? Sadece Android kullanıcıları mı yararlanabiliyor?

Can Kuterdem

Yeni telefonlarımızda artık uygulama yüklü olarak geliyor. Android telefon kullanıcıları da uygulamayı Google Play üzerinden indirerek yükleyebilirler. Ancak uygulamanın ismi Samsung Global Goals olduğu için rakibimiz olan marka kendi uygulama platformuna almak istemedi. Şunu da belirtmek istiyorum, onların da Sustainable Development Goals adında UNDP ile geliştirdikleri bir çalışmaları var ve uygulama mağazalarında mevcut. Ancak bizim uygulamamızda olduğu gibi bilgi vermenin yanı sıra doğrudan bağış yapmanızı ve onu takip etmenizi sağlayan özellikleri geliştirmemiş durumdadır. Tercih ederseniz Samsung platformundaki uygulamayı kullanmanızı öneririm.

Pelin Kihdir Öztürk

Fikir önderliğiniz ve bizimle deneyimlerinizi paylaştığınız için teşekkür ederiz Can Bey.

Halit Ergenç

Bireysel olarak su tüketimimiz artık devam ettirilemez bir durumda. Bir kilo et için 15 ton su harcıyoruz. 200 gram et yemek istediğinizde üç tonluk suyu yok etmiş oluyorsunuz. Üstelik bir de tabağınızda bırakırsanız bıraktığınız miktar kadar suyu çöpe atıyorsunuz. Bir tişört için 3 ton, bir fincan kahve için 150 litre su gerekiyor. Bunlar çok ciddi rakamlar. İstanbul’da yaşayan bir kişinin günlük ortalama su tüketimi 190 litre. Oysa dünyamızdaki suyun yüzde 97,5’i tuzlu. Biz ise her gün daha fazla tatlı suya ihtiyaç duyuyoruz. Eğer tüketimimizi kontrol altına almazsak ciddi bir krizle karşı karşıya kalacağız. Sadece yiyip içtiklerimizi dengeleyerek ve dikkat ederek önemli bir tasarruf sağlayabiliriz. Görüyorum, birçok yerde bulaşık makinesine bulaşıkları koymadan çalkalıyorlar. Yapmayın, çalkalamadan koyun, bulaşık makinenizin görevi o! Bunu yaparak kayda değer bir tasarruf elde edeceksiniz. Sıradaki oturumda Gökhan Özoguz, Altuğ Gültan, Tarık Bayer ve Mehmet İçağasioğlu bize suya giden kısa yolu anlatacaklar. Alkışlarınızla...

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

YOKSULLUĞA
SON

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

25 Litre Belgeseli

OTURUM
20

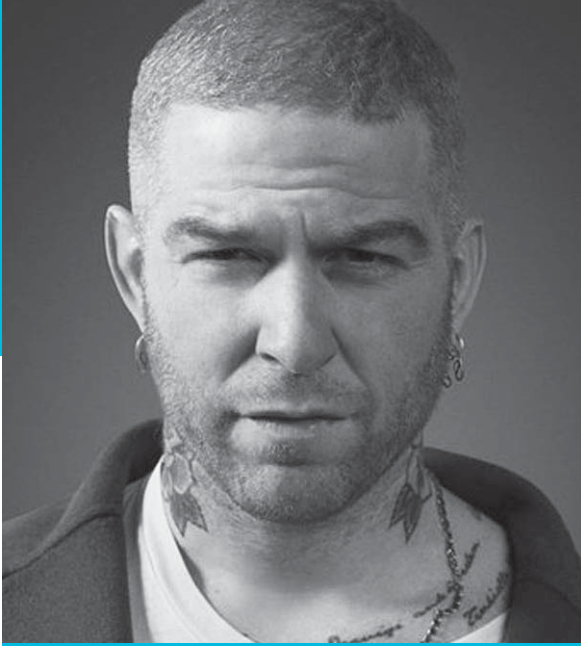
BARIS
GÜÇLÜ

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Moderatör:
Mehmet İçağasıoğlu

*The Walt Disney Company,
Türkiye Medya Birimi, Genel Müdür Yardımcısı
ve Satış Grup Başkanı*

Gökhan Özoguz

Müziyen

Altuğ Gültan

Yapımcı ve Yönetmen

Mehmet İçağasioğlu

Herkese merhaba. Ben The Walt Disney Company'den Mehmet İçağasioğlu. Bugün size Gökhan Bey, Altuğ Bey ve Tarık Bey ile beraber 25 Litre belgeselinin yolculuğunu anlatacağız. Halit Bey gerçekten olağanüstü güzel bir giriş yaptı. Teşekkür ederiz kendisine. Öncelikle projenin nasıl başladığına ilişkin küçük bir giriş yapacağım, sonrasında da sorularımı sormak istiyorum.

Bildiğiniz gibi National Geographic, 1888 yılından beri çevreye, eğitime ve doğaya sürekli geri dönüştürülebilir değerler bırakmak üzere bir misyon edinmiş durumda. Bu misyon ve vizyon sayesinde geçtiğimiz son on yılda daha çok konuşulmaya başlanan küresel ısınma, iklim değişikliği gibi konuların yeni tehlikesi ise susuzluk. Susuzluğun farkına vardığımızda bir şeyler yapmak için çok geç olacağı için National Geographic susuzluk sorunu ile ilgili tüm dünyada iletişim çalışmalarına başladı. Türkiye'de bu iletişim çalışması için neler yapabileceğimiz hakkında Tarık Bey'le konuşurken ortaya bir belgesel fikri çıktı.

Tarık Bayar

*Reckitt Benckiser Hijyen Ev İş Birimi,
Pazarlama Direktörü ve
Yönetim Kurulu Üyesi*

National Geographic belgeselleri iki-üç yıl öncesine kadar hep bilim adamlarının dilinden anlatılıyordu ve ulaştığı kitle sınırlı kalıyordu. Sonrasında kurum bu mesajları geniş kitleler tarafından tanınan ünlüler ve yeteneklilerin gücünü kullanarak verme kararı aldı. Biz de su

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

hakkındaki bu belgesel fikrini dramatik olarak anlatabilmek için kiminle çalışmamız gerektiğini düşünmeye başladık. Yurt dışından pek çok yabancı isim önerilse de biz Türkiye’den olmasını ve ismi geçtiği zaman “*Hadi ya! O mu?*” dedirtecek bir içtenlikte olmasını istiyorduk. Bu nedenle Gökhan fikri ortaya atılınca bütün National Geographic ekibi çok heyecanlandı. Altuğ ile paylaştık, Gökhan’a ulaştık. Gökhan fikri bizden daha fazla sahiplendi. İlk toplantımızı hatırlıyorum, hemen bir tweet atarak paylaşmak istedi, biz de “*Aman dur! Daha ortada sözleşme yok, sakın olalım.*” diyerek engelledik. Gelişmeleri marka ile paylaştık, onlar da çok beğenince iş senaryo kısmına geldi. Neler yapmamız gerektiğini bilim insanlarıyla konuştuk, gerçekleri önümüze koyduk, belediyelerle görüştük ve ortaya gerçekten güzel ve etkileyici bir iş çıktı. National Geographic kanalında bir yıldır yayınlıyoruz. Aynı zamandan daha geniş kitlelere ulaşması için Türkiye’nin en çok izlenen kanalı Fox TV’de de yayınladık, yine en çok izlenen haber bültenleri olan Fatih Portakal ve İsmail Küçükkaya ile yayın yaptık.

Bu proje ile insanlara gerçekten dokunduğumuzu ve bir şekilde eğittiğimizi düşünüyorum ama bu misyonun daha çok başındayız. Reckitt Benckiser’in Finish markasıyla birlikte önümüzdeki yıllarda da bu işin takipçisi olmayı ve insanlara bu mesajı vermeyi planlıyoruz.

Şimdi sözü Gökhan’a bırakacağım. İlk söylediğimizde bu fikir sana nasıl geldi? Ben biliyorum ama buradaki insanların da dinlemesini istiyorum.

Gökhan Özoğuz

Nasıl geldi derken?

Mehmet İçağasıoğlu

Susuzlukla ilgili bir belgesel çekmek istiyoruz dediğimiz zaman sende uyandırdığı etkiyi soruyorum.

Gökhan Özoğuz

Bir kere panik oldum ben. İlk aklıma gelen şey, bir bebeğin veya bir hastanın susuz kaldığı zaman ne olacağıydı. Yaşarken en çok kullandığımız şey su ve bir anda olmaması çok korkunç bir düşünceydi. Bu nedenle hemen çok merak edip “*Nasıl yani?*” diye sormaya başladım. Açıkçası bilgileri aldıktan sonra da dehşete kapıldım ve düşünmeden hemen yapmak istedim.

Mehmet İçağasıoğlu

Öncesinde bu bilgilere sahip değildin ama şimdi bir elçi gibi çok hakimsin. Öncesi ve sonrasında senin hayatında değişen ne oldu desem?

Gökhan Özoğuz

Bir kere günlük kullanımda ne kadar çok su harcadığımı gördüm. Elimizi yıkarken, sabunlarken o su açık kalıyor, foşur foşur akıyor, “*25 litren şu anda gitti!*” diyorum, kapatıyorum. Oraya buraya sabun bulaşıyor falan. O sabunu temizlemek için bir daha açıyorum, bitti 25 litre orada... Zaten bir de klozet konusu var, onu hiç anlatmıyorum. Bu değişim başlayınca ve ne kadar su harcadığımızın farkına varınca artık bir yerde lavaboya yaklaşırken enteresan bir şekilde şöyle diyorum, “*Acaba açıldığı anda foş diye mi akacak yoksa yavaş yavaş açabileceğim bir şey mi?*” Zaten dışarıda olduğunuz zaman elinizi kurulamak için peçete kullanıyorsunuz, o peçete de suyla falan... Büyük bir olay haline geliyor. Benim hayatıma oturdu bu ve çok güzel bir şey. Bu belgeselden sonra bütün geri dönüşlerde de aynı şeyleri duyduk. Benim hayatımda bunlar değişti.

Mehmet İçağasıoğlu

Seni sevenler nasıl karşıladı projeyi, nasıl tepkiler aldın?

Gökhan Özoğuz

Bir kere mükemmel. Her şeyden önce herkes çok etkilendiğini, ailesiyle beraber izleyenler çocuklarının çok etkilendiğini

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

KARASAL

söyledi. Altuğ'un çok güzel yaptığı o kurgunun içinde bir korku filmi var aslında ve her şeyi çok güzel yansıttılar. Bu yüzden insanlar olayın ciddiyetini algıladılar. Ertesi gün "Kızımla, oğlumla beraber seyrettik ve ağladık. Nasıl olacak acaba diye düşünmeye başladık. Sabah uyandık, yüzümüzü yıkayacağız, akacak suyu düşünmeye başladık..." gibi tepkiler gelmeye başladı. Siz ilk söylediğinizde ben ne hissettiysem onlar da aynı şeyi hissetmiş ve çok beğenmişler. Bu sizlerin başarısı, çok teşekkür ediyorum gerçekten.

Altuğ Gültan

Teşekkürler.

Gökhan Özoguz

Çok önemli bir sosyal sorumluluk.

Mehmet İçağasıoğlu

Peki, Altuğ sana sormak istiyorum. İnanılmaz ve olağanüstü güzel bir görsellikle anlattınız belgeseli. Sadece Türkiye'de değil İtalya'dan Avustralya'ya kadar pek çok Avrupa ve Asya ülkesinde de yayınlandı. Türkiye için hazırlanmış olan bu içerik bizde olduğu kadar dünyada da karşılık buldu. Gerçekten çok etkileyici sahneleriniz var. Gözün hiç korkmadı mı projeye girerken?

Altuğ Gültan

Konu zaten yeteri kadar korkunç. İşin içine girdiğiniz zaman daha ilk araştırma aşamasında dramatik gerçeklerle yüzleşiyorsunuz. O tarafı korkunçtu ama görsel dünyaya aktarma kısmında çok iyi bir ekiple çalıştık. Belgeselin içinde yer alan gelecek canlandırmaları için bu işi en iyi yapan firmalardan birisi olan Depo Film ile çalıştık. Bize de Gökhan'la belgesel tarafında probleme ve çözüme dair yol arama kısmı kaldı. Herkese böyle büyük bir projede bu kadar yakın olduğu bir arkadaşıyla yola çıkmak kısmet olmaz. Bu açıdan çok farklı bir özelliği vardı. Gökhan az önce de gördüğünüz gibi çok doğal tepkiler veren birisi ve

bu da bizim belgesel tarafında çok aradığımız bir özellik. Ama bunun yanı sıra Gökhan'la çalışmanın en büyük zorluğu da istemediği bir şeyi söyletemeyecek olmanız. Bu bir televizyoncu için çok zor ama bir belgeselci için muhteşem bir özellik. Gökhan'ı ikna etmek bazen zor alabiliyor ama bu onun tamamen kendini göstermesine de yardımcı oluyor. Bu nedenle bence çok duyulması gereken bir projeydi. Orada yazan 2030 tarihi de olayın ne kadar yakın olduğunu gösteriyor bize. Umarım mesaj yerini bulmuştur.

Mehmet İçağasıoğlu

Senin hayatında neler değişti belgeselin öncesi ve sonrasında?

Altuğ Gültan

Aslında benim hayatımda da benzer konular var. Herkes musluğu açarken soru işaretleri duymaya başladı. Daha radikal sistemler geliştiren insanlar da var. Belgeselin içinde de vardı. Henüz oralara gelemedik ama en azından her şeyin bir su ayak izi olduğunu bilmek, bu toplum bilincini genel izleyiciye aktarmak farklı bir olay. Ben de şöyle telefonlar alıyorum, "Duş alamıyoruz, iki hafta geçti vesaire..." Durum şu an için o kadar dramatik değil ama etkili olduğunun geri dönüşlerini aldık.

Mehmet İçağasıoğlu

Peki Tarık Bey, siz bu bulaşık konusunu bir açıklar mısınız? İşin içinde olduğum halde benim bile bazen kafam karışıyor. Bulaşık makinesi ve su konusunu sizden dinleyelim.

Tarık Bayar

Aslında belgeselde de buna yer vermeye çalıştık ama sadece bulaşık makinesi ve su arasındaki ilişki nedir diye düşündüğümüzde olay başta o kadar dramatik gözüküyor. Ancak şöyle bir bilgi vererek başlayabilirim. Türkiye bulaşık makinesi dağılımının yüzde 90 olduğu bir ülke, 10 evden 9'unda bulaşık makinesi

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

var. Biz yaklaşık 30 yıldır Arçelik ve Bosch grubuyla beraber bulaşık makinesi sayısını artırmak için çalışıyoruz. Peki bunun faydası ne? Siz bir makine bulaşığı elinizle yıkamaya çalıştığınız zaman 103 litre su harcıyorsunuz ama bulaşık makinesi bunu 9 litreyle yapıyor, arada 94 litrelik bir fark var. Türkiye'nin genelini düşündüğümüzde 21 milyon hanede haftada ortalama beş kere bulaşık makinesi çalışıyor. Bu rakamı çarptığınızda 250 milyon ton sudan bahsediyoruz. Neredeyse Büyükçekmece Barajı kadar! Dolayısıyla elimizde bu iş için icat edilmiş bir makine ve deterjanlar varken bu kadar suyun akıp gitmesi çok üzücü.

Biz bu kampanyayı daha iyi nasıl duyurabileceğimizi düşünürken tüketicilerimize bulaşıklarını nasıl yıkadıklarını sorduk. Herkes makinede yıkadığını söyledi çünkü hemen herkesin evinde makine var. Sonra bir laboratuvar ortamı oluşturduk, tüketicilerimize bir tezgâh ve bulaşık makinesi verdik, bulaşıklarını yıkamalarını istedik. Gördük ki herkes bulaşıklarını makineyle tertemiz

koyuyor. "Her yıkamada 57 litre su israf olmasın." fikri de bu veriden yola çıkarak oluşturuldu. İnsanlar bulaşıklarını makinede yıkadıkları halde tertemiz koyarak bu suyu israf ediyorlar. Ortada bu kadar büyük bir su israfı varken bunu bir şekilde anlatmalıydık ama bunu sadece bir reklamla, bir sloganla ya da bir açık hava görseliyle yapmak mümkün değildi. O yüzden başta National Geographic olmak üzere burada bulunan herkese, Gökhan Bey'e, Altuğ'a, Depo Filme teşekkür etmek istiyorum. İşin içindeki drama önemliydi, 150 milyon ton suyu anlatmak için 25 Litre'den daha çarpıcı bir içerik olamazdı. Bu arada 25 litre de neredeyse gerçek bir durum. Cape Town halkı bundan 2-3 yıl önce günde 50 litre suyla yaşamak zorundaydı ve bir sonraki karar 25 litreye düşmekti. Gökhan Bey bize 25 litreyle yaşamının pek de mümkün olmadığını gösterdi.

Gökhan Özoğuz

Mümkün değil gerçekten. İlk önce çekim sırasında Altuğ şişeleri koydu, "Ben zaten

bunun bir tanesiyle günümü geçiririm.” dedim. “Hepsini içecek halim yok herhalde!” “Yok!” dedi Altuğ “Öyle değil.” Yemek, kahve, balığın suyu, biraz temizlik derken bulaşığa gelene kadar bir şey kalmıyor. E bir de tuvalet var! Doğayla biraz uzak olduğunuz için tuvalet konusu da önemli ve susuz olunca imkânsızlaşıyor. Durum böyle imkânsız hale geldikçe çekim sırasında çok enteresan bir şey oldu ve panik olmaya başladım, çünkü inandım. Orada bulunan dört şişe ile günümü geçireceğime inanmaya ve panik atak gibi bir şey geçirmeye başladım. “Su bitiyor, bitti, ne yapacağım, tuvalete girmesem mi? Mümkün değil!” Düşünüyorsun, hadi bir kere bulaşığı yıkamadın, silerek temizledin ama bakteriler falan... Mümkün değil!

Su hepimizin evinde olan, en kolay ve en çok harcadığımız şey. Olmadığı zaman ise yerine koyacak bir şeyimiz yok. Altın koy, elmas koy... suyun yerine geçemez. Şu anda en kolay ulaştığımız şey 2030’da yok! İşte bunu düşündüğün anda korkunç bir durum olduğunu görüyorsun. Denize bak, deniz var, su hiç biter mi diyorsun ama hiç alakası yok.

Mehmet İçağasıoğlu

Peki Tarık Bey, yeni projeler var mı?

Tarık Bayar

Var tabii. 25 Litre bu farkındalığı oluşturmak ve tüketicilerimizi aksiyona çağırarak için önemli bir adımdı. Buradaki en önemli ikinci etken de “Yarının Suyu” projesi oldu.

25 Litre belgeseli yayınlandığı saatten bağımsız olarak dört kere *trending topic* oldu. Bir anda tüm Türkiye bir sürü farklı gündemin arasında bunu konuşmaya başladı. Dolayısıyla biz de tüketicilerimiz gelsin, su ayak izlerini ölçsünler, kullandığımız eşyalar, tükettiğimiz yiyecekler üretilirken ne kadar su harcadığını keşfetsinler diyerek **yarininsuyu.com** adında bir internet sitesi kurduk.

Bu bizim için uzun bir yol. Bu projeyi bir başlangıç olarak kabul ettik. Gelecek sene, ondan sonraki sene için planlarımız hazır. National Geographic ile beraber bunların üretim aşamalarına başlıyoruz. Yine ilgi çekecek, tüketicilerin duygusal bağ kurabilecekleri işler yapmaya devam edeceğiz.

Belgeselde de içindeki dramada da beni en çok etkileyen şu oldu; hepimiz aslında çocuklarımız için yaşıyoruz bu hayatı. *Ben susuz kalacağım* dediğimizde o kadar etkilenmiyorsunuz ama *çocuğum yarın susuz kalacak* dediğinizde bir anda her şey değişiyor. İnsanlar gerçekten o kötü günü düşünmeye ve harekete geçmeye başlıyorlar.

Gökhan Özoğuz

Hastalar, çocuklar... Kesinlikle en etkili nokta o.

Mehmet İçağasıoğlu

Altuğ sana sormak istiyorum. Tarık Bey biz bu işe devam edeceğiz dedi. Sen belgesel konusunda Avrupa’nın en yetenekli yapım evlerinden bir tanesinin yöneticisisin. National Geographic’in de içinden çıkmış birisin. Siz bir yapım şirketi olarak Türkiye’de ve dünyada bu konuların bayrağını taşımaya devam edecek misiniz?

Altuğ Gültan

Bu çalışmalar bir yapımevi için gönül vererek yaptığınız işlerdir. Bazı işler daha ticaridir, bazıları da sizin misyonunuzu belirler. 25 Litre bizim için ikinci gruba giren, en keyif aldığımız çalışmalar arasında. Övgülerin için teşekkür ederim, birlikte uzun zamandır çalışıyoruz, alışık değilim senden duymaya! Ben sizinle yolda devam etmekten, Türkiye’nin ve dünyanın en iyi belgesel portalında yer almaktan tabii ki gurur ve keyif duyarım.

Mehmet İçağasıoğlu

Tüm izleyicilerimize ve konuklarımıza teşekkür ederim.

İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL
#2030ŞİMDİ

İKLİM
EYLEM

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

Kapanış

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

BARIS
GÜÇL

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

Halit Ergenç

70 konuşmacı, 25 oturum, siz buradaki kıymetli misafirlerimiz ve internetten bizi takip eden on binlerce insanla birlikte sosyal faydaya giden kısa yollar için çözüm odaklı bir gün geçirdik. Hayli uzun bir gündü, yorulmuş olduğunuzu tahmin ediyorum. Ama çok doluyuz, bir sürü yeni bilgi edindik.

Bu sabahtan itibaren sizleri iyiliğe giden kısa yollar için harekete geçmeye davet etmiştik. Sizler hem kısa yollarınızı, fikirlerinizi paylaştınız hem de gönüllülük için adım attınız. Arkadaşlarımız sizin paylaştığınız kısa fikirlerden bir derleme yaptılar, ekranlardan izleyebilirsiniz.

Şimdi size gönüllülükle ilgili sonucu söylemek istiyorum. Bugün Birleşmiş Milletler Gönüllüsü olarak Ulusal

Gönüllülük Komitesi aracılığıyla sosyal fayda gönüllülüğünü kabul eden kişi sayısı 544. Başvuru yapan herkese kaç saat gönüllülük yapabileceklerini sorduk ve toplamda 72 bin saat gönüllülük vaadi aldık. Hepinize çok teşekkür ederiz. Bu saatin sosyal faydaya bir yıllık katkısı 1 milyon 100 bin Türk Lirası. Bu gerçekten iyi bir sonuç! Katılımcılarımızın yüzde 60'ı gönüllü olmak için vaatte bulundular.

İyiliğe giden en kısa yol için, kalkınma için, dünyayı toparlamak ve düzeltmek için daha çok çalışmaya, daha çok iyi kalbe ve düşünmeye ihtiyacımız var. Bir sonraki Sosyal Fayda Zirvesinde görüşmek üzere, hepinize çok teşekkür ediyoruz ve iyi günler diliyoruz.

Görüşmek üzere, iyi ki varsınız, sağ olun, var olun.

Sosyal Fayda Zirvesi İş Ortakları

ZORLU
PERFORMANS
SANATLARI
MERKEZİ

VISA

ANADOLU
EFES

AKBANK

sgsistanbul.org

twitter.com/sgsistanbul

[instagram.com/sgsistanbul](https://www.instagram.com/sgsistanbul)

[facebook.com/sgsistanbul](https://www.facebook.com/sgsistanbul)

Sosyal Fayda Zirvesi 2019'un tüm oturumlarını izlemek için tıklayın:

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

**SOSYAL
FAYDA
ZİRVESİ**
2019

YOKSULLUĞA
SON

**İYİLİĞE GİDEN
EN KISA YOL**
#2030ŞİMDİ

NİTELİKLİ
EĞİTİM

TEMİZ SU VE
SANİTASYON

AMAÇLAR İÇİN
ORTAKLIKLAR

İYİLİĞE GİDEN EN KISA YOL #2030ŞİMDİ

tr.undp.org

/undpturkiye

NİTELİKLİ
EĞİTİM